

091
83

Lucy
445,537

40823

016 | Род. д. 6
Р-83 | 4 н. 1878-1888
26 н. 1878-1888
Д. 1878-1888

407	15 н. 1878-1888
43	23/1878
407	24/1878

244
ՅԵԿՈՐ Յ. ԹՕՓՃԵԸՆ

Յ Ո Ւ Յ Ա Կ

Զ Ե Ռ Ա Գ Ր Ա Յ

ԽԱԶԻԿ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ԳԱԳԵԱՆ

*Վ-6668 Ք.
N: 6244m.*

ԺՈՂՈՎԱԾ

1878-1898

Հ Ր Ա Մ Ա Ն Ա Ի

Տ. Տ. ՄԿՐՏՁԻ

ՎԵՒԱԲԱՆ ԵՎ ՄՐԱԳՆԱԳՈՅՆ ԿԱՐԱՂԻԿՈՒԹ

ԱՄԵՆԱՅԻՆ ՀԱՅՈԳ

ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՑ

ՏՊԱՐԱՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՑ Ս. ԷՋՄԻԱԾՆԻ

1898

19 AUG 2005

ԹԼԵ
Ք-83 ազ

ՅԱԿՈԲ Յ. ԹՕՓՃԵԱՆ

Յ Ո Ւ Յ Ա Կ

Զ Ե Ռ Ա Գ Ի Ա Յ

ԳԱԳԵԱՆ ԻԱԶԻԿ ՎԱՐԳԱՊԵՏԻ

ԺՈՂՈՎԱԾ

1878 - 1898

N. 6618 x.

N. 6244 m.

ՄԱՍՆ Ա.

ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ

ՏՊԱՐԱՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՒՌՈՅ Ս. ԷՋՄԻԱԾՅԻ

1898

44270218

Յ Ե Ռ Ե Ջ Ե Բ Ե Ն

Անցեալ դարու վերջերից գրեթէ բոլոր հայ մատենադարանները ունեցել են ցուցակներ, որոնց կազմողները բաւականացել են ձեռագրերի անուանացանկով: Կամ շատ շատ նոցա մէջ եղած վերնագրերի արտագրութեամբ (օր. Կարինեանցը): Արդի ցուցակագրողից պահանջուում է լիակատար գաղափար տալ նոցա բովանդակութեան եւ արուեստի մասին. (կազմարարութիւն: գրչութիւն, նկարչութիւն եւ այլն) որովհետեւ ամէն մի ձեռագիր ժամանակակից գիտութեան եւ արուեստի ծնունդ է:

Այս ուղղութեամբ պակաս կամ առաւել արժէքով ցուցակներ լոյս են տեսնում մեր մէջ 90 ական թուականներից ի վեր: Արդէն 1888-ին Մեծ. Պ. Ն. Բարամեան հրատարակեց Պերլինի կայսերական մատենադարանի բաւական հարուստ հայերէն ձեռագրերի ցուցակը. 1892-ին Արժ. Մ. վ. տ. Մովսիսեան ցուցակագրեց Բարիզի Կայս. մատ-ի հայ. ձեռագրերը. 1891-ին Հ. Թ. Տաշեան կազմեց Վիէնայի. Կ. Մ-ի 30 հ. ձեռքի ցուցակը նոր ոճով: 1892-ին Հ. Գ. Գալէմբարեան պատրաստեց Միւնխենի. Կ. գրատան թէ՛ թուով եւ թէ՛ բովանդակութեամբ աւելի հարուստ հ. ձեռքի ցուցակը: Տփլիսիում՝ Ներսիսեան դպրոցի

հ. գրչագրերի ցուցակ կազմեց Մեծ. Պ. Ս. Կանայեան. վերջապէս 1897-ին լոյս տեսաւ Վիէնայի Մխիթարեան մ-ի 538 ձեռագրերի լիակատար եւ փառաւոր ցուցակը: Պրոֆ. Ն. Մառ կազմել է Պետրբուրգի հ. ձեռքի եւ Թ. վ. Միսքմեան վատիկանի հ. գրչագրերի ցուցակը: Պերլինի Կայսերական մատենադարանի հ. ձեռքի ցուցակը. կրկին անգամ կազմեց Հ. Թ. Տաշեան նոր ոճով: Տաճկահայոց մէջ այս ձեռով ցուցակագրելու նախաձեռնութիւնը պատկանում է Արժ. Տրդատ վ. Պալեանին, որ 1892-ին Կ. Պոլսում հրատարակեց Ա. եւ Բ. տետրակներ 1897-ից սկսած «Հանդէս Ամսօրեայ»-ում լոյս է տեսնում Սանասարեան վարժարանի ձեռագրերի ցուցակը: Մեծ. պ. Աճառեանի աշխատութեամբ: Ս. Էջմիածնի ամենահարուստ հ. ձեռքի ժողովածուի ցուցակը կազմում է Արժ. Հ. Մ. վ. Տ. Մովսիսեան. Մեր կազմած Սեւանայ վանքի ձեռագրերի ցուցակը, եթէ հանգամանքները ներքին չուտով կհրատարակենք: Իսկ Վենետիկի, Երուսաղէմի, Անտօնեանց եւ այլ հաստատութեանց եւ անձանց ժողովածուների մասին, բացի պատահական տեղեկութիւններից ոչինչ չգիտենք:

Մեր հրատարակածը Արժ. Խաչիկ

18443

վարդապետի ժողովածուն է, որ չնայելով թուական փոքրութեան շատ քազմապիսի եւ հետաքրքրական նիւթեր ունի. № 79. Դաւիթ Բաղիշեցին մինչեւ այժմ անծանօթ մի պատմագրութիւն է, թէեւ ԺԷ-րդ դարու, քայքայեց ընտիր քաղաքներ ունի եւ ժամանակակից դէպքերի ականատես պատմիչ է: № 80. Մովսէս Խորենացի, հաւանականաբար մի հին երկաթագիր օրինակից է արտագրուած, ինչպէս որ ցոյց է տալիս գրչութիւնը եւ ունի ընտիր ընթերցումներ. նոյն կազմի մէջ գտնուող Նդիշէն նոյնպէս մի թանկագին ձեռագիր է եւ չունի Ե-րդ յեղանակը, որը եւ պերճախօս ապացոյց է Բարձումյայի արած կրճատման № 81. Մովսէս Կաղանկատուացին արդէն յայտնի է իբր ճիշտ եւ անաղարտ ընագիր: № 77-ը Սամուէլ անեցու հնագոյն եւ ամենաընտիր օրինակներէն է, որ կարող է մեծապէս նպաստել մեծ ժամանակագրի գրչի տակից դուրս եկած ընագրի վերականգնման: № 70. հետաքրքրական թարգմանութիւն է ասորերէնից եւ կրում է բնագրի յայտնի նշաններ ամէն իջի վրայ: Ուշադրութեան արժանի են քերականական (№ 91. 92) եւ փիլիսոփայական (№ 84. 85) ժողովածուները, որոնք ի մի են ամփոփում կամ մի որեւէ հեղինակի երկերը, կամ միեւնոյն գիտութեան վերաբերեալ այլ եւ այլ գրութիւններ, № 89. 90 քառարանները թանկագին են իրենց անծանօթ բառերով: № 71 եւ 102-ը հարուստ են վիճական կրօնական գրութիւններով: № 29 Մաշտոցը մեծ կարեւորութիւն ունի Մաշտոցների վերջնական խմբագրութեան եւ տարբեր ծիսերի ներմուծման ժամանակը որոշելու համար: Ժողովրդական նախապաշխարումների ուսումնասիրութեան

համար առատ նիւթ են տալիս № 44—46. 94 եւ 95 ձեռագրերը եւ այլն:

Արուեստի կողմից եւս ընտիր գործեր ունի ժողովածու № 1. քոլորգիր (Յովհ. արքայեղբոր) եւ № 2 նօտրգիր՝ աստուածաշունչները թէ՛ գրչութեան եւ թէ՛ նկարչութեան կողմից եթէ գլուխ գործոց չեն, գոնէ շատ հագուազիւտ են իրենց գեղեցկութեամբ, գոյների քարդութեամբ եւ նկարների նրբութեամբ: № 8 հետաքրքրական է քազմապիսի կրօնական նկարներով, որոնք 4 աւետարանների համաձայն Փրկչի կեանքի ամենախորհրդաւոր վայրկեաններն են պատկերացնում մեր աչքերին: Հին նկարչութեան ամենաընտիր օր. է № 6. երկաթագիր Աւետարանը: Առհասարակ մեր ձեռագրերի նկարները որքան խիստ ընտրոշ եւ ամբողջական պատկեր են իրենց ներկայացրած դէպքերի, այնքան եւս զուրկ են համաշափութիւնից: Ժողովածու արդարացնում է այն տիրող կարծիքը թէ՛ արուեստի ամենագեղեցիկ արտադրութիւնները կամ Կիլիկեան (ԺԲ—ԺԴ), կամ նոր (ԺԶ—ԺԷ) շրջանից են: Մեզ այնպէս է թուում թէ մեր գրերի իւրաքանչիւր տեսակն եւս ունեցել է զարգացման 3 շրջան, օր. հին քոլորգիրն ու նօտրգիրը (մինչեւ ԺԴ-րդ դար) պարզ կերպով որոշում է ԺԶ—ԺԷ դարու քոլորգրից, սա եւս ԺԸ-րդ դարավերջի եւ ԺԹ-ի՝ նման գրութիւններից. այսպէս եւ երկաթագիրն ու շեղագիրը իրենց ժամանակներում. օր. № 1. 7. 52. 53. 70. 77. քոլորգիր ձեռագրերը գրութեան ձեւով իսկոյն աչքի են ընկնում Բ.-ը շրջանի գրութիւններից: Ցաւում ենք որ նմանահանութեամբ չենք կարող մեր այս կարծեաց ստուգութեան չափը ցոյց տալ:

Գալով արհեստական մասին պէտք է ասել, որ նիւթը մեծ մասամբ մոմած,

կոկած թուղթ է. իսկ մագաղաթները սպիտակ են. Գեղեցիկ կոստղած են № 7 եւ 8. միւս կողմերի վրայ կան շատ գեղեցիկ կաշեքանդակներ, որ նշանակել ենք «կազմ»-ի բաժնում: Դրժքաղդարար ցեցակերութիւնը ստիպել է Հ. Խաչիկին կազմահան անել քոլոր ձեռագրերը եւ թերթ թերթ մաքրել. այս պատճառով հին կազմերն են միայն մաքրել եւ մի քանի թղթեր յետ ու առաջ ընկել:

Մի քանի խօսք եւս ցուցակիս գործածութեան համար: Ցուցակս կազմելիս մեր գլխաւոր նպատակն է եղել ձեռագրերի բովանդակութեան եւ արուեստի մասին լիակատար գաղափար տալով հանդերձ, խուսափել կրկնութիւնից եւ աւելորդաբանութիւնից: Այսպիսի ցուցակագրութեամբ կարելի է տեսնել թէ իւրաքանչիւր ձեռագրի մէջ քանի՞ հեղինակ եւ նրանցից իւրաքանչիւրը քանի՞ միանման եւ տարբեր հեղինակութիւններ ունի. քանի՞ ծանօթ եւ անծանօթ հեղինակներ եւ գրուածներ կան: Առաջին կարգում դրուած թուանշանները ցոյց են տալիս հեղինակները (1. 2. 3. եւ այլն.) նոցա առաջ դրուած տառերը նրանց ընծայուած հեղինակութիւնները. (չ) եթէ միանման են, Ա. Ա². Ա³. եւ այլն նշաններով, եթէ տարբեր, Ա. Բ. Գ. եւ այլն տառերով: Անյայտ հեղինակները (այսինքն յականէ յանուանէ չհիշուածները) նշանակեցինք x տառով: Այս տառերին յաջորդող թուանշանները ցոյց են տալիս էջերը: Եթէ մի որեւէ ձեռագրի մէջ ցուցակագրուած յօդուածը կրկին անգամ է պատահում, նշանակում ենք օր. այսպէս № 21. 1. Ա³, 46^ա. այսպիսով թէ՛ Լրիւ բովանդակութիւնն է աւանդում եւ թէ՛ ցուցակի եւ ձեռագրերի գործածութիւնն է դիւրանում:

№ 18—20 շարականներ են. սրանց մէջ կան այնպիսի շարականներ, որոնք չկան տպագրում* եւ ընդհանրապէս վերջին դարերում գործածութեան մէջ մտած շարականները որոշելու համար, մենք նշանակեցինք Տաթեւացու ժամանակ գործածուած շարականները դնելով նրանց առաջ հեղինակների անունները, ըստ Տաթեւացու Հարցմանց գրքի: Ձեռագիրները օրհնութեան կից քաղուածներ չունին եւ սովորաբար օրհնութիւնը քաղադրող երեք տունեան մասերից մէկը գործածուում է իբր Համբարձի կամ Ծաշու:

Շատ աւելի հետաքրքրական են զանձարանները, № 21-ը աւելի հին է եւ մեծ մասամբ անեղծ է պահել զանձերը. իսկ № 22-ի եւ 23-ի զանձերը «խանգարիչ տառից» Գրիգոր Խլաթեցու գրչի տակ՝ իւր ուզած ձեւակերպութիւնն են ստացել: Այսպէս մեր «խանգարիչ» յաճախ յիշում է իւր նախերգանք կա Փաների մէջ. «Բանս գրեցաւ մեծահրաշի, լրամեալ բանիւ Մաթէոսի» ի Գրիգորէ սրբապետացի, թերթով ըզսա ըստ պատշաճի, որ ամենայն մարդ յաւժարի, լրախիւ ասել յաւուր տանի. » կամ զանձերի վերջում «Գանձիս ասողի եւ սրբապետդի, աղքատ Գրիգորի (տե՛ս. № 22. 5. Ա. 30^ա.) «Այլ եւ ստացողի եւ փոխարկողին մեղաց թողութիւն», եւ կրճատում է՝ մտքերը եւ ընտիր բառերը առնելով կամ մէջ ընդ մէջ բառեր տողեր եւ տներ քաց թողնելով եւ կամ եզակին յոգնակի դարձնելով. քայքայ միշտ այնպէս՝ որ սկզբնատառերը կազմեն Գրիգոր, թէեւ առանց դրան եւս կաՓաների եւ վերջատողերի մէջ միշտ

* Այսպիսիների առաջ դրել ենք (չ): Համեմատել ենք. 1875 եւ 1888. սպագիրների հետ. որով ամենից աւելի գործածական են:

յիշում է իւր անունը: Անշուշտ այսպիսի խանգարիչներն են աղաւաղել հնագոյն գանձերը (օր. Գրիգոր Նարեկացուն) ցանկանալով յարմարեցնել որ եւ է մի այլ տօնի: Եւ յետագայ գանձասացները ընդունել են այդ նորերը, որոնց թէ՛ եղանակը եւ թէ՛ իմաստը աւելի դիւրամտելի էր իրենց. Այսպիսով երբեմն միեւնոյն Գանձը 3 խմբագրութիւն է ունեցել. (տես. № 21. 2. Ա², 87. № 22. 26.^ա եւ № 23. X¹⁵ 119^ա. այսպէս եւ Պետրոս Հայրապետի գանձը եւ այլն). Ամբողջական մի տող կամ գանձ յաճախ մի քանի մասերի է բաժանուում ու ժամանակի գանձարանների մէջ: Յուսով ենք որ ցուցակս օգտաշատ կարող է լինել մանաւանդ գանձարաններով զբաղողների համար:

Ձեռագրերը համարագրել ենք նախ ըստ ըովանդակութեան բաժանելով 5 զխ. մասերի. Ա. Ս. Գրոց. Բ. Եկեղեցական. Գ. Մեկնական-աստուածաբանական. Դ. Պատմագրական. Ե. Գիտական եւ Բանաստեղծական բաժինների: Իւրաքանչիւր մասն եւս ըստ ըովանդա-

կութեան ստորաբաժանել ենք եւ ըստ այնմ ցուցակագրել: Ժամանակագրական տախտակ չկազմեցինք, որովհետեւ դիւրին է այդ ընդհանուր տախտակից հանել: Ձեռագրերիս մեծագոյն մասը Ժ. 2—Ժ. 9-ը դարուցն է:

Հ. Խաչիկը ձեռագրերս մեծ մասամբ հաւաքել է Ղարաբաղի գիւղերից 20 տարուայ ընթացքում, ազատելով կորստեան վիճակից: Ձեռագրերի այս ժողովածուն պէտք է կազմէ Արժ. Հօր ձեռագիր հարստութեան Ա. մասը. իսկ Բ.-ը ի մէջ կմտնեն այն բոլոր ժողովածուները որոնք հրատարակուեցան Արարատում (տես. 1898. Մարտ-Ապրիլ Դաւիթ Բաղիշեցի.) Բացի դրանցից պարսկերէն ձեռագրեր 30-ի չափ. որով պարսկերէն ձեռագրաց ժողովածուի հիմք կդրուի:

Այս ամբողջ ժողովածուն Հ. Խաչիկը ցուցակի հրատարակութիւնից յետոյ պէտք է յանձնէ Մ. Աթոռի մատենադարանին. ուր եւ այժմ գտնուում են ժողովածուիս № 6. 7. 8. 80. 81. ձեռագրերը:

ԿԻԼԻԿԵՑԻ.

Ը Ն Դ Հ Ա Ն Ո Ւ Ր Տ Ա Խ Տ Ա Կ

Թի.	Ա ն ու ն	Ժամանակ	Դ ի Ր	Դ Ր Ի Է	Տ Ե Ղ Ի	Ս ս ա գ ո Ղ	Մ ի ծ ու թ ի շ
1	Առաւ. Ժամանակ	1584	Բուրբուր գեղ.	Յակոբ կրան.	—	Հեթում Գոյ.	56×22×9.2
2	"	1640	Նոսր գեղ.	Թորոս կրան.	Պաղեստին. Կի.	Գրիշ.	50.3×19.2×12
3	Սաղմոս	ձգ.	Բուրբուր գեղ.	—	—	—	11.2×8×2.5
4	"	ձգ.	"	—	—	—	12.5×9×5
5	"	1677	Նոսր գեղ.	Գրիգոր	Կեսարիա	Գրիգոր պանկ.	14×10×4
6	Յեւթարան	1057	Միլ. Մեսր. եր.	Թովմաս երէց	Մեւթինէ	Գրիշ.	44×54.7×15
7	"	1114	Բուրբուր գեղ.	Զաքար. արեղ.	Վան	Գրիշ.	16×11.5×6.5
8	"	(ձգ.)	Բուրբուր	—	—	—	15.7×9.5×6.5
9	Յեւթարան և Յայտնութիւն	ձգ.	"	—	—	—	12×8×5.5
10	"	1610	"	Յով. արեղայ	—	Տէր Եփրեմ	20×17.2×5.5
11	"	1666	"	Դաւիթ քչնյ.	Երեւանի գիւղ	Գրիշ.	12.5×9.2×4.5
12	"	1678	Բուրբուր և Նոսր գ.	Ամիր Սարգիս	Կ. Պոլիս ?	—	20×14.2×7
13	Գործք Առաքելոց	ձգ.	Նոսր գեղ.	Սարգիս կրան.	—	Գրիշ.	19.5×12.7×2.5
14	Պաղեստին առաքելոց	1655	"	Սարգիս	Շամքորիանսպ.	—	49.6×15.2×5
15	Ժամոգիրք	1618	Բուրբուր գ.	Գրիգոր երէց	Թոխատ	Սարգիս վրդ.	8.6×6.5×5
16	Հանգ	ձգ.	"	—	—	Յոհաննէս կրան.	27.5×18.2×16
17	"	"	"	Աւետիս	—	—	40×26×8.5
18	Շարական	"	"	—	—	—	15×8.5×7
19	"	1649—50	"	Աւետիս Որոտ.	—	Գրիշ.	15×10×5.5
20	"	ձգ.	"	"	—	—	11.6×10.5×5
21	Գանձարան	1556	"	Յովհաննէս քչ.	Կրծանիս	Գրիշ.	27×18.5×5
22	"	ձգ.	"	—	—	—	17.5×15.2×6.5
23	"	ձգ.	"	Յովսէփ	—	Սարգիս երէց	18×15×6
24	Նոր տաղարան փոքրիկ	1852	"	—	Ս. Ելմիսին	—	19×12×2
25	Տօնացոյց և Ժամագիրք	ձգ.	"	—	—	—	9×6.6×4.5
26	Պարզառու մար	ձգ.	"	—	—	—	12.5×9.8×2.1
27	Տօնացոյց և սոմար	ձգ.	"	—	—	—	15.7×8.2×5.8
28	Տօմար	ձգ.	և Նոսր գեղ.	Աղարիա և Յովհ.	—	—	11.8×9×1.8
29	Մայր Մատոց	ձգ.	"	Ջուղայիցի	—	Գրիշ.	26.4×17.2×6.8
30	"	1511	"	Անանիա կրան.	—	—	12.5×10.5×1.8
31	"	1564	"	Սարգիս Կարկ.	Գետաձոր	Յովհաննէս քչ.	16×10.5×4.6
32	"	"	"	Աթանաս	—	Սարգիս Սրկ.	—
33	"	1624	"	Տէր Մեղիսէթ	Ն. ստաթէ	Գրիշ.	18.2×11.7×4
34	"	1654	"	Մարկոս քչն.	Ս. Սարգիս	—	16.7×12.7×4
35	"	1657	"	"	Գերման-Բագա-	—	50×14×4.2
36	"	1665	"	Պաղատար քչ.	Հարատ գիւղ.	Մարտիրոս քչ.	15.5×11.5×4.2
37	"	1685	և Նոսր գեղ.	Մհար. Յակոբ	Շատկու. անպտ.	Գրիշ.	19×15×4
38	"	1690	և Նոսր գեղ.	Յակոբ քչ.	Աղուշք բզր. յի.	—	18.9×14×4
39	"	ձգ.	"	—	—	Տէր Ոսկան	15.6×12.2×5.5
40	Գուպանագիրք	1854	"	Գապար քչն.	Թաղար գիւղ.	Գրիշ.	21.5×16.5×2
41	"	1704	և Նոսր գեղ.	Ներսէս վրդ.	Ս. Յակոբ Երզն.	Գրիշ.	19.2×15.6×0.5
42	Կանոնագիրք	ձգ.	"	Աթանաս վ.	—	—	20.1×15.5×2.5
43	Աղթագիրք	1625	Բուրբուր	Յովհան. երէց	—	Կարապետ և Յովհան. երէց	12.7×9.5×4.6
44	Աղթագիրք Բժշկարան	1577	"	Ներսէս երէց	Ս. Սարգիս	Յովհաննէս կրան.	22.6×17×7.5
45	"	ձգ.	"	Շահրիպէկ	—	Գրիշ.	40.2×7.5×4
46	Կիւրիանոս	ձգ.	և Նոսր գեղ.	—	—	—	10.5×8.5×1
47	Վարք հարանց	1422	և Նոսր գեղ.	—	—	—	11×8×1
48	Վայարանութիւն և այլն	ձգ.	Բուրբուր գ.	Ղազար Ղըրմ.	Տրապէզ (Տրապէզ)	Գրիշ.	18.5×14×6.6
49	Վ. հարանց	ձգ.	"	Մանուկ	—	—	—
50	Վտուկ Ժեժի Ուրբաթոս	ձգ.	և Նոսր գեղ.	—	—	Յովհաննէս	15.8×9.8×2.5
51	"	1751	"	Սարգիս վրդ.	—	—	15×9.5×4.2
52	"	1864	"	Իսահակ Մ.	—	Գրիշ.	17.4×10.5×0.6
53	Մեկնութիւն Գործոց առաքելոց և այլն	1098 (?)	Բուրբուր	Վարդապետեանց	—	Գրիգոր արք.	22.7×18×0.5
54	Մեկ. Առաքելութիւն Ղուկ.	ձգ.	"	Կիրակոս վրդ. (?)	—	Յովհաննէս արք.	24.7×16.9×7.1
55	Լուծ. զժողովրդաց բանից	1414	"	—	—	—	—
56	Քաղուածու Մատթէոսեան աւետարանի	1615	և Նոսր գեղ.	Մկրտիչ կրան.	Յուսկայ որդի	Մկրտիչ վրդ.	49.6×14×5
57	"	"	"	Յակոբ երէց և Թորոս կրան.	—	Գրիշ.	18×14×6
58	"	"	"	"	—	Գրիշ.	19×17×8.5

56	Քաղաքացիական Մատթեոսյան աւետարանի	1691	նոսրագիր	Իգնատիոսյան	Թոխաթ (?)	Գրելը	20×15.5×5
57	Գրք. Վեցորեկի	ժԷ	բոլորգիր	Յակոբ Կրդիկ	Ս. Ելմիածին	—	17.5×12.2×2
58	Մեկնութիւն Կատարագի	ժԶ	—	Յովհաննէսյան	—	—	15.5×9×2.5
59	Յգ. Երկնային քաջանայապետութեան	ժԷ	—	Աւետիս զ. (?)	Ս. Ելմիածին (?)	Գրելը	18.2×15.5×4
60	—	1769	նոսրագիր	Մինաս զ. Խաչատուր զ.	—	—	21×25.5×4
61	Գրք. Հարցմանց	1405	բոլորգիր հին	Սիմէոն և Գալուստ զ. ք.	Նւստաթէ	Երեմիա զրդ.	20×15×5
62	—	1662	—	Սիմէոնյան	Նորայինիկ	Ծառի զրդ.	21.6×18.6×7.5
63	Գրք. Մոլոթեանց և առաքինութեանց	ժԶ	—	Յովհաննէս զ.	—	—	26×19×9
64	Քարոզագիրք	1656	—	Հիւրիկ և Մարիս զ.	—	Մեծոր զրդ.	21×18.2×8
65	—	ժԵ	նոսրագիր	—	—	—	15.5×10×7
66	—	ժԵ	—	—	—	—	21.5×15.4×5.5
67	—	ժԷ	—	—	—	—	26×18.2×7
68	—	ժԸ	—	—	—	—	15×10.7×2.5
69	— և կտակ	ժԹ	չեղագիր	—	—	—	20×15.4×6.5
70	Սանդուղք աստուածային լիկի	1529	բոլորգիր	Հայրապետ և Թորոս զ. ք.	Փոսայ զանք	—	16.8×12×11
71	Ժողովածու զկայսրութեանց	ժԶ	—	Սահականոս	—	Մեծիթիկոն.	15×9×5.5
72	—	ժԸ	նոսրագիր	—	—	—	15.5×9.4×1
73	—	ժԷ—ժԹ	բոլորգիր նոսր և չեղագիր	—	—	—	20.1×14.7×5.7
74	—	ժԸ—ժԹ	նոսրագիր	Փիլիպոս զ. ք. և Կյան	Գաւթի և Կյան	—	19.5×15×2.5
75	Մեկնութիւն և ընդգիծախոսութիւն	ժԹ	բոլորգիր և նոսրագիր	—	—	—	17.2×10.7×0.5
76	Բան Մարգարէի	ժԸ	նոսրագիր	Յովսիկ Ջահանգուլ	—	Գրելը	10.2×7.6×4
77	Սամուէլ Անկի	1515	բոլորգիր հին	Հայրապետ և Կարապետ	Ուստիկար	Յովհաննէս զ.	16.8×12.5×5
78	— և ն.	1624	նոսրագիր	Ներսէս զ. ք. և Կարապետ	Կարապետի	Եփրեմ զ.	19.1×15.6×2.5
79	Գաւթի Բաղիշեցի	ժԷ	բոլորգիր	—	—	—	21.2×6.5×1.5
80	Մովսէս Խորենացի և Եղիշէ	ժԷ	—	Մարգար	—	Յովհաննէս	16.7×11.2×4
81	Մովսէս Կաղանկատուացի	1664	—	Սիմոն	Ամարաս	Տէր Բարսեղ արհեստի	17×15.4×4
82	Գրք. Կրկնային և Կյան	1662	նոսրագիր	Իգնատիոս	Երեմիա Ժանկանց զանք	Գրելը	14.7×8.8×7
83	Ժողովածու	ժԹ	չեղագիր	Առաքել զ. Կոստանեան	Գաւթի զանք	—	17.4×10.5×5
84	Երեմի Գաւթի	ժԶ	բոլորգիր	Յովհաննէս և Սահականոս	—	—	14.5×10×4.9
85	Ժողովածու	1655	նոսրագիր	Յակոբ Երզնկացի	Ս. Սարգիս (Սպարան)	Միկայէլ Խոջայ Ջուզայեցի	14×9.5×6
86	Վերլուծութիւն ի ներածութիւն Պարթևրի	ժԸ	—	—	—	—	48×10×5.5
87	Տեսականփիլիսոփայութիւն և Կյան	ժԹ	—	Յովսէփ զ.	Ս. Ելմ. (?)	Գրելը	21×16.5×2.8
88	Հոգեբանութիւն	1668	—	Սահականոս Իւլիանի	—	—	18×12.5×2.8
89	Բառարան	ժԷ	—	—	—	—	10×7.6×5.5
90	Բառգիրք և Կյան	ժԷ	նոսրագիր	Մկրտիչ Կրտ.	—	—	15.2×10.4×5.2
91	Քերականութիւն	ժԵ	բոլորգիր	—	—	—	18×12.7×5.8
92	— կամ Սրտաքննոց	ժԷ	նոսրագիր	Յովհաննէս Կրտ. և Կարապետ	Ջուղա (?)	—	14.7×10.5×5
93	—	ժԷ	—	—	—	—	14.5×8×5
94	Հաքիմարան	ժԸ	—	Սահակ	—	Գրելը	16×10.5×0.5
95	Ընթերցան	1764	բոլորգիր	Սահականոս արք.	—	—	17.5×12.8×5.5
96	Բանք Հաքիմ	ժԷ (1647?)	—	—	—	—	14.5×7.5×4
97	—	ժԷ	նոսրագիր	—	—	—	12.2×9.5×5
98	Պաղեստին	1855	—	Մովսէս Սրտապետ	Շուշի	Գրելը	17×10.2×0.2
99	Մահ Սրբի	ժԹ	—	—	—	—	17.2×10.7×0.4
100	Բանք Հաքիմ Ելմիածին	ժԹ	չեղագիր	—	—	—	17.5×10.5×0.2
101	Սղագիրք	ժԸ	—	—	—	—	17.5×10.6×2
102	Ժողովածու	ժԹ	նոսրագիր	—	—	—	19.5×15.5×2

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

Թի. № 1. ԱՆՈՒՆ Աստուածաշունչ. Նիիթ. Թուրք. ԿԱԶՄ. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. Վաս. քրքերը կարկասած եւ. ԴԱՍԱԿ ԹՂ. 376—377. ՄեծՈւ. Թի. 36×22×9.2. Գրիթի. երկաթ. 25×7.9. Թուրք. 567. ՏՈՂ. 52. ՎերնԱրի. Կարմիր քանակ. Գր. քրքերը գեղեցիկ. ՍԿԶԵԱՍԱԿ. Թուրք. քանակ, մարգար, նրանկար. մանաւանդ 3, 378. ԼՈՒՍԱՆԹԻՍԱԿ. 3, 401. Դուս. մուս. ծաղիկաւոր, 23.5×2.6 գեղեցիկ. սրա նման 378, կարմիր, կապոյ, սև, ունեցող և կանայ քանակ. 2-ն եւս եղծուած. մնացածները՝ կարմիր և կապոյ քանակ. ՄԱՆԻԱԿԱՐ. 2, Աստուած մեղանսարած մասն, 2 կողմը ներշնչանք, նրանցից ցած քեւանք կեղանկներ զանիւ լծուած. աւելի ցած Մովսէս ևս ցած գրուած և «Իսկարանկ արար Աստուած», 377, 4 աւեսարաններ քանակ. շրջանակներում (երկ-երկու). գրուած են իրենց Աւեսարանները: ԽՈՐԱՆԲ. ԹՂ. 3, գեղեցիկ. 19×14 378. քանակ. շրջանակների մէջ ծաղիկներ. 105, 248, 389, 397, 408. ԿԻՍԽՈՐԱՆԲ. ԹՂ. 22, 40, 52, 70, 94, 118, համարաբան 373—375, կարմիր և կապոյ գոյնով: ԳԻԶ. Յակոբ կրանաւոր (հեղուր. ստացող). ՍՏԱՅՈՂ. Հերու—Յանանկ. ԺԱՄԱՆԱԿ. ՊԵ.—1384. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻԿ. 352. ստիւն լուսանցում. «Յայս գրուած կուսկան Ժ. Ի Դանիէլ զառաջն(ին). ու շուշան Ի Ժ. համարն ժողովում (այսինքն ստիւն Բ-ից. յամիւն [հրորդի քաղաւորութեան Յովակիմայ. ՅԵՆԱՅԱԿԱՐՈՒԹԻԿ. 234, 269, 396, 544, 566, 567. 5—83 Մովսէսի հնգամասեանը, 84—93 Յեսուսեան, 94—102 Դաւաւորք. 103—104 Հուրթ. 105—152. Գ. Գ. Թագաւորութեանց. 153—176. Բ. Մնացորդաց, 176—186. Բ. Եղ. 186—191 Նէէմի, 192—196 Եսթեր, 196—201 Յուդիթ. 201—204 Տուրիթ. 205—234 Գ. Գ. Մակարայեցոյ, 235—244 Յովր, 248—269 Սաղմոս, 270—279

Առաք. Սողոմոնի, 280—283 ժողովող կամ Եղեւսեան. 283—4 Երգ. Երգոյ, 285—290 Իմաստութիւն Սողոմոնի, 291—309 Մարգարէութիւն Եսայայ, 310—329 Գրք. Երեմիա մարգարէի, 329—330 Բարուք. 330—331 Ողբ. Երեմիայի, 332—350 Եղեկիէլ, 351—358 Դանիէլ (6 տեսիլ.) 358—372 12 փոքր մարգարէներ (Ամոս. Միքիա. Յովէլ. Ագգեոս. Յովնան. Նաոււմ. Ամբակում. Սոփոնիա. Անգէ. Զաքարիա. Մաղաքիա.) 373—375 համաբարբառ, 378—508 4 աւետարաններ, 509—519 Գործք. Առաքելոյ, 520—526 Թուրք. Կաթողիկէայք (Ա. Թ. Յակոբ. Բ. Թ. Պետրոսի. Գ. Յովհաննիս. Ա. Յուդայի.) 526, Աղբիւս Եւթաղի, 531—560 Թուրք. չորեքտասան Պաղեստին (Առ Հոռմայեցիս. Ա. Առ Կորնթացիս Գ. Իւր պատասխանով) Առ Գաղատացիս. Ա. Թուրք առ Եփեսացիս. Ա. Առ Փիլիպեցիս. Ա. Առ Կորնթացիս Ա. Առ Թեսաղոնիկեցիս Բ. Առ Եփրայեցիս Ա. Առ Տիմոթէոս Բ. Առ Տիմոթէոս Ա. Առ Փիլիմոն Ա. 560 Յայտնութիւն Յովհաննիս. 565. Հանգիստ Յովհաննիս:

Իւրաքանչիւր գրքից և թղթից առաջ կայ մի յառաջաբան (Երեմիա նաև Նախագրութիւն է կոչուած) ուր խօսուած է գրքի ծագման, հեղինակի, ժամանակի և անուան մասին: Դրան յաջորդում է մի ցանկ գլխոց՝ ուր առաջ է բերուած իւրաքանչիւր գրքի բովանդակութիւնը:

507 Յովհաննիս Աւետարանի վերջում «Իւր կնոջն շնացելոյ», 507 Աւետարան ըստ Մարկոսի «Յարուցեալ Յիսուս առաւօտուն. որ երթայր զհետ նոցա». Արիստոն երէցի յաւելուածք. որա տակը աւելացրած է. «Զայս յիշատակ բանի ընկալաւ եկեղեցի յԱսորոց աւետարանէ, բանիւ Պաղեստայ ումեմն՝ Յոհաննիս աշակերտի, որ և

յետոյ հերձուած խառնեցաւ և խտանցաւ: Եւ է կարգ բանին Յի և Զ. զինն այնմ բա- նի որ ասէ, բննեա՛ և տե՛ս զի մարդարէ ի Գալիլէէ ո՛չ յառնէ: Եւ սերէ է ասացեալս:»

Գործերի վերջը եղած ոտանաւորներ.

1. Ա. 20^ր, Առտուած անեղ անմահ և տէր յաւիտենից, սուրբն անխնայ ի մէջ ան- ձից (11. երկա.)
- Ա2 39^ր, Տէր որ ի տիւղ . . կառաւք ամ- պոյ (6 ա.)
- Ա5 51^ր, Քրիստոս Փրկիչ Առտուածը բան . . փրկեսցուք ի հրոյն կիզման (9 ա.)
- Ա4 83^ր, Զարհուրեմ ի քոյ փառաց . . եւ ի դարձ զաւրացուցես. (4 ա.)
- Ա5 103^ր, Փրկիչ անուն և դատար. Գա- լոց է դատար. (4 ա.)
- Ա6 152^ր, Թաղաւորը երբայականք . . փառս առաքեն ի վեր հրեղէնքն. (14. ա.)
- Ա7 186^ր, Է այս խնդիր ի գերս Եզրի . . ընդ նոսն մասն լիցի. (6 ա.)
- Ա8 191^ր Աբար և այսո այս . . ի մէջ կա- տարեսցին (7 ա.)
- Ա9 234^ր Եղիազար Մախարէայցն . . ըզ- խորհուրդ խաչին. (3.)
- Ա10 244^ր ԶՅալը յիշեսցուք զերանելին. . ինձ պարզեալ յապագային (20 ա.)
2. Ա. 245^ր, Երանելոյն եպիսկոսն եպիսկոպոսի Կաբացոյ ՅՂ. սաղմոսարանի յա- աջաբանութեանց ասացեալ. «զամ ինչ զոր ասաց հայրն մեր Աթանաս զոր լուեալ էր նմա ի հոգեկիր ծերոյն, բաւական հա- մարեցայ պատմել փոքր իշատէ և գնել ի վերայ առաջաբանից: Արդ որ ասէ Սաղ- մոս սրբոյն Կորնայ, և կամ իմաստութիւն զբանին որ մարդարէանայր Գալիթ, որդիքն Կորնայ դասադէտ խ եղեալ, զեզանախ ձայ- նիցն նուազէին զեզեցիկապէս: Զայն կոչէ իմաստութիւն սրբոյն Կորնայ: Եւ որ ասէ Սաղմոս յԱստի և յԹովմայ և յայլս . . . սոքա առաջնորդը դատու պարուն, որը իւ- բաբանչիւր նուազարանուք նուազէին և ձայնիւք առաջնորդէին զոր Գալիթ ասա- ցեալ էր: Է. զի Գալիթ ընդ նոսա երգէր. զի գուսեալն ի Գալիթ առանց նորա եր- գեալ նուազէին . . իսկ որ ասեն թէ հան- գիտս յորժամ ձայնիւ լոկ նուազէր և սաղ-

- մուէր (առանց բնարի) և կամ առանց կա- քաւելոյ, բնարահարութեամբ միայն և կամ միով իւր յեղանակաւ. զայն կոչէ հանդիսա: Իսկ որ ասեն թէ Սաղմոս յարձանադիր այս է . . զի որպէս յարձանի զրեալ մարդարէա- ցաւ զյաղթութիւն Տեառն . . . Եւ որ ասէ թէ Սաղմոս ի կատարած վասն հնժանաց . . : Այն է որ ի վաղճան ժամանակաց կատարե- ցաւ յաղթութիւնս Քրիստոսի առ թշնամին Առտու ծոյ. և ամենեւին ազատեալ մինչև իս- պառ զաղբս մարդկան ի բնութենէ սատա- նային . . . : Իսկ որ վասն ժառանգաւորին ասէ . . ժառանգաւոր կոչի Բանն Առտու ծոյ այսինքն միածին որդի նորա, և միաբանեալք եկեղեցի իւր կոչեն ժառանգաւորք . . . ա- ռանց անուան ժ. Զ. Մովսէսի Ա. ալէլուիա Է. աշտիճանաց ժ. Գ.:
3. Ա. 246^ր Դարի փիլիսոփայի ՅՂ. սաղ- մոսացն Դաւթի. «Արդ առեալ ասէ Սա- մուէլ եղջիւր իւղոյն: Արդ ամենայն սաղ- մոսացն պատճառք ինքն Դաւթի է սքանչե- լին և ի նմանէ այլք պայծառացան»:
 4. Ա. 246^ր Արաւմաի եպիսկոպոսի Աղէք- սանգրացոյ զամենայն սաղմոսացն Դաւթի զներունակ միտան դաեալ և յայտնի ցու- ցեալ «ժողով յաւ ժարութեան եղեալ ի մոի իմում ամենայն զրոյ սրբոյ մեկնութեան հասանել . . Աւրհնեալ որ դասք յանուն Տեա- ուրն. և աւրհնեցաք զքեզ ի ասնէ Տեառն.»: 1. Ժ. 269^ր Որ. զԴաւթ Յետեաճին . . հազորդ գտայց պատարագին (19.)
 5. Ա. 279^ր Բանիդ ընդ հաւր էակոսն . . տաւիս զրոյի տէր ներսիս (5 ա.)
 - Ա2 283^ր Նորոգ ծնունդ . . աստեացս առ նա գնաս (ներսիս)
 - Ա5 290^ր Աստուածեղէն հոգւովն ի սմա՛ խաղաղութեան անուն սրբա . . Բոյդ կո- չելով աստուածակառ, յաննիւթական տարեալ քաղաք. (աւք.)
 1. Ա11 350^ր Զոր մարգարէք . . վայելելոյ գացուք արժան. (11 ա.)
 - Ա12, 358^ր, Պաղատանաւք մարգարէին. . ընդ ամպլս տեսողին. (3.)
 - Ա15, 372^ր Հայցմամբ մաքուր յորովայ- նին. . համաախ զեզոյ նորին, (10 ա.)
 - A. a, 566^ր Փառք ամենատուրք . . վասն զի եղև աւարտում հոգեշունչ տա- ուիս ձեռամբ մանկահասակ . . կուսակրան փա-

հանային Յակոբ կոչեցելոյ . . ի թվին Հայոց ՊԼԳ:

B. a. 566^ր, Փառք. . որ ետ կարողու- թիւն պարոն Արաբիկին առնուլ ի հալալ վա- տակոցն և եզ յեշատակ սրբոյ Սարգսի եկեղեց- յոյ և իւր ծնողացն Աստուածաւորին և մօրն Եղիսիմ և իւր եղբայր Եկիբակին և կողագցին. . Եղիսային. . . Արդ գրեցաւ թվին ՌՄԺԸ ի հայ- րապետութեան Ս. Էջմիածնայ Սիմեոն կա- թողիկոսին և առաջնորդին մերոյ Թաթէոսի առաքելոյն, Եսայիայ վարդապետին և օրհնեալ քաղաքի Եայու Սեփաննոս վարդապետին ի թա- դաւորութեան Պարսից Զանաթիկին և տեղ- յոյ տէր և իշխան Ահմատ բէկին. զրեցաւ ընդ հովանեաւ սրբոյ Սարգսի:

C. a. 567^ր, Յիշատակ է Առվայծայ- շունչս Հոռէիկի որդի Թաթիոսին, որ առեց ուր հալալ վաստակովն . . ոչ թէ զայս գերս գրեցի, այլ զիմ գրելոս փորցեցի, զրեւոս սուա թանաքս մուր, ծեռոս դրէ դառ- նայ ի հոգ ծեռոս գնայ գերս մնայ, ամե- նայն մարմնըս ի հոգ դառնայ . . :

II. a. 2^ր Համար Փռանգին, զոր Զա- րիսուր կոչեն, որ ի վերայ ամենայն Առտու- ծաշնչին ճապղած է, ետ Հեքուսն որ և Յո- հաննէս կոչիմ, բազում աշխատութեամբ փո- խեցի առ ի գերաւ գտանելոյ եթէ բան ինչ իցէ յերկոցունցն միջի: Արդ. . ուր ֆէ և ուայ կա Փռանգին է:

Թի. 2. Ահմատ. Աստուածաւորն. Նի. Ժ. հաս բուր. ԿԱՊՄ. 30×20×12. ճախակալով կաշկաս, ա ի ի կազմեր փառակոսի ձեռն. մեջ սասղաձեւ կաշեմանակներ ունին. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. լաւ. ԿԱՍԱԿ ԹՂ. 1—3. ՈժԲԻ, ՈժԳ2—ԳԻ, ՈժԵ2—ԶԻ, ՈժԵ2—ԸԻ, ՈժԺ2—ՈժԻ, ՈժԳ2, ՈժՈ, ՈժԵ. 2ԻԻ, ՊԺԲ. ՄեծՈժԻԹԻԻ. 30,5×19,2. ԿԻՈժԻԹԻ. երկսիւն 21×5,5. ԹՈժԻԹԲ. 820. ՏՈՂԲ. 41. ՎԵՐՆԱԳԻԹԲ. կարմիր քանափով Գի. նոսրցի շաճ գեղեցիկ. Կի. ՍԿԶԲՆԱՍԱԿ. Եւ և գեղեցիկ զա- նազան հետաքրքիր պատկերաւոր քարոյնքներով. ԼՈՒՍԱՆՅԲԱՍԱԿ. ԳԻ 25×3,5. գեղեցիկ, մանա- լանկ Առնաւանների խորանների մօտ կազմեր, ձուածն, քոչեմաւոր, ոսկեգօծ, կանաչ, կարմիր, դեղին կապոյտ և դեղին գոյներով: ԽՈՒՍԱԿ ԹՂ. ԳԻ. 15×12,5, մեջեղ Աստուծոյ պատկեր. 4 կողմը ծաղկաւոր. այսպիս գեղեցիկ և գունաւոր ՈժԻԻ ՈժԵԻ (շաճ գեղեցիկ), ՈժԲԻ, ՈժԶԻ. ԿԻՈժԻԹԻԹԲ. ԹՂ.

ԱԻ, ԼԵԻ, ՃԿԵԻ. ՆԶԵԻ. ՈժԱ2—ՈժԱԻ սարկը ձեռի առաջին խորանի մեջ Ս. Եւսեբի. Բ-դի մեջ Ս. Կար- սիանոս. Գ-դ և Դ-ի մեջ առիւծ, 222 և այլն. ԳԻԻ2. Թորոս կրօնաւոր. ԱՏԱՅՈՂ. Գրիգ. ԺԱՄԱ- ՆԱԿ, ՈժԹ—1610. ՏԵՂԻ. Պաղեսիմ, Կիլիկիա. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻԹԲ. Ստրին շուսանցում յաճախ յի- շուում են այսպիսի նախադասութիւններ ՆԵԲԻ. «ԱՅ, վնյ. կաղ իշով մրնչե. յեր Կարից ի ճեղի» . ՆԿԵ. «վիշ սնակաւ վիշ ճեղակաւ ոչ ի զեցոց ոչ յաւազակաց»: ՅԻՇԱՍԱԿ. ԴԲ, ԼԳԻ, ԿԲԻ. և այլն. գրեթե իւրաքանչիւր գրի վերջում:

1. Ա. 4 . Վանական վարդապետի առա- ցեալ, համեմատութիւն Հին և Նոր Ատա- կորանաց օր. «Երկինք—Եկեղեցի սուրբ, Արեգակն Քրիստոս և Աւետարանն, լուսին — օրէնքն հին, Արուսեակն—Յովհաննէս Մը- կըրախն, ընդհանուր աստեղը—բոլոր քրիս- տոնեայք. Երկինք և երկիր—Յիսուս Առ- տուած և մարդ, չորք տարբեր—չորքենիւ- թեայ բնութիւնս, ՅԿԵ. օր տարոյն—զօ- դուածքս ՅԿԵ. ԲԺ ամիսը—ԲԺ անգամը. Է-աւր շաքարութիւն—Է սոգայութիւնը. Դը- րախան—Եկեղեցի. ծառն Կենաց—Խաչ կեն- սատու. Գիտութեան պտուղ—բացալին և լեզին. և այլն:

7^ր (Յանկ զրոյ Հնայ Ատակարանի.) Ծ. բաժանմունքով, № 1-ից սա տարբե- րում է զրբերի դատաւորութեամբ և յա- լելուածներով. սրա մէջ Յովրայ գիրքը ընկ- նում է մարգարէութիւններից անմիջապէս առաջ. Առանկերը բաժանում են 3 զրբի. Մարգարէութիւնները վերջանում են Գա- նիէլի, Երեմիայի (մարգարէութիւն) ողբ և աղօթք. «Յիշեա Տէր որ ինչ անցը անցին ընդ մեզ. .) և Եզեկիէլի զրբերով: ՈժԱ2. Յանկ նորոյ Ատակարանաց. նոյնն է 2ԼԹ2 ցանկ երբորդ. սկսեալ ԳԺան թղթոյն, Պօ- զոսի. առ Կորնթացիս որա մէջ. Բ. թուղթ: Աւելի ունի Զորհնեաց աղօթքը (Կանոն.) Գարդ պատուիրան. Կանոն սանալուայի թուղթ Կիւ(ր)զի Եպիսկոպոսի Երոսաղէմի, Աղօթք պենաակոսակին, Գալուստ Հոգւոյն սրբոյ, ասացեալ Ներսէսի արքեպիսկոպոսի Լամբրոնո:

Բացի առաջինց՝ միւսները պահա- սում են զժբադատար: Ունի «Իբր կնոջն շնացելոյ» և Արիստոն երեցի յաւելուածք՝

այստեղ-արդէն Մարկոսի վերջում ՌԾԹ-2. Նախադրութեանց մասին տէս № 1. հին և նոր (Ֆուսնկաց) համարադրութիւն ունի միայն նոր կտակարանը:

Ա. ա. ՌԾԱ՛ Փառաւորէ մարգարէն Առաւած զհոգի Տեառն Ներսէսի Լամբրոնեցւոյ, որ ի վերայ ամենայն յաւելուածոց բարեացն զոր պարգեւաց ազգիս մերում թարգմանութեամբ և մեկնչութեամբ բազմաց տառից, և զայս ևս շնորհելով մեզ ի միասին զհաւաքումն Աստուածաշնչիցս, նախանձ բարի արկանելով ամենեցուն, զի մինչև ցնա ոչ երեւէր թէ լիեալ էր յազգիս մերում՝ և ի մերումս ժամանակի գրեթէ երկուս կամ երեւ միայն տեսաք յաւելեալք զինի նորա: Եւ տէս զտարածմութիւն ազգիս, զի այժմ հարեւր ամ (?) կամ թէ ևս աւելի ի նմանէ մինչ առ մեզ և այսչափ գոն աճեցեալք որչափ տասցաք: Եւս առաւել զարգարեցէ Աստուած զհոգիս որոց թարգմանչացն՝ որք աստուածաբար երախտաւորք են ազգիս Հայոց՝ որք բազում երկամբ և աշխատութեամբ այսպիսի անկողնապսելի գանձ պարգեւեցին մեզ.:

Բ. ՀԿԶ Ողբերգակ թէ պարտ լիցի, յայժմու ժամուս մեզ պիտանի, մանաւանդ թէ ևս յաւէտ՝ քան թէ յանցեալն և յապառնի, զի ընդ մարմնոյ վիշալ վտանգի՝ հոգւոց յաւէտ տարածեցի. եկեղեցիք անփոյթ լինի, կարգք և օրէնք խախտեցի, յառաջնորդաց անփոյթ լինի, վրէժնդիւր ոչ գտանի, լիբըն համարձակ անամօթի, սաստ յամբէն ոչ լինիցի, ոչ պատուհաս յանդգնողի, ակնառութենք յաղթահարէ և շողորորթն առնէք քարշէ. ժառամուքն տիրեցին, ուղիղքն ի յետս ընկրկեցին, թիւրեալն յօրէնսն պատուեցի, օրինապահն արհամարհի, արդէաք յառաջեցին, ճշմարտախոհք ծաղր լինին, եկեղեցիք նսեմացին, պայծառութիւնքն ջրեցցին, քահանայք խիզախեցցին, և անպատշաճքն գործեցին. ժողովուրդք մտորեցցին և անտերուխջը յարշըջեցին.:

Գ. ՅԶԵԶ. Սքանչելագործ տեսանդ բարի՝ ժտիմ մեղօք մեռեալս ողի թորոս գրի այսմ տալի, խզեա և զեմս կապ շղթայի.:

ՅԶԸԴ. ԹՎ. և ԾԸ. մայիս, Ե. Սաղմոսը սկսել է գրել:

ԹԻԻ. № 3. ԱՆՈՒՆ. Սաղմոս. ՆԻԻԹ. մագաղաբ. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. լաւ լի, ծակ մաշուած և պատռած. ՄԵԾՈՒԹԻԻՆ. 11,2×8×2,5. ԳՐՈՒԹԻԻՆ. միասին 7,2×5. ԹՈՒՂԹԲ. 239. ՏՈՂԲ. 17. ՎԵՐՆԱԳԻԻԲ. կարմիր քանափով. ԳԻԲ. քոյրգիր գեղեցիկ ՍԿԶԵՆԱՍԱՌԲ. քոյնագիր, մարդագիր, զարդագիր, կարմիր և կապոյս քանափով. ԼՈՒՍԱՆՅԻՍԱՌԲ. քոյնագար, ճոռածեւ, խորանագար, մարդակար 60ս, 93ս ևս այլն. ԽՈՐԱՆԲ ԹՂ. 1ս ԿԻՍԱՆՈՐԱՆԲ ԹՂ. 93ս, 60ս. ԺԱՄԱՆԱԿ. (ԺԶ) ՏԵՂԵԿՈՒԹԻԻՆ. վերջից պակաս. ՅԵՄԱՏ. 239. (քերի. աղօթ.):

ԲՈՎԱՆԴԱԿ. ա. 232ս. Խոստովանութիւն Մանասի քաջաւորին. «Տէր ամենակալ. . .» (սկզբից քերի.):

բ. 233ս Աւրկնութիւն Դանիէլի մարգարէին և երից մանկանցն. «Աւրկնեալ ևս Տէր Աստուած. . .»:

գ. 236ս, «Աւրկնեալ ևս զոչ Տէր Աստուած. . .» «Աւրկնեցիք ամենայն գործի. . .»:

դ. 237ս Աւրկնութիւն Աստուածին կուսին. «Մեծացուցեք անձն իմ»:

ե. 238ս Մարգարէութիւն Զաքարիայի քանափով. «Աւրկնեալ Տէր Աստուած. . .»:

զ. 239ս Աւրկնութիւն ծերոյն Սիմեոնի. «Արդ արձակեալ Տէր. . .»:

ԹԻԻ. № 4. ԱՆՈՒՆ. Սաղմոս. ՆԻԻԹ. մագաղաբ. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. ոչ այնքան լաւ, խոնարհեալ ազդեցութեամբ երախտած. ՄԵԾՈՒԹԻԻՆ. 12,5×9×3 ԳՐՈՒԹԻԻՆ. միասին 7,8×5,5. ԹՈՒՂԹԲ. 208. ՏՈՂԲ. 17. ՎԵՐՆԱԳԻԻԲ. կարմիր քանափով. ԳԻԲ. կանոնաւոր քոյրգիր. ՍԿԶԵՆԱՍԱՌԲ. զարդագիր, քոյնագիր. ԼՈՒՍԱՆՅԻՍԱՌԲ. գեղեցիկ ևս նոր քոյնակար, մարդակար ևս ճոռածեւ և կարեւր, կարմիր և կապոյս գոյնեւով. ՄԱՆԴԱՆԿԱՌԲ. 8ս, 46ս, 76ս, 112ս, 147ս, 188ս. ԺԱՄԱՆԱԿ. (ԺԶ). ՏԵՂԵԿՈՒԹԻԻՆ. սկզբից և վերջից քերի. ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻԻՆ. Սկսում է ԼԴ Սաղմոսի 23-դ սկից «Զարբիր ևս հաշեաց. . .» և վերջանում է Ամբակումայ մարգարէի Աղօթով «Տէր զորս քոյնայ. . .»: Ունի ընկիր ընկերացումներ:

ԹԻԻ. № 5. ԱՆՈՒՆ. Սաղմոս. ՆԻԻԹ. քոյր: ԿԱՂՄ. 14×10×4. կաշեկազմ. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. վաս լի. ՄԵԾՈՒԹԻԻՆ. 14×10. ԳՐՈՒԹԻԻՆ. միասին

10,2×7. ԹՈՒՂԹԲ. 211. ՏՈՂԲ. 17. ՎԵՐՆԱԳԻԻԲ. կարմիր քանափով. ԳԻԲ. հօտգիր վարժ և գեղեցիկ. ՍԿԶԵՆԱՍԱՌԲ. զարդագիր կարմիր քանափով. ԼՈՒՍԱՆՅԻՍԱՌԲ. կարմիր գծերով. կիսախորան եղած սկզբում կարմիր և կապոյս, ճոռածեւ, քոյնագար. ԿԻՍԱՆՈՐԱՆԲ ԹՂ. 21ս, 75ս, 99ս, 125ս, 148ս, 174ս, ԳԻԶ Գրիգոր. ՍՍԱՅՈՂ. Գրիգոր պատմեալ. ՏԵՂԻ. Կեսարիա (Կապադովկիա). ԺԱՄԱՆԱԿ. ՌՃԶ. — 1677. ՅԵՄԱՏԱԿԱԳՐՈՒԹԻԻՆ. 210ս. ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻԻՆ. Սկսում է Բ-դ Սաղմոսի (ընդեր խոսկեցան. . .) 2-դ սկից «Եւ իշխանիք ժողովեցան. . .»: Տպագրի 3-դ սկից սկսում է սրա մեջ անանձին գրուի. «Հանգիստ, այսինքն մեզ ինչ այլաշխարհ ևս կամ ճայիլ փոփոխումն. . .» (Տէս. Աստուածաշունչ, Կ. Պոլիս 1895. 587ս), սրա նման կան նաև այլ վերնագիրներ: Տէս № 3. ա. դ. Ե. Բ. և Աղօթ իւրաքանչիւր անձին հաւատացեալ ի Քրիստոս. զոր արարեալ է Տէս առ Ներսիսի Հայոց կաթողիկոսի. . . «Հաւատով խոսովանիմ. . .» (24 ս.) 206ս:

Ա, ա, 210ր: Փառք. . . զբեցաւ հոգեկիր քնարս Դաւթայ մարգարէի ի ստոյգ և ընտիր օրինակէ Դաւեթեւոյ ի թվին ՌՃԶ ամի մարտ ամսոյ ԻԸ. ձեռամբ մեղսամած և անարհեստ Գրի Գրիգորի, ի մայրաքաղաքս Կեսարիա Կապադովկացոց, ի յատուածաբնակ մէնտառանս սուրբ Աստուածածնայ և սուրբ Սարգսայ ի հայրապետութեան Տեառն Յակոբայ, ի խնդրոյ զեռարողքով մանկանն Գրիգորի պատանեկի, ի վայելումն անձին իւրոյ և յիշատակ ծնողաց իւրոց, զոր Տէր Աստուած բարով վայելել տացէ մինչև ի խորին ծերութիւնն ամէն: Արդ երես անկեալ աղաչեմ. . . յեշտջիւր ի մաքրափայլ յաղօթս ձեր զմեղաւոր Գրչափ Գրիգոր. . . և զուսուցիչն իմ զՏէր Միմա երաժիշ քանափով, որ առ Աստուած փոխեալ է:

ԹԻԻ. № 6. ԱՆՈՒՆ. Անեսարան. ՆԻԻԹ. հաս մագաղաբ. ԿԱՂՄ. 46×34×13. կաշեպատ խախտ կազմով. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. լաւ լի, շատ երեսներ և պատկերներ եղծուած. ՊԱՏԱՐԿ ԹՂ. 12ս. և 75ս, 287ր. սկսեալներ. ՄԵԾՈՒԹԻԻՆ. 44×34,7. ԳՐՈՒԹԻԻՆ. երկսին 30×9. ԹՈՒՂԹԲ. 287. ՏՈՂԲ. 20. ՎԵՐՆԱԳԻԻԲ. սև քանափով. ԳԻԲ. Մեծայր միջ. Մեարոպեան երկրք. ՍԿԶԵՆԱՍԱՌԲ. գլխադիր երկարագիր. ԼՈՒՍԱՆՅԻՍԱՌԲ. ասղաճեւ.

խոսակոյսի, խաչանման, ճոռածեւ, խորանման, եռանկիւնման զարդեր, կարմիր, կապոյս, սև մոխրագոյն գոյներով և իրենց երանքիւններով. ՄԱՆԴԱՆԿԱՌԲ. 6ս. Մարիամի ողբոյն եղիսաքիին. հրեշտակ և մի մարդ՝ որ տունն է ցոյց տալիս. 6ս. 3 մոգեր իւր ետեւից իշերի վրայ, ապա 3 հր-եր. վերեւ ասղ. ներքեւ նորածին Քրիստոս մանրի մէջ. Մարիամ Աստուածածին և 3 հովիւներ. 7ս, Յովսէփ Մարիամ և մանուկ Փրկիչը ձեռք երկարացնում է Սիմեոն ծերունոյն. ԿԻՍԱՆՈՐԱՆԲ ԹՂ. 1ս-5ս, համաքարաւոր հայկական կամարակապ հազուագիւտ խորաններ կարմիր և կապոյս գոյներով. ԳԻԶ. Թովմաս երեց. ՍՍԱՅՈՂ. գրիչ. ՏԵՂԻ.-Մեղիկե. ԺԱՄԱՆԱԿ. ԻՃԶ—1057. ՅԵՄԱՏԱԿ. 12ս. 25ս. 32ս 75ս. 100ս. 126ս. 129ս. 142ս. (ընդում). 164ս. 238 (ընդում), 275ս. 280ս. մեծ մասամբ յուսակցներով. . .) ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻԻՆ. չունի Արիստո երեցի յաւելումը և իր կնոյն շնացելոյ.

Ա, ա, 287ս. Փառք. . . ձեռամբ Թովմաս երեցու. . . քաղաքիս Մեղիկոյ ընդ հովանեալ (Սի)մէոն ծերունուն, և Աննային. ապա միտաթիւն Քրիստոսի. Յովհ. Քրիստոս. հրեշտակ: 7ս. Այլակերպութիւն. Յիսուս և 2 մարգարէները վերեւ, 3 աշ-երը նոցա ոտքերի տակը. ապա Յարութիւն Ասղաբու, 8ր. Մուսն Քրիստոսի յերուսաղէմ աշակերտներ. Քրիստոս իշի վրայ, աղաներ իրենց զգեստները փռելիս և ծառ. 8ս, վերջին ընթերց, առաքեալները շրջանաձև նշուած, 9ս. մատնութիւն, Զինուորուած մեծ բազմութեան մէջ Քրիստոս Յուդայի գլուխում և ետեւ աշակերտները, 9ս. խաչելութիւն Տեառն, Մարիամ և Յովհաննէս. 10ս. Փրկիչն տան-են զերեզման. 10ս. Համբարձումն ներքեւ աշ-եր. վերեւ 2 հրեշտակներ մի շրջանակի մէջ տան-են Քրիստոսին, 11ս. 4 աւետարանիչներ. 11ս. շղթայաձև խաչ և 4 կողմը Աւետարանիչներ, 12ս. Խաչան և տակը խաչ կապոյտ ֆոնի վրայ կարմիր գոյնով. 31×20. մեծութեամբ:

սրբոն Գրիգորի ի թուականութեանս Հայոց ի ՀԶ. ի կաթողիկոսութեանս Տեառն Խաչիս յորժամ ի Թարգմոյր վանսն էր. . . յեշտջիւր զՄովսէս քահանա հայրն իմ. . .

Բ, ա, 75ս. . . Ես Կոռնու ու թուղիս, միաբանեցաք տունը նորոգել աւետարանս

յիշատակ հոգոյ մերոյ և ծնողաց մերոց և պապենաց մերոց Իհաննսայ և որդոյ իւրոյ Ահաննսայ և Սիւրաննայ և եղբարց մերոց տէր Թուժաւ, Սարգսի, Գրիգորի, Խոճին, Եղիային, Ոսկանիսին, Թորոսին, Եղոսին, սիւրանիսին և Թորոսին. Արթանիսին, Թաւալուն, Թաթոսին, Պաւղոսին, Աւագին, Աւանիսին, Աստուածատուրին, Մաթէոսին, Դինիսին. այլ Թորոսին (Ջնճուածի վրայ գրած է Գալստին, Յոհանն. Եւ մեծ տաւան մեր Նիկարին և Մհերին, Գուլիփաշին, Խանեաղին, Սիմին Սիւլումին, Մահին, Սէհնու-մին . . . յիշեցէք . . . Թվ. Ռ. 2:

C. a, 126^բ. . . Յիսուսի ծառայ Մի-
գուսն . . . (գրեցի) որ մեր ինչ որ աւլատ
կար ամէն առ Աստուած լիովնեցաւ, ես
մնացի մենակ . . . Թվ. Ռ. Գ. Էր. էն տա-
րին որ մահըն եկաւ . . . :

Թի. № 7. Անոն. Աւեսարան. Նիիթ.
բուր. ԿԱՉՄ. 16,5×12,2×6,5. սախակալով
բաշտապատ. արծաթապատ ա-ի վրայ Բրիսոս Խա-
լադոշ ի ձեռին. 2 կողմը հրեշտակներ. ոսկերի սակ
բաց գերեզման—արձանագրութեամբ. «Աւեսարան
արծաթապատ եղի ձեռնամբ Յոսիփի վարդապե-
սին: Թվ. Հ. Ռ. Գ. Էր. Բ-ի վրայ Մարիամ Աս-
տուածածին գլխին բագ. աչին գաւազան, ձախին
Փրկիչը. Փրկիչի ձախ ձեռքին աշխարհի աշով խաչա-
կրկնում է: ՀԱՆԳԱՄԱՐ. վաս լի. ՄԱԳ. ՊԱՀ. վեր-
ջին 2 ք-երը. «գեւալաւն հասեալ բարձի սայ ձրի-
նորսաց (սաղ.) առ հայր վերացոյ զմեզ . . . քերի
սկզբից և վերջից. ԴԱՏԱՐԿ ԹՂ. 1^ա, 6^բ—7^ա, 91^ա,
148^ա, 234^ա—235^ա. ՄԵՏՈՒԹԻԿ. 16×11,5,
ԳՐՈՒԹԻԿ. երկսիւն 12,5×3,7. ԹՈՒՂԹԻ 303.
ՏՈՂԹ. 21. ԳԻԹ. բոյրգիր. ՍԿԶԵՆԱՏԱՐԿ. մար-
դագիր, գազանագիր, բոյնագիր. ԼՈՒՍԱՆՅԲԱՆԱՐԿ.
մարդանկար, բոյնանկար, ձուսման. մոյգ կարմիր.
կապոյց և ղեղին գոյներով. ՄԱՆԲԱՆԿԱՐԿ. 7^բ,
91^բ, 148^բ, 235^բ. 4 Աւեսարանիւն եւս նըս-
ած գրեխ. Յովն-ի առաջ Պրոֆորոն կանաչ,
ղեղին, կարմիր, սև վարդագոյն գոյներով. Մաս-
թեոսի վերեւ գրած է. «Մասթեոս աւեսարանի» .
ոսի սակ. «գեւալապե Բաղիշեցի յիշեալ ի Տէր»: ԽՈՒ-
ՐԱՆԿ ԹՂ. 8^ա, 92^ա, 149^ա, 236^ա, այլ ևս այլ
ձեւերով. 1^բ—6^ա. համարաբառ. ա-ի մէջ եւսերի.
ք-ի մէջ. Կարպիսնու. ԳԻԹ. 2. Զաֆարիա արեղայ.
ՍՍԱՅՈՂ. Գրիչը. ՍԱՂԱՅՈՂ. Գրիչը. ԺԱՄԱՆԱԿ.
ԵՃԿ—1111. ՏԵՂԻ—Վան. ՅԻՇԱՏԱԿ. 7^բ. 302^ա.

A, a, 302^ա. Փառք . . . Ես . . . Զաֆարիա
արեղայ . . . կատարեցի զաւետարանս ի
Թուականութեանս Հայոց մեծաց ՆՃԿ ամին,
յերկերս Վասպուրական, ի մայրաքաղաքն Վան
կոչեցեալ, ընդ հովանեաւ Կարմրաշուր ա.
Աստուածմեայ վանից. ի հայրապետութեան
Տեառն Սարգիս կաթողիկոսի. և յաջորդու-
թեան ս. ուխտիս Վարագայ Կարապետ արհիե-
պիսկոպոսին և Գրիգոր վարդ-ին և ի եսանու-
թեան յաղթող իշխանին շահ Իսմայելին,
և ի տեղապահութեան Շամիրամակերտիս.
Եղ(ի) յիշատակ ի դուռն Կարմրաշուր ս.
Աստուածածնայ վանիցն:

Արդ . . . վերստին կազմեցաւ . . . ի Ռ. Գ. Էր.
և ես (ետու ?) սրբոյ Եջմածնի նուիրակ
տեառն Պաղտատ քաջիմաստ վին. զի որուժ
ետուր կազմել և արծաթապատ կոտորել . . . :

Թի. № 8. Անոն. Աւեսարան. Նիիթ.
բնէր մագաղաթ. ԿԱՉՄ. 14×10×6,5. սխ. կա-
շեպատ, կոսդած. ա-ի վրայ խաչ. ք-ի վրայ խա-
չեալ Բրիսոս. ՀԱՆԳԱՄԱՐ. լաւ. ԴԱՏԱՐԿ ԹՂ.
1—3^ա, 4^ա, 5^ա, 6^ա, 7^ա, 8^ա. ևս այսպէս միւնիւ
29^ա, 33^ա, 120^ա, 176^ա, 266^ա, 326—7. ՄԵ-
ՏՈՒԹԻԿ. 13,7×9,5. ԳՐՈՒԹԻԿ. երկսիւն.
9,2×2,5. ԹՈՒՂԹԻ. 327. ՏՈՂԹ. 24. ԳԻԹ. բո-
ւրգիր. ՍԿԶԵՆԱՏԱՐԿ. Մասթ-ի սկզբ-ը սակեզոյն
երի մէջ, սեւ, կրմ. կնչ. սակ. մարդագիր, գա-
զանագիր, բոյնագիր. ԼՈՒՍԱՆՅԲԱՆԱՐԿ. բոս բո-
ւանդակութեան նկարներ և ղեղ. ձուսման. ՄԱՆ-
ԲԱՆԿԱՐԿ. 4^բ. Աւեսարան. ս. Կոյսը ձեւալով և
հրեշտակ խօսելիս. 5^ա. Մեզ. Գաւա. Պաղ. և ուր-
աքեր. եւ ման. փրկիչ. 6^բ. Մարիամ Յովսէփ.
Սիւնեի ձեռնին Փրկիչը գրկին և Աննա. 7^ա.
միւրսնորսին, 8^ա, այլակերպութիւն, 9^ա, յարութիւն
Ղազարու, 10^բ. մոսն յերուսաղեմ. 12^բ, ոսկա-
լուս. 13^ա. մասնութիւն. 14^բ. Փրկիչ ի Գողգոթա.
15^ա. Բրիսոս խաչեալ. 18^բ. յարութիւն. Մա-
րիամ Աստուածածին և առաքեալներ և Բրիսոս և
առաքեալներ, դասասան և 4 աւեսարանիւն առ-
վարակն զիրով. ԽՈՒՐԱՆԿ ԹՂ. 34^ա, 121^ա,
177^ա, 267^ա, շատ ղեղ. ԿԻՍԱԽՈՐԱՆԿ ԹՂ. 20—29.
համարաբառ. ԺԱՄԱՆԱԿ. ԺՁ. ԿԵԻԹ. 325^բ.
«Թուսն վրդ» . . . :

Թի. № 9. Անոն. Աւեսարան. Նիիթ.
բուր. ԿԱՉՄ. 12,5×9,7×4,5. սախակալով
կաշեպատ ա-ի վրայ կան 6
խաչեր, որոնցից վերեւ երկուսի վրայ գրած է «զան
աղայ Յովսէփ» (երկրգ.) Բ. կազմի վրայ 3-ք.
գրութեամբ. «փոսկ» . քերականակա կաշեփակակ.
քերականակա կաշի. ձողը. փայլ. ՀԱՆԳԱՄԱՐԿ.
այնքան վաս լի. քրքերի վերին ծայրերը սեւացած
են: ԴԱՏԱՐԿ ԹՂ. 1—2^ա, 3^ա, 4^բ—5^ա, 6^ա, 7^բ—8^ա,
9^ա. այսպէս միւնիւ 40^բ—1^ա, 43. ՄԵՏՈՒԹԻԿ.
12,5×9,2. ԳՐՈՒԹԻԿ. երկսիւն 8,2×2,5.
ԹՈՒՂԹԻ. 311. ՏՈՂԹ. 23. ՎԵՐԱԳԻԹԿ. կարմիր
բանափ. ԳԻԹ. բոյրգիր փոքրագիր ղեղեղիկ. ՍԿԶԵՆ-
ԱՏԱՐԿ. ղեղեղիկ մարդագիր, բոյնագիր, գազանա-
գիր. ԼՈՒՍԱՆՅԲԱՆԱՐԿ. խորանների մօտ մեծագիր
և ղեղեղիկ. միւսները բացի սովորական ձուսմանե-
րից և բոյնանկարներից, բովանդակութեան համա-

180^ա—181^ա, 306^ա. ՄԵՏՈՒԹԻԿ. 12×8×5,5.
ԳՐՈՒԹԻԿ. միսսիւն 12×8,2. ԹՈՒՂԹԻ 459.
ՏՈՂԹ. 15—17. ՎԵՐԱԳԻԹԿ. սակեզոյն բանափ.
ԳԻԹ. բոյրգիր սիրուն մանրագիր. ՍԿԶԵՆԱՏԱՐԿ.
բոյնագիր և ղեղեղիկագիր (սակաւ) գաղափ.
ԼՈՒՍԱՆՅԲԱՆԱՐԿ. բոյնագիր, խորան և ձուսման,
սակեզոյն, կարմիր և կանաչ գոյներով. ՄԱՆԲԱ-
ՆԿԱՐԿ. 104^բ, 181^բ, 306^բ. Մարիամ և Դուկաս
հասած գրեխ. խի Յովսէփին խաչակրկնում է իւր
առաջ հասած պրոֆորոնի, վերեւ աղանակերով Ս.
Հագին. ԽՈՒՐԱՆԿ ԹՂ. 105^ա, 182^ա, 307^ա, գա-
նազան ձեւի ղեղեղիկ. ԺԱՄԱՆԱԿ. (ԺՁ.). ՏԵՂԻ-
ԿՈՒԹԻԿ. Սկզբից և վերջից քերի. ՅԻՇԱՏԱԿ. 459^բ
(քերի). ԲՈՎԱՆԿԱԿ. 4 Աւեսարաններ. 399^ա Յով-
հաննա յայտնութեամբ. 451^բ. Հանգիստ երանելոյն
Յովսէփին. ինչ ևս մար համարագրութեամբ: 398^ա.
Իրի կնոյն ղեղեղիկ:

Թի. № 10. Անոն. Աւեսարան. Նիիթ.
կաս բուր. ՀԱՆԳԱՄԱՐԿ. վաս լի. ԴԱՏԱՐԿ ԹՂ.
1—7. 172—3, 287, 477^բ, 619^բ, 620^բ—624.
ՄԵՏՈՒԹԻԿ. 20×17,2×5,5. ԳՐՈՒԹԻԿ. երկսիւն
17,3×5. ԹՈՒՂԹԻ. 312. ՏՈՂԹ. 19. ՎԵՐԱ-
ԳԻԹ. կարմիր բանափ. ԳԻԹ. բոյրգիր կանոնա-
ւոր միջագիր. ՍԿԶԵՆԱՏԱՐԿ. բոյնագիր, գաղափ.
ԼՈՒՍԱՆՅԲԱՆԱՐԿ. խորանների մօտ մեծագիր, մեծ-
ցածները բոյնագրեր, ձուսման, շատ փյ լոս
բովանդակութեան նկարներ. ՄԱՆԲԱՆԿԱՐԿ. 8,
174, 288, 478. Աւեսարանիւն հասած՝ գրի
ի ձեռին. Յովսէփին խաչակրկնում է պրոֆորոն, վե-
րեւից լոյս. ղեղեղիկագիր կապի. ԽՈՒՐԱՆԿ ԹՂ.
9^ա, 175^ա, 289^ա, 479^ա. ղեղին, կապոյց, կար-
միր, կանաչ, միւրապոյն բանափ. ԳԻԹ. Յովս-
էփ կրօնաւոր (արեղայ). ՍԱՅՈՂ. Տէր-Եփրեմ.
ԺԱՄԱՆԱԿ. ՌԵԹ—1610. ՅԻՇԱՏԱԿ. 614^ա, 171^բ.
ԲՈՎԱՆԿԱԿ. լոս աւեսարաններ. 612^բ. Իրի կնոյն
ղեղեղիկ:

A, a, 614^ա. Փառք . . . տեւեալ զգան-
ձըս առաւածային հոգիւնկալ կրանաւորս
աէր եփրեմ. . . (սասցաւ) ի հալալ և յարդար
վաստակոյ իւրոց . . . յիշեցէք և Աստուած
ողորմի առաջէք տէր Եփրեմին և ծնաւդաց
իւրոց, հայրն Զանեփսին, և զմայրն Մարիամ,
և զեղբայրն իւր . . . Յեթանէսն, Թարխուն
և զկողակիցն Գարիանէն և քուրն Մահրու-
պըն և զեղբաւր որդեան Առաքելն, Ման-
վէլն. Գարձեալ . . . յիշեցէք ի Քրիստոս զաէր

Եփրեմն և զկենդանի եղբարն, ամբն և
զկողակիցն իւր Նազին, և զմիւս կողակից
Մամէն: Գարձեալ յիշեցէք ի Քրիստոս ըզ-
Թարխան, և զորդն Սիւման, և զգուսար
Հոռոմանիւն. զՍողոմոն և զկողակից Բհա-
լուն և զորդն Յեթանէսն, Մանվէլն,
զաէր Եփրեմն և զհոգեւոր որդին զՄարտի-
րոսն, և զհոգեւոր մայրն Ուստիանէն, հո-
գեւոր քուր Խաթուն և զքեռիքն աէր Գա-
ւիթն, տէր Մանուկէլն, Յոհաննէն . . . զհո-
գեւոր հայրն արհեստիւնարս Ազարէն . . .
Արդ և ես Յովսէփն կրանաւորս . . . գրեցի
զտուրք աւետարանս ի Դազլին ֆաղափ ի Թա-
գաւորութեան Շահաբաղին . . . ի վայելումն
Տէր Եփրեմին և Մարիոս սարկաւազին. . . Գար-
ձեալ յիշեցէք զՊաղեղի սէր Յակոբն որ զաւրի-
նակն շնորհեաց մեզ . . . Աստուած ողորմի
տէր Թումն որ զմեզ բազում անգամ կե-
րակրեց . . . :

Արդ բազում դաւէ կամ դաւաբէ չկայ
մէջ այս աւետարանիս, ես իմ կամաւս ավի,
իմ հոգոյ որդոյն Մարտիրոս սարկաւազին.
Աստուած բարով վայելել տայ: Գարձեալ
յիշեցէք զՎափանու տղայմարդիւն, որ շատ
աշխատանք ունին վերա գրադրելու զԹա-
գէս. . . (Մ)ուսէս. . . (Գ)ազարն. զԽօմարն. . .
Աստուած զիւրեանց մեղքն թողու ամէն:
Աստուած ողորմի ազնի և իւր կողակիցն,
Խիւլին, որ աւտայ տվին, որ ինքնս նստայ
և զտուրք աւետարանս գրեցի. . . :

Թի. № 11. Անոն. Աւեսարան. Նիիթ.
մագաղաթ անկանն կրած. ԿԱՉՄ. 12,5×9,7×4,5
սախակալով կաշեպատ ա-ի վրայ կան 6
խաչեր, որոնցից վերեւ երկուսի վրայ գրած է «զան
աղայ Յովսէփ» (երկրգ.) Բ. կազմի վրայ 3-ք.
գրութեամբ. «փոսկ» . քերականակա կաշեփակակ.
քերականակա կաշի. ձողը. փայլ. ՀԱՆԳԱՄԱՐԿ.
այնքան վաս լի. քրքերի վերին ծայրերը սեւացած
են: ԴԱՏԱՐԿ ԹՂ. 1—2^ա, 3^ա, 4^բ—5^ա, 6^ա, 7^բ—8^ա,
9^ա. այսպէս միւնիւ 40^բ—1^ա, 43. ՄԵՏՈՒԹԻԿ.
12,5×9,2. ԳՐՈՒԹԻԿ. երկսիւն 8,2×2,5.
ԹՈՒՂԹԻ. 311. ՏՈՂԹ. 23. ՎԵՐԱԳԻԹԿ. կարմիր
բանափ. ԳԻԹ. բոյրգիր փոքրագիր ղեղեղիկ. ՍԿԶԵՆ-
ԱՏԱՐԿ. ղեղեղիկ մարդագիր, բոյնագիր, գազանա-
գիր. ԼՈՒՍԱՆՅԲԱՆԱՐԿ. խորանների մօտ մեծագիր
և ղեղեղիկ. միւսները բացի սովորական ձուսմանե-
րից և բոյնանկարներից, բովանդակութեան համա-

ձայն շատ ընկեր էր արտաբանելու նկարներ. 44^ր — 45^ր. Առաջիններ. ՄԱՆՐԱՆԿԱՐԻ. 2^ր. Առաջին. Աստուածածին ծննդով, վերելից լոյս, առաջը գիրք սեղանի վրայ, սեղանի ետևը հեղշակ աչք ձևով բարձրացրած: 4^ր, ծնունդ. Մանուկ-Փրկիչը մուտքի մեջ, Մարիամ Աստուածածին կողքին, եւ հովիտներ իրենց հոտերով մի փոքր հեռու, 5^ր. Փրկիչը Սիմեոն ծնունդն առնելու ժամանակ, երբ Մարիամ բազկաբարձ, մօտը Յովսէփի ձեռքին 2 աղաւթի. 7^ր. Մկրտութիւն, Քրիստոս մերկ ջրի մէջ, վերելից Հոգին Սուրբ էր հեղշակներ՝ ձախից, իսկ աչք կողմը Յոհաննէս Մկրտիչ. 8^ր. աշակերտութիւն Քրիստոսի սովորական դիմագիծ. 10^ր, Յարութիւն Դաւարան. Քրիստոս խաչակրութիւնէն ետք ընկած Մարիամին եւ Մարթային եւ Դաւար պատահած դուռն է գալիս աշխից. 11^ր, Քրիստոս էլի վրայ, մի մանուկ զգեստ է փոխում, ծերունիներ ձեռքերին արձաւանդ. 13^ր. Քրիստոս լուսնում է Պետրոսի ոտքը, որ իւր գլուխը է ցոյց է տալիս, ետև աշակերտներ. 14^ր. Քրիստոս խաչակր. 16^ր. Փրկիչ պատահում. 17^ր. Քրիստոս յայտնում է իւր աշակերտներին եւ ցոյց տալիս վերելքը. 19^ր, կանաչի կանխեալ, հեղշակը ցոյց է տալիս դասարկ գերեզմանը. 20^ր. Քրիստոս շրջանակի մէջ որը պահում են 2 հեղշակներ, ցածը Մարիամ Աստուածածին հեղշակներով շրջապատում. 22^ր. Առաջին 2 խաչի բաժանում, եւ դիմ առ դիմ հասած մէջ սեղանի վրայ ծածկած, իսկ ցածը երկգլխակի մի մարդ. 23^ր. ոսկեգոյն խաչ, կենտրոնում Աստուած, լոյս կողմը հեղշակներ փողերը բերանին, իսկ 2 կողմը գերեզմաններ, որոնցից մարդիկ են դուռն գալիս. 25^ր Աստուած երեսած ձեռքին գունդ աչք կողմը Աստուածածին, ձախին Քրիստոս. Աստուծոյ ցանկը պահում են կենդանակերպի բաքերի մէջ առհասարակներ: Երանցից ցած կշիռք բաքերի մէջ ծանրութիւն, մի կողմը հեղշակ, միւս կողմը սասաններ շարժւած հեղշակի նիզակին. 42^ր Մատթեոս. Առհասարակ ի ձեռքին ձախից հեղշակ. 145^ր. Մարկոս. 114^ր Դուկաս. 119^ր յիւր-հիւր, առանց հեղշակի. 245^ր Յովսէփի լոյս առհասարակ ի ձեռքին: ԽՈՐԱՆԻ ԹՂ. 44^ր, 117^ր, 116^ր, 247^ր զանազանաձեւ գեղեցիկ, ոսկեգոյն, կանաչ, կարմիր եւ կապոյց գոյներով ինչպէս միւս նկարները. ԿԻՍՏԱՆԻ ԹՂ. համաբարբառի 26—40 Եւսեփի եւ Կարպանոսի նկարներով. ԳԻԻԶ. Դուրք քանակ. ՍՏԱՅՈՂ. գրիչը. ԵՄԼԿՈՂ. Ստեփան վարդապետ. ԺԱՄԱՆԵԱ. ՌձԺԵ—1666. 867^ր. — Երբեմնից գիւղ (Աղբակ). ՅԵՇԱՍԿ. 41^ր—42^ր, 306^ր, 309^ր. ԲՈՎԱՆԴԱԿ. 4. առհասարակներ. 63^ր. Արիստոս երեքի յաւելումը:

A, a, 306^ր. Փառք... Արդ գրեցաւ սուրբ Աւետարանս ձեռամբ... Դուրք քանակ... սկսաւ եւ ողորմութեամբ նորին աւարտ հանել եւ ետեւ ոսկով եւ զանազան գունով զարդարել յիշատակ ինձ... Եւ ծնողաց իմոց Ստեփանոս եւ Եթարին եւ հօրեղբօրն իմոց Փիլիպոս կարողականին Հայրապետին Ջաքարին, Ներսիսին եւ Կողակցուն Աննային եւ որդոցն տէր Մեղիսեղին՝ կողակցուն 2 իշաքին եւ որդոցն Խաչատուրին Աստուածայտուրին, Յակոբին եւ Մովսէսին, Գրիգորին եւ Կողակցուն Աղաբէգուն՝ որդոցն Անտոնին եւ Ատոմին, Ջաքարին, Կողակցուն Խանազին եւ որդոցն Եղիային եւ Ներսէսին եւ Եղբօրն իմում Յովսէփին եւ Կողակցուն Խանազանին, որդոցն Սարգսին եւ Ստեփանոսին եւ մեծ պապուն Խաչիֆին եւ որդւոցն տէր Աստուածատուրին Բաղդասարին, Մեղիսեղին, Գրիգորին... Յիշեցէք ի սուրբ յաղօթս ձեր Դուրք Գրիչս եւ զծնողս իմ եւ կողակցն իմ զՍալուարն եւ զորդն իմ զՓիլիպոսն փոխեալն ի Բրեւոսոս... Գորգն եւ փոքր Փիլիպոսն եւ դուստրն իմ Գոհարն, Եթարն... ի թվականս Հայոց ՌձԺԵ ամին, ի զառն եւ նեղ ժամանակիս, ի յերկրս Աղբակս ի գիւղ Երբեմնի ի դուռն Ս. Ստեփանոսին, առաջնորդութեանս. ամբողջս մերոյ Բարթողիմէոս՝ Եսայայի վարդապետին, առհասարակութեան երկրիս մերոյ Էդիկիւրին եւ Խոսրով փաշին... յիշեցէք Երբեմնս նոյն քահանային տէր Մեղիսեղին տէր Վարդան եւ սարկաւազներն Մուրադ, Եղիսի, Սահակն եւ Ատոմն... Ծաղկող սուրբ աւետարանս զՍտեփան վարդապետն եւ սրբազորդս. աւետարանս տէր Միսայր կրօնաւորն:

B, a, 309^ր. Գարձեալ յիշեցէք... տէր Գէվորգն եւ զորդն իւր զՄեղիսեղին եւ մայրն իւր զԲախշազունն եւ Կողակցն իւր Աղապին եւ զորդն իւր Գէվորգն եւ Փանոսն եւ զԵղիսեղին եւ որդւոցն տէր Փիլիպոսն եւ Կողակցն իւր զԽանուսն եւ զորդեալն իւր զԽաչոն եւ զստեղն իւր զԺամին եւ զՄարգարէն... Մեսրոփն եւ զորդն Դաւիթն եւ Կողակցն իւր Թարվանդէն:

Թիւ. № 12. ԱՆՈՒՆ. Առհասարակ. Նիւթ. քուրք եւ մագաղաք (339—353) ԿԱՂՄ. 21 × 14 × 7, քանակական կաշխարս ներսից քրքապս

ա. կազմի վրայ կայ մեծադե մի խաչ եւ շուրջը կաշխարս քանակական շրջանակներ մէջ. Բ-ի վրայ տարբեր ձեւով քանակներ նման շրջանակներուն. ՀԱՆԳԱՄԱՆԻ. լույս լի, քրքերը կարկասած ԴԱՏԱԿ ԹՂ. 1^ր—3^ր, 8^ր, 164^ր, 91, 267^ր, 320^ր, 351^ր—353^ր. ՄԵՆՈՒԹԻՒՆ. 20 × 14, 2. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. երկսիւն 10, 7 × 3, 5. ԹՈՒՂԹԻ. 353. ՏՈՂԻ. 19—23. ՎԵՐՆԱԳԻՐԻ. կարմիր քանակով. ԳԻՐ. քուրքը հօսգիր (35, 268-9.) ՍԿԶՆԱՏԱՐԻ. զարդագիր. զազանագիր, մարդագիր, բոլորեալ. ԼՈՒՍԱՆՅԻՍԿԱՆԻ. 4^ր—7^ր, գեղեցիկ ծառակներ համաբարբառի կողքին. ձուածներ, ծառակներ, քուրածներ, ծաղկազարդեր, կանաչ, կարմիր, կապոյց եւ դեղին գոյներով. ՄԱՆԻՍԿԱՆԻ. 11^ր, 95^ր, 164^ր, 267^ր, 4 առհասարակներն են հասած՝ Մարկոս եւ Յովսէփի գրեցիս (պրոֆորմ առաջը քանասարած) Մատթեոս եւ Դուկաս առհասարակ ի ձեռքին. ոսկեգոյն եւ վերոյիշեալ գոյներով. ԽՈՐԱՆԻ ԹՂ. 12^ր, 96^ր, 165^ր. ԿԻՍՏԱՆԻ ԹՂ. 4^ր—7^ր համաբարբառի տարբեր ձեւի՝ ծաղկազարդերով. ԳԻԻԶ Ամիր (լույս) Սարգիս պար. ՍՏԱՅՈՂ. Գրիչը (?) ԺԱՄԱՆԿ. ՌձԺԵ—1678. ՏԵՂԻ. 4. Պոյս ? ՅԵՇԱՍԿ. 90^ր, 238^ր ԲՈՎԱՆԻ. ԿԻՍՏԱՆԻ ԹՂ. 4. Առհասարակներ 157^ր. Արիստոս երեքի յաւելումը. 339^ր մագաղաքի վրայ հանգստեան, թշկուրեան, եւ խղարկից առհասարակներ.

Թիւ. № 13. ԱՆՈՒՆ. Գործք Առաքելոց. Նիւթ. քուրք. ՀԱՆԳԱՄԱՆԻ. վառ. քանակական շրջանակներ սկզբում, փրած, եւ պատշաճ. ՄԵՆՈՒԹԻՒՆ. 19, 5 × 12, 7 × 2, 5. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. միասին 13 × 7, 5. ԹՈՒՂԹԻ. 144. ՏՈՂԻ. 21. ՎԵՐՆԱԳԻՐԻ. կարմիր քանակով. ԳԻՐ. հօսգիր. ՍԿԶՆԱՏԱՐԻ. զարդագիր կարմիր գծերով. ԼՈՒՍԱՆՅԻՍԿԱՆԻ. ձուածներ (փիլ). ԿԻՍՏԱՆԻ ԹՂ. 81^ր, 99^ր, 114^ր. ԳԻԻԶ. Սարգիս կրօնաւոր. ՍՏԱՅՈՂ. գրիչը ԺԱՄԱՆԿ. (Ժի). ՏԵՂԻ. 45^ր. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆԻ. սկզբից եւ վերջից բերի. 93^ր, 103^ր, 126^ր, շեղագիր գրութիւն. ՅԵՇԱՍԿԱՆԻ. 144^ր, 145, 87^ր, 1^ր. ԲՈՎԱՆԻ. 1. Ա. 1^ր. «Յիսուս որդի մարտ միաւոր... ի յերբեմնից» (7. երկսողակի). Գործք առաքելոց սկսում է. Ա. 15-ից «Եւ յաւորան յայնուսի...» Թուրք կարողական, Աղբակ Երբեմնի: Յայնուսի (բերի.):

B, a, 86^ր. ԹՂԻՆ ՌՄԾ. Ես մօհայպարտ թօփիւն Արդուսան Ես դերն մեր զարադամին սուսմուսն մէջումն է թուղթ.

մէջ Նասիր Հահիցն է մեկըն աղայ Մաամաթ Հահիցն է, մէկըն Ղազայ չուչուց էլեկեցըն 2 Դ թուխտըն Իբրաիմ խանինանից է:

Թիւ. № 14. ԱՆՈՒՆ. Թուրք Պաղատի առաքելոց. Նիւթ. քուրք. ՀԱՆԳԱՄԱՆԻ. լույս լի պստուած. ՄԵՆՈՒԹԻՒՆ. 19, 5 × 13, 2 × 3. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. միասին 13 × 7, 5. ԹՈՒՂԹԻ. 148. ՏՈՂԻ. 19. ՎԵՐՆԱԳԻՐԻ. կարմիր քանակով. ԳԻՐ. հօսգիր կանոնաւոր. ՍԿԶՆԱՏԱՐԻ. երկարագիր կարմիր քանակով. Գրիչ. Սարգիս. ԺԱՄԱՆԿ. ՌձԺԵ—1635. ՏԵՂԻ. ի սուրբ առաքան Շաւրոս. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆԻ. սկզբից բերի. 31^ր—32^ր եւ այլն շեղագիր գրութիւն ՅԵՇԱՍԿԱՆԻ. 7^ր, 31^ր, 32^ր, 33^ր, 50^ր, 99^ր, 139^ր, 147^ր, 148^ր. ԲՈՎԱՆԻ. Սկսում է քուրք առ Հոռմայեցիս. Բ. 2. «Եւ առաքաւ ցախ...» 14 առաքելական քրքեր: № 1-ի դասաւորութեամբ:

A, a, 148^ր. Փառք... Արդ գրեցաւ սա ի թվիս ՌՁԺԵ, ձեռամբ բազմամեղ Սարգիս քանակների, ի սուրբ անապատս Շաւրոս:

B, 147^ր. Ընդաւրնակեցան գերբայ այս ըստ Աստուծոց օրենական որ կան յարկեղս գրոց սրբոյն Պամիւնիկայ իւրովը ձեռամբ գրեալ:

C, 147^ր. Գրեցի եւ կարգեցի ըստ կարի ստիւթովն, զգերս Պաղատի առաքելոյ, յաւերնեալ եւ դիւրահաս ընթերցուածովը, եղբարց մերոց, յորոց ամենեցուն զմեղադրութիւն յանդգնութեանս իմոյ հայցեմ:

B, a. Սա. լուսանցքում. շեղագիր. — Յիսուսի Բրեւոսոսի ծառայ տէր Խաչատուրի որդի Թոմասը՝ գրեցի թիւն ՌՄԾԲ մարտ ԻԴ ԵԶ:

B, 33^ր. Յիշատակ է իմ ծոնող տէր Խաչատուրին, իմ մայր Հոռմին, իմ եղբոր մէկը Սիփիս, իւրաք Գրեկոս, եղբոր Ավաւըս:

C, 50^ր. Թոմասըս գրեցի Փաթալի խանըն ժըռնած տարին էր թվ. ՌՄԾԲ.

D, 99^ր. Թոմասին իւրաք Հայեցի Ավաւ գրեցի երկրորդ Աւարանտա աթուղն Ամաւա թորանցն լուսայորչին ս. Գրեգորին:

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

ԹԻԻ. № 15. ԱՆՈՒՆ. Ժամագիրք. ՆԻԻԹ. քառակ մագաղաք. ԿԱԶԻ. 8,6×6,5×3. ասխատի կապակ կաշեպատ, ներսից մեծապատաս ա. կազմի վրայ մեծապատաս մի ձող էր քոչորածու կաշեպատ. դակ ք-ի վրայ քառակուսի գ. կազմը պոկուած է. ՀԱՆԳԱՄԱՆԻ. լաւ. ՄեծՈՒԹԻԻՆ. 8,6×6,5×3. ԳՐՈՒԹԻԻՆ. միասին 5,7×4 ԹՈՒԴԹԻ. 148. ՏՈՂԻ. 11—16. ՎԵՐՆԱԳԻԹԻ. կարմիր քանափով. ԳԻԲ. մանրագիր քոչորգիր գեղեցիկ. ՍԿԶԲՆԱՍԱԹԻ. զարդագիր, քոչկագիր, կանաչ, կարմիր և ոսկեգոյն. ԼՈՒՍԱՆՅԳԱԶԱԹԻ. մանր ձուսման էր քոչկանակարներ. ԽՈՐԱՆԻ ԹՂ. 6^ա. ԳԻԲ. Գրիգոր երեց Բաղիշեցի. ՍՍԱՅՈՂ. Սարգիս վարդապետ ՏԵՂԻ. Թոխաք. ԺԱՄԱՆԿԱԿ. ՌԿԷ—1618 ՏԵՂԵԿՈՒԹ. 1^ա—4^ր գրոքիւնի գանազան անկշան քովանդակութեամբ 148 շարականներ. քոչերը յիս և առաջ և ներքին կազմելու. ՅԻՇԱՍԱԿԱԿ. 3^ր, 112^ր, 144^ր, 146^ր, 147-8 ԲՈՎԱՆԿԱԿ. 6^ա. Ժամագիրք «յիշխոյն»-ից մինչև «աղաղակեցի» խաղերով. 101^ա. Ժամանակներ, մեծեղիներ և այլն 124^ա արասացութիւններից մինչև Գոհանալ խաղերով:

A, a, 146^ր. Փառք. . . : Որ էա կարողութիւն տկար սգոյս . . . Գրիգոր երեցիս Բաղիշեցի որ ծագեցեղ զխաղատարս ի վայելումն մեր հոգեւոր հաւրն քաջ և արե հեռեւորին և ըստուհապետ վարդապետին Սարգիս որ է յնորոշմա ի քաղաքն Սպերու . . . : Արդ նկատեցաւ ծաղիկ սուրբ ի քաղաքն Թուրաթ ի թվն և ՌԿԷ ձեռամբ (փակագիր) ար. լը. մ. ար. Ժ. լը. մ. մթ. (կարգացնեք Գրեգորի. ի թ.) :

B, a, 147^ր. Հայոց ԿԵ ԹՎԻՆ ԵԿԱԼ ՄԱՏ՝ մեան աշխարհու թվն. ՌԴԳ. տարե է որ Մահմեան եկել է և անցել էր թիւն ՌԴԿ հասանի թագաւորութիւն Հայոց լինի: Երեքշաբաթ է և շաբաթ զլուսն վեր արայ, զուսն հարթէ. . . :

ԹԻԻ. № 16. ԱՆՈՒՆ. ճաշոց ՆԻԻԹ քոչոր. ՀԱՆԳԱՄԱՆԻ վառ, շառ քոչոր կիսոս և ն. մի քա-

նի քոչորի կեւը յիայ էր առհասարակ խոնարհութիւնից սեւացած են. ՄեծՈՒԹԻԻՆ. 27,5×18,2×16. ԳՐՈՒԹԻԻՆ. երկսին 22,7×6,5. Թոչորք 520. ՏՈՂԻ. 32. ՎԵՐՆԱԳԻԹԻ կարմիր քանափով. ԳԻԲ քոչորգիր լաւ. ՍԿԶԲՆԱՍԱԹԻ. զարդագիր, քոչկագիր, մոյց, կապոյս կարմիր գոյնով. ԼՈՒՍԱՆՅԳԱԶԱԹԻ. քոչկագար, մարդագար, ձուսման էր կորակ զարդեր, խորանագար, ծաղկագար, խաչագար հազոտակա. ԽՈՐԱՆԻ ԹՂ. 3^ա, 219^ա, մեծագիր, գեղեցիկ և միանման. ԿԻՍԱԽՈՐԱՆԻ ԹՂԹ. 174^ա և այլն. ՍՍԱՅՈՂ. Յովանէս կրանաւոր. ԺԱՄԱՆԿԱԿ. (Ժ. 2). ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՆԻ. սկզբից և վերջից քերի. ՅԻՇԱՍԱԿԱԿ. 2^ա. 218. 173^ր. ԲՈՎԱՆԿԱԿ. նման Ս Էջմիածնի սպարիւն լնիւն սարքերուսմբ:

A, a, 173^ր. . . : Որդի Աստուծոյ գըթա ի գինս սուրբ արեան քոյ մանաւանդ ի ստացող լուսազարդ գրոցս ի Յովանէս կրանաւոր և ի ծնողս իւր ի Վաստմն և ի Խաթունն և յեղբարքս իւր ի Ստեփաննոսն և ի Ղազարն, և ի Մարտիրոսն և ի Նաշխատունն ամէն. ի Վեաթիս Եպիսկոպոսն և ծնող Նունուփար և զհայրն իւր Խոջազանն և զորդն զԽանզատէ Աւետիս պարոն տէր . . . :

B, a, 2^ա. Զվերջին ստացող. Աբգըրզիզն և զհայրն իւր Ղաւառ Ամիրեոէն և զմայրն իւր զՄուղալէն, և զկողակիցն իւր զՍառայ խաթուն. և զծաղկեալ նեռնենիքն, և զիթթեալ նեռնենիքն զաւան զՏաւլաշէն, զՄերազան և զԱմիրեոէն և զբուրքն, զԳուհարէն, զՏոնաիշէն, և զՄէրաիշէն, և զհայրեղբայրն զՅուսուփն յեղեցէք . . . :

B, 218^ա. Քրիստոս Աստուած ողորմեա ստացողի գրոցս Յովանէս կրանաւորին . . . և ծնողաց նորին Աստուծոյ և Մամլաթունին և եղբարքն Ստեփաննոսին, Ղազարն և Մարտիրոսին . . . :

C, a, 218^ր. Քրիստոս Յիսուս . . . ողորմեա ըստացողի . . . Գրոցս Աբգըր-Ազիզին և անտասան կենօք պահեա զՄերջանն և Գուլաթէն:

B, 219^ա Յիշեցէք ի Քրիստոս զԱւետիս պարոն տէրն:

ԹԻԻ. № 17. ԱՆՈՒՆ. ճաշոց ՆԻԻԹ. քառք. ՀԱՆԳԱՄԱՆԻ. վառ, շառ քոչոր պատուած, խոնարհութիւնից քոչորովի սեւացած, եղծուած էր մասամբ մաշուած. ՄեծՈՒԹԻԻՆ. 40×26×8,5. ԳՐՈՒԹԻԻՆ. երկսին 30×9. ԹՈՒԴԹԻ. 211 ՏՈՂԻ. 45. ՎԵՐՆԱԳԻԹԻ. կարմիր քանափով. ԳԻԲ. քոչորգիր միջակ գեղ. ՍԿԶԲՆԱՍԱԹԻ. քոչկագիր, կարմիր և կապոյս գոյններով. ԼՈՒՍԱՆՅԳԱԶԱԹԻ. ձուսման, քոչկանկար և այլն. կրմ. կպս. կնչ. գոյներով. ԽՈՐԱՆԻ ԹՂ. 125^ա ԿԻՍԱԽՈՐԱՆԻ ԹՂ. 27^ա, 52^ր, և այլն. ԳԻԲ. Աւետիս. ԺԱՄԱՆԿԱԿ. Ժ. 2. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՆԻ. սկզբից միջից և վերջից քերի, քոչերը յիս և առաջ և ներքին կազմելու. խոնակներում կան անկշան յաւերտածներ ՅԻՇԱՍԱԿԱԿՈՒԹԻՆԻ. 52^ա, 103^ր, 125^ա, և այլն. ԲՈՎԱՆԿԱԿՈՒԹԻՆԻ. նման Ս. Էջմիածնի սպարիւն ձուսողի. (1872 սպ. Ս. Էջմիածնի):

A, a, 103^ր. ԹՎԻՆ 1252-ին մարտի 12-ին թաղիւմ արե ճաշոցն Չանկիլցի յԷն-կոյե աղայ Այվաղին կամ Նիկոյ քէհի որթի Կաթիլէին ալի որ տանի Չանկիլայ եկեղեցին իշատակ է թէ որ ծախեն իրանք են պարտադին: Այս ճաշոցն . . . որ է Չանկիլայ եկեղեցոյց կերի բերին Շաղիկին, ես ծառայ Քրիստոսի Ղարայի Չալիք որդի, լուսաւորի մահատի Աստուծոյ որթի մահատի. Սահակ որդի Գէվորգն արե վեց զուշ հինգ փարայի ի թվին 1252 օրն նոր տարե . . . այս ճաշոցն էլ ի իշատակ արվի ի կուղն Չանկիլայ . . . :

ԹԻԻ. № 18 ԱՆՈՒՆ. Շարական ՆԻԻԹ. մագաղաք. ՀԱՆԳԱՄԱՆԻ. այնքան լաւ չէ. ԴԱՍԱԿ ԹՂ. 9^ր, 146^ր, 195^ր, 249^ր, 316^ր, 340^ր, 389^ր. ՄեծՈՒԹԻԻՆ. 13×8,3×7. ԳՐՈՒԹԻԻՆ. միասին 9×5,2. ԹՈՒԴԹԻ. 389. ՏՈՂԻ. 23. ՎԵՐՆԱԳԻԹԻ. կարմիր քանափով. ԳԻԲ. մանրագիր քոչորգիր գեղեցիկ. ՍԿԶԲՆԱՍԱԹԻ. զարդագիր, քոչկագիր, գազանագիր. ԼՈՒՍԱՆՅԳԱԶԱԹԻ. 1^ա, 147^ա, 196^ա, 341^ա և այլն կարմիր և կապոյս գոյներով ձուսման. ԽՈՐԱՆԻ ԹՂ. իս յուսակց. նրանկար. ԿԻՍԱԽՈՐԱՆԻ. 10^ա, 54^ա, 120^ա, 250^ա (նազուտացիս ձեւով) ԺԱՄԱՆԿԱԿ. (Ժ. 2). ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՆԻ. 309-ի և 310-ի

իւնիս և 322-ի և 323-ի մէջ քոչոր և ներկած. ՅԻՇԱՍԱԿԱԿ. 53^ր.

X, 1^ա. Կանովն մեծի և հրաշափառ ծնողեան տիրուհոյ Կուսին ի Յովակիմայ և յԱննայէ. դէ. «Երգեցէք որդիք Սիւնի. . . » (Տիր Յակոբ Կրկեցիկ). և այլն.

X², 4^ա, Կ. Յովակիմայ և Աննայի. աղ. «Որ նախեմայ իմաստութեամբ . . . » (Վարդան վարդապետ) և այլն

X³, 6^ա, Կ. Աւետեաց Աստուածածնին. աղ. «Խորհուրդն անձառ ծածկեալն . . . » (Գրեգոր Վկայատէր) և այլն. 9^ա. հարց. «Ուրախ լեր Մարիամ կոյս . . . (5 ա. չ.)

X⁴, 10^ա, Կ. Աստուածայայտութեան ճրագ աշուցն օրհ. «Ուրախացիք որբուհի . . . »

X⁵, 12^ա, Կ. Աստուածայայտութեան առաջի աւուրն, դէ. «Խորհուրդ մեծ և սքանչելի . . . » չկայ տարգրում որա 11-դ տունը. «Մէլքան, Գասպար, Պաղգասար, տեօն զՅիսուս մանկացեալ արգաւաթեան . . . :

X⁶, 13^ր, Կ. երկրորդ աւուրն. դէ. «Այսուր Բանն ի Հաւրէ . . . »

X⁷, 15^ա, Կ. գ-դ աւուրն աւրհնութիւն «Էսկից Հօր և Հորուսն . . . »

X⁸, 17^ա, Կ. գ-դ աւուրն աւրհ. դէ. «Այսուր Գաբրիէլ ցնծութեամբ երգեաց. . . »

X⁹, 19^ա, Կ. ե-դ աւուրն դէ. «Այսուր որ յաթոռ փառաց . . . »

X¹⁰, 20^ա, Կ. գ-դ աւուրն դէ. «Անընկրդնական տեօն փառաց . . . »

X¹¹, 22^ա, Կ. է-դ աւուրն. դէ. «Անեղանելի բնութիւն . . . »

X¹², 23^ր, Կ. ը-դ աւուրն. դէ. «Այս ի լուսոյ ի հօրէ . . . »

X¹³, 26^ա, 8 ձայնի մեծացուցէնք յաբութեան.

X¹⁴, 30^ա, Կ. Տեառնդառաջին աւրհնութեան. աղ. «Մարմնացեալ ի կուսէն. . . »

(Գրեգոր Տաթևացի ինչպէս ծնողեան 8 կանոնները) նոյնպէս և 8 ձայնի, յարութեան մեծացուցէնք և Տեառնդառաջի կանոնը ընծայում է Մովսէս Խոնեւարդան.

X¹⁵, 32^ր, Կ. Անտոնի անապատականի. աղ. «Որ գերազանցեալ գրտար . . . » (ոմանք Խորենացուն և ոմանք Անանիային):

1. Ա. 34^ա, Շարական խոտաճարակայն

բի. «Յաւուրս վերջին ժամանակի...» (Յոնա-
նիսի եւ երգ. Յովհաննէս Պուլզի).

X16, 35^բ, Կ. Թէոդոսի թագաւորին.
«Որ զերկնաւոր թագաւորութեանը...»
(ոմանք Անանիային և ոմանք Խորենա-
ցուն).

X17, 37^բ, Կ. Դաւթի և Յակոբայ.
աւրհն. դի. «Յաղթող դաւաճաւրհնաւ...»
հարց. դժ. «Մեղաք յամենայնի և ըզպա-
տուիրան...» (Յոհան Օձնեցի).

X18, 38^բ, Կ. սրբոյն Ստեփանոսի նա-
խաւկային. աւհ. «Նահատակ բարի Քրիս-
տոսի...» (Յոհան Օձնեցի).

X19, 41^ա, Կ. Պետրոսի և Պաւղոսի
դժ. «Յընծայ այսաւր եկեղեցի...» (Յոհան
Օձնեցի. մեծ տօների կարգը).

X20, 43^ա, Կ. Որդւոցն Որոտմանց.
դի. «Որ էն յէութեան որդի...» (Յոհան Օձ-
նեցի).

X21, 45^ա, Կ. համօրէն առաքելոցն
Քրիստոսի. դժ. «Երանելի սուրբ առա-
քեալք...» (ոմանք Անանիային և ոմանք Խո-
րենացւոյն).

X22, 47^բ, Կ. Եւթանասնիցն աւրհնու-
թիւն. դի. «Իմաստութիւն երկնային իջ-
եալ...» մեծ. «Առաքեալք Աստուծոյ...» (4 տ.
վերջին տունը «Դասք անմարմնոց հրեշտա-
կաց...» տպուած չկայ. տէս շրջն. 1888 ո.
Էջմիածնի տպ. 82^ա). (Ներսէս Կլայեցի).

X23, 49^ա, Շարահան բժ-ան առաքե-
լոցն. ահ. «Ի յանսահման ծովէն հաւր...»
(Աարդան վարդապետ).

X24, 50^ա, Կ. Յովնանու մարգարէի
դի. սա. «Որ զանճառելի ծածկապէս...»
(Ներսէս Կլայեցի). Կանոնս վերջանում է
«Հայր երկնաւոր անկանիմ...» (Համալ) գ-դ
տունը «Մեծ են յանցանք իմ աէր զոր գոր-
ծեցի յահէ մահու հրամանաւ Խոմայէլեան
բռնաւորին, երազեցի հեղուլ զարիւն եղ-
բար...» (տպածը 1896. Արարատ. տպր.
169^բ).

X25, 52^բ, Շարահան ս. Սարգսի զաւ-
րաւարին. «Ամենատուրք Երրորդութեան...»

X26, 54^ա, (Կ. բուն բարեկենդանին)

«Բանն որ ընդ հաւր էութեան...» (Ազուհա-
ցից կերակրներն կանոնները ընծայում է
Ներսէս Կլայեցուն. իսկ մնացեալ շարահան-
ները Մեսրոպին):

X27, 64^բ, Կ. Բ-դ կերակէին ահ. դժ.
«Որ զօրէնս սրբութեան պահոց...»

X28, 70^բ, Կ. Գ-դ կերակէին. «Աւրհ-
նեմք ըզբեզ անըսկիզբն...»

X29, 80^ա, Կ. Դ-դ կերակէին «Որ արա-
բեր զաւրութեամբ...»

X30, 86^բ, Շարաթ աւր սրբոց քա-
ռանիցն. «Այսաւր ընդ անմարմնոց...»

X31, 89^բ, Կ. Ե-դ կերակէին բի. «Որ
պատուիրան ճըշմարտութեան...»

1. Ա2. 96^բ, Անձինք (կանոն) սրբոյն
Գրիգորի լուսաւորչին ասացեալ Յովնանեկ
Պուզ վարդապետ. դի. «Այսաւր զուարճա-
ցեալ ցընծայ...» (ա.բ)

X32, 103^ա, Կ. Զ-դ կերակէին Ազու-
հացից. «Որ զխորհուրդ քո...»

X33, 120^ա, Կ. Յարութեան Վաղարու-
աւրհ. աժ. «Այսաւր գոլով ի Բեթանիա...»

X34, 122^ա, Կ. Գալուսեան Տեառն
յերուսաղէմ «Որ վեր աւրհնիս...» հ. աժ.
«Որ զերիս մանկունս...» (չ.)

X35, 124^ա, Կ. Բ-դ ծաղկազարդի
«Թագաւոր գոլով քո...» հ. «Բարեբանեալդ
ես Քրիստոս...» (չ.) (Ներսէս Կլայեցի. իսկ
վերջին 2 կանոնները ընծայում են Խորե-
նացուն կամ Անանիային):

X36, 125^բ, Կ. մեծի երկուշաբաթին.
«Մենք ի հաւրէ ծընեալ...» (Աւագ շաբա-
թուայ կանոնները ընծայում է Ս. Սահա-
կին).

X37, 127^բ, Կ. մեծի երեքշաբաթի
«Իմաստուն կուսանք...»

X38, 129^բ, Կ. մեծի Չորեքշաբաթի.
«Որ յաթող փառաց...»

X39, 131^ա, Կ. մեծի Հինգշաբաթին.
«Աերածգաւդն երկնից...»

X40, 133^բ, Կ. մեծի Ուրբաթին. «Այ-
սաւր ի կապարումն...»

2. Ա. 136^ա, Երգ Տեառն Ներսէսի
Հայոց կաթողիկոսի ասացեալ ՅՊ. մեծի
Ուրբաթուն Քիշերի աւետարանացն. «Այ-
սաւր անճառ...» (ա.բ.)

Ա2 141^ա, Երգ մեծի ուրբաթուն ցե-
րեկի Աւետարանացն. «Նորոգաւդ ախեզե-
բաց սր...» (Ներսէսի եւ քանա այս):

X41, 143^ա, Կ. մեծի Շաբաթուն թաղ-
ման. բժ. «Պարգեատուն ամենեցուն...»

X42, 145^ա, Ճաշու գովեալք յինանցն.

2. Ա5, 145^բ, Երգ Տեառն Ներսէսի
Աւաջի աւուր արարչութեան և միաշաբա-
թին և վասն յարութեան Քրիստոսի. «Նո-
րասեղծեալ մարդն...» (Ներսէս):

X43, 147^ա, «Այսոր յարեալ ի մեռե-
լոց...» (Ներսէս Լամբրոնացի.) և այլն.

X44, 149^ա, Կ. սուրբ և կենսաբեր յա-
րութեան Տեառն. «Որ եկիր ի փրկութիւն...»

X45, 153^ա, Շաբաթ աւր Յովհաննու
Մկրտչի հ. աժ. «Նախալուսեան բանին...»

X46, 154^ա Կ. Նոր կերակէի կրկին
զատիկ. «Նորոգեալ կղզիք...» (Ներսէս Լամբ-
րոնացի.) և այլն.

X47, 161^բ. Այս կերակէս աշխարհա-
մաւրան է. «Երկրպագեմք քեզ Քրիստոս...»
(Ըստ մեծի Վարդանի Խորենացին է
հեղինակ, իսկ ըստ Տաթևացու Անանիան.)

X48, 183^ա, Յայս Հինգշաբթիս Համ-
բարձման. դժ. «Համբարձաւ Տէրըն մեր...»

X49, 187^ա, Կ. Բ-դ ծաղկազարդին ահ.
դի. «Մեծահարաշ այս խորհուրդ...» (Գրիգոր
վկայաւոր.) և այլն.

X50, 196^ա, Կ. Պենտախոստէին աւհ.
«Առաքելոյ աղաւնոյ...»

X51, 198^բ, Կ. Բ-դ աւուրն. «Նոյն և
նըման...» (Ներսէս) և այլն.

X52, 200^բ, Կ. Գ-դ աւուրն. «Այսաւր
երկնայինքն ուրախացան...»

X53, 202^ա, Կ. Գ-դ աւուրն աւհ. դժ.
«Արեգակն արդարութեան Քրիստոս...»

X54, 203^բ, Կ. Ե-դ աւուրն. դի. «Զա-
նըսկըցեալք քեզ ի հաւրէ...»

X55, 205^ա, Կ. Զ-դ աւուրն. դժ. «Ան-
մահարար բաժակ հեղեալ...»

X56, 206^բ. Կ. Ե-դ աւուրն. դի. «Ի հա-
րածարժ աղբերէն անհատահոս...»

(4 պատկերը Ներսէս շնորհաւուն. իսկ
մնացածը ոմանք Խորենացուն, այլք Անա-
նիային են ընծայում):

X57, 208^ա, Կ. Ծննդեան Յովհաննու
«Արեգակն արդարութեան...» (ա.բ.) (Գրի-
գոր Սկեռացի.) հ. դժ. Որ աւետարար
քում գալստեանդ...» (Ներսէս Կլայեցի).
մ «Որ ի յամսեանն վեցերորդի...» (3 տ. չ.)
և այլն

X58, 213^բ, Այլ կանոն Յով- (Խորենացի
հաննու Մկրտչի. «զմարգարէ» կամ
բարձրելոյն...» Անանիա.

X59, 215^ա, Կ. սրբոյն Գրի- (Խորենացի
գորի լուսաւորչին. բժ. «Ուլ եր-» կամ
ջանիկ տէր...» Անանիա.

X60, 217^բ, Կ. Որդւոց և Թոռանց սրբ-
ոյն Գրիգորի. «Որ ըզլոյս աստուածային
քո...» (Ներսէս Լամբրոնացի.)

X61, 219^ա, Կ. Սրբոյն Ներսէսի հայ-
րապետին. «Որ ըզլոյս անճառ շնորհաց...»
(Յովհաննէս Պուլզ) և այլն.

X62, 222^ա, Կ. Սրբոց Հռիփսիմեանց.
«Անձինք նուիրեալք...» (ա.բ.) (Տ. Կոմի-
տաս կաթողիկոս.) հը. «Անըսկիզբն բանն
Աստուծ...» (Յոհան Մանդակունի.) և այլն:

X63, 228^ա, Շաբաթան Սանդուխտոյ
կուսին. դի. «Քե պարծի այսաւր...»

X64, 228^բ, Կ. Տապանակին աւհ. ահ.
«Ըզբեզ քաղաք Աստուծոյ...» (Սահակ Գ.
կաթողիկոս.)

X65, 230^բ, Կ. Պայծառա- (Ներսէս
կերպութեան Քրիստոսի. աժ. «Որ ի լերինն ալիկերպեալ...» կամ
«Ճառագայթ փառաց հաւր...» Վարդան Քրիստոսեանի ընծայում):

X66, 233^ա, Կ. Բ-դ աւուրն. «Մեծ
«Ճառագայթ փառաց հաւր...»

X67, 235^ա, Կ. Գ-դ աւուրն. «Այսաւր
«Այսաւր որ էնն ի յերկնս...»

X68, 237^բ, Կ. Չորեքշաբթի (Շորե-
կաթին.) ահ. «Ուրախ լեր սուրբ եկեղեցի...»

X69, 239^ա, Կ. Փոխման Աստուածած-
նին. դժ. «Այսաւր ժողովեալ սրբոցն...»
(Մովսէս Խորենացի.)

X70, 242^ա, Կ. Բ-դ աւուրն փոխման
Աստուածածնին. «Արեւելք գերարիւն և
աւթարան...» (ա.բ.)

(Վերջին տան սկզբնատաւերը. Կիրակոս
վարդապետ).

X71, 246^բ, Կ. Գ-դ աւուրն. աւհն.
դժ. «Այսաւր հրաշափառ կոչմամբ...»

(Վերջին 2 պատկերները ընծայում է
Ներսէս Կլայեցուն):

X72, 250^ա, Կ. Նաւահատեաց սուրբ
խաչին. «Ի վերա վիմի հաւատոյ...»

X73, 251^բ, Կ. Սրբոյ խաչին. «Որ
զանարատ բազուկըս քո...»

X74, 253^բ, Կ. Բ-դ աւուրն. «Զաւ-
րութիւն սուրբ խաչի...»

X75, 255^ա, Կ. Երրորդ աւուրն.
«Խաչըն կենարար որ եղև...» դժ. «Սըր-
բութիւն սրբոց շնորհեցեր...» (Սահակա-
նոս Սիւնեցի).

x76, 256^բ, Կ. Դ-դ. աւուրն. դձ.
«Այսաւր պայծառ և սիւն» ող. «Ձորո
քառ պատկեր» (Գրեգոր մագիստրոս)
և այլն.
x77, 256^ա, Ե-դ. աւուրն. ա. հ. բի
«Անպատու մըն կառք անընենել»
x78, 260^ա, Կ. Զ-դ. աւուրն. բձ.
«Անպատկան ուրբը ըզխաչն» (աււ.)
x79, 261^բ, Կ. Ե-դ. աւուրն. դձ.
«Որ ծագեցեր մեզ լոյս»
x80, 264^բ, Կ. Վարդապ. խաչին.
ակ. «Նըշանաւ ամենայաղթ»
x81, 266^բ, Կ. Գիւտ խաչին. աձ.
«Հրաշակերա և զօրեզ փայա»
x82, 268^բ, Կ. Սրբոց մար-
գարէկն. աի. «Որ զատուտ-
ծային զաւրու թիւնդ» 5. դձ.
«Որ ընդ հողեղէն քնութեան» Խորենա-
(Ներսէս Կլայեցի).
x83, 271^բ, Կ. Սրբոց Մեռ-
բովապ. «Որ զարդարեցին տնու-
րինաբար» (Վարդան փարգա-
պետ) և այլն.
x84, 274^ա, Կ. Յակոբա Մծրնա հայ-
րապետին. դի. «Յաղթող և սուրբ հայրա-
պետ» (Ներսէս Կլայեցի).
x85, 276^բ, Կ. Մանկանց Բեզգահեմի.
հ. դձ. «Այսաւր անմեղ սուրբ»
x86, 278^բ, Կ. Հրեշտակացն Աստու-
ծոյ Գարբէլի և Միքայէլի. և ամենայն երե-
նային զաւրացն. «Որ յանէկց սանդճեր»
(Ներսէս Կլայեցի):
x87, 281^ա, Կ. Սրբոց հայրապետացն.
«Այսաւր սրբոց հայրապետաց» (Խորե-
նային կամ Անանիան):
x88, 284^բ, Հարախան Իգնատիոս առ-
տուածապետաց. «Որ հրաւիրեցեր զյառա-
ջագոյն»
x89, 285^ա, Հարախան Յովհաննու Ոս-
կեբարանին. «Որ յանըսկիցըն ի հարի»
x90, 285^բ, Հարախան դ. Բարսղի հայ-
րապետին. «Լուսապայծառ իմաստաւ»
x91, 286^ա, Հարախան սրբոց Եւստա-
տիոսեանց. «Որ ըզհուր սերոյ քո»
x92, 286^բ, Հարախան Գրեգորի առ-
տուածաբանի. «Որ լուսով աստուածային
բանին»

x93, 287^ա, Հարախան երկուց բիւ-
րուցն. «Այսաւր ընդ անմարմնոցն»
x94, 287^բ, Հարախան Թէոդորոսի զաւ-
րալարի. «Որ ընտրեցեր իսկզբանէ»
x95, 288^ա, Հարախան Ստեփանոսի Ուլ-
նեցոյն. «Յընծայ այսաւր սուրբ եկեղեցի»
x96, 288^բ, Հարախան Սուգիասեանցն.
«Ստուգութեամբ տեղեկացեալ»
x97, 289^ա, Հարախան Վահանայ.
«Ջարմանալի է ինձ»
x98, 289^բ, Հարախան Գաթէ Գլխե-
ցոյն. «Լըցեալ աստուածային շնորհիւ
երանելի»
x99, 290^ա, Հարախան Կիրակոսի և
Յուդիտայ. «Յարմատոյ բարեաց քաղցը»
x100, 291^ա, Հարախան Ոսկեանցն. դձ.
«Որք արժանաւորեցաք կոչել»
x101, 291^բ, Հարախան սրբոց Վարդա-
նանցն. «Արեւոյեալք առ հախաւակն»
(Ներսէս Կլայեցի).
x102, 293^բ, Կ. Ղևոնդեանց քահա-
նայեց. «Որ յառաջագոյն սահմանեցեր»
(Ներսէս Կլայեցի) մի. դձ. Պայծառացան
այսաւր սուրբ. (Սարկաւազ փարգապետ
սր Յաղթաւ) այլն.
x103, 299^ա, Հարախան Եփրեմի Խորին
Ասորոյ. «Որ համարման մեծին եղեալի»
x104, 300^ա, Հարախան Նիկողայոսի
հայրապետին. «Հեացան անմարմնոցն»
x105, 300^բ, Հարախան Տարգոսեանց.
«Տեւալի տաւնիւ սրբոց» (2.)
x106, 301^ա, Հարախան Կիրիլ հայրա-
պետին. «Մանկունք նոր սինի»
x107, 301^բ, Հարախան սրբոց Մենա-
սայ. «Ըզյիշատակ վրդայեց» «Պրոսկ և
փառք պարծանաց» (8) (2.) ապա կրկին
1. Ա. 34^ա.
x108, 304^ա, Հարախան միւռնն աւրհ-
նելոյ. «Որ յառաջագոյն յարկնաւ յարե-
նակ»
x109, 304^բ, Մեղեդի միւռնն առի և
նորածնելոց. «Հայր ամենակալ սր առաքե-
ցեր» (2.)
2. Ա. 304^բ, Երգ Բ-դ. աւուր արար-
չութեան և յերկնային զաւրան. «Արարչա-
կան բանին» (Թեբի, -ից) Օրհնեմք զբեզ.
(առաւոր չկայ) 310^ա, Երկնաւորաց ան-
բըննելի. Խաւարեցաւ. Զարչարակցեալ.

Նահապետին. Նայեա սիրով. (Ներսէս Կլայեցի).
Ի բէն հայեցեմք.
4. Ա. 313^բ. Հարախան քահանայի
զգեստաւ սրելու. «Խորհարք խորին» (Խա-
լատուր Կ.)
x110, 314^բ, Հարախան խընկարիւ-
թեան պատարարի. «Յայն յարի նա իրա-
նաց»
x111, 316^ա, Կ. Մար-
տիրոսայ. աձ. «Ըզբեզ ար-
դար» (Պետրոս Գե-
ղար) x112, 341^ա, Կ. համա-
րէն ննջեցերոյ. աձ. «Աւրհ-
նեալ ևս դու Գրիտոս»
359^բ «Ի հանդէս ձեռք յարող-
մանքն նորադան» (2.)
2. Ա. 363^ա, Տեառն Ներսէսի տառ-
ցեալ փառն ամենայն հաւատացեալ ննջեցելոց
«Աստուած անեղ» (աււ.) Արարիչ և մար-
դասէր. (ոլը զերեզմանաց. Ես ասացի
ի վերանալ)
x115, 369^ա, Աւաղ աւրհնութիւնը
կարգաւ. Երգեցէք Տեառն. զի. Երգեցէք
Տեառն. (Ներսէս Կլայեցի) ամբողջը ըն-
ծալու աւմ է Ստեփաննոս Սիւնեցոյն:
Թի. № 19. ԱնՈՒՆ. Եւրախան. Նիիթ.
մագաղաթ. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. ոյ այնքան լաւ. ԴԱ-
ՏԱՐԿ ԹՂ. 104^բ. ՄԵՆՈՒԹԻԻՆ. 13x10x5.5.
ԴՐՈՒԹԻԻՆ. միապիւն 9x3x5.5. ԹՈՒՂԹԲ. 283.
ՏՈՂԲ. 25. ՎԵՐՆԱԳԻԹԲ. կարմիր քանափով. ԳԻՐ.
զեղեցիկ քոյրագիր մանրագիր. ՍԿԶԲՆԱՏԱՌԲ. զար-
դագիր. քոյնագիր. ԼՈՒՍԱՆՅԲԱՆԱՌԲ. 1^ա, 141^ա.
և այլն. կարմիր, կապոյց, կանաչ, ու սև գոյնե-
րով. ձուածեւեր, խորաններ, քոյնագրեր. ԽՈ-
ՐԱՆԲ ԹՂ. 1^ա, 104^ա. ԿԻՍԱՆՈՐԱՆԲ ԹՂ. 41^ա,
82^բ, 141^ա, 238^բ, 258^բ. ԳԻԲ2. Աւեսխա Որսնի-
ցի. ՍՏԱՅՈՂ. գրիւր. ԺԱՄԱՆԱԿ. ՈՂ(Ը)Թ. 16(49)50.
ՏԵՂԵԿՈՒԹԻԻՆԲ. 2-ի և 3-ի մէջ ըն-
կած և 3 քոյր. 103^բ, ընդամենը գրութիւն. ՅԻՇԱ-
ՏԱԿԱԳՐՈՒԹԻԻՆԲ. 40^բ, 82^ա, 103^ա, 178^ա, և
282^ա.
Հարախան չունի № 18-ի հեռակալ
Հարախանները. 1. Ա. 34^ա. x24, 50^ա (Հա-
մամի շարիւղ) x54, 122^ա (հրց-ը), x62, 222^ա,
հր. x55, 124^ա (հրց-ը) x57, 208^ա, (մեծ.)
x70, 242^ա (օրհնութիւնը) x103, 300^բ, x109,

504^բ, 4, Ա. 313^բ. x110, 314^բ, x112, 341^ա
և ննջեցելոց դձ-ից, Անսկիզըն Աստուած.
Աւելի ունի Արեւադալի Հարախանները.
A, a, 40^բ. Ով սուրբ ընթերցողք, յոր-
ժամ երգէք զերգս սրբոց մարտիրոսաց ընդ
նմին զիս զբաղմամբ Աւետ զծոյս յեշէք
ի Քրիստոս արդար բերանով. ԹԸ (ԹԸ-Թ.)
թվին.
a2, 82^ա, 2րեցաւ մատամբ մեղսամած
է, Աւետ չընչին անարժան է հաղարնքուսն
յինքն թըվէ, տեղապահ հաղարաւորելէ:
c, 178^ա. Որ կապեցար ի Պաղեստին,
արձակեցար ի Հռոմիլին լեր բարեխաւս
զծողի սորին, նաև ծնողաց և յիս յեալին.
d, 282^ա. ձրեցաւ, ՌՂ. և յինքն թվին.
Մայիսի է եղև սկիզբն և յունիսի. ք (վերջ):
Թի. № 20. ԱնՈՒՆ. Եւրախան. Նիիթ.
քոյր. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. ոյ այնքան լաւ, եղծում և
խոնարհիւնից սեպած. ՄԵՆՈՒԹԻԻՆ. 11,6x
10,5x5, ԳՐՈՒԹԻԻՆ. միապիւն 7,6x6. ԹՈՒՂԹԲ.
296. ՏՈՂԲ. 22. ՎԵՐՆԱԳԻԹԲ. կարմիր քանափով.
ԳԻՐ. քոյրագիր միջ. զեղեցիկութեամբ. ՍԿԶԲՆԱՏԱՌԲ.
զարդագիր. ԼՈՒՍԱՆՅԲԱՆԱՌԲ. 1^ա, 110^բ, և այլն
ձուածեւեր և քոյրամեւեր, կարմիր, կանաչ, և զեղին
գոյններով. ԽՈՐԱՆԲ ԹՂ. 1^ա, 110^բ. ԿԻՍԱՆՈՐԱՆԲ ԹՂ.
48^ա, 86^ա, 152^ա, 195^բ, 248^բ, 265^բ, ԺԱՄԱՆԱԿ.
(մի). ՏԵՂԵԿՈՒԹԻԻՆԲ. Աւագ օրհնութեանց ԲՈՂ-ից
չկայ. ԲՈՂԱՆԳԱՅՈՒԹԻԻՆ. նման № 19-ին, միայն
ունի. x62, հր.
Թի. № 21. ԱնՈՒՆ. Գաւառաւ. Նիիթ.
քոյր. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. վառ յե. առաջին 2 քոյրեր
մաշում ևն. խոնարհիւնը ազդի և քոյր քոյ-
րերի վրայ. ԴԱՏԱՐԿ ԹՂ. և ք 1-4. 136. 593-6.
ՄԵՆՈՒԹԻԻՆ. 27x18,3x5. ԳՐՈՒԹԻԻՆ. միապիւն
20,7x12,8. ԹՈՒՂԹԲ. 298. ՏՈՂԲ. 23. ՎԵՐՆԱ-
ԳԻԹԲ. կարմիր քանափով. ԳԻՐ. քոյրագիր մեծագիր
(սղեղ.) ՍԿԶԲՆԱՏԱՌԲ. զարդագիր, քոյնագիր. ԼՈՒ-
ՍԱՆՅԲԱՆԱՌԲ. խորաններ, խաչեր, ծաղիկներ, և
քոյնաններ կարմիր ու կապոյց քանափով. ՄԱՆՐԱ-
ՆԱՌԲ. և ք 577. u. Բարսղի պատկեր. ԽՈՐԱՆԲ ԹՂ.
9. ԿԻՍԱՆՈՐԱՆԲ. ԹՂ. 437. ԳԻԲ2. Յոհաննա կար-
գաւոր (փառակալ). ՍՏԱՅՈՂ. Գրիւր. ԾԱՂԱՌՂ. Տեռ
Սարգիս արհեստագործ. ԺԱՄԱՆԱԿ. 926—1536.
ՏԵՂԻ. Կրճակի (Տիփիսի մոտ.) ՏԵՂԵԿՈՒԹԻԻՆԲ.
5-9 ստորին յուսանցքով սղեղ շղագրով աղօթք.
39. Բացքը երգեցիկ և զմեղաւոր Յոհաննա գրիւր

համարին. «Մեծապայծառ միտումը զար-
գարեալ. մեզ քաղցր եղիցին»:

18, 117. մ. «Յառաջ անտողէ. յան-
մահին Բանին.». Երջանիկ մեծ զարախան
և Քրիստոսի յաղթող.». Ի քէն աղերսիւ
հայցեմք. ի չար խորհրդոց.». (38, վերջին
անգամ ի Յակոբայ գայտ եղան):

3. ԱՅ, 121. Գ. որքոյ Սուրբառեանց
և Ոսկեանց Մեծապայծառ անիւս ըզմարի.».
Ժողովուրդս պայծառացոյ.:

(1 ա.) Տառնախմբէն զար. յիշատա-
կի. մեծ վրէպին սուրբ Սուրբառի և ընկե-
րացն իւր համադասի, որք յաւանաց ազգէն
դալելի. ընդ թաքտ հայն եկեալ Սաթինիկ
(յաջորդ 2 ասն մէջ ո. Ոսկեանց Թագէտ-
սին աշտիւրանէր.». (3 ա.) ի սուրբ Ոսկեան-
ցն պաղատէին միկրրաւ թեան խորհուրդ
խընդրէին: Ի ծաղկազարդ անուանեալ աե-
ղին, յարմ մտկունք Եփրատայ հասին, անդ
մերկացան զանօրէնս թիւն և զգեցան զլոյսն
տառաւածային. (4 ա.) Սուրբառեանց լեռ-
նեան մ ճգնելը պատմելուց յետոյ) «Յայն-
ժամ զարքայն ի նախանձ շարժեալ.».
զԲառշահա իշխանն առաքեալ, և մեծա-
րանաւք զնոսա կոչեցեալ: Նոքա ան-
շորժ և անխախտ կացեալ և յանձն առին
մեռանել: (5 ա.) Ահուք Եփրատայ և
սուհանք (սուհաէտ) խընդան, եղեն ընա-
կարան և վրէպարան. իսկ սուրբ արեանցն
նոցա հեղան, ընկալան ըզնորհքս ըզբըշխո-
թեան, զի արինն անրիճքն հեղան, անդ
քաղցրահամ աղբեր բըխեցան. զար լուսա-
ւորին մեր Հայոց ասն, սուրբն Իրիգոր պե-
տըն արիւնիական, տեսեալ զհանդէս ըզբը-
կալ թեան ի սուրբ ոսկեացն Սափաւանցն:
Երթեալ շինեաց նոցա վիտարան, և անդ
հանտառեաց զգանձն ամառածական.:

19, 125. Գ. որքոյ թարգմանչացն
«Բարձրեալ անքննին. ընալից լրութիւն»
հնարիւք որոտէն» (10 ա.):

(4 ա.) Քրիստոս մարգարեալ քարոզս
առաքեալ, Թադիոս եկեալ զոր գրով յը-
զեալ Թովմայ առաքեալ: Իսկ Թադէ հա-
սեալ, յազատազ վրէպեալ Սանդուխտ կա-
տարեալ, սուրբ Քրիզոստ յայտնեալ մեր
հարքն ար ընտրեալ յոյն զըրով վարեալ,
յատարոց վարժեալ: Սանակ արքամեալ, կա-
թողիկոս լեալ, ամս յիսուս ճըզնեալ: Ի դա-

րաւն յայտնեալ, Միսոպր կոչեցեալ, մալ-
թոց անուանեալ: Վատաւն համբալեալ,
վարք ո. ըստացեալ, մերի և բոկ շըրջեալ,
յանապաա կեցեալ. շեշի մաշի զգեցեալ:

(5 ա.) Վառնչապառն աւգնեալ, Վանիմ
գործակցեալ, Գալիկո շնորհեալ, ըսանինն
զըտեալ, նախնեացն արարեալ, ամս Բ.
զհեզեալ, բազում աշխատեալ, և ոչնչ
աւգեալ, ձեռն յԱռաւած ճըզեալ: Ի Բա-
լու արգնեալ հրեշտակ Տեառն իշեալ, մա-
տամբ փորադրեալ, ի վիմին զըրջմեալ, աջ
ձեռն երեւեալ իբրեւ ձեան զըրեալ, որքն
զիր յայտնեալ, այն հոգի ջահեալ, զայլ
զիրան յարուցեալ սիդորայք հեզեալ:

(7 ա.) Ով Իրաճակ ուր անտողունակ.
մինչդեռ սարկաւագ ի Վաղարշ քաղաք, տե-
սեր հրաշունակ ըմբ ամպաքատակ, սեղան
ախնակապ, անդ հաց ու ողկուրակ. : Բե-
հեզ նախորտակ և ոսկի գընդակ. : Մագա-
ղաթ անարակ, զիրն ոսկի անտակ եւթն
տող սիդընակ, մէջըն եղծած ջընջակ մեզ
էր նըմանակ, վերջըն վայլունակ արդայքըն
ուր հատակ. սիուտեղին դեմակ, թեքըն հրե-
ղինակ:

20, 134. Տ. Գանձիւ «Այսուր մայր
սիւմն ցընծա տաւնելով. բարեխաւ սելով.
(աւք.)

1. ԱՅ, 136. Գ. Սուրբ Վանդեանց և
Վարդանանց. «Խրամատեալ կանոնք առե-
նի. բարձրեալն վերին»:

(5 ա.) Տաղնապեցան զաւրականն
յոգի. փութան ի դաշտն Արտազ զաւառի
ուր էր շերիմըն Թադէոսի: Առաւածաւար
սուրբ աշակերտի և հրաշագեղ կուսին Սան-
զըխան:

21, 140. մ. «Այսուր հրաշափառ
հոգին. Բարեաց դերագոյք և սպասա-
զէնք. Վայելչապէս ներբողիւ, ճշմարտա-
պէս. յարարածոցս ամենի» (28 ա.):

2. ԱՅ, 143. Գ. սուրբ հայրապետացն
երկի ժողովոյն, «Առաւած կենդանի, անի-
մանակ. կալ յաջմէ քոն»:

(9 ա.) Առեալ կուսական, մարմին
մարբական, միաք հոգեական, անբաժանա-
կան, անիւրաց դրական (անբացադրական).
երկաւք միական, մի յերկուց ընական, կա-
տարեւական. (սկզբնատառերը կազմում են
Այրիվանցի):

22, 151. մ. «յաւիտենից Աստուած,
աւաջ քան զլինել. զհոգևորական կերա-
կուն» (3):

25, 152. Յորդորակ մեղեդի «Բայց
զուր երգեք փառաւք. սուրբ Հոգւոյն միշտ
յաւիտեան» (9):

1. ԱՅ, 153. Գ. մ. Թէոդորոսի զաւ-
րաւորին. «Խընջոյս հարստեաց. որոտ
զմեղ կամի»:

24, 159. Տ. Գանձիւ «Խաղարար նոր
թագաւոր. վրէպն Թէոդորոս Հայոց» (14.)

8. Ա. 160. Գ. աղցից Բ-դ կիւրակէին.
«Երգս յաւեժական» երգեմք. Հայոց պա-
տուարեալ, որ զընդ զաւանեալ (Երիւնակի.
գուցէ և Միւրիթար Այրիվանցի):

1. ԱՅ, 169. Գ. սուրբ Կիւրղէ Երու-
տաղէմայ հայրապետին. «Խորհուրդ անյայտ
ժածկեալ. զայլըտեան բանիլ»:

3. ԱՅ, 174. Գ. Գ-դ կիւրակէին յա-
նառակին Մեծ և ահեղ խորհուրդ տիրա-
կան. և ժողովրդոցս. տալ քաւութիւն և
ողորմութիւն:

1. ԱՅ, 178. Գ. սուրբ Յովհաննոս
Երուտաղէմայ հայրապետին «Խորհուրդ կե-
նաց պատճառ. և Սուրբ Հոգւոյն որբաբա-
նութիւն»:

(4 ա.) Ազգ եղև ի Հոգւոյն Սըրբոյ
շնորհք պարզեաց յաւուրըս որբոյ, յայտնի
նըշխար մեծ նահատակին, Ստեփաննոսի
նախավրէպին. երեւելով Գամաղիէլին, հին
աւրինացըն վարդապետի. զգուշացուցանէր
Վառնիկանոսի, միանձնացեալ սուրբ քահա-
նայի, թէ երթ ամայ սըրբոյն Յովհաննոս է
Երուտաղէմայ եպիս. զի արժանի է սպասա-
ւորել: Սա զըտաւ զգանձըն ամառածային և
վիտարան շինեաց մեծագին (այսն պատ-
մում է ո. Եպիփանի ոսկեղէն անթիւնը ման-
րելով ազքանեքին տալը և Յովհաննիսից
բանտարկիւ իլը, այդ պատճառով, Յովհան-
նիսի կուրանալը, Եպիփանի ազատուիլը և
Յովհաննիսի ըժշկուիլը):

3. ԱՅ, 183. Գ. Գ-դ կիւրակէի մեծա-
տան և Վաղարու Մեծ և ահեղ խորհուրդ
տիրական. և փարատեալ գերիւզ արմա-
զին:

3. ԱՅ, 187. Գ. սուրբ քառանկյն
«Մեծ և հզորն արքայ. տաւնոցոց շնորհ
և ողորմութիւն»:

25, 190. մ. «Քրիստոս փառաց թա-
գաւոր, փառաւորեալք. Գունդ սուրբ
վիտային խոսկալի. և ողորմեա քաղաւո-
ղորմ» (22 ա. վ. աները կազմում են Իրի-
գորի երգս այս):

3. ԱՅ, 192. Գ. Ե-դ կիւրակէին
ի դատաւորն և այրոյն «Մեծ և ահեղ խոր-
հուրդ անքննին. է առաջին մարդոյն»:

3. ԱՅ, 196. Գ. ո. Վրէպի լուսա-
ւորին. «Մեծ և հզոր անմահից արքա. պա-
հեա ի չարէն»:

26, 201. մ. Գանձիւ է Ս. լուսաւորին.
«Վրէպի լուսաւորին հընկեղ. Բարձրա-
ցիր պայծառ փառաւք. և զԱստուած յա-
ւեան» (12.)

7. ԱՅ, 203. Գ. Վաղարու ի Վրէպի
ձերի որբոյ ամացեալ. «Գոհարանական
զող նուիրական. անթիւ արեանն» (Իրիգորի
սա):

27, 208. մ. Վաղարու յարութեան
«Աւետիս Մարիամն, նոյն և Մարթայի. 2
այն կենդանատուն ձայնէր. հանապազ
փառք յաւիտեան» (11 ա.):

28, 209. Գ. մեծի աւուր ողբալման
որ է ծառադարար Համադոյական հար-
տահման և բան. ընդ մեր հաշտութիւն
(հայցի Տիրով):

29, 217. մ. գոնտեան ծառադարա-
րին. «Անկողնելին Աստուած հաշտայի. Այսուր
զալտաւամբ. Այսուր ցընծան
արարածք. փառք ի բարձունս Աստուծոյ»
(20 ա.):

1. ԱՅ, 220. Գ. ծառադարարին «Խըն-
դա սիւմն խորան. Հաւք Հոգւոյն միտոր.
20, 223. Տաղ սոյն սուրբ Գանձիւ.
«Այսուր զալտաւամբ ամառածարային. Աստուծային
զալտաւամբ զարգարեցու. զալտեան քա Քրիստոս»
(10 ա.):

7. ԱՅ, 225. Գ. մեծի երկու շնորհիւն
«Վերագոյն էից, զեքահաշից, պարգեացն
ձրի» (Իրիգորի ե սա):

21, 231. Տաղ սոյն սուրբ Գանձիւ
ստայ. «Անդ ի մէջ զբախտին, հոգին ճըշ-
մարեա ի յաւիտեանն» (10):

9. Ա. 232. Տառն Ներսիս ամացեալ
զայս սոյն սուրբ գեղեցիկ. «Արժեալ է
Հայր ամենայն. զբախտաւ լուսոյ ով կոյս»
(3.):

7. ԱՅ, 233. Գ. մ. երեքշաբաթին ծե-
րոյ որդոյ. Գործ արարչական, գերահա-
շահան. Գրիտառն սուրբ կամաց:

9. Ա2, 238. ա. գանձիս ներսիս. Երեքշաբաթին. «Ի հարսանիսդ աստուածային
հրաւիրեցա. և սուրբ խաչին» (14):

3. Ա12, 240. Գ. մ. Զորեքշաբաթին.
«Մեծ և անեղ խորհուրդ անեղին. հոգի
սղաւորական»:

Մ52, 243. Տ. գանձիս. Գառն անա-
բատ պատարազ. գոհութիւն ընդ նոսին
քեզ այժմ. (12):

2. Ա4, 245. Գ. մ. հինգշաբաթին Միսի-
րառ. Զահեղ զանքննին զերհուրդս.
Ի գատառանին կալ յաջմէ քսին» (զպակա-
սորդս):

Մ55, 253. Տ. գանձիս սոյն աւուրս.
«հոսեալ հրեղինացն. հոգին ճշմարիտ յա-
ւիտ» (13):

3. Ա15, 254. Այլ Գ. մ. հինգշաբա-
թին ստնալուային. «Մեծ և անեղ խորհուրդ
ահաղին. սուրբ եկեղեցի»:

Մ54, 259. ա. գանձիս. ստնալուային.
«յերեկոյն հասեալ ժամուն. և սուրբ
Հոգովն» (8):

1. Ա10, 260. Գ. մ. Ուրբաթին չար-
չարանաց Տեառն «Խորհուրդ ստնալի ա-
նիմանալի. և հրոյ գեհենոյն»:

10. Ա, 264. Տ. գանձիս. Ի Միսի Կոս-
տանդիս. «Քրիստոս փառաց թագաւոր. և
քեզ ընդ Հաւր և Հոգւոյն» (22):

Մ55, 265. Տ. անեղ աւուրս. «Աս-
տուածածին որբուհի, ամենահեալ. և
բարձունս երգեսցուք» (25):

Մ56, 268. Ողբ Աստուածածնին տա-
ցեալ ընդդէմ խաչին. «Աստուածածին կոյն
Մարիամ. որ ունիս այժոյ՝ այժոյ» (25):

1. Ա11, 272. Գ. թագման ճրագալու-
ցին «Խորհուրդ հանդրոտան աւուր. յառ-
նէ փառաւք զարգարեալ»:

«(8 ա). Արտասուելով առ Տէրն ա-
ղաթեալ և ի խաչափայտէն (զնա) իջու-
ցեալ, սուրբ Աստուած սուրբ հրդաւր եր-
գեալ, սուրբ և անմահ և Աստուած խա-
չեալ»:

Մ57, 277. Տ. գանձիս իրիկունն ալ
աստ. «Լցան բանքն այսուր ու մարդա-
բէկցն. Իւղաբերքն եկին զիւզս անուշ բե-

րին. վայել է միշտ փառատրութիւն» (25):
11. Ա, 280. Գ. մեծի զատկին. «Յի-
սուս Որդի Հաւր քո միածին. կանանց մե-
ղաց թողութիւն» (3): Յովնանեա Մարտիրոսի:

Մ58, 283. մ. գանձիս մեծի զատկին.
«Աւետիս միշտ աւետեաց. Յարեալ փա-
ռաց թագաւորն. Դաւթն հրէական եղին. և
նստեալ կանայքն ողբային. փառք յարու-
թեան փրկաւղին» (35):

Մ59, 286. Գ. զատկի և յարութեան.
«Տէր տէրունական, տըւալ տերական. և
զազդ հայաստանեայց» (սերունակն):

Մ60, 295. Մ. գանձիս. «Հաւուն (2)
արթնացեալ, ընկաւ զհեթանոսս. Զայ-
նէր 2) տառըրակին սիրամանի սիրելոյն. և
Յայնժամ սիրով տիրական. Յընժան այ-
սուր երկինք. փառս տալով Հաւր և Որդ-
ւոյ» (16):

3. Ա14, 297. Գ. յարութեան Բ-դ
աւուր. «Մարգարէութեամբ Որդիդ միա-
ծին. ընդ աջմէ միածնին»:

Մ61, 301. մ. գանձիս. «Յարեալ հաւն
այն. Զայն աւետեաց կանանցն երգէր. և
զգեցեալ մարմնով» (9):

3. Ա15, 302. Գ. յարութեան Գ-դ
աւուր. «Մեծ և անեղ խորհուրդ ստնալի. և
հայկազեան տահմի»:

Մ62, 306. Տ. գանձիս իւղաբերից աւե-
տարանին. «Բայց ի միաշաբաթին լուսա-
նայ. առ Հայր իմ և Սուրբ Հոգին» (8 ա):

12. Ա, 307. Գ. յարութեան Ե-դ ա-
ւուրն. Յովնան Բ-դ տըւանցոյ առաջեալ.
«Յերկնից խոնարհեալ, Բանդ յերկր իջեալ. և
զիւրգարացուք» (յարտրիակն և):

13. Ա, 314. Տ. գանձիս. և իւղաբե-
րիցն. «Կանանցն կանխեալ եկին. և Տրո-
հեալ անձկալին խոնթաղատէ. և Կանայքն
արատաւաւ լայն զբարձաւ գն. և մեռե-
լոց աւրճեմք այժմ և. և յաւիտեանս (Կոս-
տանդիս կարաղիկսի Հայոց 3-ը):

Մ63, 317. Զինի սուրբ յարութեան
շաբաթաւն ա. Յովհաննոս գլխատման
«զինչ արդիւնատալ. և ճշմարեալ այժմ յա-
ւիտեանս» (13):

3. Ա16, 318. Գ. նոր կիրակիէ. «Մե-
ծապայծառ ձայն ուրախալի. առ միածնին
բարեխաւսի»:

10. Ա2, 322. Տ. գանձիս և Միսի Կոս-
տանդիս. «Այսուր և ներսիս և արեւմտեան
և արեւելեան յարութեան»:

3. Ա17, 324. Գ. համարձման Տեառն
մերոյ Յիսուսի Գրիտառն «Մեծապայծառ
փառաւք զարգարին. և արքայութեան»:

Մ64, 329. մ. գանձիս. Ես խաւով
զարգարութիւն. Տէր ի յերկինս համար-
ձեալ. փառք յաւիտեանս յաւիտենից»
(15 ա):

14. Ա, 331. Գ. յինանցն Մեծահա-
շին. «Միակդ ահաւոր, աէր և զաւրուոր.
հայոց աշխարհի: Մարկոսի և (վերջին տան
սկզբնատողերը) խնդրեաց Գրիգոր:

3. Ա18, 336. Գ. զալստեան Հոգւոյն
Սրբոյ. «Մեծ և հաւր Հոգի Աստուծոյ.
արեամբ միածնին»:

Մ65, 342. Մ. գանձիս. նըլադ հոգոյ
«նըլադեմք հոգւոյն նըլադս վայելուչ. և
Այսուր ցընծացէր եղբարք. երգել զփառս
յաւիտեանս» (14):

12. Ա2, 343. Այլ Գ. զալստեան Հո-
գոյն Սրբոյ. «Յաւեա խնայեալ ընդ Հաւր
միապէս. նորոգեալ խորհում» Յովնանեա):

2. Ա5, 350. Գ. համարձման մարգարէիցն
Ի Միսիրայ. «Խորհուրդ անքննին խորք որ
չերեին. մեղ Տէրն ամենի աւր ըստ աւ-
րէի» (խորհրդոյն):

Մ66, 358. Տ. գանձիս. «Աստուածա-
յին խորցն անձառ խորհրդակից. որում
պատիւ այժմ յաւիտեանս» (աւք):

Մ67, 360. Գ. ո. Հովնանեանց. «Վա-
յելալանաց վայելման փառաց. յաւուրս
ահեղի» (վիշապակոյ) (6 ա.) կոյսը 37 և 3
քահանայ. Տրդատ խողանայ. Խորհովե-
ղըխայ հրեշտակ հրաման տայ, և առաքէ
չուտայ, ի զիսակն Արտաշայ զարգելեալ ի
նմայ, համել փութալաւ»:

Մ68, 370. Տ. գանձիս «Երջանիկ հո-
գիահրաշ երանելի. Տէր Աստուած Իսրա-
յելի, քողոյր և ներսոյ. և փառք յաւի-
տեան» (19):

Մ69, 372. Գ. ո. Գրիգորի լուսաւոր-
չին. «տաճար երկնային, առն բրիտառա-
յին. և մեր մեռելին առն անդորրութիւն
և արքայութիւն» (10):

(8 ա.) «Որ զամս երեսնին ի չորս
աթոռին, կեցեալ վեհազին: Ի յաւր վախ-

ճանին զյայտնեալն ի կղզին (Ներսէս մեծ.)
պատմեաց ժողովին. զգերել սուրբ խաչին,
զաւարանալ տաճկին, զաւեր աշխարհին.
զառնուլ քաղաքին զեմին, զորբութեան
անեղին. ըզգալ Թաթարին, զախրութիւն նո-
ցին, զյայտնել հերձուածին. զերեւել նեռին,
զկատարած երկրին, զգալուսա Գրիտառ-
ոյն»:

10. Ա5, 382. Տ. գանձիս. «Հըշմամբ
ձայնիւ բերկրանաց. Երկր բերկրեցաւ աչ-
սուր ի յիշատակի. և յիշատակի սոցա և
մեղ սղորմեա» (18):

1. Ա12, 384. Գ. ԺԲ առաքելոց. Խոր-
հրդազգած քս մարգարէութեանդ. հըրոյն
աղատեալ»:

9. Ա5 390. Տ. գանձիս ի Ներսիսէ.
«Առաքեալք աստուածորդոյն ի ծոցոյ.
յառառածիւ պարզեալէն» (աւք):

7. Ա6, 392. Գ. տապանակին. Գե-
րագոյն բարի Աստուածդ ամենի. մեղաց
քառութիւն և սղորմութիւն» (Գրիգորի Ե):

Մ60, 397. Մ. սոյն աւուրս «Երգ զար-
մանալի երգ շարժ վարժեան. անդի եղեր
բարեկերտի խորհուրդ. Զաւնից նըրբնից
կից ի մի կից կամար, նեճեմ, թէ նեճիմ,
միջաւրէի ժամ (3) Մայր հաւատոյ սուրբ
հարսնարան. բաժակ հոգոյն ուրախութեան
(8):

3. Ա18, 399. Գ. պայծառ սկերպու-
թեան Գրիտառն. «Մեծ և անեղ խորհուրդ
մեղ յայտնեալ մընալ անտառան»:

Մ61, 403. Ժ. Արիւսական լոյսն որ
ի ծոց. Աստանաւր տեսիլ անեղ. Գոհար
վարդն փառաւալ (կրկին ի վեհեց վար-
սից յարիւնից (կրկին) ծաղկաւր ծաղիկ ծո-
վային (կրկ.) ի համատարած ծովէն (կ.)
Ս. Հոգոյն այժմ և յաւիտեանս» (29):

3. Ա19, 405. Գ. եկեղեցոյ «Մաք-
րեալ տաճար բանին հայրական. լինել ար-
ժան»:

15. Ա, 412. մ. «Քրիստոս եկեալ քա-
հանայապետն սուրբ. և Կաթողիկէ եկեղե-
ցի մայր սուրբ լուսոյն. Սուրբ է տաճար
ժողովնական, միշտ անխափան» (30): (Կո-
ստանդիս անարժանի. Բ-դ-ի սկզբնատառերը):

3. Ա20, 414. Գ. փոխման ո. Աստու-
ածածնին «Մեծապայծառ հրաշակերդ վե-
հին. ընդունել պատարազ բանի»:

3. Ա21, 415. Գ. փոխման ո. Աստու-
ածածնին «Մեծապայծառ հրաշակերդ վե-
հին. ընդունել պատարազ բանի»:

3. Ա22, 416. Գ. փոխման ո. Աստու-
ածածնին «Մեծապայծառ հրաշակերդ վե-
հին. ընդունել պատարազ բանի»:

3. Ա23, 417. Գ. փոխման ո. Աստու-
ածածնին «Մեծապայծառ հրաշակերդ վե-
հին. ընդունել պատարազ բանի»:

3. Ա24, 418. Գ. փոխման ո. Աստու-
ածածնին «Մեծապայծառ հրաշակերդ վե-
հին. ընդունել պատարազ բանի»:

3. Ա25, 419. Գ. փոխման ո. Աստու-
ածածնին «Մեծապայծառ հրաշակերդ վե-
հին. ընդունել պատարազ բանի»:

3. Ա26, 420. Գ. փոխման ո. Աստու-
ածածնին «Մեծապայծառ հրաշակերդ վե-
հին. ընդունել պատարազ բանի»:

3. Ա27, 421. Գ. փոխման ո. Աստու-
ածածնին «Մեծապայծառ հրաշակերդ վե-
հին. ընդունել պատարազ բանի»:

x52, 420. Տ. գանձիս. «Այսուր Գաբ-
րէլ հրեշտակապետ : Ահա երանի ինձ Յի-
սուս որդեակ. աւրհնեալ յաւիտեանս յա-
ւիտենից» (21):

x53, 422. Գ. փոխման Բ-դ աւուրն.
«Փառաւորեալդ ի վաւրաց վերին. և իբր-
կութիւն ի չար գեհնէն» . (փիլիսոփա):

x54, 427. Տ. Աստուածածնին «Ողջոյն
ընդ քեզ Մարիամ . Մարիամ տալեթայ» (9):

7 Ա7, 429. Գ. փոխման Գ-դ աւուրն.
«Գոհարանեալ ո Աստուածածնին . այնու-
սրիփեալ»:

x54, 434 Տ. «Գոհար վարդ ինքնագոյն,
սիրամարդ սոկեգոյն, գոհար վարդ ինքնա-
գոյն, հոգոյն սիրամարդ սոկեգոյն, յար-
փոյն գոհար վարդ ինքնագոյն սիրամարդ
ինքնագոյն, դու լուսին լի լուսով ի մէջ
գիշերի, դու զուհայ լուսափայլ ի յառա-
ւատի մայր սուրբ աղաչեալ, պաղատեալ
աղաթեալ, աղերսեալ զի ես եմ քո ծա-
ռայ» : Աղերսանալ գոչեմ առ քեզ սուրբ
անձառ. անմահարար տիրամայր» (աւս-
թերի):

1. Ա15, 437. Գ. ո. կենսաբեր խաչին
Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ. «Խորհուրդ քնա-
րեալ, յառաջ գուշակեալ. հայկապետան տոհ-
մի»:

6. Ա2, 442. մ. Գրեգոր Նարեկացի.
«Ես ձայն զառիճուն տեսմ որ. : Ահեղ
ձայնս որ . ի գոթոց» (11):

12 Ա5, 443. Գ. սուրբ խաչին Գ-դ
աւուրն Յովսէփ Թղտուրեցոյ. «Յեղեմական
տընից աւրհնութեան. մերս յաւդնութիւն»
(Յովսէփ):

x53, 447. մ. Բ-դ աւուր. «Նոր դը-
րախտին եկեղեցւոյ. : Սեպհական սին պա-
տուական Աստուած. աւրհնեալ է հանա-
պաղ» (11):

14. Ա2, 449. Գ. երեման ո. խաչին
Մարիոսի տապեալ. «Իսկակից օրդի Հայր
քո հղաւրի. քեզ արժանացեալ» (5 ա.)
«Հեղինէ բարին. մայր թագաւորին, ինքնա-
կալ կայսրին: Եկն ի Պաղեստին. ի սուրբ
քաղաքին Երուսաղէմին: Ի շինու մն ու խալին,
սըրբութեանց տեղին, անաւրինականին,
ծննդեան սուրբ յայրին և Գողգոթային,
և սուրբ տաճարին: Խընդիր ել խաչին, այն
կենաց փայտին, կեանս մեզ տըւաւղին:

զկուրեղ մասնեցին և ի գուր արկին, վան-
սուրբ խաչին: Նայ ցուցեալ զտեղին, զոր
զըտեալ հանին, տան ի մարերին. զաւն
զիւտի խաչին. զաւրըն կարդեցին, յարմար
մեռելին»: (Ի Մարիոսի խնդրեաց Գրիգորի):

x56, 455. Տ. գանձիս. «Խաչն ի նախ-
նումն երեւցաւ. յարաձգտիւնս յաւիտե-
նի» (10):

1. Ա14, 456. Գ. ո. Գէորգեա զու-
րաւարին «Խընդայ հրուէր մանկունը. ամե-
նայն գործք յայտնեն»:

Ա15, 461. Գ. Վարդապետ աստուածըն-
կալ ո. խաչին. «Խաչ կենաց» նըշան յաղ-
թութեան. ըզմեղ ի յաջին» : (3 ա.) «Եր-
կըրպաղեմք խաչին Վարդապ. նոյն ի կենաց
փայտէն զերախայ մասնաւորեալ ի պատ-
րանիկեայ: Հառաւիղեալ որ ի Գողգոթայ. :
զոր ի ժամանակ յետին աւարաման օրով
լինոյն աղգաց թըւական. երեւցաւ յերկիր
հայաստան, ի թորգոմեան տան Վասպու-
րական: Ի յանմատոյց լեառն Վարդապ. :
Այր ոմըն սուրբ և միանձնաւոր թողիկ
անուն քնտրեալ ճըզնաւոր. : տեսնէր տե-
սիլ զաւրաւոր. : (5) Վատար լեքնին փայ-
լանեցաւ և խաչըն աղգամբ Հոգոյն
յայտնեցաւ սուրբ ծերունին հոգով հըրձուե-
ցաւ. : տեսին քնակիչք որ շուրջ զնովա
և բաղամբոխ ժողով կուտեցաւ: մինչև
համբաւ ի վարդն հասաւ այն որ պատիկ ա-
նուանադրեցաւ:

10. Ա1, 467. Տ. Ի Սիւրի Կոստանդի .
«Այսուր ի ձեռն խաչին. զենարանիդ ան-
մահին» : (5 ա):

7. Ա8, 469. Գ. սուրբ առաքելոյն.
«Գերադոյն գոյէ, զերկմաստ վեհէ. մասն
ի պարգեւին» . (Գրիգորի Կ):

x57, 473. Տ. գանձիս. «Աղաչանալք մա-
քուր դասին. : Ընդ Պաղեստին վաւառի-
զին. ըզմեղ փրկաւղին» (19):

12 Ա1, 475. Գ. համարէն մարախ-
րոտաց Թղտուրեցոյ. «Յոյժ զարմանալի և
հիանալի. և երգաբանին, գանձիս և առա-
ջին և սըրբապրողին տալով քաւութիւն,
մեղաց թողութիւն» (Յովսէփ):

16. Ա. 478. Գ. ննջեցելոյ և պաշտա-
ման skr Մակունի. «Մինդ ի յէկ, Բանդ որ
ի Հաւրէ. և ի չարեաց այսոց և զիս թափե-
ցէք» (Մակունի):

17. Ա. 485. Տ. մեռելի. «Եկայք այ-
սուր եղբարք ամեն . մատոյ առ Հայր և բա-
րեխաւս լիւր անդադար» (Երգ Արխանջլիսիի):

x58, 487. Տ. Զ-դ կիւրակէին աղու-
հացին «Աւան զանցաւ որ ծառայո. վան
յաղթող քո սըրբոյ խաչին» (14):

x59, 489. Տ. յանաւակին. «Աւ Հայրդ
աղաղակեմք. կենդանացն քեզ ի բնակու-
թիւն» : (այս քան):

1. Ա16, 490. Գ. վանն զիս ի սուրբ
խաչին. «Խաչն քում Քրիստոս երկրպա-
յանեմք. հանդիտա կենաց և արքայու-
թեանն»:

(4 ա.) Վասն կընծըն Պատրոնիկոյ,
որ կեռաւ որ էր ի Տիբերոյ. ուայ աշակերտ
վիմին հաւատոյ, առաքելոյն Պետրոսի սըր-
բոյ և մըկըրաի յանուն Աստուծոյ, երկնա-
ւորի մեծ խաչեցելոյ, Գայ ի քաղաքըն Հրէ-
աստանի յԵրուսաղէմն սուրբ պանծալի.
անդ աթեւան կուտաւ և տեղի, ի յապո-
րանըն Հերովդէի: Ապայ կոչէ զարհին բաղ-
ձալի, ըզտէր Յակովբ եղբայրն Յիսուսի. և
հարցանէ զտեղոյն տէրունի, զկերեզմանէն և
զկենաց փայտի. որ ըմբռնեալ ի Հրէից աղ-
ղի ոչ տային թոյլ աղաւթել անտի, մինչ
բարկացաւ տիկին Գըլթուհի և ժողովեաց
զհրեայոն տեսնի, ահաբեկեաց զաղղըն Իո-
րայէլի. : (6 ա.) «Ուստի Յուդաս ի տե-
ղին եկեալ և հաւատով զձայն համբար-
ձեալ. բըրեաց զտեղին նըշանաղըրեալ բու-
րեաց խընկոյ հատըն պարարեալ. բայց զի
երիս խաչըն զոր զըմեալ, ոչ գիտէին զտե-
րունեան յայտնեալ, մինչ միամաւր մեռեալ
մի բարձեալ, ի յակեղղամայն տանէին թա-
ղեալ. : զերիս խաչն ի վեր համբարձեալ, նո-
քիմը զգաղաղըն տեսանադրեալ, մինչև
յետին խաչըն ժամանեալ և պատանին այ-
նիս յարուցեալ ամբոխն ի ձայն մեծ զԱո-
տուած աւրհնեալ, զՅուդայ կոչին յաւ-
ժումըն պատուեալ, Կիւրեղ անուն սուրբն
ձեռնադրեալ (տաղա պատմութիւն թաղու-
հաւ Սողոմոնի տաճարից մեծ) եկեղեցի շի-
նելու և Կիւրեղի (Փրիչի խաչի բեռները
նրան շնորհէրու մասին):

x60, 498. մ. Ի յԵրուսաղէմ գնամ
ի յայն. : Ես խաչ կանգնել կամիմ. : Արդ
աւրհնեալ ես փայտ. հանդերձ Սուրբ Հոգ-
ւովն փառք յաւիտ»:

3. Ա10, 500. Գ. հրեշտակապետացն
Միքայէլի և Գաբրէլի. «Մեծ և ահեղ խոր-
հուրդ հրաշական. ըզմեղաց քաւարան»:

7. Ա8, 505. Մ. գանձիս. «Գովեսա
բերկրանաց, քաղցրաձայնեալ երգեմք : Անդ
ի-յարութեանն յորժամ. և հանապաղ յա-
ւիտենից» (Գրիգորի այս քան):

Ա9, 507. Գ. Նիկիալոսի հայրապե-
տին. «Գաւազան ծաղկեալ, զեղապէշ .
քոն պարգեւաց»:

7. Ա10, 512. Գ. ո. առաքելոյն Բար-
դողիմէոսի և Յուդաի, տապեալ ձերի որոյ
ըտտ անուն իւրոյ. «Գերարկի պայծառ,
համայնից. մեղաց թողութիւն» (Գրիգորի Կ):

(3 ա.) «Ի գալ Թագէին հրամանաւ
քոն յաշխարհս վերին, զինու գեղարդին,
նախ ուս Արգարին յՈւռհայ քաղաքին,
տալով արքային ըզբժշկութիւն, և զմեծ իշ-
խանին զԱրգիու որդին, յարոյց հրաշային.
ապայ յուղարկին թղթովն Արգարին առ-
իւր քեռորդին, լոյս ծագել նոցին կողմանց
հիւսիսին: (4 ա.) Գանձ սիրոյ քոն գան-
ձեալ ի յոյն. սըրբոյ Սանդըխտին. : Այլև
խընդունին, հայերին ոսկին, և ընկերք նորին
զԱմենաս բարին, եղբայր Զաքարին, մեծի
իշխանին. : (5 ա.) Որ և նա եկեալ (Բար-
թողիմէոս). : Մարաց քարոզեալ, յեղեման
մըտեալ, զաղբիւրն փոխեալ և անտի ելեալ,
բոստըր գնացեալ, անդ հրաշս արարեալ,
զտրեն արգելեալ, խաւարեցուցեալ, մե-
ռեալս յարուցեալ, և անտի ելեալ. ի հայր
հոտեալ. էր կոյսըն փոխեալ. ընդ որ դառ-
նացեալ, հոգւովն արեալ. : (6 ա.) Աղ-
փայտն որ էր կոփեալ Յոհան օրերեցեալ, ըզ-
տիպն Աստուածարեալ, զկուսին փոխեալ:
Զայն նմայ տըւեալ, ի սիփիանա եղեալ,
եղբայրն սղացեալ: Եւ նոյ զնոյն առեալ,
և ի Հայք բերեալ, Հոգւոյ վանա եղեալ և
անտի ելեալ ի քամ յառաջեալ, յԱղբաի
կոչեցեալ. յԱրտաշատ ելեալ, եղբար հան-
դիպեալ և զՅուդա տեսեալ, զմիմեանս սղ-
ջուեալ. անդէն խաչ կանգնեալ, զվէմն
որ անդ եղեալ, մատամբ զըրոշմեալ, Յու-
դա զընացեալ, ի յորմի հասեալ սայ Աղ-
բաի մըտեալ, որ զմորթին հանեալ, ի խաչ
բեռեռեալ և բըրով հարեալ սրով կատա-
րեալ զհոգին աւանդեալ: (7) Իսկ և Յու-
դաի հասեալ ի յորմի ուր և կատարի: Եւ

սա որդի, հիւսանն Յովսէփին հաւրըն Բրիտ-
տոսի... »

3. Ա11, 518. Գ. ս. Յակովբայ Մծբնա-
հայրապետի... « Մեծապայծառ անուն դո-
ւելի . մեզ քաղցր եղիցի : »

(2 տ.) . Յայտնեալ Մարութի ս. ճրդ-
նաւորին, կոչել ըզքեզ յառաջնորդութեան .
Մըժբնի քաղաքին... (3 տ.) . դու և Մարու-
գէ ճրգնաւորն ընտրեալ . զանդամարդծն
ի մաւրէն ծնեալ, ըզտանամեանն առող-
ջացեալ, զորդի Կեղըովն զոր և մըկրեալ,
ի մահուանէ կենդանացուցեալ, ըզփողացու-
պատանին մեռեալ, արտառուելով ըզնա-
յարուցեալ : (4 տ.) . Տէր ս. Յակովբ հայրա-
պետ ընտրեալ զխարանազգեաց կարգն
իսկ ոչ փոխեալ . մեծ տապանին տեսեան
ըզձացեալ . ըզցանկալին քո . ի հրեշտակէն
Աստուծոյ առեալ . ի լուսցարան աղբւրն
նըռեալ . զլրկաի կանայն յամալթ արա-
րեալ . զճուր աղբերն ցամաքեցուցեալ ըզ-
հերս աղջկանց սպիտակացուցեալ, նոյն նշա-
նաւ տապանին յայտնեալ, զարքայն Պար-
սից զարհուրեցուցեալ : Ի հրանիւթիցն խի
սպառաւորեալ, Կոտանդիանոս կայսրն
պահուցեալ : »

7. Ա11, 523. Գ. ըզոր տարին կըրա-
կէից . « Գերամբարձ Աստուծոյ, զովեալդ
ի գաւրաց . . սըբբոց հազորդեալ, (Գրիգո-
րի Կ) : »

Ճ61, 528. Տ. « Մեծ հառաչանաւք
եկին յոյնմ առաւտաւին . (Մկրտչ) : Ով
պարտիպան ու ժգին ցոյց ինձ . . Ով քաղց-
րաձայնէր, քաղցրախառնէր երգով . և հա-
նապաղ և յաւիտեան » (20) :

Ճ62, 530. Գ. ապաշխարութեան . « Մե-
ղայ Տէր մեղայ, անօրինեցայ . զզջացեալ
անձանց » (Մկրտչ) :

Ճ65, 536. մ. « Իբրեւ եղև արև ցերե-
կին . զփառս միշտ յաւիտեան » (18) :

1. Ա17, 539. Գ. Գաւթի մարգարէին
և Յակոբայ առաքելոյն . « Խորք անքննին,
անձառք անհասն . ի հրոյ գեհննին : »

Ճ64, 546. մ. « Գրախառն լուսերամ,
լուսափայլեալ ծաղիկ . (Դարի Կ) : Ահհա-
գոյն ճրգաւ արքա . (Վարդապետ) . Նախկին
տեսող սուրբ մարգարէք . զալ բանին և
նոր » (20) :

3. Ա12, 548. Գ. ս. Ստեփաննոսի նա-

խաղաղին . « Մեծ և հզաւ քանմահ թագա-
ւոր . անուայթաքելի : »

Ճ65, 554. Մ. « Ի խաչին տընկեալ որ-
թոյն . . Ի գաւազանէն Յետօրիս ստեղնեալ .
(Ի Ներսիսե կարադիկոսե) . ընդ նմին դասեալ »
(20) :

Ճ66, 556. Մ. « Նոր ծառոյն կենաց
առաւածատունի զբախտին . . Ով պոսկը
պարծանաց ս. առաջին . Բրիտառ աւրհ-
նեալ է յաւիտեան » (17) :

18. Ա, 559. Գ. գլխաւոր առաքելոյն
Պետրոսի և Պաւղոսի « Սուրբ Երրորդու-
թիւն, ստեղծող զաւրութիւն . ընդ մեր
հաշտութիւն » (Սարգիս Գրիգ) :

Ճ67, 568. մ. « Գրչու խ եկեղեցոյ և
վէմ, հիմն անշարժելի . . Պետրոս և Պաւ-
ղոս քրիստոսնէից . Երրորդութիւնդ ի յա-
ւիտեան » (16) :

1. Ա18, 570. Գ. որդւոյն Որոտման .
« Խորք անքննին անձառ անհասն . ընդ Ար-
րահամի : »

Ճ68, 575. Մ. « Որդիքն Որոտման որդ
ի վերուստ բրտացին . . Նոր լոյս յարկե-
նայն . ըզփառս ընդ Հաւր և Հոգւոյն » (Ներ-
սիսե երգ) : (18) :

1. Ա19, 577. Գ. ս. Բարսղի . « Խաչա-
բարձ արհի պանծալի . զեփրեմ խորին իւր
ճրգնաւորով : »

(5 տ) « Զկարգս ու խառնանաց, զկա-
նոնքս լուսոյ, ցուցեր ի կապի նորոյ և հնոյ
և զգիր պահոյ յիսնեակ խորհրդոյ, աւան-
դեցեր ս. եկեղեցոյ . եղբայր Գրիգորի սըբ-
բոյն Նիւսացոյ : »

Ճ20, 583. Տ. « մեկնութեան սքանչե-
լեաց . « Անեղ, անմահ լոյսն է աւան . ազանց
քրիստոսնէի » (30) :

(Տակր գրած է, 583. տաղս նոր է
ստանաւոր ձայնիւ տաա . Այսաւր ցընծա
Երուսողէմ) :

584. « Մինչ էր տըզոց նա եաւ թնամեան,
եառն յոտումն իմաստութեան . (Եւսե-
բիոսից ստանում է եպիսկոպոսութիւն) .
զմեռեալն ի մեղս պոքնկական զանլոյժ
կապեալ, զիւաց ծառոյն, Բառիկոս ար-
հիական, զարձայց Աստուածըն պետրական .
սուրբ աղաթիւք Բառիկոսին, ցաւք ու-
րուկն առողջացին, Խփրեմ խորին վար-
դապետին ըզօրն լուսոյ տեսեալ յերկրի,

որ հառանէր մինչև ի յերկինս . նա է Բար-
սեղ Աեաթարցին . . ԶՅուլիանոս պաշտաւն
չարին Մերկեռիոս եհար ու ժգին, սուրբ
աղաթիւք Բառիկոսին, խոցեալ եղան
բանիւ կուսին . . Ի Նիկիայ մեծ քաղաքին,
ուր էր տաճարն սուրբ Սոփին . սուրբ
աղաթիւք Բառիկոսին բացան գըրուներն
առանց ձեռնի . .

A. a, 588. Փառք . գլխադրեցաւ ձե-
ռամբ տէր Սարգիս Աղուվանից արևելախաչարհի,
որ հայրաքար գութ ունէր ի վերայ մեր,
որ հանապաղ դայր և քաջալերէր ի գրեմն
Գրեցաւ սայ ի թվականիս Հայոց ՊԶԵ,
ի յաշխարհս Վրացտան, ի մայրաքաղաքին
Տփլիսաց մերձակայ գեղս Կրճակիս, ընդ հո-
վանեաւ կաթուղիկէ, սուրբ Աստուածմկիս և
այլ ամենայն եկեղեցեաց, ի հայրապետու-
թեան Տիարն Կոստանդնույ, ի Աղուվանից սե-
րՄարկոսի և մեր բազում երախտաւոր և
իմաստուն եղեկիկ՝ վարդապետի, ի թագա-
ւորութեան Վրաց Արխանդրի, ի նեղ և
ի դառն ժամանակիս . եկն անաւրէն շաղ-
ոտիս և մեծ աւերումն աշխարհի . սալայ
գնացար ի աեղքն երախտեաց երուսաղիմ և
համբուրեցինք զսուրբ գերեզմանն . հեազալն
ի դերձիայ զգրոցս թուխթն և այլ գրանաց
առաք և եկար, բերաք ի Վրաց տուն, թո-
ղաք զթուխթն ու գնացար ի Գանձակ մեր
եղբայր և ընտանեացն կարաւաէաք, այլ
չարքն ու պատահան անաւրէն Զաղա-
թին, նեղեցուց զմեզ, այլ մեր առաք զմեր
եկեղեցոյ հանդերձն, շուրջառներ, զաւե-
տարանն ու զգրանք և զբուրլաւ և զայլ
ամենայն հորոյ և մարմնոյ զինչ որ կայր,
զամեն առաք ի Վրացտուն կու գայաք բա-
զում կարօն, եկաք մինչև Աղսաւ, հան-
գիպեցաւ Զաղաթին ի լղարն բազում հե-
ծեալ և թալանեցին զմեզ ու զամեն քրիս-
տոսնէայքն, և մերկեցուցին որ քան զտալից
ամանն, այլ իւր չթողին, այլ ձմերան ա-
ւուրք և ցուրտ, այլ եկար ի գաւաղանին
բերթն, քրիստոնէայքն ի վերայ եկին և
ծածկեցին զմեր մերկութիւն : Այլ մեր եկար
լալազին տաւք առաք զթուղթն, յիշեցէք
զՍարգիս արեղէն Տիկից կաթուղիկն աւագ
երէցն որ գաւրնեանն շնորհեց . այլ և զհամ-
շիրայ հոգեւոր եղբայրն իմ զԵրզնան
աբեղայն և զՍտեփանոս քահանայն Կրճա-

նեցին . . Արդ գրեցաւ սայ ի ընտիր աւրի-
նակէ գանձատեար և տաղատեար և զամե-
նայն բովանդակ . . Քանդի անաւրժան Յո-
հանէս անուամբ և ոչ գործաւք քահանայ
բոսացայ զաւ յիշատակ ինձ և ծնողաց
իմոց իմ եղբաւրն Յովանիսին . և իմ քոյրերն
Թուղթեոյն . իմ հաւրն Հուսուսին և իմ
մաւրն Գուհարին, և իմ քուերացն Նիւսրա-
թին, Վաւաւմին և Հեքիքին և իմ զաւա-
կացն Մեկրիսեղին և Միկիթարին . այլ և
զիմ ստանամայն զԱրուս խաթունն և զիւր
որդիքն Վաչանն, և զՍուլթանն և զիւր
զստերան . և զԱննայ խաթունն, և զիւր
հարսն զՀալիսիսին : »

B. a, 246. Եւ անարժան Նուվաստ
հոքի նորընծայ բողոք ալբեղայի, որ իմ
գեղձըն մեծկուն էի յերկրն իմ զարայպեր-
գին, վայ և եղուի այո խեղճ գրեմ, խնոա
վայ կուտամ ես իմ անձինս, թէ ինչ լնի
վախթիս ՌՃԶ թվին, գրեցաւ այն ժամա-
նակին, որ Պարսից յերկրէն որ է Խորայ-
ստանայ անօրէն չբաղայաւորն եկաւ Աղվանից
քաղաքին, Օսմանցոց հետ պատերազմեցին
Թամիւս, տէր ավաք կրօնայորըս գրեցի :

Թիւ. № 22. ԱնՈՒՆ. զանձարակ. Նիիթ.
հաստ քուր. ԿԱՁՄ. 18,3×12,3×6,5, ասխա-
կալազմ կաշկաս ևերսից քրքապաս ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ.
նչ այնքան լաւ, քրքերի վերին ծալերը կարկասած.
ԴԱՏԱԼԿ ԹՂ. 1-3, 115, 235—237. ՄեծՈՒ-
Թիւն. 17,5×13,2. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. միապիւն 14×10.
ԹՈՂԴԹ. 237 ՏՈՂԲ. 21. ՎԵՐՆԱԳԻԲ կարմիր
քանափով ԳԻԲ. քոյրգիր լաւ. ՍԿՁԲԱՏԱՆԲ. քոյ-
նագիր, զարդաքիր կարմիր քանափով. ԼՈՒՍՈՆԳԻՍ-
ՁԱՊԻԲ. քոյնագիր և ձուածն. ԺԱՄԱՆԱԿ. (ԺԶ).
ՏԵՂԵՈՒԹԻՒՆԲ. սկզբից, միջից և վերջից քերի. շա-
քրքեր ևն ևն արագրած. ԲՈՂԱՆԳԱԿ. ՏԵՂ № 21.

1. Ա, 4^ա. Ճ8, 50, 3-ը մի տուն աւե-
լի. Լուսինն ի լոյս ի լրումն եկեալ . . »
(Գրեգոր Նարեկացի) :

Ճ. 4^բ. « Աւետիս մեծ խորհրդոյ, խոր-
հուրդ ծածկեալ. Աւետիս ծառոց ծաղկոց
և յամենայն բոցոց երկրի » (Թերի 14) :

Ճ2. 5^ա. « Աւետիս երկրպագէր մեծ
Վարդապետն Յովհաննէս, յաւիտեանս յա-
ւիտեանից Բրիտառ աւրհնեալ ի համայնից . »
(8) (Թերի սկզբից) . Հարունաւորութիւնք
1. Ա5, 40.

2. Ա. 5^թ. Զ-դ աւուրն գտնծ. «Յա-
նէղական լուսոյն խոնարհեալ, բարձրեալդ
Աստուած. ընդ անդրանկաց դասն մեա-
նալ» (Յովակիմ). առաջերը. x50, 397, 6.
Ա. 48 (2 ա. աւելի. «Ի յայտէն նըռնենի»
և «2եւացն եղելոյ» 3 տներն տարբեր քա-
սաւ որով թեամբ). x7, 49 (թերի).

3. Ա. 9^ա. Է-դ աւուրն «Խորան փա-
ռաց Աստուծոյ Բանի. մեղ ողորմե Որդին
միաձին» (Խոսրոս) տաղերը. x4, 34, 2-դը.
x6, 96, 3-ը Գ. 7. Ա. 55. (սկզբնց պահաւ).
x9, 58. (վերնագիր. տաղ ի Սոփի Կոստանդինի).
x5, 14^ա. Ստեղծաւոր մանկանց մա-
նուկ ցուցաւ. և յամենայն գոյականէ. (12)
տ. թիւիատութեան. Գ. 3. Ա5, 66, x11,
69. ա-ը.

x4, 16^ա. «Քեզ մատուցանեմք այ-
սաւր. և հաստատութեան քո յոյն» (7).
տ. Յովհաննու Կարապետին. 2-ը. x12, 73.
x5, 20^ա. Տ. Պետրոսի հայրապետին.
«Սրով գաւրացեալ ըզՏէր Յիսուս տեսեալ.
Ի հանգէս տաւնի քո բախտեալ» (13).
x15, 80. (թերի վերջից. բայի երկի). x14,
87. (Բ-գից 10 տ. աւելի է). 2 Ա2, 87.
(հիգլատասան).

4. Ա. 28^թ. Տ. Թադատարաց ի տէր
Ներսիսէ. «Նորահաշտ տեսիլ և գերադոյն
քան զընտթիւն» (Ներսիսի է). յորդորակ.
«Եւ Տըրդաա գոռուդ արբայն» (11). Այ-
սաւր ասանէ եկեղեցի ըզյիշատակ ձեր. և
ի յերկրէ և յամենայն գոյականէ (9).

5. Ա. 30^թ. Ի Գրիգոր վարդապետէ
Խըլաթեցոյ, կաֆայ գանձիս Վահանա Գողթ-
նացոյն. «Գանձ ինչ ասեմ ես քեզ կա-
ֆայ, Բամեալ քանիւ ես գերակայ. Ի Գրի-
գորէ ասն ըռակայ. Գըրեալ եղեր դու Վա-
հանայ. Ով քեզ ասէ թող զնա յիշեայ.
Բոտեալ հոգւովն ուրախանայ» (Գըթա-
ցեալ քոյն. արքայդ երկնայն և առեր
մարմին. գանձիս ասողի և սըրբազրոզի
ազքատ Գրիգորի» (Գրիգոր).

(3 տ.) «Վեց հարիւր եկին» երկից և տա-
սին ամաց որ անցին որդիք Հազարին. ազգն
Խոնարհեալն. տաճիկ արարին. Հայոց տիրե-
ցին. զորո և գերեցին և կոտորեցին ի Սախ-
շեանին մայրաքաղաքին. զիշխանն ալբեցին.
զորդին գերեցին և տաճկացուցին. Ընդ որս
և զարին. զորդի Խոսրովին. Գողթան իշխա-

նին. զՎահան պատանին ամաց չորեքդ
գերի վարեցին. (4 տ) գնացեալ հասուցին
Ի դուռն արքային Յոռոմաի քաղաքին. Որ
յերկիր Շառին. յԱսորեստանին. սահման Գա-
մակին և անդ կարգեցին իւրեանց զըսրո-
ցին զորան Մահմէսին. յարքունս հասակին
եղեալ տղային. յիշեաց զհայրենին. ողոր-
մեալ նոցին և արձակեցին. զնա յիւր հայ-
րենին. և եկեալ նորին. յիւր քան աշխար-
հին. Գողթան գաւառին. տիրելով յերկրին իւր
սեպհականին. տառապէր ողին չհանգուր-
ծեալ «Ճաճուի հաւատին» (5 տ). թողեալ
զտիրութիւն. Գողթան գաւառին և եր-
թեալ առաջի հաւը Սողոմոնին. որ իմախիկե.
և ի րիկեկի Յոհաննու վանին. շըրջէր զորջ
ամին. և ապա յետ նոցին. եկեալ հանգի-
պին. հաւըն Սրաւազին և Սրաւազին ի մա-
սեաց յոտին. յերաշխաւորին յԱրժիկոյ վա-
նին. գաւառ Բըզնունին. հանգիսի ուխ-
տին. և անտի գնացին Յոռոմաի քաղաքին.
ուր և կատարին.

2. Ա2, 32^թ. (Մ). «Յողթող գաւրու-
թեամբ վերնախան լըցեալ. սուրբ Վա-
հան ընդ մեր աղաչեա ըզՏէր» (Յովակիմի).
Հնորհաց Հողոյն ընդունարան. անտա-
տանալ և անպատահար» (9 տ).

5. Ա2, 33^թ. Գանձս ասէ զկաֆայս.
գանձ Սիրանոսի և Յուդիտայ «Գերապայ-
ծառ արքիեզ երկնայն» խոնարհեցար յեր-
կիր. պահել զմեզ ի չարեաց ախտից» (Գրի-
գորի է).

6. Ա. 35^թ. Տ. ի Սիմեոն արեղայէ Կի-
րակոսի. «Սուրբ Յուդիտայ զուստը մե-
ծազարմ. և աւանդեաց զիւր սուրբ հո-
գին» (15) յորդորակ. «Տեսեալ ծնուզին
գողեաս իրացն. որ պատուեցայք ըզքոյս
յիշատակ» (8). 3 Ա2, 60, x10, 63 Ա-ը
և Գ-ը. (Ա-դը 2 տ. աւելի. «զիս այժմ ար-
ձակեայ» և «Քրիստոս Աստուած» և Բ-դ.
1 տ. «Արդ արձակեա»):

5. Ա5 39^թ. Գանձս ասէ զկաֆայս.
«Գանձ իմ համեղ ես և գունով. Բամեալ
քանիւ ի շարս ոճով» Գ Տէր ընդառա-
ջին «Գովեալ և տարհնեալ. Աստուածըդ
բարձրեալ և. երդոյս երգողի. սիրով հայ-
ցողի. մասն ի պարգևի» x10, 63, 7. Ա2,
107.

x6, 45^ա. Տ. Յուհաննու մարգարէին.

«Յուհան քարոզըն նինուէին. որ չգրեան
գաջ կամ գահեկին» (10) (թերի վերջից).
3. Ա4, 96 (համեմատել 3. Ա5, 112).
x18, 147. (Ա-ը թերի է սկզբից. «Որք ելելս
արեւու ես հասեալ» (6). Բ-դը. «Ար մեծի
փառաց սկսում է Ի քէն ազերուի» և
5-դ տնից է սկսում):

5 Ա4 49^ա. Կաֆայ Գ. որբոց Ատո-
մեանցն. «Գեղապան լուսով. զերազարդ
փառով. սիրով հայցողի մասն ի քարի».

x7, 50^թ. տ. «Սուրբ նահատակ Ատոմ
գովեալ. Ըզնա Ատոմ յառաջ ածեալ.
փրկել ըզմեզ ի փորձանայ» (14)

5. Ա5, 51^թ. Գ. Սուրբիտեանցն
«Գանձ սիրոյ քոյն գանձեալ. զերգաղըս
քանի. գանձիս և տաղի Գրիգորն եղելի»
(Գրիգորի է սա):

«Յեա կատարածին սուրբ Լուսաբելին և
որոց ընդ նմին ոսկի խորիւսին և ընկեր
նորին ընդ նմա եկին ի դուռն արքային.
զբանն երկրորդեցին. տիկնոջ Սաթին(ի)ն
և Արաշխին. մեծ թագաւորին. որոց սառ-
տեցին խիտ գանիւ հարին և հալածեցին.
(3 տ) Իսկ ոմանք եկին և հետեւեցին կենաց
քարոզին. հետադառնեցին. գանապատ նո-
ցին. ծաղկաւէա լերինն ի խոր ձորակին.
խառնուրդըս շըրին. ախանց Խփրաւին. ուր
մրկըրտէին. զՔրիստոս տեսնէին» (4 տ)
Բահազարս նեղեալ. Սուրբիտ կոչեալ.
վարուքն վարժեալ. զործով խըրատեալ.
և անտի փոխեալ. ի Սուկա երթեալ. խո-
տարուտ եղեալ. քառասուն (ամս) յաւե-
լեալ: (5 տ.) Բամիցն որ ընտրեալ. հերք
զըլխոյն աճեալ. մազ յանձնէ բուսեալ.
Քաշիցն նըմանեալ. Սուրբիտ տեսեալ.
ադուտ մի ելեալ յԱւանաց և եկեալ. առ
նոսա հասեալ. արեամբ թաթաւեալ. և
(6 տ) Բառլահայ հասեալ. որ դրախտ ա-
նուանեալ. պատիւ պարգևեալ. ուր ոչ
հաւանեալ. հըրով ալբեցեալ. ժամանակ
անցեալ Կոստանդին եկեալ. (7 տ) զնո-
սայ ամիոփեալ. հրեշտակ տեսնն իջեալ.
ի վիմին զըռջմեալ. գանուանսն զըրեալ.
հողըն ժողովեալ. ուր արեանցն հեղեալ.
զոյն նորա կացեալ. զեղ ցառաց եղեալ.
(9 տ.) հայրապետ ածեալ. Գրիգորէ տահ-
մեալ. նըշխարացըն յայանեալ. սուրբ
քաշիցն ընտրեալ. առաքան ըզլխեալ.

ցաւրս փարատեալ. և զախտըն բուժեալ.
որք յուսով մերձեալ. որոց մասնակցեալ.
մեր արժանացեալ. և առողջացեալ:

Ա6, 53^թ. Նորան տ վասն նոցին Ոս-
կեանցն և քաշից. «Երջանիկ հողահարաչ
երանելի սուրբ Սուրբիտ. Հնորհացն ար-
ժանացեալ» (10): «Իսկ որդեղըն Սաթենայ
եկեալ. անձին իմ ըզժըշկեալ» (16):

3 Ա2, 55^ա. Գ. Ս. Ոսկեանց քահա-
նայից «Խոստովանիմ ըզքեզ միաձին. որ
միացար. տուր ժառանգել փառսն հայ-
րենեաց»:

5 Ա7, 57^ա. տ. Սըրբոց Ոսկեանցն.
Գրիգոր վարդապետէ. «Սուրբ Ոսկի քահա-
նայդ նաղելի. սուրբ անձանց միակի» (14):
x19, 125. (Բայն Բարդիս):

x8, 62^թ. մ. անոյշ սուրբ վարդապե-
տին. «Եկաք զըւարճացեալ արջածառա-
ցաւր և վարդապետ Մեսրուպ» (Երգս այս
կրն) Սուրբ վարդապետն մեր. (8).
Արդ երկրորդն սոքա ընտրեալ. եկեղեցւոյ
ամուրք. (12 տ). 1. Ա5, 136.

x9, 66^ա. տ. Ս. քահանայիցն Ղևոն-
դայ. «Ի հանգէս տաւնի ձեր բախտեալ.
եկեղեցւոյ աւսողք (7 տ. համեմատել գան-
ձարանին x5, 20^ա. (Բ-ը). «Քահանայք պա-
տուեալք. ճըշմարտի փառք յաւիտեան»
(7 տ). 2. Ա5, 143.

4 Ա2, 70^թ. տ. Ի տէր Ներսիս Կաթո-
ղիկոսէ «Խոստովանիմ Աստուած ըզհայր.
յարգանդ սըրբոյ Կուսին» (16) «Սոյն քանն
որ էք ծնունդ. մի գաւանի ընդ Հաւր և
Հոգոյ» (22 տ).

71^ա. «Բամբ հանգիսի Հայոց ազգի.
այսպէս գիտէ զոր ասացի և նպովէ անդառ-
նալի. զերկու առաւին զՔրիստոսն մի. նոր
այս խառնում սքանչելի. Աստուած և մարդ
երկուսն մի» 8. տ. 160.

4. Ա5, 75^թ. տ. Ի տէր Ներսիս ասա-
ցեալ. «Ճրագ ճըշմարտ Հաւր միաձին.
կամաւ յախան» (10 տ):

«Պատուիրեցեր չհոգալ վաղուին.
արա գտանել լուսոյ ճըրագին» (7).

5. Ա8, 76^ա. Կաֆայ գանձ չափաւոր
եմ սակաւիկ. Բոս հանձարով քանս գեղե-
ցիկ. Գրիգորէ սպայ նըւասաւիկ. Գրեալ եղե-
քանս ազքատիկ.

Գ. գաւրապարացն Թէոդոսի և Մեր-

կենտրոնի. «Գոհարանեալ տէր սուրբ Հոգի. ըզմեզ փառաց» նահապետաց պրոֆանատաց» : x10, 77^բ. Ժ. անոյշ. «Քաջամարտիկ սուրբ զինուորին. զամբարելան ըզՅուլիանոս» (6 ա.) : x24, 159.

5. Ա9, 78^բ. Գ. Բ-դ կիւրակէի. Վաֆա. «Գթութեամբ իջէր տէր և մարդ եղեր. սուրբ Յակոբոսին և Յովհաննիսին» (Գրիգորի Կ) : 14, 81^բ. տ. «Սոյն այս խորհուրդ, յոյժ զերազոյն. ըզփառս միշտ յաւիտեան» (9 ա.) : 3. Ա7, 174.

5. Ա10, 83^բ. տ. Ի Գրիգոր փարդապետէ. «Բարեաց պատճառ տէր բարեգութ. մեղաց դատնադուներն» (5 ա. Թերի) : 3. Ա8, 183.

4. Ա4, 86^ա. տ. Ի տէր Ներսիսէ ստացեալ ի մեծատուն. «Արարչական բանի բոյն. և այլ բան նիւթ պարզեալ բանին» (8) : «Գործեալ տընտես հաւատարմ» կարաւա լինել կաթ մի ջրին» (12 ա.) : 3. Ա9, 187. x25, 190, 3. Ա10, 192.

x12, 92^ա. Սկզբից 1 տաղ պախաւա մէ. «Արկնաւոր փարեկեցին. ազաթեւով ի տաճարին. ըզփառ երկից նըկանակին» (8) : 3. Ա11, 196.

x15, 95^ա. տ. ս. լուսաւորչին. «Ի յելս արեւու արեւ (կրկնեա) ծագեցաւ մեզ յարեմոյց. վերնական կոչմամբ հաստատէր» (10 ա.) : x26, 201. Բ-ը.

x14, 96^ա. Վեցերորդ կերակէին գանձ. «Մեղայ տէր մեղայ անաւրկնեցայ. ողորմեաց մեզ տէր x15, 99^ա. Աստուած» (Մերգայ) : յորդորակ սկզբից Թերի մի տող և ապա «կամ առաջի քո ամուսնով. և ես տայ քեզ զայդ որ փոխան» : 7. Ա5, 203.

7. Ա. 102^ա. տ. Ստեփաննոս փարդապետէ. «Սըրբոց հրեշտակաց զարմանս. զինքն յարութիւն և կեանք» (Ստեփաննոս) :

4. Ա5, 102^բ. յորդորակ ի տէր Ներսիսէ. «Նոր աւետեաց լուր այսաւր մեզ. փառս կենարարին» (Ներսիսի կող.) : «Գործեալ նորոգեմ զձեզ. փառս և գոհութիւն յաւէա» (10) : x28, 209.

x16, 705^բ. տ. Գալստեան ծագկապարդին «Աստ Եփրայեցոց մանկունքն. բնութեանս մեր» (4 ա.) : յորդորակ «Նըտեալ

յաւանակ նորոյ. ընդ նոսին և մեք տա. ցաք (Թերի) : x17, 106^ա. Գ. երեկոյն ծառ աղարդի. վերջին տունը. «Վարդի կսկսն և այլք ամեն ծագիկ» (1 ա.) :

տ. Աստուածորդին տէրն փառաց. ողորմութիւն տիւղ ցուցելոց (10 ա.) : 7. Ա4, 225, և x5, 231. (վերնադիր. տաղ ի Պրոգ վարդապետէ) :

2. Ա5, 110^ա. Նորին (Պրոգ) յորդորակ ի նոյն խորհուրդ «Ազամայ ստեղծաղն եկեալ. զերկզմանէ զքեզ» (7) : 7. Ա5, 233.

x18, 113^ա. տ. «Վերջին յայն երեկ աւուրն և համառաւան» շնորհեաց մեզ մեղացեցելոց (փարդապետի Կ) : «Քանքարթաւոյց եմ անարժան. յորոց արհնիս դու Տէր Աստուած» (5 ա.) : 3. Ա12, 240. (3-դ անից չկայ) : 2. Ա4, 245. (սկզբից Թերի. ախար) :

x19, 117^բ. տ. Աւագ հինգշաբաթի. «Բանքն հաւր փառաց եկեալ ի վերնաւորներն. ընդ բաղարջին հոյն» (5 ա.) : յորդորակ «Նոր ուխտ աւանդեաց աշակերտացն իւրոց. ձիթենեաց փութով նա երանէր» (7 ա.) : 118^ա. այլ գանձ տեւ. 2. Ա4, 250 (№ 21-ի սոյն գանձը երկուսի է բաժանած գանձարանի մէջ, սկզբը տեւ. վերեւ x18, վերջինը (զոյ) ախար) : Խոյ 118^ա. իջամ որդի) : 3. Ա15, 254.

x20, 122^ա. Սկզբից Թերի. «Որոց և մեք հաղորդ լիցաք. սուրբ աւետարանին» (5 ա.) : «Արեւալ լուծանէր. ընդ Պետրոսի վիմին» (10 ա.) : յորդորակ «Ընդ երեկոյն հասեալ ժամուն. տարհեալ է յաւիտեան» (7 ա.) :

8. Ա. 123^ա. Աւագ ուրբաթի երեկոյն գանձ. «Ի յանմարմնական» յանձանց բանական. գանձին առողին և լաւ պահողին» (Ի Մարկոսի խնդրեաց Գրիգորի) :

x21, 127^ա. տ. Թերի սկզբից. «Մաքուր հոգիք սըրբոց. խընդրել զկորուսեալորդ» (4 ա.) : յորդորակ «Շնորհաւք Սըրբոյ Հոգոյն. լուայ զմեզ ի հնութենէ» (5) : 1. Ա10, 260.

x22, 130^ա. տ. «Առեալ Յուդայի ըզհրէական. ի յաղջկանէ շարժեալ» (5) : «Յաւդըն հասանէր անաւրկելով. վե-

րահընչել Երրորդու թեանը միշտ» (7 ա.) : x25, 130^բ. Կէս աւուր ցերեկին տաւ. «Յանեղական ամենիցն Աստուած. յահագին հըրայ» (4) :

«Աստուածածին սըրբուհին ամէնաւոր նեալ տիրուհին. և գառաւորք խիստ և լիբըք» (10) :

տ. «Ով Սիմէոն ծերունի, ահա բան քո կատարի. յանձանք նախնոյն քաւեցի» (9) : 1. Ա11, 272.

4. Ա6, 135^բ. տ. Ի տէր Ներսիսէ. «Որ եղելոց շնորհք բաշխէ. ախար բնութիւն կաւայն կապէ» (8) :

յորդորակ. «Խուսի և զբմաւ նըշան թաղման. և յամենայն զոյախանէ» (11) : 3. Ա14, 297. (միայն մոյ) :

1. Ա2, 137^բ. Ժ. անոյշ ի Նարեկացոյ «Աէր յառաւառ տէ (2) ձեմեալ. տաւալ առաւելք բալորեալ» (4) :

յորդորակ. «Որ զարդեղեաց վէմն երկբաւոր. Ազամային զգեցեալ մարմնով» (9) : «Այլ զյարութեան պըտաւդս. ստատածալին փառացը քո» (7) : x59, 286.

Ա3, 141^ա. Ժ. Ի Գրիգոր Նարեկացոյ 6. Ա2, 442. (4) : «Զամուրս իմ քակել կամի. զգերեալուն ի բանեան» (6) : յորդորակ. «Այսաւր աւետիս ձեզ. յաղաւաթիւն լուսոյ զձեզ հանել» (6) :

x21, 141^բ. Յարութիւն Գրիգորի Աստուծոյ մերոյ. «Արդ լուսաւորեալ արդ փառաւորեայ. զաղգս հայաստանեայց» (ախար) : x40, 295.

3. Ա5, 144^ա. Գ. Կ. աւուրն գանձ յարութեան Գրիգորի. «Խորհուրդ հրաւիրման, կամացն արարին. գայցի փառաւր հրաշալի» :

4. Ա7, 146^բ. տ. ի տէր Ներսիսէ. «Նոր ծագիկ պայծառ ցուցաւ այսաւր. յաղենական տեղն և ի փառս» : (Ներսիսի Կ. Խոյ) : 13. Ա. 314. 3-դը փոխէ զձայն «Ի գերեզմանէն զմարմինս մզ. զԳրիգորոս տարհեալ յաւիտեան» (Ի Հայոց) : 3. Ա16, 318 (Մկր(սի) չկայ) :

x25, 149^ա. Ժ. անոյշ տաւ. «Վաղ վաղ շոյտ բշտապ, փութացէք. զյարութիւն և զկեանս» (3 ա.) : x40, 295. 3-դը : 3. Ա15, 302.

5. Ա11, 151^ա. Գանձս ասէ զկաֆայս.

Գանձս զրեցոյ ես պիտանի : Բաւեւ, 1 ա. «Ի տիրութիւն Ի Գրիգորէ զարշ և աղանդի. Ի տաւն և յեւթն յարեկենի, Ի և ասանի թիւ աւելի» :

Գ. Յովհաննու ծըննդեան. «Գերագոյն բարի փըր(ի)ն աշխարհի. այլև ստացողին և փոխարկաղին մեղաց թողութիւն» (Գրիգորի Կ) : 7. Ա6, 392. համեմատելի) :

Ա12, 154^բ. (Ժ). «Գոյակն Էական հաւր. անմիա Գրիգորի. տորին առողին սկիով հայցողին» (Գր. Բ. Թերի միջեց) : x11, 69. 2-դը.

x26, 156^ա. Այլ տ. Յովհաննու. «Անմարմնոցն հրեղինաց» մարմնով հաղորդ. ձայն բարեաւոյ յանապատին» (9 ա. Թերի վերջեց) :

5. Ա15, 157^ա. Գ. նոր կերակէի. «Խուսից քրդին իջեալ ի ստորին. մեզ ամենայնի որդին իւր բարի, երգոյս երգողի և սրբաբոյրի անմիա Գրիգորի» (սկզբից պաւկաս. (Գրիգորի) : 10. Ա2. 322.

x27, 159^ա. յորդորակ տաղին ի խոցուած տիգին, ձեւամբ տեսեալ. յաւեալն զմեզ լինել (6) : 12. Ա. 307. (կըրճատած. Յարի) :

x28, 161^ա. տ. Յարութեան. «Հաւր կամաւ իջեալ որդին. որպէս զարդարոցն երամս ընդ քեզ» (Հայոց կարողիկոսի վերջին տունը եղծուած է) : 7. Բ11, 523.

5. Ա14, 164^բ. Գ. հասարակաց յարութեան. «Գերակայ գոյին, գոյից համայնին. բարբառ մեղայի բոխումն որտի, զի տէրն ողորմի» (Գրիգորի Կ) :

x29, 166^ա. «Քարողելով միշտ անխափան. և փառքս տալ Երրորդութեան» (5 ա. սկզբից Թերի) :

5. Ա15, 166^ա. Գանձս ասէ զկաֆայս «Գանձս զրեցոյ խորհրդական, բամեալ բանիւ գաւանական ի Գրիգորէ տուն անարժան» :

Գ. յարութեան և զիշերապաշտաման. Գերանձառ արվին, դու պատճառ էին. լիցի պըտակեալ, սըրբոց հաղորդեալ» (Գրիգորի Կ) :

9. Ա. 168^բ. տ. և Ժ. Յարութեան Գրիգորի. «Մայր մարմնացելոյ բանին. զի Գալիլեայ լերին անդէն ժողովին» (Մկր(սի) Կ) : x50, 169^ա. Այլ տ. Յարութեան. «Ե-

կեալ Մարիամ Մագդաղենացին. Մարիամ զի լատ զկենդանին (5): ա. խաչի և յաւրոթեան. «Արմատ անմահութեան սր տընկեցար. աւրհնութիւն արարողին երկնաւորաց» (18): 3. Ա19, 405. (վերնադեր. 4. աշխարհամարեան եկեղեցոյ. վերջեց թեւի.) 14. Ա2, 449. (թերե վերջեց. ի Մարիկոս 2-ը 3. թ. վերջը 177^ա. և խնդրեաց Գրիգորի) տակը աւելացրած է. «Գանձըդ դերցա՛ր. Մեծահաշիւի, Բամեալ բանիւ Մարիայի և Գրիգորի արարեցի. զբերով զգաս ըստ պառաւանքի որ ամենայն մարդ յաւթարի: 175^ա. x56, 455. 7-դ. անկց. յորդ. «Աւրհնեալ ես փայտ լիւրհալան. պարզըջական» (12): 3. Ա17, 324:

10. Ա, 178^ա. «Այսաւր անգրանիկ հարս միածին. վեհեց թագաւորն այսաւր սոս հարս. գահութիւն յաւեա սորբ. Երբորդութեանն» (Անդրիաս վարդապետ 2-իւրը. 14. Ա2-ի եւ տողերս, բիւ վերեւ: 12. Ա2, 343.

x51, 180^ա. ա. Հոգոյ դարբասան. «Յայնժամ Պետրոսին ելեալ. և ընդ սըրբազան դասուն փառս տալ» (9): 3. Ա18, 336, x17, 360.

x52, 187^ա. ա. Հաւիտիմեանց «Առաւատ լուսոյ արեւեան աղանց. ի հայառաանեայ առադասար մանկունս» (6): x18, 370. ա-ը թերե. թ. է ընկած):

x55, 189^ա. (Գ. ս. էջմիածնի). սկզբը պահաս. Երգեա հոյս անբիծ: երգ հաւտապետից. «պեան ի պարթեւէն. ի շառաւիղէն. ս. Թագէտէն» (թ. է ընկած. եգ. աները միայն. գուցէ Այրիվանկի).

3. Ա1, 190^ա. Գ. մանկանցն Բեղղեհեմի. «Խանդաղակաթ սրախ տենչալի. զըթալ ի մեզ յառուլն ահագին»:

x54, 191^ա. ա. «Արթունք զըւարթունք: բանին բանաւոր ծիծառներ. Գրիստոսի ջուկեալ եղունք» (աւր):

5. x16, 192^ա. Վաքա. (և ապա). Գ. սրբոյն Ներսեսի և Խաղա. «Գոյ մեզ ցընծալի և աւրախալի զայդ դասաղանին: Հայց պարպետին: կրկին նորոգին».: 10. Ա5, 382.

x55, 194^ա. Այլ ա. համեղաւոր. «Ներ-

սէս զբախտին էր տունի բերեալ. *1. փառաւորաւ զոհարանէր» (8).

x56, 195^ա. 4. սրբոյն և թառանց սըրբոյն Գրիգորի. «Նոր թագաւորաւան, նոր դահ աննրման. և առողջութիւն, մեղաց թողութիւն» (Թիցալ):

x57, 197^ա. ա. «Գրիգոր պոսին աղղի մարդկան. մեզ բարեխաւս լեր Գրիստոսի» (7): 2. Ա5, 350.

4. Ա8, 201^ա. ա. ի տէր Ներսիսէ. «Նորահաւ ածնի ս տեսանողացն ցընծասցաւ. զերազանց ունին ի լըսել» (Ներսես). ա. նորին. «Աստուածային խորոյն անձառ խորհրդածուր. որում պատիւ երգ սըրբառաց» (17): Գանձ զառնարն երկնային առա և զիտ 2Ա համարն:

x58, 203^ա. տապանակին այս է. «Այսաւր զառնարն ուխտին. յայանեալ երեւին փառաւոր» (5): x50, 398. 2-դը. 3. Ա18, 399. x51, 403. 3-դը:

4. Ա9, 205^ա. ա. ի տէր Ներսիսէ. «Խառնէր բանիւ նա հարցական. յայանէր զերեւոյն անձանց (14): 7. Ա7, 429. 3. Ա20, 144.

x59, 212^ա. ա. պիտանի. «Ս. Աստուածածնին կուսին անարատ. և մեք ընդ Աստուածածնին» (14): Աստուածածին մայր լուսոյ. յերկիր անկեալ պարանմը» (10):

2. Ա1, 214^ա. Այլ ա. ի Պրոզ վարդապետէ. «Առաջնաճաղի պրադոյն մահան. մայր Մանուէլի ս կոյս» (աւր): 1. Ա11, 456.

x60, 218^ա. ա. «Ի հանդիսական տաւնիս երգեալ. մեծ վրդայն նահապակեալ (3): ա և յորդորակ առայ. «Վամեալ զիւրըս տանջանաց. տուր մեզ նախա ձեր քառութիւն» (6):

5. Ա17, 219^ա. Առաջիկա գանձա առ զկաֆայո. Գ. Վարդապետ սորբ խաչին. «Գլուխըն եկեղեցոյ, վէմըն հաւառոյ. Առաջիկա խաչին»:

*1. 195^ա. «Ներսէս վերին խորոյ գիտոյ. և խորհրդոյ Տեառն պատմոյ կապարանցն քաղմանոյ ծածուկ քանից քացայտոյն. Ներսէս անկիցն զարգարոյ կեկեղեցոյ կարգայ գրքի. տեղաւան աւարց պատմի. ըստ խորհրդանէն երգս յարիւնի. փերանուն»:

տուած և զըթայ և մեզ ողորմեա» (Գրիգորի և սա):

x61, 221^ա. (տ) «Ամիրսեալ զնշան խաչին. ի մեղաց մաքրել» (6): 7. Ա8, 469. x57, 473. 1. Ա16, 490.

10. Ա, 227^ա. ա. խաչ զիւտին յԱսով վարդապետէ. «Այսաւր մեծ զարմանք հրաշեց. եցոյց զիւտ խաչին» (4. «Աւրհնեալ ես փայտ շնորհաւ լըցեալ. որբ և զերծան» (7):

11. Ա. 228^ա. Գ. սրբոյն կուսանացն. ի տէր Միսիրայ Այրիվանկոյ. «Իսկզբանէ էիդ իսկական բանիդ. և առողջութիւն, մեղաց թողութիւն» (ի փառքս):

x62, 230^ա. ա. «Ի կենարար փայտէն ծաղկեալ խաչին. յամենայն մարբեայ ախտից. ն. վառն մարախրոտաց. Տեա առաւել, տարմըր բարձրացեալ. զմահու բաժակն արբին» (6): 3. Ա10, 500. 7. Ա8, 505. (1. ա. միայն):

Թիւ. № 23. ԱՆՈՒՆ. զանձարան. Նիւթ. քուրթ. ՉԱՆԳԱՄԱՆԲ. ըստ յի. խոնարարիւնից փայցած է. ԴԱՏԱՐԿ ԹՂ. 1—2^ր, 344—5. ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ. 18×13×6. ԴՐՈՒԹԻՒՆ. միասիւս 13×9. ԹՈՒԴԹԲ. 353. ՏՈՂ. 21. ՎԵՐԱԳԻՐ. կարմիր քանափով. ԴԻՐ. քորդիր. ԿՈՒՍԱՆՅԱՉԱՐԻ. քրուկազարդ, ձուածու. 4^ա, 72^ր, 240^ր. ԽՈՐԱՆԲ ԹՂ. 4^ա, կարմիր, կանաչ, կապոյն գոյնեով. ԿԻՍԱԽՈՐԱՆԲ ԹՂ. 72^ր, 240^ր. ԳԻՐ. 2. ՅՈՒՄԵՒ. ՍՏԱՅՈՂ. Սարգիս երեց. ԺԱՄԱՆԱԿ. ԺԻ. ՅԻՇԱՏԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆԲ. զանձերի վերք որորմարիւն է հայցում ստացոյին և զրոյիւն. ԲՈՎԱՆԴԱԿ. ՏԵԱ. № 21. և Ն. № 22. ա-ի քիւր լիւն վերմ: 3. Ա10, 500. 7. Ա8, 505.

x, 7^ա. ա. «Զաւրք անմարմնոց զըւարթնոց հրեշտակաց. փառքս տացուր անմահին» (զարապար): 7. Ա11, 523, 12, Ա, 307. (յարեւ):

1. Ա, 12^ա. x58, 283. ա-ը. (3). Գործէր հրեշտակն առ վիմին վառն յարութեանն Յիսուսի. սիրով միմեթալէ զձեզ հոգով» (Գրիգորի). 3. Ա, 96. x16, 100.

2. Ա, 14^ա. ա. ի տէր Ներսիսէ. «Ոտից ձեր հարմամբ մեզ ուղղեցէր շաւիղս. Գրիստոս թագաւոր մատուցանեմք զգլխաւս» (11 ա):

3. Ա, 15^ա. Յոհանու ոսկիաբան վարդապետին. «Աւրհնեմք ըզքեզ աէրդ ամենայնի. նընջեցեցոցն մեր քառութիւն, և առախիկն երգողն սորին» (Այս Յոհանու և. ոսկիաբանին—վերջին տան սկզբնատառերը):

x2, 19^ա. ա. «Ի յորովայնէ ընտրեալ (կրկ.) ճըգնութեամբ վրիչին. զերգեւ երգոյս այս տաղի յեղեցես առ տէրն ամենի» (17): «Խորհրդոց աստուածային խորհրդաւէտ. քրիստոնէից պայծառութիւն» (11): 1. Ա12, 384.

x5, 24^ա. ա. աղնիւ. «Մաթէոս մարդ անուանեցաւ. զանձառն էիցըս հանրական» (4):

1. Ա2, 24^ա. Գ. ճնաւդաց ս. Աստուածածնին. «Գոյին անեղի, դոյին անմահի, դոյին անհատի. և սըրբագրողի, այս գանձարանի և փախարիկի մաքրումն եղեցի» (Գրիգորի և սա). 7. Ա9, 507, № 22, 11. Ա. 228^ա. 7. Ա8, 469. x57, 473.

4. Ա, 36^ա. Գ. սրբոյն հայրապետաց ի տէր Միսիրայ. «Վայել է քոյին զայելաւանին, վառեալ աթոռին. և հայցմամբ վեհին, սուրբ հայրապետին և վարդապետին. փառք հայրապետին և քահանային և ժողովրդին, անբիծ ուղղութիւն» (վերսասանի և):

2. Ա2, 39^ա. ա. ի տէր Ներսիսէ. «Նոր զբախտ ի Գրիստոս տէր զոր տընկեցեր. յայժմուս յաւիտեան և անզրու յաւէտ (9): x15, 80. (վերնադեր. «Ի տէր Միսիրայ առաջեալ): 3. Ա11, 518.

5. Ա, 45^ա. ա. ի Մարոս վարդապետէ. «Մեծի հանդիսի աւուրս առ քեզ պաղաւիմք Յիսուս. զի մի կոխան եղեց նմին» (Մարեո վարդապետ):

1. Ա5, 46^ա. Գ. Իգնատիոսի հայրապետին. Կ. Կ. «Գանձ պիտանի եմ և ախորժակ, բոտեալ ի ձայն բանիւ յըստակ. ով որ ունի ձայն անուշակ»:

«Գոհարանական ձայն նուիրական, տացուր քումդ անուան. այլ և ստացողին և փոխարկին մեղաց թողութիւն» (Գրիգորիսաւ): x1, 48^ա. ա. տաւայ «Ի սուրբ սերմանց առաքելոյն, սուրբ հեռաղբ»:

Իգնատիոս մանուկ բարի. լեր բարեխաւս առ Տէր Աստուած, վառն ամենայն քրիստոնէոց (9). 1. Ա18, 570.

6. Ա, 50^թ. Յոհաննէս վարդապետէ. «Յիսուս լոյս յաշխարհս լուսաւորել. Յակովբոս ընտրեալ վրկայ որդի Յովսէփայ. բարեխաւս ունիմք ըզբեզ վասն անձանց մերոց (Կ-ը. Յոհաննէս, Բ-ը. Յոհաննէս): 3. Ա, 12, 548.

x63, 554. (Վ. Տ. ի skt ներսիս. ա-ը. ի Սեփականոս, Բ-ը. ի ներսիս.): 18. Ա, 559.

x3, 59^թ. տ. Պետրոսի և Պողոսի. «Այստաւ ցընծացէք եղբարք պարսկից. աստուածախաւս ըսնիք» (տաւախոյն):

1. Ա, 60^թ. Կաթայ, Որդւոյն Որոտման ասայ. «Գերագոյն վերին, զաւրացն երկնային, ստեղծաւոր ընտան. զանձնս ասողի և սրբաբոյի, աղքատ Գրիգորի.» (Գրիգորիոս ա.):

3. Ա, 64^թ. տ. ի յԱռաքել երիցի. «Անձաւ ծընունդ հաւն երկնային. Այն որ եկեալ տեսչամբ որդին. և անգլուխ Աստուած զնա ասէին» (14): 1. Ա, 19, 577. x20, 583. № 22. 5. Ա, 14, 164^թ.

2. Ա, 71^թ. մ. ի տէր ներքե (ներսիս). «(ն) որ ձայն աւետեաց հրեշտակապետն. զգերեզմանն ունայն ի մարմնոյն» (3. ներ.): 13. Ա, 314.

x6, 72^թ. Այլ տաղ յարութեան. «Այստաւ լոյս ծագեաց յաւուրս յառաջին. վասն յարուցելոյն ըսնին Աստուծոյ, ընդ Հօր և Հոգւոյն.» (9): 2. Ա, 15.

x7, 75^թ. տ. անոյշ (ճրագաւուրցի ծընընդեան) «Նոր ծաղիկ ըզգիւտ այտաւ. խանձարուրաք պատի.» (ներսի): Անմահից արքայն և սրբութիւնն. տեսաւ, Աստուածածին եղեալ. (աւդ): Նզեալ անեղին, եղախանայ. տացուք աւրհնութիւն ընդ Հաւր և Հոգւոյն յաւիտեանս.» (7):

x8, 76^թ. Վ. ա. աւուրն. «Թագաւոր զաւրաց, Թագը պարծանաց. մերոյն Յիսուսի, Աստուծոյն երկնի» (Թարա):

մ. անոյշ աստ որ շաղկայ. x1, 34. ա-ը. x3, 27. 3-ը (ա. Կոստանդիայ): 3. Ա, 23.

x9, 81^թ. «Տէր փառաց անձաւ ծնեալ. աղայապէս բաղմի մանուկ» (3):

7. Ա, 82^թ. ի Գրիգոր վարդապետ Ոսանցոյ. ասացեալ. «Այստաւ նոր խառնումն եղեալ. ընդ Հօր Հոգւով փառաւորեմք.» (6): 4. Ա, 35. x3, 37. (ա. ի սրիկ Կոստանդեայ): 1. Ա, 9. x22, 22. ա-ը. (մ. ի տէր ներսիս):

x10, 88^թ. «Այստաւ երեւի անտեսն ի բարձանց. Յընծայ դու հոգով կոյսըդ Մարիամ» (10): 1. Ա, 40. x8, 50. 3-ը (սրբոյն Գրիգորի նաւկապոյ վրաէ): № 22.

x. 4^թ (նաւկապոյ): Նոյնը. 2. Ա, 5^թ, (գոփակեալ). x50, 397. 6. Ա, 48. x7, 49. 1. Ա, 30. x5, 27. (1). x4, 44. 2-ը. x6, 46. 3-ը:

x11, 101^թ. Յամէն չորս տան յետք ասայ. «Կոչէր խորհրդով Կարապետին մայրըն. և Որդին միածին. Հոգին ճշմարիտ յաւիտեանս ամէն.» (13): 7. Ա, 55. x9, 58. ա-ը (ա. ի մարիաւաղէ ասացեալ) № 22, x5, 14^թ, 5. Ա, 44. № 22. 5. Ա, 11, 151^թ. x11, 69, (2). № 22. x26, 156^թ. (աւր):

x12, 111^թ. (Գ). Պետրոսի հայրապետին և Արքեպիսկոպոսի տաւաղեալն վերաւրհնեալ գովեալ, վերնոցն սարսաղ, վեհից պախուցեալ. փառք ի մե բերան աւրհնեալ յաւիտեանս. (Փոխաբերութիւն № 21. x12, 73-ի): (Վարդապետ): № 22. x3, 20^թ:

x15, 115^թ. «Ով սուրբ հայրապետ և նահատակք. տացուք աւրհնութիւն երկնցն միակի.» (6):

x14, 115^թ. Ս. Անտոնի անապատաւանի. «Նըջանիկ զընդին, երեք հազարն և հինգ հազարն. խնդալ խնդալոյն ըստ առաքելոյն» (եկրդեւ): x14, 87. (22):

x15, 119^թ. (Գ) Թէոդոսի Թագաւորին. «Զանտեսախան, տեսեալ նախնախան, տալ զգահն ինքնիշխան. խնդալ խնդալոյն ըստ առաքելոյն» (զաւն. համեմատիւր. 2. Ա, 2, 87):

x16, 121^թ. տ. «Թագաւորին երկնաւորի, պատկերակից կարգեալ. զերկնաւորին անուն տուաւք.» (8): «Արքաւոր արքայդ Ուրհայեցի, Տրդատ Վաղարշապատեցի. և ի յերկրէ և ամենայն գոյականէ.» (11): № 5, Ա, 2, 33^թ. Նոյն. 6. Ա, 35^թ. Նոյն. 5. Ա, 30^թ. Նոյն. 2. Ա, 32^թ, 5. Ա, 39^թ. (այլև տապալի և սրբազորդի և փոխարկոյի): x10, 63. 2-ը. 3. Ա, 2, 60. x10, 63. ա-ը և 3-ը. 7. Ա, 2, 107:

x17, 138^թ. «Պատճառ պարծանաց մարդարեկից. զչարսն ի բարին փոխէ» (8): № 22. x6, 45^թ. (14):

x18, 140^թ. «Լուսն զբարեաւ մարդաբէին և ծանուցին Թագաւորին. շընորհայ(ց) բաշխին յայնցեալն այժմուս և ապագային.» (14): 3. Ա, 112. x18, 117. 3-ը:

x19, 144^թ. փոխէ զձայն. «Վկայից հանդիսից հրաշալի. Թողութիւն մեղ(ը) մեղաց խնդրեցէք» (8): № 22, 5. Ա, 49^թ. (այ և ստացողի և փոխարկոյի, զանձնս և ասողի): Նոյն. x7, 50^թ. 5. Ա, 51^թ. Նոյն. 5. Ա, 53^թ. ա-ը իսկ Բ-ը. «Թայնժամ չարին.» համապատասխանում է «իսկ որդւոյն.» 8-ը տան, Նոյն. 3. Ա, 2, 55^թ. Նոյն. 5. Ա, 57^թ. № 21. 1. Ա, 136. № 22. x9, 66^թ:

8. Ա, 158^թ. տ. բաճանայից և զաւրաւարացն. «Վարդան բաջ վանող չարին մեծ պատերազմին. ընդ Հաւր և Հոգւոյն Սրբոյ փառս տացուք նման.» (Վարդանայ կ): 2. Ա, 143. (Արքիսպ): № 22. 4. Ա, 70^թ. 8. Ա, 160. եվանգ. № 22. 4. Ա, 75^թ, ա-ը:

3. Ա, 165^թ. Գ. սրբոյն Թէոդոսի զինաւորին. «Ի բէն հայցեմ աղբւր բարութեան. Ժողովրդեանս մեր ամենին, և մեղապարտ երգողի սորին.» (Ի Առաքելի խնդրեալ և վարդապետ). № 22. x10, 77^թ. x24, 159. (12). № 22. 5. Ա, 78^թ.

1. Ա, 174^թ. տ. ի գծողէ, «Գոյիդ անեղ անըսկըղան, Թագաւորիդ անմահաւոր. և երկրքն նաւըն լըցեալ.» (Գրիգորի):

3. Ա, 175^թ. Գ. Կիւրղի հայրապետին. «Անեղ անմահ անմահից արքայն. և սերտ մարբարոյն Ժողովրդեանս մեր ամենեցուն.» (Աթո ԲԱՆՆ յառաքելիս): 3. Ա, 174:

x20, 179^թ. տ. անառակ որդւոյն, «Առ հայրդ աղաղակեմ, անառակի որդւոյս ողորմեա. կենդանաց քեզ ի բնախութիւն, (Այս թան). «Ընկալ զիս տէր Հայրդ երկնային. արա զիս վերստին ըստ առաքել անառակին.» (9):

9. Ա, 179^թ. Գ. Գ-ը կիւրակէ Մեծապայծառ խորհուրդ տոսկալի. որ նորդեաց զաշխարհս. Հայոց ազգի աստապեալ տոհմի.» (Մկրտի):

x21, 182^թ. տ. վասն մեծատան և Վաղարս «Ըստ մեծատան փափկասրկին, ևս փափկեցայ յառաւրէին. փոխան երգոյ

աստուծային» (6): «Ով որ աստէն կենայ յորդոր. աւերդ տերանց իմ Թագաւոր ինձ ողորմեա» (6): 3. Ա, 187. x23, 190. ա-ը (խառնուս): 3. Ա, 192:

2. Ա, 188^թ. տ. ի skt ներսիս. «Ի յիմ քաղաք մարմնոյս. զրկաւ մարմնոյ քաղաքակցին.» (7): x14, 96^թ. (Մեղան):

1. Ա, 201. տ. ողբերգական. «Գանգատ ունիմ ասել քեզ, Թագաւոր իմ. անկայ լոյսոյդ հեռացա.» (Գրիգորի ե): 3. Ա, 196. № 22. x15, 95^թ. x26, 202:

Ա, 206^թ. Գ. Զ-ը կերակին. «Գոյիդ կատարեալ, աստուծոյդ բարձրեալ. յայնժամ Թողութիւն շնորհեա մեզ մեղաւորացս» (Գրիգորի ԳՈՐԱ): 7. Ա, 203. (Գրիգորի ե): № 22. 7. 102^թ. (3):

x22, 212^թ. տ. Վաղարս. «2այնն այն որ զաշխարհս արար. ընդ Նոյն եկեցեն արտաքս. (8. Թերի): x28, 209. (212-ի և 213-ի մէջ Թ. է ընկած) միայն. յցես. աները): x23, 214^թ. յերկունն ասա զառաւառտուն հատորս և զեղիկէս յեշեա. «Ի տաւնս տաւնից, ի փառս հրաշից, ի յողորովմից. և սուրբ հաղորդին արա արժանի» 7. Ա, 225. № 22. 2. Ա, 110^թ. (8). 7. Ա, 233, 3. Ա, 240:

3. Ա, 226^թ. տ. ի յԱռաքել երիցի «Մեծ խորհուրդ յերկրի այտաւ. դու բարեխաւսեա վասն մեր քոյնի միածնի.» (Մեծի յոսեփաբի): 2. Ա, 245. (զպակաս):

Ա, 229^թ. (տ. մ. եշին). «Այստաւ խորհուրդ կենայ ցուցաւ. հոգւոյն սրբոյ շնորհաբաշխին, ընդ Քրիստոսի մեր փրկողին» (Առաքելի կ աշ փգ փ). № 22. 8. Ա, 123^թ. (Ինկաստ) (երեւոյ Գրիգորի, Վ-ս-երը): x25, 130^թ. 2-ը և 3-ը (1. տուն աւելի):

x24, 235^թ. Գ. Աւագ ուրբաթին երեկոյն. «Զանեղական ամենիցն Աստուած, զարարչապորճն. զմեզ աղատել յահագին հրոյ.» (զփր):

2. Ա, 236^թ. տ. ի skt ներսիս խաչի և Թագման. «Անեղ որդին Հաւր միածին. զմեզ լուս ի հնութենէ.» (ա-ը). 1. Ա, 272. № 22. 4. Ա, 135^թ. ա-ը. 3. Ա, 297:

Ա, 240, տ. ազնիւ ի skt ներսիս ասացեալ. «Նոր իմն աւետեաց բարբառ. ցընծացուք փրկաւորն տացուք զփառս.»

(ներսիսի) № 22. x²⁸ 161^m. (5) x⁵⁹ 286.
(Գ. Բ. Գ. աւուր յարութեան ի տէր Միկիթարայ
տաւայեալ) № 22. 1. Ա. 5. 140^m 2-ը (8).
x²⁵, 245^p. Ժոխէ գծայն, «Արի Եսայի բարձ-
րածայն գոչեալ» Ժոխայ ք զերայեալ որում
գոհութիւն» (11): № 22. 5. Ա. 12, 154^p.

10. Ա. 247^p. տ. ի մագիստրոս իշխանի
ի պարսկ Գրիգորի «Կարապետ սուրբ հաւատոյ,
անախա» մեղ պարել զերբորդութիւնն Ժա-
ն աւորել» (Կարապետի տալ):

1. Ա. 8, 248^p. Գ. Նոր կերպիկէ յա-
րութեան. Գաղանի խորհրդին, գոչակեալ
ի հին. սիրող հայրոցի և փոխարեւոյի մասն
ի պարգէն» (Գրիգորի Ե):

x²⁶, 251^m. տ. անոյշ տալ «Միաշա-
բաթ երեկոյն» Եմուա փակեալ զբարձն առ-
նախն. զխոսեալն Աստուած իմ անուոյն»
(6). № 22. x²⁷, 159^m. 3. Ա. 19, 405:

x²⁷, 253^p. տ. ազնիւ. «Արքայ զեր
հարսն և յերկրէ բերկրեալ. բարեխօսեա
տաւանդիս և երգաւորի այս առաքեալ» (10):
14. Ա. 2, 449. x⁵⁶, 455. 3. Ա. 17, 324. 14.
Ա. 2, 449:

2. Ա. 7, 259^m. տ. ի սկր ներսիսի. «Աս-
տուածն Բան Հաւր միածին. և արքայոյ
թեանն առնէր զիստութիւն» (8):

x²⁸, 259^p. յարգորակն տալ. «Եւ
ի խաւր քառասունեկն զիստեալս ինքրէր.
ընդ Հաւր և Հոգւոյն» (6): 14. Ա. 331.
№ 22. 10. Ա. 175^m. 2-ը ք.

x²⁹, 260^m. Գ. Հոգւոյ զարթոնան ի ս-
վերնատունն. «Աւերաւ քնեալ զոյկեալ և
փառաւորեալ. այլ և ստացոյին և փոխար-
կողին առաջնութիւն» (Մանկի տալ):
x⁵⁵, 342:

x⁵⁰, 262^p. Գ. Հոգւոյն Աստուծոյ դա-
լոյն. «Բոկ մեծի աւուր տաւնիս. այլ և
այլ լեզուս խառնեալ» (5): 3. Ա. 18, 336:

x⁵¹, 264^p. տ. Գալստեան Աստուած
Հոգւոյն. «Աստուծաւ ծաղկեաց լոյսն առ-
տեաց. խոնարհեալ ի վերնատունն այստաւ»
(5): Ներհիւսեցուք քաղցր եղանակի վա-
յելահիւս երբեմն անձանց. ի մէջ յաւէթ
փառս տալի» (Նվարե կողմոյն Տրփոյի իմաստ
Բանի ընդ մէջի):

9. Ա. 2, 265^p. Գ. Գ. Գ. աւուրն Հոգ-
ւոյն Աստուծոյ. «Մեծապայծառ լոյսն ար-

տափաղեալ. որպէս զգոչն կերտաւա-
նիցն»:

x⁵², 266^p. տ. Հոգւոյն սրբոյ զալըն-
տեանն տալ. «Այսաւր Սուրբ Հոգին Աս-
տուած եկեալ. (5): Հոգին սուրբ հնչեաց
բազմապատիկ. ընդ միածնին փառս տա-
ցուք նմա» (5): 12. Ա. 2, 343:

x⁵³, 269^m. տ. ազնիւ. «Այսաւր Գալստե-
ան Հոգին եկեալ կամաւ. և ի նոյն առաքել
դարձան (7): x⁴⁷, 360 (Վալսակեաց) № 22.
x⁵², 187^p. (առ կոխիսիսի):

x⁵⁴, 274^m. տ. «Կենդանի վերջը կոյսը
իմաստունը և սուրբը. յարադուարձ ձայ-
նիւ, ի յաւիտեանս ամէն» (Կոյսն Է): x⁴⁸,
370:

1. Ա. 9, 275^p. Գ. Գալստեայ վանեաց տ-
Կարապետին. «Գրեց հղաւրէս Աստուծոյ
մեծի. փրկել ի վտանգից զազգս հայ դար-
մեց թորգոմեան գրոհից»:

Գ. Գ. տ. Առեալ Գոհանիս, աւետարան-
չին, յեփեսոս տանի ըզմարմին նորին (Յով-
հաննոս), սուրբ Կարապետին և անդէն
եղին ի յեկեղեցին սուրբ Աստուածածնին
չառաւ աւուրք անցին և անախ փոխեցին
մագիստրոս Կեսարիս և անախ սուրին սրբոյ Գրիգո-
րին. զոր բերեալ եղին ի վանս իննասինն
զաւառ սարանիս, աղիս մեհնինն յանուն
Գիմեարին և Գիսիանին (Ե. Գ) Որք կործա-
նեցին և խորտակեցին զբաղինսն արձանին
և անդ հիմն արկին սուրբ Յարութիւն:

սուրբ Կարապետին, ս. Սեփականիս և սուրբ Գրի-
գորին. մեծի Անտոնին և Կրաւնիտեան
Աթաղիսին, հաւրն Գալստեան և եղբայր նորին
Եղիազարին, այլ և Զենոբին եղին և Ազ-
րեանոսի և սուրբ Երամին. եւ թի (վ)
անորէն:

x⁵⁵, 277^p. տ. «Համարձակ սոյ ձեւ-
նազրէ. կամաց սրտին իւր հառանէ զԲրիգ-
տոս Աստուած փառաւորէ» (8): x⁴⁹, 372.
(զաւեցի):

x⁵⁶, 280^m. տ. Գեղեցիկայրմար և
պիտանի. «Նախ միածին Աստուածն Բանն.
մարմնոյ և արեան հոգորդեցան (11): Եր-
կու արդարէն միացան ամուսնութեամբն
սրբեցան. սուրբ Հոգւոյն միշտ անխափան»
(8): № 22. 3. Ա. 1, 190^m. x⁵⁴, 191^p. (կը-
ծառ):

1. Ա. 10, 283^m. Գ. Կոստանդիանոսի

Թաղաւորին. «Համադոյական, Հաւր սահ-
ման և Բան. զխաչն կանգնեցին, որ էր-
կըրպագեցին» (Գրիգոր համեմ x²⁸, 209.
և 2. Ա. 2, 87. ի հեա):

x⁵⁷, 285^p. տ. Կոստանդիանոսի Թա-
ղաւորին. «Թաղաւորդ աստուածաբեալ.
և զթշամեաց զօրսն պարտեալ» (6): Բար-
ձր պատուար սուրբ Սինի. Յանկայի Կո-
ստանդիանոս Հոռվմայեցի» (4) № 22. 5
Ա. 16, 192^m. 10. Ա. 5, 382 ա-ը:

4. Ա. 2, 288^p. Գ. Տրդատա Թաղաւո-
րին ի սկր Միկիթար. «Ի հոգոյ առեալ ի ձեռս
և ստեղծեալ փրկական քեզ փառք յաւի-
տեան» (4). № 22. 4. Ա. 28^p. 2-ը ք.
x²⁶, 195^m:

1. Ա. 11, 293^m. տ. «Գոյնոս քեզ բա-
րեաց պատճառ. պատկաց անդ արժանա-
ցան» (Գրիգորի Ե):

x⁵⁸, 293^m. Գ. ս. Գրեգորի լուսաւոր-
չին. «Վամբար հոգանիս յԱղամայ. և
ընդունել յաւրն զերջին» (Վաղրի):

2. Ա. 8, 296^m. տ. Տեր ներսիսի ասա-
ցեալ ի սուրբ լուսաւորչին. «Արդ մինչ նո-
ցա վախճան առեալ. յաւրնեալ ի քա-
ւութիւն պատարաղեալ» (15): 2. Ա. 5,
350. (ս. սկր միկիթարի. և փոխարկալի, սիրով
հայրոյի): x⁴⁶, 358. (17):

3. Ա. 7, 302^m. Գ. սրբոյ տապանակին
«Իմաստութիւն անձառ անեղին Հաւր ա-
րարչին. նեջեցեց ձեռոյ ամենին. և Առա-
քիկ երգաւոր սորին» (ի խնդրոյ վարդապետի
Գրիգորի Ե): x⁵⁰, 397. 3-ը ք: 3. Ա. 18, 399.
№ 22. 4. Ա. 9, 205^m. x⁵¹, 403. 2-ը ք.

x⁵⁹, 308^m. Գ. յեփեսոսի սուրբ Ժո-
ղովոյն. «Նեստոր նորանի, նոր հերձուած
խառն. զիւրել որք նեղեն աւգնել ի վը-
տանդին» (նեցի): 3. Ա. 20, 414:

x⁴⁰, 312^m. տ. «Անարատ տաճար և
առաքատ լուսոյ. փառք զերհոյնեալ եր-
րորդութեանն միշտ» (21):

9. Ա. 5, 313^m. Գ. Բ. Գ. աւուր փառման
Աստուածածնին. «Մեծապայծառ, արփա-
նման փայլեաց. զթալ ի մեղ յաւուրն ա-
հագին» № 22. x⁵⁹, 212^p. 2-ը ք (11):

x⁴¹, 315^m. յորդորակ տալ. «Մայր
կենդանեացն հոգւով, զոր նախահայրն
Երրորդութեանն անեղին յաւիտ ի նոյն
միշտ էին» (12): 7. Ա. 7, 429:

x⁴², 318^m. տալ ի զծողէր. «Ամեղ
անարատ Գառնն անփորձ. բարեբանե-
ցուք և մեք ընդ Աստուածածնին» (10):
x⁵⁴, 427. 3. Ա. 5, 66:

2. Ա. 9, 320^p. տ. ի սկր ներսիսի. «Գծը
յիշեցուք զերանելն. քերէր զշարաւ վե-
րին» (9) փոխէ գծայն. «Բարեկամաց որք
մերձ եկին. այլ յարեցին յաւուրս զերջին»
(6) x⁴¹, 69. 3-ը ք (21):

11. Ա. 323^m. Գ. ս. հայրապետացն
Նիկիայի սուրբ Ժողովոյն. «Հղաւր զաւրո-
թեան հոգի անսահման և անհատական.
տանել ի տեղին յանձնանելն. եղական
դասին» (Հերմ):

x⁴⁵, 325^m. տ. «Եւ հայրապետ ան-
խախտ կացեալ և զոր ունէր ոչ փոփոխեալ
և նորմեք զերկարանակն, զերկու աստղի ի
միասին» (Երկու այս նոր Է):

9. Ա. 4, 325^p. Գ. նաւահաւեաց Ս.
խաչին. «Մեծապայծառ փայլմամբ իւր
զրոյ. խաղաղութիւն մեղ Հայոց ազգի»:

2. Ա. 10, 327^m. տ. ի սկր ներսիսի. «Իմ
յարմարութիւն զոգիս ընտրեալ. փառք
ի յայժմոս և յապագոյն» (ի ներսիսի):

12. Ա. 327^p. Գ. ս. խաչին ի Թրդատե-
ցոյն «Չայն եղեմական, զբախտին փայ-
կութեան. մեր ժողովրդին մեղաց թողու-
թիւն» (Յովնանեա):

«Կենաց փայտ անկեալ. զմեղ ի բան-
տէ մեղաց» (կաթուղիկոսի). «Հոռեա հրեղի-
նաց դատուցն առ գերեզմանն. երգել
զփառս սուրբ Երրորդութեան» (Հայոց):
1. Ա. 14, 456. № 22. x⁴⁷, 218^p. նոյն, 5.
Ա. 17, 219^m.

x⁴⁴, 335^p. տ. ազնիւ տալ. «Ով յաղ-
թող նշան յայտնեալ. քո տընկաւորն աս-
տուածութեան» (17):

12. Ա. 2, 336^m. Գ. ս. Եւթանասուն և
երկու առաքելոյն. «Յերկնից խոնարհեալ,
բանդ յէկն ծագեալ. բանիւ ոչ յանցեալ,
զործով ոչ աղանկեալ» (Յովնանեա): x⁵⁷,
473. 1. Ա. 16, 490.

x⁴³, 342^p. տ. խաչի զիւտի ի զծողէն
(հաւանաբար ի Գրիգորի խաղաղոյ) «Այսաւր
եղև զալ զշտոյն. որ էր թաղեալ ներքոյ
յազրին» (7) փոխէ գծայն. «Ի դառնիւ կե-
նաց փայտին. փառք և պատիւ ի մէջ
տալին» (12):

3. ԱՅ, 343^բ. Գ. Ս. Մինասյան Երմո-
զինեայ և Գրաբոսի. « Ե յերկնային լուսոյն
հայրական. և մեղուցեալ երգաւորն սորայ,
բժշկութիւն ի բէն լինինս (ի Բաղիշեցոյ Առա-
բեկ) ».

x46, 346^ա. տ. « Տէր բարերար հաւր
միածին. եպ. Երմոզինին և Գրաբոսի դպ-
րապետին » (10). 12. Ա4, 475:

x47, 349^բ. տ. « Բայց դուք որդիք իմ
սիրելիք. յիմանալեացն բերկրեալք » (22):
3. Ա4, 96. (մկր. Թերի)

A, a. 3^ա. Ջատացոյ սուրբ գրոցս
Սարգիս երեցն և ծնող իւր և որդիքն իւր ..
յիշեցէք:

B. a. 3^բ. Յիշատակ է գանձարանս
Ներսէս կաթողիկոսին ի գուռն սուրբ երկ
մանկանց:

Թի. թ. 24. Անոն. Նոր աստուան փո-
րիկ. Նի. Թ. քաղ. Կազմ. 22x12x2. քրտակազմ
կաշկաւ. ա. ի վրայ խաւաքանակ. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ.
վաս յե. ԴԱՏԱՄԻ ԹԴ. 40-41^ա. 43^բ. Մեծնի-
թի. 19x12. Գրոնթի. միասին 14x8.5.
Թոն. Թ. 43. ՏՈՂ. 19-21. Վերն. Թ. 39^ա.
սե. քանակ. Գ. քաղ. քաղ. մ. գեղեցիկ. ՍԿԶԵՆԱ-
ՏԱՄԲ. սե. Թ. կաշկաւ. ԽՈՒՄԱՆԲ. Թ. 39^ա.
և այլն քանակութիւն. ՎԱՄԱՆԱԿ. ՈՊ. Թ.
ՏԵՂ. Ս. Էրմիածին.

Նոր աստուան փոքրիկ. Շարանիսեցեայ ի
Սիմեոնի(ե) կաթողիկոսի(ե) Հայոց յայլ և այլ
ծանախ. դարձեալ վերսին սպարեցեալ. ի վի-
հապառ. հայրապետեան Տ. Եփրեմի սրբազան
կաթողիկոսի ամենայն Հայոց յամի Փրկին ՈՊ. Թ.
Եւ քանակութիւն ՈՄԶԱ. ի Ս. Էրմիածին: Գրեթէ քո-
չոր պատարագի օտերի վերաբերմամբ մեղեդիներ
կան:

Թի. թ. 24^ա. Անոն. Գանձարան. Նի. Թ.
քաղ. ԶԱՆԳԱՄԱՆԲ. լաւ. Մեծնի. 18x13x2.
Գրոնթի. 13x8.7. Թոն. Թ. 80. ՏՈՂ. 23.
Վերն. Թ. կաշկաւ. քանակ. Գ. քաղ. քաղ. մ.
ՍԿԶԵՆԱՏԱՄԲ. կաշկաւ. քանակ. ԽՈՒՄԱՆԲ. Թ.
ՄԱՆԱԿ. Զի. (1478). ՏԵՂԵԿՈՒԹԻ. 80^բ. խճր-
ծած. սկզբից և միջից քերի. ՅԵՆԱՏԱՄԱՆԳՐՈՒԹԻ. 78^բ, 79^ա. ՅՈՎԱՆԳՐՈՒԹԻ. սե. թ. 21. 22.
23.

1. Ա. 1^բ. Գ. Կերակէ. « Գոյնք արար-
չին, երկնք արեւոյն, մեծ Թագաւորն ..
Առաւելաւք երկնաւոր, էկցս բոլոր, տէր
և Թագաւոր. » (Գրեգոր):

Ա2, 3^ա. թ. 23. 1. Ա. 12^ա. Այլ տաղ
աղնիւ. « Միաշարաթ աւր հանդստեան ..
զտէր քարոզել միշտ անխափան և փառքս
տալ Երրորդութեանն » (8): թ. 23. 3. Ա.
15^ա.

x, 8^բ. (տ.) Մեծ քաղաքին Կոստան-
դինու. Բանքը հոգոյն հոյք բով ցուցան
(3): թ. 23 x2, 19^ա. տ. 1. Ա12, 384. 9.
Ա5, 390. 23. 1. Ա2, 24^բ.

1. Ա5, 15^բ. տ. ի սկի Գրեգոր. « Այսաւր
լրիւ երկեր հնչէ և ծափելով աշխարհ տա-
նէ .. զանթաւամ շնորհքն պահելով. » (7):
Նորին. « Կանանց անէծքն լուծանի .. որ-
պէս ի տալն երկրաւորն » (6): 7. Ա9, 507:

x2, 18^բ. տ. Նիկաւոր. « Առաւելաւ
անձաւ սուրբ Թագաւոր. և Յովհաննու
հանգուանակեալ » (9). յորդ. տաղիւ. « Երե-
մամբ սուրբ հրեշտակացն .. զի արժանի լի-
ցուք ընդ քեզ ըզՏէր Յիսուս փառաւորել. »
(6.) թ. 22. 11. Ա. 228^ա.

x5, 22^ա. մ. Ս. Կուսանացն « Կոյր
իմաստութեամբ, զլապտերս հոգոյ .. հար-
սանեալքն ուրախանան յաւէ. » (5.). թ.
22. x42, 230^ա. տ. 1:

x4, 23^ա. Գ. ճգնաւորացն. « Ճգնա-
ւորք ընտրեալ, ճշմարտադորձեալ .. մեր
ուղղեալ, բարեաց յաջողեալ. » (ճգնաւոր):

x5, 26^ա. տ. անուշ և լաւ. « Առաւելաւ
բարձրեալ Տէրք երկնաւոր .. Պարսումայ
ճգնաւորն. և Սիմէօն Սիւնեկեցին » (11).
փոխէ զձայնդ. « Որք զաղաւթից զշնորհս
առին .. քաղցր լըծոյ թեթեւ բուին » (8.).
7. Ա10, 512. (փոխարկում):

x6, 30^բ. տ. աղնիւ Յուդայի և Բար-
դուղիմէոսի առաքելոցն. « Բանն որ ի Հաւ-
րէ ծագեալ. քեզ փառս երգեսցուք յա-
ւեան » (Բարդուղիմէոս):

գ. գ. տ. « Եղբայր Թագէին, Թուամորն
խորն, ազդեալ ընկերն .. Բարդուղիմէոսն,
մեծ Առաքելն. » (5). զփայտն որ էր կո-
փեալ, Յոհան սիրեցեալ, որդի կուսին լեալ,
զպատկերն դրոշմեալ. զկուսին որ փոխեալ,
զայն նմա տըւեալ. և նա զնոյն առեալ և
ի հայք բերեալ, հոգոյ վանս եղեալ, և անտի

ելեալ, ի բարձ յառաջեալ, յաղբալ առա-
ցեալ. յարտաշատ ելեալ, եղբայրն հանդի-
պեալ. և ուրախացեալ. անդէն խաչ կանգ-
նեալ զվէմն որ անդ եղեալ, մատամբ դրոշ-
մեալ, Յուդա զընացեալ, ի յորմի հասեալ,
սա յաղբալ մըտեալ, որ զմորթին հանեալ,
և ի խաչ բեռեալ, և քրքով հարեալ. »

(6.) իսկ և Յուդայի, հասեալ ի յորմի, ուր
և կատարի. է և սա որդի հիւսանն Յովսե-
փի, հաւրն Բրիտանի, եղբայր Յակովբի,
Սիմոն Կանանի, Յովսէ Յուստոսի, Զերէոս
կոչի, Թագէոս առի, Տեառնէն Յիսուսն:

2. Ա. 31^բ. Գ. յարութեան կերակէ
ասա. « Անժամանակ լոյսն արիւնիւն ..
զանձիւ որ զընալ, ողորմութիւն լիցն պար-
գեալ. » (Սարգիս). թ. 22. 4. Ա7, 146^բ.
թ. 23. 3. Ա8, 343^բ. (2-դ անկ) նոյն, x46,
346^ա. 3. Ա4, 96:

x7, 41^ա. տ. աղնիւ. « Առ քեզ պաղա-
տիմբ մաղթաւան ձայնիւ .. լեր բարեխաւս
առ տէր » (5):

x8, 41^ա. Գ. յարութեան Բրիտանի
Աստուծոյ. « Կենդանաբար Որդի Աստուծոյ,
ծնունդդ Հաւր. կեանս անբասիւր և յոյժ
բարեգոյն. » (Կարակի): 3. Ա11, 518:

3. Ա. 46^ա. տ. անուշ և լաւ « Մեծի
հանգիսի առուր, առ քեզ պաղաւտիմբ ..
զու տէր արժանի եղեր » (Մարկոս) « Վանիշ
հանուրց եկեղեցոյ. զի մի կոխան եղէ
հմին » (Վարդապետ): 7. Ա5, 203. թ. 23.
x4, 48^ա. 12. Ա4, 475:

x9, 57^բ. տ. աղնիւ և զեղեցիկ. « Փառք
Հաւր անեղին և Որդոյ միածնին. զի ար-
ժանացին պատկացն յառուրն ահագին. »
(12): 1. Ա17, 539:

x10, 57^բ. տ. Գաւթի մարգարէին և
Յակոբայ. « Յիսուս լոյս ծագեաց յաշխարհ ..
վեր առաքեմք Երրորդութեանն ի յաւի-
տեան » (7):

4. Ա. 58^ա. յորդ. « Յակոբոս ընտրեալ
վեհայ, որդի Յովսեփայ. բարեխաւս ու-
նեմբ ըզքեզ վան անձանց մերոց » (Յոհա-
նիս): 3. Ա12, 548. x63, 554. (ի Սեփան-
նոս ի Ներսիս կաթողիկոսի): 18. Ա. 559. թ. 23.
x5, 59^բ, x67, 568:

1. Ա4, 68^ա. Գ. որդւոյն Որոտման
Յակոբայ և Յոհաննու. « Գըթացեալ քոյն,
արքայք երկնային. այլ և ստացողի, սորին

Ռուորեկի, սիրով հայցողի » (Գրեգորի Է. սա).
(միայն սկիզբը նման է. թ. 22. 5. Ա. 50^բ.
x68, 575:

x11, 73^ա. Գ. Արքայութեան Թագաւորին
« Նոյն քեզ վայելէ, նըստեալք ի քրքէ. և
քոյք միածնին մեզ ի քաւութիւն և ողոր-
մութիւն » (Նիկիտ):

x12, 75^ա. տ. « Տէր բարերար Հաւր
միածին. վանս Արքայութեան Թագաւորին »
(12. տ. տ. միայն նման թ. 23-ի x46,
346^ա): 1. Ա19, 577:

4. Ա. 78^ա. տ. Խաչատուր վարդապետ
Կեղեցոյ. « Վանիշ Ներհակին յուլիանեայ
չարին. որ հրաւիրեաց զմեզ ընդ Հաւր և
Որդոյ » (Վարդապետ):

A. a. 79^ա. Փառք. յանկ ելեալ կա-
տարեցաւ քաղցր երգարանս գանձարանս,
ի դառն և ի նեղ ժամանակիս, որ յանաւ-
րեաց հալածիմք ի հարկապահանջութիւն և
և ի բաղում տրտմութիւն. և զըրիտո-
նեայքս յերեքմանի կու պահեն և ի տար-
տարոս. Արք. զըրեցաւ սուրբ գանձարանս
ի գեաւդս որ կոչի Կոսի, ընդ հովանեաւ ո.
հաղարարի րացս և ո. Գրեգորի և ո. Նշա-
նիս և ամենայն սրբոց նահատակացո որ ասա
կան հաւաքեալ ի թուականն մերում Զ. և
Ի. Գրեցաւ. ձեռամբ յոգնամեղ և մատ-
նադեալ զընկ Մանուկի քանակի. Որ մեծաւ
աշխատութեամբ զընկ զսա, ի լընդոյ
Ըստգրեկիմ որոյ ցանկացող եղեալ յայս ոտը
տառիս և ինքն փոխուեցաւ ի Բրիտանոյ ..
և յանձն արարեալ կենակցին իւրոյ Ասու-
գանին, և զըստերն իւր սուրբան մէլիքն
և թուանց իւր Սաթիւրեկին, Ահաբեկին,
որ և նորա յոյժ փափագանաւ Ետուն գրել
զգանձարանս յիշատակ բարի հաւատ Ըստգ-
րեկ պղնձգործի. և փետայն իւրոյ Հաղար-
բէկին և զըստերն իւր Սուրբան մէլիքն.
Յակոբին, Ահաբեկին և ծնաւզաց իւրոց ..
և Ետուն ընծայ Ագուրեաց միջաթաղի եկե-
ղեցեացն սուրբ Սիմոն սուրբ Յակոբին. :
Եւ զԱրքունչէն յիշեցէք ի Բրիտանոս զօր-
նակ տէրն և զտէր Բարսեղ քահանայ, որ
զօրնակս շնորհեցին. և զճնաւզան իմ
յիշեցէք ի Բրիտանոս զՊետրոս քահանայն և
զԼլամշատն:

Թի. թ. 24^ա. Անոն. Գանձարան. Նի. Թ.
քաղ. ԶԱՆԳԱՄԱՆԲ. լաւ. Մեծնի. 18x13x2.
Գրոնթի. 13x8.7. Թոն. Թ. 80. ՏՈՂ. 23.
Վերն. Թ. կաշկաւ. քանակ. Գ. քաղ. քաղ. մ.
ՍԿԶԵՆԱՏԱՄԲ. կաշկաւ. քանակ. ԽՈՒՄԱՆԲ. Թ.
ՄԱՆԱԿ. Զի. (1478). ՏԵՂԵԿՈՒԹԻ. 80^բ. խճր-
ծած. սկզբից և միջից քերի. ՅԵՆԱՏԱՄԱՆԳՐՈՒԹԻ. 78^բ, 79^ա. ՅՈՎԱՆԳՐՈՒԹԻ. սե. թ. 21. 22.
23.

Թի. № 25. ԱՆՈՒՆ. Տօնացոյց եւ ժամագիրք. Նիիթ. քարակ մագաղաթ. ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ. վառ. խոնաւորիւնից փքած. ԴԱՏԱԿ ԹՂ. 90. 134^ր. ՄեծՈւթիւն. 9×6×4,3. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. միասին. 5,8×4. ԹՈՒՂԹ. 141. ՏՈՂԹ. 15. ՎԵՐՆԱԳԻՐԹ. կարմիր քանափով. ԳԻՐ. քոյրգիր զեղեցիկ փոքրագիր. ՍԿԶԲՆԱՏԱՌԹ. քոյնագիր. ԼՈՒՍԱՆՅԲԱՆՔԱՐԹ. ձեռնած. կարմիր կապոյն քանափով. ԺԱՄԱՆԱԿ. (ԺԶ). ԿՆԻԹ. 94^ր. Բ. Ժ. կարապետ վրդ. (ՌՃԹ). ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆԹ. սկզբից միջից եւ վերջից քերի. 133^ր—134^ր. պոկուած:

X. Ա. 1^ա. Տօնացոյց — 48^ա. «Այլ խրատքն տեսան Ներսէսի Հայոց կարողիկսի նոյն երգս շարականաց: Զնոյն կարգեաց Ը. աւր տաւնել զգալուստն Սուրբ Հոգւոյն, զոր պարտ է ամենայն քրիստոնէից պաւնել, շարակաւ աւր եւ ընթերցմամբ. պահմանեաց զի համարձմանէն մինչեւ ի Պենտակոստէն պահս պահեցեն եւ թէ ծանր թուեցի պահելն եւ զգըթն. եւ զաւրբան պահեսցեն»:

X². Ա. 91^ա. Ժամագիրք. — ընդհանրապէս նման Ս. Էջմիածնի տպագրին (1887. տպ. Ս. Էջմիածնի): օր. 21^ր. «մ. Էջ. զձ. Վերածգող. երգ. սրտացան. քզ. Փառաւորեցողք. կամ գանձ. Սուրբ Աստուածսն խաչեցար. մի. ալ. Այսուր կանգ. զինի քզ. Վասն խաղ. աղ. Սուրբ եւ Տէր Աստուած: Տէր ամենակալ ոչ ասի (տպ. ում պէս. տէս էջ. 50. ինչպէս նաեւ տ. բարոզը եւ գանձը)» (նման):

Թի. № 26. ԱՆՈՒՆ. պարզառութեամբ. Նիիթ. քոյր. ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ. լաւ լի, խոնաւորիւնը ազդեղ է 1—49. պատռուած. ԴԱՏԱԿ ԹՂ. 4^ր—6^ա, 40^ա. ՄեծՈւթիւն. 12,5×9,8×2,1. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. միասին. 8×5,5. ԹՈՒՂԹ. 161 ՏՈՂԹ. 17—19. ՎԵՐՆԱԳԻՐԹ. կարմիր քանափով. ԳԻՐ. քոյրգիր զեղեցիկ. ՍԿԶԲՆԱՏԱՌԹ. քոյնագիր եւ զարդագիր կարմիր եւ կապոյն քանափով. ԼՈՒՍԱՆՅԲԱՆՔԱՐԹ. քոյրաձեռն. 6^ր. եւ այլն կարմիր եւ կանաչ գոյններով. ԿԻՍԱՆՈՐԱՆԹ ԹՂ. 6^ր. 52^ա. ԺԱՄԱՆԱԿ. (ԺԵ). ԿՆԻԹ. 6^ա. 161^ա. «Բրիստոսի ծոյ. Յուսանա ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆԹ. սկզբից քերի. 9 եւ 10-ի 5 չ. պատռուած 19-ի եւ 20-ի մէջ ընկած է 1. 39-ի եւ 40-ի, 110-ի եւ 109-ի մէջ երկ-երկու քոյր. 1^ա—2^ա. 161^ր. ձեռնացոյցակ. ՅԵՆԱՏԱՌԱԿ. ԳՐՈՒԹԻՒՆԹ. 161^ր.

X. Ա. 1^ա. Տօնարական տախտակ. Ա². 6^ր. Պարզառութեամբ. (ա—բ տառերը ընդունուած է իւր Եօթներեակ եւ ըստ այնմ գլխաւոր տօները եւ պահեցը դասաւորուած):

X². Ա. 41^ա. Տօնար. «Կրկնակ ամսոյ այսպէս արա. եւ ջուխտակ է ձախակողմեան դասուն է. 42^ր. «Ի Գրիստոսէ մինչեւ ի սուրբ Գրիգոր, ՅՆ. ամ է. Զամս ծնընդեանն Գրիստոսի այսպէս արա, կալ ՇԾԳ. զթուականն ի վերայ բեր եւ այն է: Զամս Խոստորիկն այսպէս արա, կալ ՄԻԸ զթուականն ի վերայ բեր եւ այն է. 44^ա. եւ Ժամը են տուրն ջեան այսորիկ. «Այգն, Ծոյգն, Զայրացեայն, Ճառագայթեան, Հառաւիղեալն, Երկրատեսն, Հանթակոյն, Հուրկաթն, Հուրիայլեան, Թաղաթեան, Առաւօտնա, Արիողն»:

Ժամի գիշերոյ. Խաւարակն, Աղջամուղջն, Մթացեայն, Հաղաւտոն, Կամաւօտն, Բաւականն, Խօթաիեան, Գիզակն, Լուսածեմ, Փայլածուն»:

X³. Ա. 49^ա. Տօնացոյց. «Քաղոց ամսոյ Հայոց ԻԱ եւ դեկտ. ի Ղուկաս Գ. ԽԾԱ. ՄԾԸ. ի Յովհաննէս Ի, ԽԳ. 146^ա. Խրատ վասն կերակէ (ի) ամենայն քրիստոնէից. խօսք Տեսն մերոյ Յիսուսի Գրիստոսի որ առաքեցաւ ի տաճարն Պետրոսի. «Ես պատս Հռոմայ քաղաքի. քեզ փոխարէն միայն Ռ. հաղար հատուցանէ որ էնն Աստուած»:

X⁴. Ա. 146^ա. Խրատ վասն կերակէ (ի) ամենայն քրիստոնէից. խօսք Տեսն մերոյ Յիսուսի Գրիստոսի որ առաքեցաւ ի տաճարն Պետրոսի. «Ես պատս Հռոմայ քաղաքի. քեզ փոխարէն միայն Ռ. հաղար հատուցանէ որ էնն Աստուած»:

X². Ա² 155^ա. տօնարական տախտակներ եւ գլխաւոր տօներ ժամանակացոյց. B. a. 161^ր. ՌԾԹ մարտի ԻԸ յոռմսիմէն օրն ուրբաթ. գրուած է ազեղ շեղազրով:

Թի. № 27. ԱՆՈՒՆ. Տօնացոյց. պատմութիւն սօրիմակակ shղաց, եւ տօնար (պարզ). Նիիթ. քոյր. ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ. ի՛յ այնքան լաւ. ԴԱՏԱԿ ԹՂ. 64^ր—65^ա. ՄեծՈւթիւն. 17,7×8,2×3,8. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. ԹՈՒՂԹ. 15. ՎԵՐՆԱԳԻՐԹ. կարմիր քանափով. ԳԻՐ. քոյրգիր մ. զեղեցիկ. ՍԿԶԲՆԱՏԱՌԹ. զարդագիր, քոյնագիր կարմիր գծերով. ԼՈՒՍԱՆՅԲԱՆՔԱՐԹ. 1^ա. ԽՈՐԱՆԹ ԹՂ. 1^ա. կարմիր քանափով. ԺԱՄԱՆԱԿ. (ԺԶ). ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆԹ. 155^ր. Եղծուած քոյրքանաք, շեղագիր.

X. Ա. 1^ա. Տօնացոյց, սկսում է Աստուածայայտութեան տօնից. նման տպագրին չնչին տարբերութեամբ. (տպ. Գ. Գ. 1887 տպ. Ս. Էջմիածնի):

X². Ա. 96^ա. Այս են ամենայն տնօրինականք Տեսն Աստուծոյ մերոյ Յիսուսի Գրիստոսի ի սուրբ քաղաքն Երուսաղէմ, ի մէջ սորա եւ արտաքոյ:

99^ր. «Եւ ի մէջ տաճարին, Աւագ խորանն Հռոմոց: Եւ յաջ կողմն խորանն. տեղիք թլիսատութեանն Գրիստոսի, որ է սեղան Հայոց. եւ կայ ի մէջ տաճարին յիսուն սիւն մարմարեան: Եւ մի սիւն, խաչ նկարեալ ձեռամբ սուրբ լուսաւորչին, զոր լուսաւորի մին կոչեն: Եւ ի դուխ սեանքն երկու կողմն, երկու խաչ պղնձէ բեւեռած, այն դաշտ ի շուէն որ զԳրիստոս լուացին»:

106^ր. «Եւ ի նոյն ձորն Գեթսեմանի եկեղեցի մի. եւ անդ ի վեր ազարակն Բրտի գերեզմանատուն աւաւարաց, որ է յուներն Հայոց, զոր Գրիստոսի արեան արծաթովն գնեցին. 108^ր. եւ մերձ ս. Սիովնի վանքն Հայոց սուրբ Փրկիչ. եւ անդ է կաթարիչն սուրբ գերեզմանն Գրիստոսի, զոր հրեշտակն թաւալեցոյց առ դրան գերեզմանն. եւ բանդն ուր զՓրկիչն արկին. եւ անդի յառաջ հրեշտակակն վաճի Հայոց. 110^ա. եւ ի քաղաքն սուրբ Երուսաղէմ. նախ եւ առաջին վանքն մեծ սուրբ Յակոբ: Եւ անդ է Դիոսի սուրբ առաքելոյն Յակոբայ, որդւոյն Զեբեդեայ, եղբայրն Յովհաննու աւետարանչին: Եւ այն է աթոռ սուրբ առաքելոյն Յակոբայ եղբայր Տեսն: Եւ այժմ է աթոռ Հայոց ազգիս. 113^ա ի ներքոյ Գողգոթային տեղին ուր կայր տերամայրն ընդդէմ խաչին եւ արտասուէր, որ է եկեղեցի Հապաղ ազգին. եւ անտի յառաջ տեղին ուր սուրբ Յովնան աւետարանիչն կայր եւ արտասուէր, որ է եկեղեցի Հայոց ազգին. 114^ր. եւ ի ներքոյ Գողգոթային նշխարը նախահաւըն Առամայ. որ է եկեղեցի Վրաց ազգին եւ անդի յառաջ խորան Հապաղ ազգին. եւ յահեակ կոյս շնչահանն, ուր լուսաւորիկն եւ աղաւթել. 116^ա. եւ ի մէջ յեկեղեցւոյն տեղին որ ասեն թէ այն է սիրտ աշխարհի. եւ ի վայր խորան ս. լուսաւորիկն որ է մեծ սե-

ղան զոր լուսաւորիչն է պատարագել ի վերայ. № 26 X². Ա. 41^ա:

1. Ա. 132^ա. տ. ի Գրիգորիոս Աղբաւարցոյ. «Յետ դնալոյ վարդին. զընայ շրջեր յայտ տեղ եւ զնա որոնէ» (9):

«Յետ դնալոյ վարդին, եկ ըլլուին յայգին | ետես թափուր զվերանն քաղեցաւ հոգին | շրջէր եւ հարցանէր զիւր սիրելին | կանչէր զար եւ Ֆեդան ի մէջ զեղեցին: | 2. Այգի ընդ քեզ ասեմ տուր ինձ պատասխան | ընդէր ոչ պահեցեր զվարդն իմ պատուական | որ էր ամէն ծաղկանց սաբուս ու սուլթան | դունովն գեղեցիկ հոտն անմահութեան: | 4. Ակունք յորդախաղաց մի գնայր յառաջ | ծառեր թաւթափեցէր զտերեւ ձեր կանաչ | խաւսմ պարզ եւ յըստակ ու ասեմ անամայ: | զի տարան ի յինչն գտելին իմ քաջ | 5. Զիմ վարդն ի քէն տարան ու արին զիւր շիվար | անին ըզլոյս աչացս ախրեց ինձ խաւար | ըզտիւ եւ ըզգիշեր ողբամ անգաղար | դարձեալ եմ մազաս կաթ եւ չունիմ զըրար»:

Ա². 134^ա. Յետ հարցանելոյ. տրտմեցաւ ըլլուին եւ ամէր արտասուք. «Բլբուին դառնացաւ. եղէ որպէս ըզրու ի յուերակի» (5):

1. «Բլբուին դառնացաւ ասաց զինչ լինիմ | զեղեցն մինչ ի լոյս ես մտաւ տանջիմ | վախեմ առանց վարդին յանկարծ մեռանիմ | կարատառով բաժանեալ ի հող իջանիմ | 3. Ուր տարան ըզքեզ կամ ուր թաքուցին | եւ զիարդ մոռանամ ըզտէր քոյն | խոցեցաւ սիրտս ու լերդս կրկրծագին | ծաղկունքն հաւատար այսաւր թառամին | 4. Իմ կեանքս է երազ ու ես յերերմանի | լոյս արեգականն ինձ խաւար թուի | յաւաք եւ դառնութեամբ առուրս անցանի, որ ի թիւ կենաց իմ ոչ անկանի:

Ա³. 135^ր. Գնաց այդեգործն եւ խաւսեցաւ ընդ ըլլուին եւ ասաց. «Եկեալ այդեգործին միւլթարեաց զնա. զհոտն տարածեն ի քիմս մարդկան» (3):

Ա⁴. 136^ա. Ապա գրեաց թուղթ բլբուին առ վարդն եւ ժողովեաց վարդն ըզծաղիւնքն եւ ետ ընթեռնուլ առաջի ամենեցուն որ ունէր օրինակ գայս. «Առեալ զնամակն տարան ի դուռն վարդին. բլբուսաւ ճեա քեզ սէր չունի» (8):

ԱՅ, 138^ա. Լսեց վարդն զպատգամ բլբուլին. և դարձոյց առ նա զպատասխանին. «Վարդըն պատասխանին նորա թղթոյն ապ. թէ և դրանն ընդ առնէ» (2):

ԱԵ, 138^բ. Գնացին և տաւան զբոյց առ բլբուլն և նա բացեալ զերանն իւր ուրախութեամբ և առէ. «Ուրախացաւ բլբուլն ընդ առնէ բանին. քան զերազէ» (5):

(5) • Յիմար Ախրամարցի ըզքեզ ժողովէ— զե սէր այս աշխարհն հաւատար փուշ է— փառք և ուրախութիւնն այս անցաւոր է. | Կենացս կայ վրձար քան զերազ է | :

ԱԶ, 139^բ. Գրիգորիս Աղրամարցոյ ասացեալ. վասն վարդին և բլբուլին «Գարունն երեկ բլբուլն. զազգըն խանձեն որպէս զհուր» (3) Վրան զարկած էր մէջ բաղչին, | ու ինքն էր ի քուն մէջ կոկոնին | Կանչեց բլբուլն զզազուլին | ու ուրախացաւ ի առն վարդին | (5) • Ծաղկունքն ասեն հերիք արայ | քանի կանչես վարդին վերայ | զհաւաքէ՞ ձայնըդ կուգայ | ի մեր բաղչին եւ և գնայ | (6) • Քանի առնէր դուք ինձ ազապ | սիրտս ի սիրոյ եղեր քաբապ | Ես կու մաշիմ վարդին սարաւ | իմ հալս առանց իւրն է խարաւ | (9) • Վարդըն կասէ բլբուլն երգէ | քաղցր ձայնիւ եղանակէ | ով որ ըզքոյ ձայնըդ լըսէ | նա հիանայ զմեզ երանէ | : 24 ա. Ով Գրիգորիս անյիշի | և անպիտան Աղրամարցի | սէր աշխարհիս սուր երկոյցի | հոգիս նովաւ վերաւորի | (25) • Աստուածասոր Մեծփնկի | յինէն ինչըրեաց և ես գրեցի | և ասացէր սրբառով ի ին | ինձ և նորա աէր ողորմի | թուականն Հայոց ինն հարիւր | եւթանասուն և երկու այլ իւր | հազարացիքն աւրինաւ թիւր | զազգըն խանձեն որպէս ըզհուր | :

2. Ա, 145^ա. Ողբ Կ. Պօլսի. «Արգ ամենայն ազգ և ազնիւք. յաշխարհն կենդանի» (36): (31) Ես առաքեալ նուստ հոգի | մեղաւք լըցեալ Բաղիշի | որ զայս բաներս ի շար եզի | ողբանք Վաստանդինուպուլսի | : 32. • Որ ասացեն տէր ողորմի | ինձ բազմամեզ Առաքելի | (33) և ծնողաց իմոց բարի | խութիւն մեկը և նիստիս որ զաւամբեալ մեղաց զերի | ծնան զաւակ ողորմելի | : (34) Եւ բարունոյն իմ Գրիգորի | որ մահաւնուն ծնող կուշի | (35) Եւ Յաղթապ կարգաւորի | նախաշ ոսկող քարտուղարի | որ զայս բա-

նեւս որ ասացի | նա զըծաղրեաց ի քարտէսի | (36) Եւ զաւակին իմ բողձալի | տէր Յովակիմ քահանայի | որ ի հասակ մանկագունի | ժողովեալ յաշխարհն կենդանի | :

3. Ա, 150^բ. ՅԱղէքսանդրի զբոյցն. Խաչատուր վարդապետի Կեղտեցոյ. «Փլիկպոյս նրա տեալ յաթու Գարեհի. իւր անձինն հուր սխանէ» (29):

Թիւ. № 28. ԱՆՈՒՆ. Տօմար. Եփիթ. 2 սեւակ քուր. ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ. վաս խոնարարիկից սեւացած, մաշուած. ԴԱՏԱՐԿ ԹՂ. 70. ՄԵՐՈՒԹԻՒՆ. 11,8×9×1,8. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. միասին. 8,8(9)×6(5,7), ԹՈՒՂԹՔ. 85. ՏՈՂՔ. 14—19. ՎԵՐՆԱԳԻՒՄ. կարմիր քանափով. ԳԻՐ. քոյրգիր և ևնսրաղբ. ՍԿԶՐՆԱՏԱՌՔ. կարմիր քանափով երկարաղբ. ԳՐԻԶ. Աղաբիս, Հովակիմ Զուղայիցի. ԺԱՄԱՆԱԿ. (ԺԷ). ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ. սկզբից (14 ր.) և վերջից քերի. 78-ի և 79-ի մէջ ք-եր ևն ընկած. ՅԻՇԱՏԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ. 31^բ. 60^բ. 69^բ:

Մ. Ա. 1^ա. Տօմար. «Եթէ կամիցես զիսեւթէ արեն յորում զօտւոյ է. » : Յունաց, Հռովմայեցւոց, Եզիպտացւոց, Եթովպացւոց, Աթենացւոց, Վապարդովկացւոց, Վըրաց, Աղվանից, ապա Տաճկաց, Պարսից, Երաբացւոց ամիսներն յեշատակութեամբ և համեմատական տախտակներով: № 26. x². 41^ա.

Ա2, 69^ա. մի քանի տօմարական զեւեկեր:

Ա3, 71^ա. տօմարական տախտակներ. № 26. x. Ա2, 6^բ. (x-է).

Բ. a, 60^բ. Յիսուսի Քրիստոսի (ճառայ) Յակոբձանի որդի Սիմոն զրեցի. որ զայս իմ ձեռաց զիրնայ. զրեցի որ զայս տօմարս կարգացի. ԹՂ. ՌՃԺԷ.

Թեկուր.—28^ա. մի մեծ զրուածքի 313-322-ը. № 26. x². Ա, 41^ա. 318^ա. տօմար Հռովմայեցւոց վերջանում է Յովանէս վարդապետի «ընդգէմ ակտի բնութեան» Աղօթքով: «Ամենակալ Աստուած հօր» (թերի):

Թիւ. № 29. ԱՆՈՒՆ. Մաշոց (մայր). Եփիթ. քուր. ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ. շատ վաս, կիցոս և խոնարարիկից փրած. ՄԵՐՈՒԹԻՒՆ. 26,8×17,2×6,8. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. երկսին. 19,8×5. ԹՈՒՂԹՔ. 287. ՏՈՂՔ. 27. ՎԵՐՆԱԳԻՒՄ. կարմիր քանափով. ԳԻՐ. քոյրգիր խոշոր մ. գեղիցիկ. ՍԿԶՐՆԱՏԱՌՔ. զարդաղբ, քոյնաղբ. ԼՈՒՍԱՆՅՔԱԶԱՐՔ. քոյնաղբ

քոյրամուս, խոնարարիկ իւր. գլխի սկզբում: ԽՈՒՄԱՆՔ ԹՂ. 96^ա. ԿԻՍՆԱՌՈՒՆՔ ԹՂ. 33^ա. 36^բ. և այլն. իւրաք. գլխի սկզբում. ԳԻԶ Անանիա կրտսեր. ՍՏԱՅՈՂ. զրիւր. ԺԱՄԱՆԱԿ. (ԺԷ). ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ. շատ քոյրեր յիս ու ասաց ևն ընկած. 180^ա. ևս յուսակցում. «այս միջո Բ. Թ. պակաս է. » ՅԻՇԱՏԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ. 70^բ. 109^ա. 240^բ:

1. Աւաղան աւրհնել. 1^ա.—3^ա. 2. ժամհար աւրհնել 3^բ.—4. 3. ջահնկալ աւրհնել. 4. սարկաւազ ձեռնադրել. 5. քահանայ օրհնել. 6. Կ. նորայկերտ զերք աւրհնելոյ. 28^ա. 7. խունի աւրհնելոյ. 8. փրկչական պատկեր աւրհնելոյ. 9. Կ. զոտուր Աստուածածնին պատկեր աւրհնելոյ. 10. Կ. զամենայն սրբոց պատկեր աւրհնելոյ. 11. Կ. Մանդոյնի հերն կարութեան. 12. արեղայ աւրհնելոյ. 13. Կ. ձեռնադրութեան կրտսերութեան (սքեմատուր աւրհնել). 14. Կ. հայր աւրհնելոյ 65^բ. 15. Կ. անտես աւրհնելոյ 69^բ. 16. Կ. Թագման կրտսերութիւն (ք. օր). 17. զնշարս սրբոց փոխելոյ. 18. Կ. միւսն աւրհնութեան 86^բ. 19. Թագաւորաց ձեռնադրութեան 89. 20. Մկրտութեան 96. 21. Կ. ջրօրհնաց 109^բ. 22. Կ. նշան աւրհնելոյ 119^ա. 23. Կ. հարսանեաց հանդերձ աւրհնելոյ. 24. Կ. պոսի զնելոյ 126^ա. 25. Կ. հաղորդ տալոյ 132^ա. 26. Կ. աշխարհայթաղ առնելոյ 134^բ. (ք. օր այգեւաց). 27. Կ. Ե. դ. հոգեհանգիստ առնելոյ 159^բ. 30. աղ աւրհնելոյ. 31. Աւրհնութիւն սեղանոյ տերունական. (թերի). 32. խաչ աւրհնելոյ 167^ա. 33. Կ. խաչաւում առնելոյ 178^ա. 34. Կ. ապաշխարող առնելոյ. 35. զապաշխարողս արձակելոյ 186^ա. 36. Կ. ոսնալուայի 191^բ. 37. Գ. պատուիրանին (բեմասացութիւն) 205^ա. 38. Կ. զարմախ սերմանց և հնձան աւրհնելոյ 211^ա. 39. Կ. խաղող աւրհնելոյ. 40 վասն երաշտութեան. 41. աղ. երգմանայհարի. 42. Կ. Գրախարդացի (անաղանոս). 43. Կ. պղծեալ կերակրոյ. 44. Կ. նոր դուռն աւրհնելոյ. 45. Կ. հանդերձեղէն սպաս աւրհնելոյ. 222^ա. 46. Կ. սկիւս և մաղղմայ աւրհնելոյ. 47. Կ. քահանայութեան 223:

218^բ. Սեփական զերնայիւր ինքնազրութեան վասն վարուց երանելոյն Մաշ-

ոցի. «Յամի վեցհազարերորդի հարիւրերորդի վացաներորդի և երկրորդի. լինելութեան արարածոց, ըստ և թանաանից ասանդութեանց: Յորում ամի էր Հուռմ թուականն, ՈւՁ: Եւ հայ շրջագայն. ՅԻԲ կաաարեցի զնուստ զրիւնքս զայս, յառաջ քան զհինգ կաղանդին ապրիլէի, որ աւր ԺՁ էր հրոտեց ամսոյն, ի մեծի հինգաբաթի, ի վեցերորդ ժամուն ի Թագաւորութեանն Հայոց Սմբատ՝ որդւոյ Աշոտոյ, ի Բագրատունի տոհմէ. Ի կաթողիկոսութեան տեառն Գեորգայ Գառնեցոյ, յորում ամի կործանեցաւ Դուին քաղաք ի շարժմանէ և բազումք մեռան և եկեղեցիք տապալեցան. Այս իր զարծեցաւ վասն ծովացեալ մեղաց իմոց, եւ կատարեցաւ զրիւնքս այս ի Սեան կղզւոյն ի Գեղամայ ծովակիս, ի ձեռն Ասեփանոսի անարժան կրտսերութիւն և յետին քահանայի. աշակերտ երկու երանեալ ճրգնաւորի տեառն Մաշոցի: Զորս զապնուականութիւն վարուց նորա լուսաւորութեանն ի տղայական հասակէ մինչև ցայս, յորում զգրկուեցս կատարեցի. ոչ կարեմ ընդ զորով արկանել, այլ համառուութեամբ զեկուցեց ձեզ, զի ուսեալք ի սակաւուց, նախանձաւորք լիցուք շաղագ հետոյ նորա. Սա էր ի տոհմէ քահանայական, ի գեղջէ եղիվարդայ. Ժառանգակցաց մենաւանին որ անուամբ սրբոյն Թեոդորոսի էր: Եւ ի զաւրանալ բռնակալութեան տաճկաց ի վերայ զաւառին և լինէր հայն նորայ ի առն մանկութեան, զնացեալ ընտելեցաւ պանդխտութեամբ, ի գաւառին Սոյից: Անդ կեցեալ և ամուսնացեալ, ծնաւ զգեղեցիկ աղանին Քրիստոսի, զորոյ սկիզբն արարեալ էմ, հանդերձ եղբարք և քերք: Ապա ուսուցանելով վարժէր զորդիս իւր ի յոտումն աստուածային. քանզի և ինքն քահանայ էր. յետոյ ի վախճանէն նորայ զնայ յարեցաւ մանուկն Մաշոց ի կրօնաւորս և յաջորդեալ նմա ի ձեռն կրտսերազնիկ տան, որոյ անունն ճանաչուր Թէոդորոս վարժեցաւ և հմուտ եղև զբոց սրբոց և նուցին աստուածաղղեցող զաւրութեանն ի կրտսերաւանին որ կոչի մաթիեց ի գաւառին Գեղարքունի և ընկալեալ զաստիճան քահանայութեան, մանուկ ուշիմ էր և սիրելի մեծամեծաց և ռամկաց: Ուստի ի շնոր-

հատուր աղբամանէ Ս. Հոգւոյն. ստացաւ վարս անտուղաղանոյ պարկեշտս . ի մանկական հատակէն վարժեցաւ ի պահս յաղաթոյ ի տքնութիւնս. ընդ յոլովս անցանելով տեսութեամբ. և զբաղումս շահեալ ի Քրիստոս եկն բնակեցաւ ի կղզոջն Գեղամայ, խորհեցաւ միայնանալ ի անդոջն նովին վարուք. և թողեալ զառն բնակութենէ մարդկան զսիրոյն ի պատուի. և յանարգանս բազմաց շողացուցանել զինքեան և զտեղակ ինչ առաքելութեանն զոր թէ ունիցի հասեալ վարատական ի ձորս և ի փայարս կործոտեան, այլ նա ոչ տոյնպէս: Այլ գնացեալ բնակեցաւ, յապա լեւինն այս կղզոյ. ուստի հարկաւորեալ բազում թախանձանաւք, իմաստունն, հանձարեղն և լուրթեան սիրողն. ի Մարիամա Սիւնեաց տիկնոջէ կանկնեաց ուստ և ժողովեաց միանձնացելոց դասս. վասն հոգեաց տեսուն իւրոյ Վառախայ, Սիւնեաց իշխանն արեապետ վախճանացելոյ. բազում սնդամ անունինդեր եղեալ յետոյ հաւանեաց առելով միթէ յԱստուծոյ ինչ հրամանս այս ևս ոչ ընդդիմացայց: Ընեաց վասն և ժողովեաց եղբարս կարգաւ կրաննից և զարգարեաց բազմայնառն պատուիրանաւք և վայելչական ուղարկեք և անձամբ իւրով օր քստ օրէ յաւելոյր ի գործս մշակութեանն և առաքելութեան և այնչափ յաւելեաց ի մարմնոյ իւրոյ տանջանս, մինչև արգելուն ի մըրգոց և ի ջրոց անդամ. և զարմանալի այս էր թէ զկարգ ի ջրոց անդամ մեկնեալ՝ և ոչ ինչ յիւրաց ուրուք պակաս գտանել, քանզի զաղաթսն հանապաղ անխափան կատարէր, զցայգ և զցերեկ, և զընթերցութիւն գրոց սրբոց ոչ կասեցուցանէր, այլ ինքն առնէր և խրատէր զամենեանս ի նոյն կարգ ի բազում սուտ եղբարց յոլով աշխատութիւն կրեալ նենգաւոր կեղծաւորութեամբ, համբերութեամբ տանէր քրիստոսական չափով խոնարհեալ, և ոչ միայն ի սուտ եղբարց՝ յայլ և յարտաքնոց նշանաւորաց և յաննշանից, քանզի զամենեանս սատանայ վառէր ընդդէմ նորայ այլ նա առաքելութեամբ տանէր ամենայնի. վասն յուսոյն իւրոյ զոր ունէր ի Քրիստոս և այնչափ ճգնութեամբ հեզ էր և լաւակամ և անտեսական զուարթ, և առա-

տամիւ և ընտրող յոյժ և վայելուչ: Հասաւ մարմնոյն, և միևթարախն բանիւ առ տրամեալն խորհրդով և զաւրաւոր և աշարհու առ հաւարս, և աղաթատէրս, զցայգն և ընդ տիւն, ինն կանոն կատարէր և շնորհեղև նմա քանզի վաղարկէր մեծի պարգեաց լուսոյ նշանն Քրիստոսի, զյոլով աւուրս ձգեցան փառապ նորայ և աղաթիւք խնդրէր առնուլ յԱստուծոյ: Եւ ելեալ ընդ աւուրսն ընդ այնոսիկ Աշոտ իշխանն, ի կողմանս Վրաց, վասն ապրտամբելոյ ոմանց յելու զակաց առ կղերք գետոյն որ կոչի Կուր և դարձեալ խաղաղութեամբ ընդ նոյն ճանապարհ առ եզելք ծովուն և եկեալ բանակեցաւ հանդէպ կղզոյն որ կոչի բանակեալ, ցանկայր տեսանել զերանելին Մաշտոց, զոր իբրև տեսն իրեարս բազում ուրախութիւն եղև երկոցունց ապա յոյժս սիրեցեալ և մեծապէս ընկալեալ ըզնոյ, բարեպաշտ իշխանն և շնորհէր երանելոյ հաւր Մաշտոցի զլոյսն մշանջնեալ որ. զոր արձակեալ էր նմա արքայն Յունաց Վաղի: Եւ առեալ զորք խաշն զոր էր անդեալ յուրում խաշի, զարգարեալ գեղեցիկազուն գործովք, ընդելուցեալ մարդաբառով, և առեալ եղ ի վերայ աչաց իւրոց և համբուրէր գնալ և երկրպագանելով իշխանն ողջունելով ըզմիմեանն և բազում ինչ խառնեցեալ. գնաց զճանապարհ իւր և նա դարձաւ ի մենատանն իւր առ զշնորհս զայս մեծ որ բնակեալ էր ի լեւինն յայս ամս ութ և տասն. որ են անուամբ սրբոց առաքելոցն եկեղեցիք Գ. և իբրև այնմ և մեծի շնորհի արժանաւորեցաւ առաւել ևս յաւելեաց առաքելութիւն իւր, զի զինն երկից աւուրց հազիւ ճաշակէր զողբպահ-հետ-իկն, այլ հաց և գինն այն էր նորայ, որ ի մարմնոյ և յարեւնէ տեսան վայելէր: Եւ յայսմ ամի յորում կարգեցի զսակաւաւոր գրկունքոյ, էին ամբ նորա պակաս ինչ քան զԿ. իոյ որ մեկնեալ էր ի կերակրոց և ի բոլոր հեշտութեանց աշխարհիս Լ. Գ. ամ, և շինութեան տեղեացն ամբ Ի. Բ. Քրիստոս, յոյսն պատեբազմոյց զաւրութեամբ ի վերայ ճշմարիտ հաւատոյ. օրոյ առաւել ևս տացէ ոյժ հաստատութեան սովին բարե առաջարկութեամբ կատարել և զորք լեալս, ամս կենաց իւրոց մինչև ըմբռնեաց զպատրաստեալ արքայութիւն:

Այս են բանք վարուց նորայ ճշմարիտ զոր կարճաւատ հարեանցն ստացի. զյոլով և զզարմանալիս թողեալ զի մի կարև անհաւատալի թուիցի ձեզ:

B, a. 240^թ. Ի թվականիս Հայոց ՌՃԾԻ այս է Մուղղուս. Աստուածածին եկեղեցոյ վրան և յիշատակն որ տուեալ են. Աստուած ողորմի Մեկիսիս կայիկն, որ տուաւ Բ զարբաք շուրջաւ. 1 պատուական սկիհ, 1 տարեգիրք, 1 այսմաւուրք. մեկի ճանկազարին մեծի, որ տուաւ 1 պատուական աւետարան, 1 մաշտոց բուն, մէկ վահան, խոյր. մեկի Բաւալիկն որ տուաւ 1 խաչ. մեկի Պեկիկն որ խաչկայն շինել տուաւ. Հորիգասիկն մէկը Հաննազարէն ժողու որ տուին յիշատակ 1 շուրջաւ, 1 ուրոր վահան և սաղավարդ, Բեաղլուխ, 1 հօտի, Բ շապիք. մեկի Աւրաբիկն. որ տուաւ 1 շուրջաւ, 1 վարագոյր, 1 ջուխտ պաղման, 1 եաղլուխ սկոյ. Եւրի պեկիկն կողակից Կուրաւարին մէկ նահ, մէկ պոխճաց տուաւ. Միգրամիկն և կողակից Խաթունիկն. 1 զարկաւ ուրար և Բ շապիք, եաղլուխ սկոյ. Դարայ Կոզրակիկն և կողակից Կոզրակիկն. Սիսակիկն, Դարիկն. որ տուաւ 1 տեար խորհրդի պատարագի. Սարգիս վարդապետն որ տվաւ 1 ըմբռնած հոյժ. ճարիկն. որ տուաւ 1 ճահ. Հասակիկն. որ տվաւ մէկ մեծ զանկակ. Արիսակիկն. Շիփիկն որ տվաւ Բ շապիք մէկ պատգէր. Կուրիկն Դազարիկն. Դաթիկն Գրիգորիկն. Թումանանց Սարուխանիկն որ տուաւ 1 խոյր լաւան 1 ժողր զանկակ. Միթարիկն. որ տվաւ 1 ջուխտ բշոյ. յիշեալք մեղայալարաւ. Եղիազար ապեղայս. » :

Թի. Աճ 30. ԱՆՈՒՆ Մաշոց. Նիկի. հասրուր. ԿՈՂՄ. 12,5×10,5×4,8. կաշիկազմ. ա. կազմի վրայ կոյ մեծադի խաչաքանդակ Բաղնիկի շրջանակի մէջ. Բ-ի վրայ փոքրադի խաչաքանդակ օղակաձևով զարդերով. ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ. լաւ. ԳՈՏԱՅԻԹՂ. սկզբից և վերջից երկ-երկու բ. ՄԵՆՈՒԹԻՒՆ. 12,5×10,5. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. միասին. 8,3×6,8. ԹՈՒՂԹՔ. 261. ՏՈՂՔ. 16. ՎԵՆԱԳՐԻԹՔ. կարմիր քանափով. ԳԻՐ. քոշրգիր զեղեցիկ. ՍԿՂԵՆՍԱՌՔ. քոշմազի, զարդագիր, կարմիր քանափով. ԼՈՒՍԱՆՔՔՔՔՔՔՔՔ. ճոռանիւր, խորանգարդի, կարմիր և կապոյս քանափով. ԿԻՍՈՒՍՈՐՈՒՆՔ ԹՂ. 1^ա. 13^թ. 68^ա. 110^ա. 154^թ. 179^թ. ԳԻՐ. Սար-

գիս եպ. ՍՏԱՅՈՂ. գրի. ԺԱՄԱՆԱԿ. Կ. (?)— 1311. ՅԻՇԱՏԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ. 49^թ. ԲՈՂԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ. ՏԽԱ № 29:

1^ա. Կ. հիմնարկութեան եկեղեցոյ. 13^ա. Կ. նաւակատեաց եկեղեցոյ. № 29. 1. (ամբողջ № 29-ի եւ առ Յախոր դաւադան. տէս 51^ա. որա մէջ): 54^թ. Կ. նաւակատեաց եկեղեցոյ պղծեալ տաճարի և շարժեալ սեղանոյ. Ը-ը տէս. 45. 46. 44. (Բ-դ աղօթքից). 33. 3—5. 68^ա. Աստիճան եպիսկոպոսութեան. «Յորժամ հանդերձեալ լինի. » : Եպիսկոպոսի ընտրութեան մասնակցում է ամբողջ ժողովուրդը իւր իշխաններով և վանականներով, թեմակալութեան արժանի համարումը, վիայականներով գնում է կաթուղիկոսի մօտ. որը 12 կամ 6 կամ 3 եպիսկոպոսներէ ժողով է գումարում և նոցա յանձնում վիայեալի ամբողջ անցեալի մանրադննին հետազօտութիւնը և տրուած վրկայականների վերստուգութիւնը. 50 տա-

Եպիսկոպոսական ժողովը քննում է նաեւ ընտրեալի գերութիւնը և ուղիղ դաւանութիւնը. ընտրութեան խնդրի առթիւ տաւմ է. « Որ է ճշմարիտ Աստուած և եղև կատարեալ և անշիթ մարդ անխոփոխելի և անբաժանելի գոլով յերկու ընտրեանէն՝ յաստուածութեան և ի մարդկութեան մի Քրիստոս և մի անձնաւորութեան յԱստուծոյ Հօրէ և ի Մարիամայ Աստուածածինն կուսն մի միածին և Ողբ Աստուծոյ և մի Տէր Յիսուս Քրիստոս և գնոյ՝ ներմարդացեալ և ծնեալ ի սուրբ Աստուածածնէն խաչեալ, չարչարեալ, և մեռեալ անպարտ մարմնով վասն մեր, մնալով անմահ ի մահուն. կենդանի և առանց կրից ի չարչարանքն և զնոյն քստ միաւորութեան կրեաց զամենայն մարդկախնութեալ և յարուցեալ » :

Իւրաքանչիւր ընտրելի եպիսկոպոս ունի 2 կանգիտատ. ա-ի հրաժարած գէպքում Բ-ն է յաջորդում: Երբ քննութիւնը վերջանում է «խաբառ ֆիլաիթ Թ. Է գրում այսպէս « ի թուականիս Հայոց 824 յամենան

սեպտեմբերի ԺԴ. եղև սեւեռնոցոս հրամա-
նաւ սրբաւնեալ և երջանիկ կաթողիկոսին
Հայոց մեծայ տեսուն (այս անուն), ապա
ժողովականներն լինեալ և ստորագրութիւնը:

154^ր. Կ. կաթողիկոս ձեռնադրելոյ:

«Այս են նիւթք և պէտք որբաւոյս միւ-
ռնին. պաշտօնանի վարդապետ հաւնդ, խառապ-
արելէ թուղթ ա. սնփուշնու կիկէս, խառա-
ֆուշնիկիկէս, ճաւսպէնու կիկէ, քաղապէնու,
պապապսէնու կիկէ, սապէն հնիկ թուղթ ա.
զարեաննիսուկ, զընծայիշնուկ, մալղապէ-
նու, հալուսնիսու, լուսնու, միշահալիկէթ
ա. հոռոմիսուսնի, նու», խառան մանաթող
ա. ըստըրբլուսնիսու, ա. ծխանելիք, մուխա-
սարկոսանդալ նու, Զաքարիաթուղթ, Ե. մար-
տանիսու նու, ա. պլլուկ վարդնու, մահ-
լուսնիսու, ա. աթխոսնու, և կիպեւիսնու,
Աստուծոնու, և պապուսնի, մանուշակ, վարդ,
նաւանֆար, նարնիկ ծաղիկ, կապի տերեւ,
նու մանիւշակ, մրդենի, վարդեջուր ա. լիար-
զինի. մուշի, յամպար, նաւի, ճապուս-
նու կի ա.: № 29. 18. (սկզբից 6 ա. աւելի):

1. Ա. 198^ր. Բո ձայնիւ յաւեղար-
քսա անուան իւրոյ. «Նոր օրհնութիւն ընդ
հայցաւածոց մաղթանաց. գնտին և զմեզ
անշէն քս լուսով» (Ներսիսի երգ): № 29.
26. (Կ. յորժամ հիւանդն սկսանի աւանդել
զաղին. 213^ր. 18. 230^ր. Կ. և կարգ օրհնու-
թեան միայնակեցի. 230^ր. 34 (աւարեք):
241^ր. 36. № 29. 32. (թերե վերջից):

Թի. № 31. Անուն Մաշոց. Նիթ. հաս
քաղի. ԿԱՊ. 16×11. կաշեկազմ. ա-ի վրայ խա-
ւաքանդակ. Բ-ի վրայ ձուածն. ՀԱՆԴԱՄԱՆԲ. ըս-
յի. ԴԱՏԱԿ ԹՂ. 1-2. 4^ր. 197^ր—199. ՄեծՈՒ-
ԹԻԻՆ. 16×10.5×4.6. ԳՐՈՒԹԻՆ. միասին
11.2×7.8. ԹՈՒԴԹ. 199. ՏՈՂԲ. 19. ՎԵՐՆԱ-
ԴԻԲ. կարմիր քանափով. ԴԻԲ. քորցիր. ՍԿԶԵՆ-
ՏՈՒԲ. քորցիր. ԼՈՒՍԱՆՅԻՍԱՆՈՒԲ. 5^ր. 30^ր.
43^ր. 65^ր. քոշակաւոր, և ծաղկաւոր զեղիկ, կար-
միր և կանաչ գոյեւորով. ԽՈՐՈՒՆԲ ԹՂ. 5^ր. ԿԻՍԱ-
ԽՈՐՈՒՆԲ ԹՂ. 30^ր. 43^ր. 65^ր. 133^ր. 147^ր. ԳԻԶ.
Արանիս. ՍՍԱՅՈՂ. Յովնանիս ֆեհ. և Սարգիս սարկ.
ԺԱՄԱՆԱԿ. ՌԻ (1561). ՏԵՂԻ. գեւաճոր. ՏԵՂԵԿՈՒ-
ԹԻՆԲ. 74^ր. լուսանց. յարիւսակի լիայր ով եղ-
բայր. ՅԻՇԱՏԱԿԱԿՐՈՒԹԻՆԲ. 79^ր. 110^ր. 196^ր.
ԲՈՎԱՆԵՆԿ. ՏԻ. № 29. 20. 23—26. 28:

1. Ա. 80^ր. Գ. նշեցելոց թաղման.
«Մենք որ ի յէն Բանդ որ ի Հաւրէ, յոր-
ժամ ծագիս փառաւք ի յերկնէ. ինձ դուք
պաշար պատարադ դրէք, ի Հար այսոցն
զիս թաղեցէք» (Մանկիւ):

Խ. Ա. 84^ր. Եւ յետոյ զողջաւ տաս
նշեցելոց. «Ոյ ջահանայր և վարդապետք
աստուածաբան. և ժողովուրդք հաւատա-
ցեալք ամենեքեան. զի աէրն քաղցր է
պարտական ողորմութիւն» (14). № 29.
29. 30. 38. 32. 21. 35—37.

170^ր. Իւզարեցի. բժշկութեան և
հանդստեան Աւետարաններ. № 29. 1.
(աւարեք աղօթքով):

Ա. ա. 196^ր. Փառք. զրեցաւ մաշոցոս
ձեռամբ. Արանիս մեղաւորի: Ի թիւս Հայոց
ՌԺ. և Դեւանուր. ընդ հովանեաւ ո. նա-
հառակիս Գեւա. և լայելումն եղբաւր որդ-
ւոցն իմոց Յաննիս քահանային և Սարգիս
սարկաւաղին և յիշատակ հոգւոյ իմոյ և.
հաւրն իմ վրդանիս քահանային և մաւր
իմոյ Գորգանարին և եղբարց իմոց Յովանի-
սին, Խաչանիսին և Վարդանին. քվեր-
ցն իմ Գուրգարին և Բէկիկաթուսնին և
եղբաւր որդւոց իմոց Ղուկասին, Մարկոսին,
Յովհ. քհն. և Սարգիս սարկին և Յակո-
բին և միւս ողբօր որդոց Մարտիրոսին, և
Յովհաննիս Մարգարիտին և մօր իւրեանց
Դատին և Նղիսարէթին: Այլ և ողբմի Բը-
րիտոս Աստուած վարդապետին իմոյ մեծ
բարունանապետին Ղուկա. և Յովհաննէս
վրդին. »:

Թի. № 32. Անուն. Մաշոց. Նիթ. հաս
քաղի. ՀԱՆԴԱՄԱՆԲ. վաս լի. քորցիր ծայր կր-
տասնած. ԴԱՏԱԿ ԹՂ. 1—2. 267^ր—289. Մե-
ծՈՒԹԻՆ. 18.2×11.7×4. ԳՐՈՒԹԻՆ. երկսին
14×3. (միասին սեղ սեղ) ԹՈՒԴԹ. 289. ՏՈՂԲ.
20. ՎԵՐՆԱԴԻԲ. կարմիր քանափով. ԴԻԲ. քորցիր
մ. զեղիկի. ՍԿԶԵՆԱՏԱԿ. քոշակաւոր հաղապարհով.
ԼՈՒՍԱՆՅԻՍԱՆՈՒԲ. ձուածնիւ, քոշակաւոր, զի-
ղիկ. ԽՈՐՈՒՆԲ ԹՂ. 4. 5^ր. կարմիր և սև քանա-
փով. ԿԻՍԱԽՈՐՈՒՆԲ ԹՂ. 41^ր. 122^ր. ԳԻԶ. ՏԵՂ
ՄԵՂԻԱԿ. ՍՍԱՅՈՂ. գրիւր. ԺԱՄԱՆԱԿ. ՌԻ—1621.
ՏԵՂԻ.—Երասք. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՆԲ. 26^ր—27^ր. ոս-
լանց. 251. շեղալի գրոյթիւ. 41^ր. և 109^ր կար-
կասանով. ՅԻՇԱՏԱԿԱԿՐՈՒԹԻՆԲ. 41^ր. 112^ր. 136^ր.
249^ր. 252. 253^ր. և այլն. ԲՈՎԱՆԵՆԿՈՒԹԻՆ.

ՏԻ. № 30. 54^ր. 18^ր. Կ. զնկարեալ եկեղեցիս
այսինկոյ. 19^ր Կ. աւագան աւրեւելոյ. № 29.
1. 2. 20:

1. Ա. 41^ր. «Խաչանիւ զընշմամբ նը-
շանաւ սրբաւորական փառաւք պըսակեալ
ի կարմրութիւն ձործոյ ծերանոյ և ոսկեթել
ընհեցոյ. աւրհնեա միածին հանդերձ հար-
սանեաց. ելէք ընդ առաջ երկրպագութիւն
կենսատու խաչին և սուրբ Նշանին» (Խաչա-
սուր լան): № 29. 23. (աւարեք). 24. (արբ).
25—32. 21. 34. (սրա 150^ր). 35. 37. 36.
43. 38. 40. (այլ աղ.) 33. 11. 39 (արա-
րեալ Ներսիսի Հայոց կարողիկոսի): 14. 16. 13.
239^ր. Կ. ժամատուն աւրհնելոյ. 247^ր. Կ.
խաւնի աւրհնելոյ. № 31. 1. Ա. 80^ր:

Ա. ա. 252^ր. Փառք. որ ետ կարողու-
թիւն. Մեղիսեղի սուտանուն երեցու զրեւ
զհոգելից ասաւ. որ կուչի մաշոց: Արդ
աղաչեմ. յիշել. զճնողն զաէր Յովնան
և զՆղիսարեթն և զԿողակիցն իմ զսեմայն և
զորդին զՊետրոսն և զԳեորգիս զՆղիսարեթն
և զԹամազն, զՀովհաննէս, զՀերեմիայն
և զՎառվառն: Դարձեալ յիշեցէք, զՍան-
դուխտն այն իւր Եվաղն, զորդին զՊեա-
րոսն զԳեորգիս զՄարկոսն և զՄարիամն...
զՍանէն և զԿողակիցն զԹամազն, և զորդին.
զՅովաննէս. Եւ զայս սերելիք (զ) ի թիւն
ՌԶ. ի այսմ եղև զրաւ մահու վերադը-
ւոց ի սմա: Բայց զրեցաւ սա թիւն ՌԶ—ին
ի ժամանակս մեծ բարունապետին մեծին
Մովսէսի և Սարգիս պարոն տէր հօր սուրբ
անապատին Եւստաթէի սուրբ առաքելա-
շնորհ աթոռոյն պարոն տէր Մեսրոպ արք-
եպիսկոպոսի և ի զանութեան Հահապատի և
տեսուն. »:

Բ. ա. 260^ր. Տէր Մեղիսեղի վերդի-
շեալ որդւոց կենսագրութիւնը համառօտ.
«Իսկ ի ընու ՌԶ և Է-ին մահ տարածամ
տարածեալէր առհասարակ»:

Բ. 251^ր. Ալէքսանին Պաշտան և Մով-
սէս որդիք, որդի մի Ռհանին Պաարիկ անուն
և սրգեք տէր Պողոսին Նղիսար և Մեղի-
սէթ, Նահապետ և Արեւհամ. Իսկ մինն
որ Յովհաննէս կուչիւր ուսեալ և վարժեալ
առ ռաւ քաջ հաւատարմ և անյաղթ փիլի-
սոփային Սիմեոնի Զուգայեցոյ եղև որդ.
Իսկ յետ մահուան վարդապետին տարբ զնա

քահանայ Մուղնեցի Յովաննէս մեծ վարդա-
պետ և յետոյ Բախր սրբաւորական կաթողիկոսն
առ զնա առ իւր և արար զնա քարոզիչ և
վարդապետ, իսկ զինն Նղիսար կաթողիկո-
սին արար յալիս. Նիսիսի զաւտու. Բայց եղև
քահանայանալ ինձ ՌԶԹ-ոյ և ՌԶԻԴ:
Արդ յիշեցէք ի Բրիտոս զհաւն իմ զաէր
Մեղիսէթն զհայրն իմ զԹահայն և զմայրն
իմ զՍառայն:

Ե. 249^ր. Յիշատակ է Մաշոցոս կրտսիս
վարդապետին, Ես Ագարիս սարկաւազս նա-
րոզեալ կաղմեցի. թիւն ՌԶԿԵ:

Թի. № 33. Անուն. Մաշոց. Նիթ. հաս
ԿԱՊ. ա. կազմ խալաֆանդով. ՀԱՆԴԱՄԱՆԲ.
վաս լի. ք-երի ծայրեր կրտսած, վերջեւեւ կար-
կասած. ԴԱՏԱԿ ԹՂ. 1—2. 202^ր—203. Մե-
ծՈՒԹԻՆ. 16.7×12.7×4. ԳՐՈՒԹԻՆ. միասին
11.7×9. ԹՈՒԴԹ. 203. ՏՈՂԲ. 21. ՎԵՐՆԱ-
ԴԻԲ. կարմիր քանափով. ԴԻԲ. անկաւսն քորցիր.
ՍԿԶԵՆԱՏԱԿ. քոշակաւոր, զաղաւոր, զարդալի.
ԼՈՒՍԱՆՅԻՍԱՆՈՒԲ. 3^ր. 4. 5^ր. և այլն. կարմիր,
կանաչ և կապոյտ գոյեւորով. ԽՈՐՈՒՆԲ ԹՂ. 5^ր. Կ-
պիս. ԿԻՍԱԽՈՐՈՒՆԲ ԹՂ. 40^ր. 71^ր. 101^ր. կապի-
ԳԻԶ. Մարկոս քանափով. ՍՍԱՅՈՂ. գրիւր. ԺԱՄԱ-
ՆԱԿ. ՌԶԴ—1654. ՏԵՂԻ. Ս. Սարգիս. ՏԵՂԵԿՈՒ-
ԹԻՆԲ. 31^ր. պակ և առ ֆեղ դրամ. պակի ՏԵՂ
ՏԵՂ. իմն զիկի. և այլ այսպիսի խոսքեր.
ՅԻՇԱՏԱԿԱԿՐՈՒԹԻՆԲ. 3^ր. 62^ր. 201^ր. ԲՈՎԱՆԵՆ-
ԿՈՒԹԻՆ. № 29-ի 20. 23. (Խոսք պակի և
այլն լիայ № 29-մեջ):

Խ. Ա. 23^ր. «Երգ աւրհնութեան (հար-
սանեաց). «Ամենապար աէք թագաւոր թա-
ղաւորաց. սրբա նըման են Եփեսոսի ո.
ժողովոյն» (23): № 29. 25. 26. № 31. 1.
Ա. 80^ր. Խ. Ա. 84^ր. (ով եղբայր զգանձն
մանք զինն փառք ի բարձման ասեն ի վե-
րայ զերեւմանին, և կայ որ ի տունն կասեն
կամք քո է: № 29. 26—28.

1. Ա. 84^ր. Նաղալի աստղեալ. «Արա-
րեւն արարածոց մեղ բարեկացաւ. քաղցըր
ընութիւնն աստուածային մեղ դառնա-
ցաւ, հաւրն ի տանէն աստուածային բոր-
բոքեցաւ, աւրն հրեղէն այսաւր յերկր տա-
րածեցաւ. արժան արա զսա անթաւամ
սուրբ պըսակին, և քեզ ամէնքս Երկրպագեմք
Աստուածաձին» (ԺԴ): № 29. 29—32. 21.

2. Ա. 130^ա. Յամենայն Ժամ աւեր-
նեմք զաւրհնել Գրիգոր... որ յաւիտենից քեզ
հաճոյացան. Յովսէփի եղբ. Եփրատեաց, Հաւր-
ժընունդ անժամանակ... յարգանքէ երկր-
պագէտաց (4):

Ոյ զարմանալի խորհուրդս այս մեծ...
հոգւոյն ճշմարտի փառք յաւիտենի (7):
№ 29. 35—37. № 30. 54^բ. № 29. 45-46.
43. 38. 40. 183^բ. Կ. դառն աւրհնելոյ պաղ-
լեղաբերից, բժշկութեան և հանգստեան ա-
ւետարաններ. № 31. x. Ա. 84^ա.

3. Ա. 196^ա. պաշտաման հասարակաց
աւուր պահոց և դասիկ. «Անտանելին երկնի
և երկրի, պարագրեցաւ յարգանքն կուսի...
հրեղէն զօրացն առնել հաւատար» (Առաքել):

4. Ա. 198^բ. տ. ողբ մեռելի. «Եկաք
այստաւ եղբայրք մանկ, յԱրքայական շա-
ռաւիղէն... և փառս ասմբ երկց անձնեղ»
(Երգ Արիստակիս):

5. Ա. 199^ա. ողբ և երգասուր Կեանացոյ.
«Ես եմ կարուսեալ ոչխար, մուրեմալ ի սուրբ
... որ բազում ողբովք» (15):

A. a. 201^ա. Փառք... (որ) ետ կարո-
ղութիւն... Մարկոսի հասանել յաւորաւ աշտ
զրոյցս զոր արարեալ է ո. հայրն մեր Մեռ-
բաւդի... ՌճԳ. (Հայոց) և զուսն ո. Սար-
գսի (ընդ հովանեաւ) ո. Յակոբին) ո. Լու-
սաւորէին. Յիշեցէք. զՄարկոս զրիչս և...
զհոգոյ զմայրս իմ զԹուրաճ... զՄուրաճ...
զհայրն իմ զՄիքայիս և... զԿարապետ զարդա-
պետ... որ ետ աւրհնակ.

Թի. № 34. ԱնՈՒՆ. Մաշոց. Նիիթ. քաղաք.
ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. յաւ լե. ԴԱՏԱԼԿ ԹՂ. 1-4
391-4. ՄեծՈւթի. 30×14×4.2. Գրոթի. 11×4.
ԹՈՒԴԹ. 197. ՏՈՂԲ. 22. ՎԵՐ-
ՆԱԳԻԹ. կարմիր քանափով. ԳԻԲ. քոյրգիր. ՍԿԶԲ-
ՆԱՏԱԹ. զարդագիր. ԼՈՒՍԱՆԻԹԱՅԻԹԲ. 5. միս-
նոր շոս կասարակ. դեղին և կարմիր յոյզ: ԽՈ-
ՐԱՆԹ ԹՂ. 5. ԿԻՍԱՆՈՐԱՆԹ ԹՂ. 83^ա. ԳԻԶ. Մար-
կոս քանակայ ՍԱՅՈՂ. գրիւր. ԺԱՄԱՆԱ. ՌճԶ—
1657. ՏԵՂԻ. — Կերպան, Բագափա. ՅԻՇԱՍԱԿ-
ԿԱԳՐՈՒԹԻԻՆԲ. 229^ա. 388^բ. 390^ա. ԲՈՎԱՆԴԱ-
ԿՈՒԹԻԻՆ. նման № 31-ին: Աւելի ունի 361^ա.
№ 29. 1. 44. 2. Վերջանում է իրարեկցի,
բժշկութեան և հանգստեան Անտարաններով. սա-
ղերք. — № 31. 1. 41^բ. (Խաչատուր Կ.)
(31^ա) № 33. x. 23^ա. (49^ա) № 31. 1. Ա.

80^ա. (101^բ) x. Ա. 84^ա. (108^բ) № 33.
1. Ա. 84^ա. (161^բ) 2. Ա. 130^ա. (256^բ)
(3-ն եւս ամբողջ):

A. a. 388^բ. Փառք... որ ետ կարողու-
թիւն... Մարկոս քանակայ և այլն. տե՛ս
№ 33. A. a. 201^ա. Երգ գրեցաւ... ի Թվա-
կանիս Հայոց ՌճԶ. և յերկրն Կերպան
և զիւրիս որ Կոչի Բագափա. ընդ հովանեաւ
ու. Անտուածաճնին և Ստեփանոսին... աղա-
չեմ յիշել... զհայրն իմ զՂազար և զմայր
զարիկն... և կողակցին իմոյ Հուշանին և եղ-
բայրն իմ Գրիգորին:

B. a. 390^ա. ի Թվականիս ՌՄԺ-ին
զրեցաւ ի սուրբ Կարայի քահանայէ Նախ-
չվանցոյ Մէքայիլեան այն ժամանակ որ նըս-
տէր շահն Վարդապետ (2) Ելեալ է. Թարե-
ղէս ԺԳ. տարի և յանաջ շատ նեղութիւն.
հարկաց պահանջութիւն. Աստուած հեռի
տրանցէ...:

Թի. № 35. ԱնՈՒՆ. Մաշոց. Նիիթ. քաղաք.
ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. յաւ լե. ԴԱՏԱԼԿ ԹՂ. 1-2.
ՄեծՈւթի. 15.5×11.5×4.2. Գրոթի. երկ-
սիւն 11×3.2. Թուրք. 242. ՏՈՂԲ. 19. ՎԵՐ-
ՆԱԳԻԹ. կարմիր քանափով. ԳԻԲ. քոյրգիր. մ. գե-
ղցիկ. ՍԿԶԲՆԱՏԱԹ. քոյրագիր. ԼՈՒՍԱՆԻԹԱՅԻԹԲ.
4^ա. կարմիր և կարգոյ քանափով. ԽՈՐԱՆԹ ԹՂ. 4^ա.
ԿԻՍԱՆՈՐԱՆԹ ԹՂ. 160^ա. ԳԻԶ. Պաշտարար զպի-
ՍԱՅՈՂ. Մարկոս քանակայ. ԺԱՄԱՆԱ. ՌճԺ.
(1663). ՏԵՂԻ. — Հարաւ. ցիւղ. ՅԻՇԱՍԱԿԱԳՐՈՒ-
ԹԻԻՆԲ. 218^բ. (ընդագիր) ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻԻՆ. №
31-ին նման. Աւելի ունի № 29. 43. 38. (նման
Կ. միաց. օրհնելոյ 40. 33. 35.) 213^ա. Այլ յոր-
ժան երբան առ իրանցի. 216^բ. ԴՆԱՅՈՐԱՅԻՆ
սարկաւազ կանակց. 217^ա. Կ. խունի օրհնելոյ.
№ 29. 41. 6 վերջանում է սովորական առհա-
ւաններով. սաղերք. (67^ա) № 31. 1. Ա. 80^ա.
x. 84^ա:

A. a. 241^բ. Փառք... զրեցաւ ո. Գիւր-
քաւ... Մաշոց ձեռամբ... Պաշտարար զպիւր
և Թուականութեան Հայոց ՌճԺ. և յեր-
կրն Հակարեան և զԵօղ... Հարաւ... և հայ-
բապետութեան ասան Ազուանեաց տեառն
Պետրոս բաղմահանաւ կաթուղիկս և բըռ-
նակալութեան հաճեաց Փոքր Շահապալի և
յայտ աստուածախումբ ասան ջանկացող

եղեալ... Մարկոս քահանայ. ետ գրել մաշ-
տոցս յեր և ծնողացն հօրն Յովանէսին...
և կողակցոյն Գուլամին և որդոցն Գիւրգո-
րին և Յուշանին, Պաղին և դստերացն Յա-
տիկանին, Մարիանին... Այս Մարտիրոս
քահանայ եղբայր էր ո. և պատուական
հայրապետին տեառն Պետրոս ասան Ազուա-
նեաց...:

Թի. № 36. ԱնՈՒՆ. Մաշոց. Նիիթ. քաղաք.
ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. յաւ լե. վերջին քրքերի գրոթիւնը
եղծում է. ԴԱՏԱԼԿ ԹՂ. 1-2, 232-3. ՄեծՈւթ-
ի. 19×13×4. Գրոթի. միասիւն 12,5×
7,6. Թուրք. 233. ՏՈՂԲ. 21. ՎԵՐՆԱԳԻԹԲ.
կարմիր քանափով. ԳԻԲ. նոր և քոյրգիր. ՍԿԶԲՆԱ-
ՏԱԹ. զարդագիր. ԼՈՒՍԱՆԻԹԱՅԻԹԲ. 4^ա, 157^բ,
159^բ. քոյրագիր, դեղին, կանաչ և կարմիր գոյ-
նեով. ԽՈՐԱՆԹ ԹՂ. 4^ա. ԿԻՍԱՆՈՐԱՆԹ ԹՂ. 51^ա.
95^բ, 107^բ, 119^բ, 208^բ. ԳԻԶ. Մահեկան Յակոբ.
ՍԱՅՈՂ. գրիւր. ՆԱԳԱՈՂ. գրիւր. ՏԵՂԻ. — Շահիկոյ
անապոս. ԺԱՄԱՆԱ. ՌճԺ. 1683. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻԻՆԲ.
կան յեռ ու առաջ ընկած քրքեր, ու. 58-րդ սս.
յուսանցի ծան-քիւնը սեղր որոշում է. ՅԻՇԱՍԱԿԱ-
ԳՐՈՒԹԻԻՆԲ. 15^բ. 20^բ. 86^բ. 107^ա. 136^ա. 205^բ.
206^ա. 229. 230. ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻԻՆ № 29, 20,
(21^ա. նշանդրի) 23. (խաւով). 24. (նաւ, Կ.
պսակ վերացուցանելոյ 43^ա.) № 35. 213^ա.
№ 30. 213^ա. № 29. 26-28. 16. 29-31. 35.
37, 36, 38, 33. (մրգաց օրհնելոյ) № 33. 183^բ.
№ 29. 43. 6. № 35 217^ա. № 29, 45, 2,
21. 32. վերջան. է սովորական Անտարաններով:
Տաղերք. — № 32. 1. Ա. 42^բ. (խաւով շա):
№ 33. x. 23^ա. № 31. 1. Ա. 80^ա. x. 84^ա.
№ 33. 84^ա.

1. Ա. 205^բ. Պարզատումար. (Մահա-
սի Յակոբի). աւք. ընդունելով «զեր տարւոյ»
ցոյց է տալիս տօների և պահոց դասաւո-
րութիւնը:

A. a. 229^բ. .. Թվականիս Հայոց աղ-
գիս ՌՃԺ Թիւ աւելիս մաշտոցս Թէ առ-
մարս գրեցի ես ի մէջ Շահիկոյ անապատիս.
ձեռամբ յակոբ վաճառականիս, 2. ամաց էի
ես... Թվին ՌՃԺ էր որ տօմարս պարզեցի
Թվին ՌՃԺ էր որ մաշտոցս տօմարս գրե-
ցի...:

B. 230^ա. Փառք... յիշեցէք յակոբ
վաճառականս որ 2. ամաց էի... մաշտոցս

գրեցի, գեղեցիկ ծաղկով զարդարեցի... է յի-
շատակ ենձ և իմ ծնողացն Աւաքին, եղիտայ-
բէթին և կենակիցն իմոյ անձրեւադին,
որդոյ իմոյ խաչատուրին. էլիտային, և եղ-
բաւրն իմ յոհանն և բուրն իմ աննայէ...:
Դարձեալ աղաչեմ ձեզ եղբարք որ ո. մաշ-
տոցս վնասակար բանից պատրաստ պահի-
ցէք, Թէ ջրէ կամ անձրեւի կաթիլէ, Թաց
տեղէ կամ աւազակէ... Եթէ ոք... յանդգնի
զյիշատակս իմ ջնջեցէ նա ի յայս կեանս
զրկեալիցի ամենայն գոյականաւք... Յայտ-
նել լիցի ձեզ եղբարք մինչ ի յայտ ժամա-
նակիս ԽԳ տարի եղև, որ ի մէջ զղլպաշի և
Օտմանցոյ խաղաղութիւն եղև. բազում եկե-
ղեցի, Թէ վանորաք... նորեգեցան. Թվին
ՌՂ բարեշուքիւն եղև...:

Թի. № 37. ԱնՈՒՆ. Մաշոց. Նիիթ. մա-
ղաք. ԿԱՉՄ. 19×14×4. օսիսակապով, կաշե-
պատ, ա-ի վրայ խաչաքանդակ. ք-ի վրայ քառ-
կուսի: ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. յաւ լե. անախտ. ՄեծՈւթ-
ի. 18,9×14×4. Գրոթի. երկսիւն 13,2×
×4,3. Թուրք. 153. ՏՈՂԲ. 23. ՎԵՐՆԱԳԻԹԲ.
կարմիր քանափով. ԳԻԲ. քոյրգիր գեղեցիկ. ՍԿԶԲՆԱ-
ՏԱԹ. քոյրագիր, զարդագիր, կապոյտ և կարմիր
քանափով. ԼՈՒՍԱՆԻԹԱՅԻԹԲ. քոյրագիր, մուս-
ձև կարմիր և սև գոյնեով. ԳԻԶ. Յակոբ գրիւ
(ղպիր). ՍԱՅՈՂ. գրիւր. ՏԵՂԻ. Ակոնի (պաշար-
չայ). ԺԱՄԱՆԱ. ՌճԺ—1690. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻԻՆԲ.
սկզբից քերի, 1. 3. 5. զանազան գրոթիւններ.
ՅԻՇԱՍԱԿԱԳՐՈՒԹԻԻՆԲ. 2^ա, 5, 150^ա, 151^ա,
153^բ. ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻԻՆ. նման № 36-ին. Աւելի
ունի. 139^բ. Կ. հաւ առնելոյ:

A. a. 150^ա. Փառք... յիշեցէք յակոբ
ղպիրս որ ո. մաշտոցս... աշխատեցայ... շըր-
ջայկայ Թիւականիս Հայոց ՌՃԺ. գրեցաւ
ու. մաշտոցս Պաշարչայումն ի գիւղն որ
կոչի Ակոնի որ է Այրաղ գաւառ ի հայրապե-
տութեան սրբազան Եղիայրար կաթուղիկո-
սին: Եւ մեր զՏաթեու ո. հայրայպեան
յովանէս վարդապետին:

B. a. 150^բ. Դարձեալ յիշեցէք յու-
շտանն և հայրն պաղտատարն և մայր ուղ-
վարն և կողակցն հուռուժն և որդոցն այ-
դինս, աղայպէին, զաղայպէին և յուշու-
պէին, աթապէին, գոյնազարն, բէկնազարն
Պաղտայտարն, և դուստր նազուխանն լա-
լէփարն, արանդուլն, մահարն...:

В. 153^м. Արդ ես յուրուխանս առայ
զսուրբ մաշսոց հալալ ընչից իմս :

ԹԻԻ. № 38. ԱՆՈՒՆ. Մաշսոց. ՆԻԻԹ. րուրք. ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ. Դաւ լեւ. մաշսոց եւ ցեղա-
կեր. ԴԱՏԱԲԿ ԹՂ. 257^բ. 295^բ. 296. ՄԵՏՈՒ-
ԹԻԻՆ 15,6×12,2×3,5. ԳՐՈՒԹԻԻՆ. միասին. 10,5×7,8. ԹՈՒՂԹԻ. 302. ՏՈՂԻ. 19 եւ 24.
ՎԵՐՆԱԳԻՐԻ. կարմիր քանափով. ԳԻՐ. րուրքի եւ
նոսրագիր. մ. զեղ. ՍԿԶԵՆԱՏԱՌԻ. րուրքի, կա-
նայ, կարմիր, դեղին գոյներով. ԼՈՒՍԱՆՅԻՍԱՄԱՐԻ.
րուրքագիր, մուսամ, ծաղկազարդ, 21^բ հրէշակ,
31^բ, փեսայ գլխին քաղ դեղնագոյն, զգեստներ կա-
նայ գոթին, սպիտակ, վերնագոյն կարմ ու սերեր,
դեղնագոյն, գրպաններ զիւնաց քաղ. ԿԻՍԱՆՈՐԱՆՔ.
ԹՂ. 63^м. ՍՏԱՅՈՂ. skr Ոսկան. (?) ԺԱՄԱՆԱԿ.
(ԺԷ). ՏԵՂԵԿՈՒԹԻԻՆՔ սկզբից, միջից եւ վերջից
պակաս, րորեր ցես ու առայ ընկած, 257^м-263^բ,
լուսնած րուրք. ՅԵՆԱՏԱՅԱԳՐՈՒԹԻԻՆՔ. 135^բ, ԲՈ-
ՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻԻՆ. № 29, 20 (սկզբից րերի). 24.
(նշան աւրհեհե). 23. (խրատով). № 36. 43^м.
№ 29. 25-28. № 32. 1. Ա. 41^բ. № 31.
1. Ա. 80^м. (Մանր) X, 84^м.

1. Ա. 150^բ. «Այսօր եհաս հրաման
արարէն, մահու հրաւեր մարմնոյս հողե-
ղէն. այսօր թողի սիրելիքս ամէն, ողորմելի
եղա իմ տանէն. ուրախանալ ընդ հողեղի-
նաց» (Առաքել):

2. Ա. 152^բ. Ողբ դարեպին. «Դարե-
պին կեանքն է լալու ողբերական. դառն եւ
լեղի եւ արամութեամբ ի նեղ զքնտան, յոր-
ժամ լինի յօտար երկիր թափարական. ու
դարեպին օտար ոչ ճանաչին, ոչ գիտենան.
ուրախանալ ընդ հողեղինաց»: (18. Նա-
ղալ Յովնաթան. 2):

3. Ա. 155^բ. Ողբ մանկան. «Արթուր
զուարթունք. Բրիտտոսի ջոկեալ եղունք»
(աւք). ապա հանգստեան շարականներ 8
ձայնի իրենց աւետարաններով, սաղմոսնե-
րով եւ երգերով (կարգ 8 պաշտաման): № 29.
29. 31. 21. № 33. 2. Ա. 130^м.

X. Ա. 260^բ. Այլ ա. անուշ ի վերայ
ջուր օրհնեաց. «Այսօր ձայնն հայրական.
(11.): տաղ եւ գանձ ասնալուային. «Այս
խորհուրդ լըցաւ. ընդ քեզ մեռթիւն» (6).
№ 29. 34. 36. 297^м. Նստրդեր. «Կ. խոր-
հուրդ տալոյ, Կ. ջրհոր օրհնելոյ» (վերջից
թերեի):

В. а, 135^б. Յիշատակ է մեռադիր մաշ-
տոցն Աբրահամ վրդ-ին Շաբեցոյ, լուսա-
հողի տէր Ոսկան քահանայն Ջարաբերդցի
ի կենդանութեան իւրում շնորհեաց վրդ-ին
Աբրահամու, որ առաջնորդ էր Աստուա-
ծածնի, վանուցն Շաբուայ, եւ ի պէտս ինչ
գործի. թվին ՌՄԼ յունել. 2-ին:

ԹԻԻ. № 39. ԱՆՈՒՆ. Մաշսոց. ՆԻԻԹ. րուրք
հաս. ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ. վաւ լեւ. ՄԵՏՈՒԹԻԻՆ. 21,5×
×16,5×2. ԳՐՈՒԹԻԻՆ. երկսիւն. 17,3×5,7.
ԹՈՒՂԹԻ. 104. ՏՈՂԻ. 28—32. ՎԵՐՆԱԳԻՐԻ. սեւ
քանափով. ԳԻՐ. րուրքի սեւիւրժ. ՍԿԶԵՆԱՏԱՌԻ.
սեւ ք-ով սցւղ երկրորդ. ԳԻՐ. Գասար քիւն. ՍՏԱ-
ՅՈՂ. գրիւր. ՏԵՂԻ. Թաղար. 2. ԺԱՄԱՆԱԿ. ՌՄԶԳ-
1834. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻԻՆՔ. 137-8 վեր. լսնց. գրած
եւ միւն, ասս ս. մաշսոց եւ ասսի միւն ի վերջի
skr Գասարիս եւ օրհնեալ. ՅԵՆԱՏԱՅԱԳՐՈՒԹԻԻՆՔ.
137. 217. 203. 205. ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻԻՆ. նման
№ 38. աւել աղօթքներ ունի.

X Ա. 14. Գուշակութիւն որբանու-
թեան լուսնոյն թէ որպիսի ինչ ծնեալն զե-
րակ թողուն կամ դարեւն ուղղելն. «Լուս-
նոյն ա. օրն ծնեալն լինի կարճակեաց»:

1. Ա. 17. ա. Յովնաթանի ասացեալ.
«Յաւուրս դարեան եղանակին իթթեալ
ճաղկեցաւ աչքին» քաղցր հնչեաց ձայն տառ-
րակին, ելէք եղբարք իմ ցնծալով ուրախու-
թեամբ եւ պարելով, ծափս ծափի հարկա-
նելով. (5): № 38. 1. Ա. 150^բ. № 34. X.
84^м.

X2, 92^բ. Ողբ համօրէն ննջեցելոյ. «Ես
դիտէի թէ աշխարհս ինձ մուլք էր տուած.
ամէնքդ ձեռք կալէք զնա աղաչեցէք» (11 ա):

X3, 94^м. «Ես զիս գրի Ռ դուրայ չա-
փել եկաւ օրս մահու. երթաք բարով բա-
րեկամ» (20):

X4, 94^բ. Ողբ կարեւ մեռելի. «Յերեկ
հող վերօքն անցի. որդին աղաչէ, որ մեղ
ողորմի» (20): № 33. 1. Ա. 84^м. Նաղալ
վրդե. ասացեալ:

X5, 97^м. Ողբ ի վերայ կարեւ մեռելոյ.
«Պատմեմ ձեզ բան ողորմելի. եւ փառս
տամ Երրորդութեան» (18):

X6, 98^բ. Ողբ ի վերայ մանկանց ի բե-
րանէ մեռելոյն. «Ջայս ինչ ի խոր. պա-
կաց արա արժանի» (20):

X7, 100^м. ի վերայ փոքր աղայոց ի մօր
բերանէ ասացեալ. «Եկայք սիրելի եղ-

բայրք. որդին աղաչէ որ մեղ ողորմի» (10):

1. Ա. 100^բ. Ողբ փոքր աղայոց Յօհա-
ննի ասացեալ. «Նայիմ ողբամ ծնող աղա-
յիս. ընդ սուրբ մանկանցն զսա ընկալաւ»
(13):

X8, 101^բ. «Ես յօհաննէս մանուկ ձեզ-
նէ կու խնդրեմ. կու գնամ ես ձեզնէ հե-
ռանամ» (7.):

X9, 102^м. Ողբ ի վերայ մանկանց Աս-
տուածատուր երէց մի ասեր է. «Տեսէք
քոյր եղբայր եւ մայր. զի դու մայր ես
աստուածորդին» (17): № 38. 2 Ա. 150^բ.

X10, 105^м. Ողբ ի բերանոյ դարիւզ եւ
կարօտ մեռնողի. «Ինձ ումէա կայր ու կու-
ման. տեղն բարով հառայ» (8):

3. Ա. 106^м. Պաղղասար դպրէն ողբս.
«Պարաւուրեալ Գիւրջս խղճալի. (15) Պայ-
ծաւաղայն որդեակ իմ յիւրուն. արդ տէր
ընկալ. (11). Իմ արուսեակն յայսօր մթա-
ցաւ. մեղաց լինի ողորմած» (10.) ապա
հանգստեան 8 ձ. շարականներ եւ աւետա-
րաններ:

4. Ա. 122^բ. Աջ ա. Գրիգորի Նարեկացոյն
ասացեալ վասն բժշկութեան. «Արդ ես ծը-
նունդս մեղաց. տէր ի նեղութեան եւ ք.
փ»:

X11, 135^բ. շրին. նորագիւտ ա. Առա-
քելոյն Թաթէոսի եւ Բարդուղիմէոսի. «Անըս-
կիղբն Աստուած անձառելի. հողոյդ օրհ-
նեմք դքեդ» (17):

X12, 136^բ. շրկ. նորագիւտ ա. Գէորդ-
դայ. «Քաջամարտիկ ա. Նահատակ թագ-
պարծանաց. զՅիսուս Բրիտտոս սուրբդ
Գէորդ ճշմարիտ վկայութեամբ» (9):

X13, 137^բ. վասն հոգւոյ եւ մարմնոյ.
«Մարդոյն որ վայել է դ. իրք է. եւ աղօթէ
առ Աստուած եւ փառք եւ պատիւ»:

X14, 141^բ. տեսիլ ա. Աստուածածնին
ի լեառն Զիթենեաց. վասն հաւատալ դա-
տաստանին եւ զտեղի տանջանացն. «Ով
պատուական Բրիտտոս Աստուած, հաւա-
տացեալ ժողովուրդք. լինիջէք ասեղ ասե-
նին Բրիտտոսի որ է աւրհնեալ»:

X15, 149. Վասն երգման «Է-դ բան
կանոնով. վասն սուտ վկայից. «Թ դ կանոն
զրեմք. ք. վասն հայհոյութեան որ առի
յիշոցնաստութիւն. «Թ-դ կ. դրեմք վասն
ահեղ. ք. վասն աղաւթից կանոնական հրա-

մանաւ «Արդ պարտ է քրիստոնէից օրն Գ. ք. ք.

X16, 154^բ. ք. վասն խոստովանու-
թեան «Տէրն մեր Յիսուս Բրիտտոս ցույց. ք.
ք. վ. քահանայից տեսչութեան. «Ես լի
յանցանք եւ ունայն ի վարուց. ք. ք. ապաշ-
խարութեան. «Արմատ դեղոց բժշկաց. ք. ք.

5. Ա. 176^м. Աղ. առ Հայր եւ Որդի եւ
Ս. Հոգի, ասացեալ ի տէր Գասար Թաղա-
րեցոյ. «Յիսուս Բրիտտոս՝ Որդի Աստուծոյ
Տէր իմ եւ Աստուած իմ. զՀայր եւ զՈրդի
եւ զՍուրբ Հոգիդ»:

Բ. 178^բ. Բան հոգեշահ (նորին ոտա-
նաւոր). «Այս բանքս յոյժ շատ պիտանի.
մնամ ծառայ պատրաստական» (12):

Գ. 179^м. Ներբողեանք առ տիրամայր
ս. Աստուածածին. «Աստուածածին. քեզ
զովելի. (18.) Աստուածածին մայր արար-
չին. (43). 184^м. յատկութիւնք այբուբեն
տառից. ապա 2 առակ.

Դ. 186^м. յղ. նեռին. «Աշակերտն
ատէ ուստի ելանէ. լի գեղեցկութեամբ
կալցին»:

Ե. 203^м. ա. յղ. Գինու. «Թէ դու
զինի ես սիրելի. ով որ կարգան եւ իմա-
նան» (7):

X17, 206^м. Աղ. օձահարի. «Ես Պօղոս
հալածիչ եկեղեցոյ. ք. ապա Կիպրեանոս
կախարդի պատմութիւնք (207):

X18, 200^բ. Կ. ապա եւ թուղթս իջեալ
յերկնից ի տաճար որոց առաքելոցն Պետ-
րոսի եւ Պօղոսի պարս եւ ամենայն ոք հաւատալ եւ
ընդունել. «Ես պապս Հռոմայ. եւ ձեր լսո-
ղացդ ես ողորմեցի ի միւսանդամ»: 218.
ցանկ մաշտոցիս:

5. դ. 219^м. Գ. ի վերայ փոքր ման-
կանց ասացեալ ի տէր Գասար. «ՅԱստու-
ծոյ հրաման. զոչէր որդեակ իմ վայ» (13).
Անցս վերին կեանք. ասղան ծակի փա-
թութեցելոյ (3):

Մէջ ընդ մէջ կան աննշան դրութիւն-
ներ:

A. a, 203^բ. Սրբադնագոյն քահանա-
յիցդ. յայտ լիցի զի ի վաղուց հետէ տե-
սանելով զբազում ոխալսանս բառից եւ բա-
նից ի մէջ մաշտոցացն մեծագոյն սուգ լի-
նէր սրտիս, թէ զիարդ ոչ ումէք փոյթ լի-
նի ուղղել զնոսա, եւ ըզձալի հանապաղ սրբ-
բազրել զմաշտոց մի եւ նոր տալ տպել:

հարկող հրամանաւ սրբազան պատրիարքին մեծի Պօլսոյս ձեռնամուկ եղէ ի դործս այս շարեւոր առաջի իմ ե. դ. հնազդոյն ընտիր օրինակս և համեմատելով զնոսա ընդ իրարս բազում աշխատութեամբ... Որ թէ մաօք նայես և համեմատես զսա այլոցն կարես գտանել ի նոսա զբազում սխալանս բառից և բանից որոց ոմանք այնպիսիք են որք հաւատոյ վնաս բերեն և զասօզն ի ներքոյ դատապարտութեան ընկնուին և թէ ասես որպէս զսորին իս երեսն ընթերցել յայլ օրինակսն և ասէ թէ որպէս հերձուած բերէ բանն այն որ ասէ Քրիստոս խօսի և. նմա ասէ Քրիստոսի քո և թէ ասես ուստի է՝ յայտ է թէ առ Քրիստոս խօսի ահա ի ըսկզբան անդ ասէ որ եկիր ի փրկութիւն ազգի մարդկան որ յայտնապէս առ Քրիստոս վերաբերի իսկ ասել Քրիստոսի քո առ Հայր վերաբերի և ահա զհատկութիւն անձանց Հօր և Որդոյ շինթեաց յերեւոյս... զինչ է և այն զոր ասէ անդ վասն մկրտեցեալ աղային թէ արժանացոյ զսա առնուլ զլուացումն սրբութեան որ լուացումն է այն զոր դեռ ևս առնելոց իցէ քառանգութեայ մկրտեցեալն... յիշեսցէք... Պաղտատր դպիր:

B. a, 205^ա. Ողորմութեամբն Աստուծոյ տպեցաւ ս. Գրքն ի հայրապետութեան ս. Էջմիածնի Տեառն Կաթապետի սրբազան կաթողիկոսի և ի սրաւրիւրութեան ս. յերուսաղեմի տեառն Գրգորի սրբազան եպիսկոպոսի յիշեսցէք ի տէր զապագայ զբոյս զմահատան տիրացու Աստուծոս տնայն... և հանգուցեալ ծնողն իմ զՎարդապետ և զՄարիամն և զորդեալն իմ տիրացու Յօհաննէսն... և զաշխատաւոր մշակն գործարանին զՎանկելի տիրացու Պետրոսն:

A. B, 217^ա. Մանաւանդ գծազրոյն սորին տէր Գաբար անարժան քահանայս յիշեցէք հանդերձ ծնողք իմով Եսայիէաւ, Նազանիւ... զբեցաւ ՌՄԶԳ-ին:

Թիւ. № 40. ԱնՈԻՆ. գաւազանագիրք. Նիիթ. քուրդ. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. շաւ վաս, պատուած եւ սեւացած խոնարարիկից. ՄԵՆՈԹԻՆ. 19, 2×15, 6×0, 3. ԳՐՈԹԻՆ. միասին, 15, 8×12. ԹՈԹԻՆ. 23. ՏՈՂԲ. 22. ՎԵՐՆԱԳԻՐԲ. կարմիր

քանակով. ԳԻՐ. ԼՈՍՏԳԻՐ. ՍԿԶԲՆԱՍՈՒՐ. երկարս. ԳԻՐ. Կ. ք-ով. ԼՈՒՍԱՆՅԲՈՒՍՈՒՐ. 1^ա. գաւազան գիրիկ խաւ. ԳԻՐԶ. ստացողք. ՍՍԱՅՈՂ. ՆԵՐԱԿԱՎՐԴ. (2 առեքիւ տեսպատի). ՏԵՂԻ. ս. Յակոբ (Երուսաղեմ): ԺԱՄԱՆԱԿ. ՌՃԳ — 1704. ՅԻՇԱՍՏԱԿԱՐՈՒԹԻՆԲ. 1.

1. Ա, 1^ա: Յօհաննէս պիսակ անուն աշաղկերտի Գրիգորի եսամեծի. արարեալ զշարադրութիւն կարգաց չորեքասան աստիճան վարդապետաց ի լուսաւոր բանից աստուածաբանն Նոայեայ մարգարէին. լուսաւոր մաօք և մեկնողորէն իմն տեսութեամբ կարգաւորեալ:

Յգ. գաւազան տալոյ սպասաւորաց բանին « Զարգարեն զգաւազանն և զնեն ի սեղանն և սկսանեն զիշերային առնուլ ըստ պատշաճի աւուրն »:

A. a, 1^ա. Յիշեցէք ի Քրիստոս զստացող սորին ըզտէր Ներսէս վարդապետն, Զարեքու անապատցին... զբեալ իւրոյ մատամբն ի վայելումն անձին իւրոյ. ի թուին ՌՃԳ. ի սուրբ քաղաքն Նրուսողէմ, ի դուռն ս. Յակոբայ առաքելոյն:

Թիւ. № 41. ԱՆՈԻՆ. Գաւազանագիրք. Նիիթ. քուրդ. ԴԱՍԱԿ ԹՂ. 1^ա, 64^բ. ՄԵՆՈԹԻՆ. 20, 1×15, 3×2, 5. ԳՐՈԹԻՆ. միասին. 11, 6×9. ԹՈԹԻՆ. 64. ՏՈՂԲ. 17. ՎԵՐՆԱԳԻՐԲ. կարմիր ք-ով. ԳԻՐ. ԼՈՍՏԳԻՐ անվարձ. ՍԿԶԲՆԱՍՈՒՐ. քաղաքի կ. ք-ով. ԼՈՒՍԱՆՅԲՈՒՍՈՒՐ. քաղաքի, ձաւմեւ կարմիր գծերով. ԳԻՐԶ. Արամաս վրդ. ՍՍԱՅՈՂ. գրի. ԺԱՄԱՆԱԿ. (ԺԼ.):

1. Ա, 1^բ. Գ. ծայրագոյն իշխանութիւն տալոյ վարդապետաց. որ է 10 աստիճան ծայրագոյն գաւազանի. ըստ ուղղափառ հայաստանեայց եկեղեցւոյ, ասէ ՈՅ 40:

Ա2, 53^ա. « Աստանօր պարս է գիտել մեզ թէ յորմէ յորմէ սերեցաւ զծայրագոյն գաւազան իշխանական վարդապետութեանս Հայոց մինչև առ մեզս են այսօրիկի նախ Թագէտոս առաքեալն Քրիստոսի, նորին աշակերտ Թէոփիլոս, նորին աշակերտ ս. լուսաւորէն մեր Գրիգորիոս, նորին աշակերտ Արիստակէս. նորին աշակերտ Վրդանէս, նորին աշակերտ Յուսիկ:

ն. աշ. Փառնէրմէն, իսկ մեծն Ներսէս էառ յեւթիբեայ, ն. աշ. Իսահակ, ն. աշ. Մեսրոպ, որ արար զգիրս Հայոց Վրաց Ազուանից, ն. աշ. Մովսէս քերթողն, ն. աշ. Գաւազանագիրք, ն. աշ. Եղնակ, ն. աշ. Մամբրէ, ն. աշ. Ղազար, ն. աշ. Պողոս, ն. աշ. Արքայամ, ն. աշ. Յովհաննէս մայրապետեցին, ն. աշ. Ներսէս Մեծօրիցն, ն. աշ. յօհան Օձնեցին, ն. աշ. Վահրամ, ն. աշ. Ներսէս Կլայեցին, ն. աշ. Գրիգոր, ն. աշ. Մխիթարն որ մահանուամբ Գօշ ասի, ն. աշ. յօհաննէս վանական, ն. աշ. Վարդան, ն. աշ. Ներսէս, ն. աշ. Եսայի, ն. աշ. յօհան Որոտնեցին, ն. աշ. Գրիգոր Տաթևացին, ն. աշ. Գանիէլ ճգնաւորն, ն. աշ. Յովհաննէս, ն. աշ. Թորոս, ն. աշ. Գրիգոր, ն. աշ. յովհաննէս շիրաքն, ն. աշ. Մովսէս Սիւնեցին, որ եղև կաթողիկոս սրբոյն Էջմիածնի, ն. աշ. Փիլիպպոս կաթողիկոս, ն. աշ. Յակոբ կթո, ն. աշ. Սահակ վրդ. ն. աշ. Ղազար վրդ. ն. աշ. Աստուածատուր կաթ. ն. աշ. Բարսեղ վրդ. որ եղև առաջնորդ մեծ Անապատին, ն. աշ. Ղուկաս վարդապետ որ եղէ նոյն մեծ անապատին, ն. աշ. Արամաս վրդ. Զարապիտի և իմ աշակերտ Արամաս վրդ-ն:

Թիւ. № 42. ԱՆՈԻՆ. Կաւոնագիրք. Նիիթ. քուրդ. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. շաւ լի, խոնարարիկից սեւացի կ. ՄԵՆՈԹԻՆ. 12, 7×9, 3×4, 6. ԳՐՈԹԻՆ. միասին 9, 2×6. ԹՈԹԻՆ. 230. ՏՈՂԲ. 16. ՎԵՐՆԱԳԻՐԲ. կ. ք-ով. ԳԻՐ. քուրդի մ. գեղ. ՍԿԶԲՆԱՍՈՒՐ. գաղաքի կ. գծերով. ԽՈՒՄԱՆԲ. ԹՂ. 1^ա. կ. գծերով. ԳԻՐԶ. վրդ. ստացողք. ՍՍԱՅՈՂ. Կաթապետ և Յովանէս երեց. ԺԱՄԱՆԱԿ. ՌՃԲ-1623. ԿՆԻՐ. 57^բ. 60 և այլն. եղծուած. 84. Վրացի. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՆԲ. 219 րերի, 230^բ. խճած.

1. Ա, 1^ա. Կ. և ոսմանք ս. առաքելոյն Թարսուսի (հարց ու պատ-ով) « Որպէս պարտ է եպիսկոպոսին լինել. տէր բաշխեցէ ազգատայ » (17 հարց):

X. 25^բ. յգ ոչ առնելոյ սուգ ի վերայ մեռելոց. ի վերայ ամենայնի զբեմք զայս. որոշեցեք եկեղեցյ. » (13 կն.):

2. Ա, 32^ա. Կ. և ոսմանք ս. հայրապետին Սահակայ « Պարտ է քառասունք տալ մեռելին. և այլ մի գնացէ » (5):

X2, 34^բ. Վասն հոռման որ ի քուն լինի, « ջերմութիւն որ ի քուն լինի » 36^բ. վասն խնամութեան. « Եւ արդ այսպէս է խնամութիւնն... » (7): 44^ա. վասն ազգակցութեան հարց, զոր է պորտն կոչի և բաժանի ի Գ ի դէմս, ի վեր և ի վայր և ի կողմն զոր ասացին ս. հայրապետք « ի վերն այսպէս, առաջինն մեք... » (2):

46^ա. Վասն կարգաց եկեղեցոյ « Եւ արդ այսպէս սկսաք... » (15) 57^բ. վասն քահանայից առնելոյ զպատուս ժողովոյ. « Եւ այս են իրաւունք քահանայից... » (3): 60^բ. վասն յիշատակի ննջեցելոց և սուտ վկայ կացոյցանելոյ « զյիշատակ ննջեցելոց... » (3): 64^բ. վասն կնոջն և այլն որ չկարէ զկնիւր ի կուսութենէ հանել. « Եթէ պատահի որ այլն չկարէ... » (11.) և այլն. 73^բ. վասն աղջկան « Աղջիկ որ հասանի յամուսնութեան... » (1) № 41. X15, 137^բ.

X5, 83^ա. պատմութիւն չարչարանաց հոգւոց թէ որպէս են ի դժոխս. « Յարուցեալ Աստուածածին մայր Տեառն մերոյ. և երկեղէ դժոխոյն և նմայ փառք... »:

X4, 94^բ. Տեսել ս. Գրիգորի ընդ հրեշտակն. « Սուրբն Գրիգոր մեր լուսաւորէն. ընդ քեզ հայր սուրբ և ել ի յերկինս և Քրիստոսի փառք... »:

X5, 111^ա. խրատ և քարոզ վասն կերակէից. « խրատ կերակէից աւրհնեալ է. և լուրջս արժանի արասցէ Քրիստոս Աստուած ի փառս... »:

3. Ա, 123^ա. Հրց. Բարսեղայ առ ս. Գրիգոր. « Բարսեղ ասէ առ սուրբն Գրիգոր. զարարին իւր Քրիստոս և նմա փառք »: № 41. X15, 149.

X6, 143^բ. յգ. ընութեան և գոյացութեան մարդոյ. « Զորից գոյացեալ ասի մարդն. ոչնպէս անմեղքն և արդարն և անխորամանկն... » (Թերի.):

4. Ա, 167^ա. Տեառն Ներսիսի ասացեալ բան գաւառութեան հաւատոյ. ս. Երրորդութիւն: « Խոստովանիմ Աստուած զՀայր. Երրորդութեանն մշտակայ »

Ա2, 226^բ. Յիշատակարան սրբոյն Ներսիսի Հայոց կաթողիկոսի. « Վասն Աստուծոյ խօսել զայսբան ինձ ոչ էր յանկ. զի իմաստ ոչ է յիս մարդոյ »:

A. a, 166^բ. ի վայելումն Կարապետ

երկրոյն և յովանէսին, ի հայդազուն թիւա-
կանին ՌՀԲ:

ԹԻԻ. № 43. ԱՆՈՒՆ. Աղօթագիրք. (Նարեկ)
ՆԻԻԹ. քուրդ. ԿԱԶՄ. 22,5×17×7,5. Տախտակա-
կազմ կաշեպատ, ներսից կտաւապատ, ձողերն ու կա-
պերը ընկած են. ա. կազմի տախտակը կոտրուած էր.
ա և բ. կազմերը ֆառակոտի եռակարգ ֆանդակնե-
րով. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. շաւ լե. մաշուած և ցեղակեր
157-166. ԴԱՏԱԿ ԹՂ. 257^թ. ՄԵՆՈՒԹԻԻՆ. 22,6×
×17. ԳՐՈՒԹԻԻՆ. միասին 16,5×11, ԹՈՒՂԹԲ.
292. ՏՈՂԲ. 21. ՎԵՐՆԱԳԻԻԲ. կարմիր ք-ով. ԳԻՐ.
քոյրդիւր մեծադիր և կանոնաւոր. ՍԿԶԲԱՏԱՌԲ.
երկարագիր կ. ք-ով. ԼՈՒՍԱՆՅԲԱՐԳԲ. մարդա-
նկար, քոչմագրոյ. 256^թ. մարդ ֆանակայն գղե-
տով. մոյգ քանակով. 258^թ. 277^թ. ԿԻՍԱԽՈՐԴԲ.
ԹՂ. 258^թ. հազուագիւտ, դեղին, կարմիր, կապոյն
գոյններով. 277^թ. կարմիր և կապոյն գոյններով.
ԳԻԻԶ. Ներսէս Երեց. ՍՏԱՅՈՂ. Յոնանէս կրտսե-
ւոր. ԿԱԶՄԵԼ-ՏՈՒՈՂ. Հոկիսիւմ. ՏԵՂԻ. Ս. Սարգիս
(Թափեղ). ԺԱՄԱՆԱԿ. ՊԻԶ—1377. ԿՆԻԲ. 56^թ.
Բ. Ժ. 1856. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻԻՆԲ. սկզբից միջից և
վերջից քերի. Ե. 3. 4. 5-ի 69—72-ի մէջ քոչ-
քեր են ընկած. 143^թ. ՀԱ. աղ. «Ո՛ր սկզբնա-
հայրն հաւատոյ...»-ի դիմ յուսակցում գրած է.
Արարեալ, Մովսէս, Փնակեղ. Յեսու, Դաւիթ,
Եղիա, Յովակիմ, Պետրոս, Պաղոս, Կիւրիակոս հա-
մապատասխան նախադասութեանց համաձայն. Յի-
շԱՏԱԿԱԳՐՈՒԹԻԻՆԲ. 118^թ. 176^թ. 256^թ. 257.

1. Ա, 1^թ. (ԺԱ) «Եւ արդ ես յեաննա
դաւանողաց. (ԺԱ-դը և ԺԲ-դը միացած.
մէջ տեղից Թ. է ընկած). և ի հայր նորին
հզաւր և յահաւոր. (ԹԵՐԵԻ).

Ա2, 4^թ. սկզբից պակաս. «Եւ արդ
բազում պատկառանաւք. փառաց անձա-
ռից յերկինս առաքեալ»

Ա3, 5^թ. Վերստին յաւելուած կրկին
հեծութեան նորին հսկողի առ նոյն ազերս
մախթանաց բանի ի խորոց սրտից խօսք ընդ
Աստուծոյ. (նոյնը կրկնուած է ամէն գլխի
սկզբում. ԺԳ. «Աստուած բարեբար հզաւր
ահաւոր. քաղցրութիւն, փրկութիւն քա-
ւութիւն, փառք»

Ա4, 6^թ. ԺԳ. «Պաշտօնիմ առ քեզ
լուսոյ. (ԹԵՐԵԻ) անեղծ ահաւոր աւրհ-
նեալ. »

Ա5, 8^թ. ԺԵ. «Իսկ դարձեալ աստուստ

վերստին. և ինձ տացես քաւութիւն (ԹԵՐԵԻ).
ԹԵՐԵԻ են ԺԶ-դը, ԻԵ. — ԻԶ-դը, ԼԵ—ԼԹ-դ.
ԶԵ. աղօթք:

Բ. 236^թ. Գրիգորի Նարեկացոյ. Գերապոյ-
ծառ և ցանդալի վարդապետի դրուատ գո-
վեստի սրբոց առաքելոցն երկոտասանից
գլխաւորացն. Եւ եւթանասանիցն ուրք ընդ-
հանուրս քարոզեցին զբանն կենաց. «Տիե-
զերաց ծաղիկը և տունգը տենչալիք տանն
եղեմա. փրկեալք և արդարացեալք ի Քրիս-
տոս Յիսուս ի Տէր մեր որում յամենայն
փառք. »:

Բ2, 258^թ. Ս. հաւրն մերո Գրիգորի
Նարեկացոյ ասացեալ ճառ յիշատակադրու-
թեան պատմաբանութեան, ամենազօր նշա-
նի աստուածեան խաչին ուր ի վերուստ ա-
մենահաւաց նախատես աղանդութենէ ի
ստորին կողմանց Կալց աշխարհի աղգացն
Յունաց բերեալ ի սահմանս վայրեց գաւա-
ռին Մոկաց, ի շինած բնակութեան ուր կոչի
Ապարանք:

«Ընդ աւուրս ժամանակաւ զազմա-
վըրդով աստանութեան. » ձայնեցողք երգո-
ղաբար փառաբանութիւնս, այս խաչի նո-
րոգ նշանի, նորաբանուադ նկարս բանի
ներբողի »:

2. Ա, 277^թ. Առնթեր սակաւադրու-
թիւնս, յարակցեալ ի սուրբատ հիւսեալ ճա-
ռըս ներբողեանի ի լուսակազմ խաչիդ
նշանի.

«Առտանաւր սկզբնաւորեալ առ պատ-
մական բանս. այսպէս առէ Տէրն երկինք
աթոռ իմ է. նորոգմամբ, և ևս առաւել
յանփութիւն և յանդուգական յաւիտեանս
ամէն. »:

Ա2, 289^թ. Ի սոյն կարդ եղի ներբողե-
նի խաչիդ խորհրդի և զգովեստ զոր աւ-
րուհոյդ երգեալ հիւսեցի. «Գումարք խըմ-
բից դասուց երջանկացն պատուայսերն
բանս. երանեալ ես ի լեզու անբիծ. »
(ԹԵՐԵԻ):

Ա. a, 256^թ Փառք. որ արժանացոյց
զրիչս Ներսէս Երեց հասանել յաւարտումս.
մատենիս. առաքելաշնորհ Վ.ին. Գրիգորի
Նարեկացոյ ի խնդրոյ. հօրեղբօրն իմ տէր
Յօհաննիս. Արդ գրեցու սա. ի Թափեղ,
ընդ հովանեաւ Ս. Սարգիս, ի թուաբերու-
թեանս Հայոց ՊԻԶ. յիշեալք. գրեւեակս

զՆերսէս. զհայրն Յովհաննէս և զմայրն իմ
ՂԵԶԱԽ:

Բ, 257^թ. Յիշեալ Քրիստոս Աստուած.
զԱրդուն տիկինն և զճնոգս իւր զԴաւիթ և
զՀռիփսիմ, որ փախաբելի սիրով ետ գրել
զսրակասող Նարեկացոյս և կազմել:

Բ, a. 257^թ. Ես խոջա Աստուածա-
տուրս ուրդի խոջայ Ամիր Մուլք մահա-
սուն զնեցի զնարեկացիս ի գերութենէ
թուրքմանին, յայն տարին ուր զՎանայ
քերդն առին ի քրտուն Սֆանսարաւիթիկ ի ՂԶԻ
ամին, և շատ աւերութիւն արարին և
զսրբութիւնսն զամէն գերի առին, և
հանգիւղեցաւ այս նարեկացիս ուր ի վերի
Վարագայ բերին և զնեցի զսա ի հալալ ար-
դեանց իմոց և ետու ի ս. ուխտս Վերի Վա-
րագ. ուր եղեալն էր. ի յիշատակ ինձ և
ճնոգաց իմոց, մահապառ Ամիր Մուլքն և
Մորը Մէլիքն, և կենակցին իմոց Խաթուն
Մէլիքն և ճաղկեալ զաւակացն իմոց Մի-
րաբն, Կարապետն և Յովանէսն. (յի-
շեցէք) զեղբայրն իմ զԱմիր Ումէան և զփե-
սայն իմ զԵւառաշայն:

ԹԻԻ. № 44. ԱՆՈՒՆ. Աղօթք. (Խժշկարան).
ՆԻԻԹ. քուրդ. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. շաւ լե. ԴԱՏԱԿ ԹՂ.
1^թ—2^թ, 12^թ—13^թ, 21, 59. ՄԵՆՈՒԹԻԻՆ. 10, 2×
×7, 3×1. ԳՐՈՒԹԻԻՆ. միասին. 6, 7×3, 8.
ԹՈՒՂԹԲ. 59. ՏՈՂԲ. 17. ՎԵՐՆԱԳԻԻԲ. սեւ քա-
ւով. ԳԻՐ. քոյրդիւր գեղ. ՍԿԶԲԱՏԱՌԲ. զար-
դագիր, քոչմագիր. ՄԱՆԲԱՆԿԱՐԲ. 2^թ. երկից ման-
կանց. 8^թ. զրոյնքազոյիս խորան, մէջ տեղ ջան.
13^թ. Ներսէս շնորհալի. 32^թ. ապա 43^թ. կիսադու-
սին գլխակալով և ծաղկաւ պատուակողով խաչ.
48^թ. Սեփականու նախակալ, 56^թ—58^թ պայմա-
նակաւ գրեւ կարմ. դեղ. կանաչ գոյններով. ԳԻԻԶ.
Շաւրիքի. ՍՏԱՅՈՂ. գրիւ. ԺԱՄԱՆԱԿ. ԺԵ. Յի-
շԱՏԱԿԱԳՐՈՒԹԻԻՆԲ. 20^թ.

Ճ, 3^թ. Աղ. սրբոց երկից մանկանց «Յա-
ղօթք յիշեմք զսուրբն Անտօն. »—աղ. կա-
պելոյ. 9^թ. ու մայիլ «Մեծն Լիթիակե Հռոմայ
առաքելական կաթողիկէ ս. Եղեղեցին. Աս-
տուած օգնել ինձ նայեաց. »: 11^թ. զեր
ապրանաց «Տէր Աստուած մեր Յիսուս
Քրիստոս. » (ԹԵՐԵԻ): 14^թ. Աղ. ս. Ներսիսի
հայրապետի. «Հաւատով խոստ. » 22^թ.
ի սկզբն արարածոց. «առաջի օրն որում
ստեղծեաց. » (սւմայել): 27^թ. (զեր) ապրա-

նաց և իւր տանն. «Տէր Աստուած կապեմ
զքեզ քաջ. » 28^թ. զեր ուր կին դժար
ճնանի «Աքիաբայ Կաթայազարդ. » զեր
շեթ կովի. «ասայ այն հրեշտակն անուն
զրէ. » զեր կապածի. «Տէր մեր Յիսուս
Քրիստոս. » զեր կապածի. «բուլմ զա-
ռահմն ուռնիւմ. » զեր կապածի ուր ար-
ձակուի. «այր մի նստեալ ի վերա. » զեր
կապելոյ «կապեմ զքեզ անուամբն Աստու-
ծոյ. » զեր գլխի. «Տէր Յիսուս Քրիստոս
ել. » զեր գլխի. «Տէր մեր Յիսուս Քրիս-
տոս այժմ զայ ի Կալիկէայ. » զեր բժշ-
կութեան. «անուն Հօր և Որդոյ. » երդ-
մնեցողանեմ զքեզ. 35^թ. (Աղ.) ուր-
բաթի ջերման. «նստեալ ս. կոյն. » այլ
2-ը. 36^թ. զեր նիւթի. «բարեխօսութեամբ
սրբուհոյ Աստուածածնին. » 4. այլ աղ. 43^թ.
զեր կատաղած շան. «աւքսի պօքսի.
մատահարէ առ քեզ պահէ, սը ոչ մերձե-
նայ ի ծառայս Աստուծոյ. » 44^թ. զեր
խեղբի և ջերման. «Քրիստոս իջաւ ի ջո-
րոյն. » «Էս Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս ի խաչ
հանին. » 46^թ. ջերմատագնապ աշխատու-
թեանց Առտուծով փարատել. «Արդ այս-
քանեացս անբանեց 48^թ. զեր ատամնա-
ցաւի. «անուն Յիսուսի Քրիստոսի. » 49^թ.
գ. վան ճանապարհի. կենացմէլ կենդա-
նամէլ, մաթէրէի սպասաւորք Աստուծոյ
տարէք զճառայս Աստուծոյ. » «մատու-
ցեալ սուրբն Ստեփաննոս. » 51^թ. գ. չար
ակին չար աչից չար լեզուի չար նիւթի
«Կայր Մօսէս. » 52^թ. գ. վան պա-
տեւազմի. և ամենայն ցեղ սրի. «Յիշեմ
զՅովիէլ և այլն. 56^թ—58^թ եղած պայմա-
նական տառերի տակ գրած է «որ լիմս վան
դատաստանի զիմաց ճառայիս Աստուծոյ,
կախարդութեան չէ մերձենայ. ճառայիս
Աստուծոյ Հահրելեկին. »:

ԹԻԻ. № 45. ԱՆՈՒՆ. Աղօթագիրք. ՆԻԻԹ.
հաս քուրդ. ԿԱԶՄ. կաշեպ, ֆառակոտի զարդե-
րով. ՄԵՆՈՒԹԻԻՆ. 10, 5×8, 3×1. ԳՐՈՒԹԻԻՆ.
միասին 7, 5×6, 7. ԹՈՒՂԹԲ. 42. ՏՈՂԲ. 12-15.
ՎԵՐՆԱԳԻԻԲ. սեւ քանակով. ԳԻՐ. ճոսգիր ճոս.
ՍԿԶԲԱՏԱՌԲ. քոչմագիր. ԼՈՒՍԱՆՅԲԱՐԳԲ. վեր-
ջագրիւ. 8^թ. 15^թ. սեւ ք-ով. ԿԻՍԱԽՈՐԴԲ. ԹՂ.
4^թ. 32^թ. ԺԱՄԱՆԱԿ. ԺԵ. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻԻՆԲ. սկզբից
քերի է. 42^թ. խժրածած.

1. Ա. 1^ա. Գ. Ա. Ա. զօրաւորքս Կիւրեանի. խօսք ընդ Աստուծոյ. «Տես տէր զտառապանս իմ. Հոգոյն Սրբոյ ի վերայ իմ ամէն» :

Ա2, 4^ա. Ս. Եփրեմի. զԼ. Բ. «Բաց տէր զիւրաւանս. զիւրաւանս յաւիտեանց» :

Ա3, 9^ա. Ն. «Առաքեալ տէր զբաժակ. երթ ի ճանապարհս արդարութեան» :

Ա4, 16^ա. Ն. զԼ. Գ. «Եկ տէր ի խնդիրս. ուրախանալ միշտ ընդ կամարարքս քո» :

Ա5, 20^ա. Ն. զԼ. Դ. «Գթա Տէր ի մեղացեալ և եղիւիւ. քում աստուածային շնորհաց» :

Ա6, 21^ա. Ն. զԼ. Ե. «Վայ ինձ, վայ տէր իմ. հոգոյս կենդանութիւն» :

Ա7, 24^ա. Ն. զԼ. Զ. «Վոչեա Տէր ի մեղացեալ. Աստուծոյ ի վերայ իմ» :

Ա8, 26^ա. «Բաց Տէր զաչս հոգոյ. առաջին լուսաւորութեան կերպարան» :

Ա9, 31^ա. «Ողորմեա Տէր մեղաւորս. աստուածութեանդ քո Աստուած իմ» :

Ա10, 34^ա. «Աղաչեմ Տէր Յիսուս և անկանիմ. արարողիդ իմոց բարեաց» :

Ա11, 38^ա. Վասն ասեղ զատաստանին. «Յորժամ յերկնց գաս. և վերօրհնեցից զամենայն սուրբ Երրորդութիւնդ» :

ԹԻԻ. № 46 ԱՆՈՒՆ. Կիւրեանու. ՆԻԻԹ. քուրք. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. իւր ալմիս լաւ, մաշուած. ԴԱՏԱԿ ԹՂ. 1—4. 44^ա. 45. ՄԵՆՈՒԹԻՒՆ. 11×8×1. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. միասին. 7, 7×6 ԹՈՒՂԹԲ. 45. ՏՈՂԲ. 21. ՎԵՐԱԳԻՐ. կարմիր ք-ով. ԳԻՐ. շեղագիր-հին. ՍԿԶՐԱՏԱՌԲ. կարմիր կ. ք-ով. ՄԱՆԴԱՆԿԱՐԲ. 16^ա. (անճոռնի գծերով) «Յիսուս խաչեալ» : Եւ այլ նման պատկերներ. ԺԱՄԱՆԱԿ. ԺԹ. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆԲ. 44^ա. Վրացերէն անկանոն գրութիւն.

5^ա. Ա. Ներսիսի Շնորհաւոյ. «Հաւատով խոստովանիմ» (24). Որդի Աստուծոյ. 13^ա. Ա. պահպանութեան (ի չարէ) «Տէր Աստուած մարդասէր» : 13^ա. աղ. անհասարկ. «Գայր գեան Յորդանան» : Ա. չար աչից և լեզուի. «Ելեալ երթայր չար անի» : 14^ա. յանուն Հօր և Որդւոյ. Տէր Աստուած մեր Յիսուս Քրիստոս. 15^ա. գիր խոստովանի և ամենայն

ցեղ ցաւոց «Դառն ծաղիկ, դառնաբեր ծաղիկ» : 15^ա. Ա. վասն ծծանդեան որ հեշտ բերէ «կարմիր կատրին կակաթինէ» : Ա. վասն գլխոյ ցաւի. «զՏէրն մեր Յիսուս Քրիստոս» : 16^ա. Ա. պահպանութեան ամենայն չարեաց. «բարեխօսութեամբ սուրբ և փառաւորեալ» : գիր քաղցրութեան դատաւորաց. «յանուն Մեծիւն» : աղ. չար լեզուի. «կայր Մօսէս յեզր» : Ա. լեզու կապելոյ «եկին ասացին թէ» : 19^ա. աղ. սրբոյն Գրիգորի Նարեկացոյն. «երեքանձնեա տէրութիւն» : Ա. ս. նշանաց. «բարեխօսութեամբ ս. Աստուածածնի և աղօթիւք» : Ա. Ս. Առաքելոց. «բարեխօսութեամբ ս. առաքելոցն» : Ա. պահպանութեան. «Ես Պօղոս հալածիւ» : Ա. ս. Աստուածածնին. «Ով ամենասրբունի» : 29^ա. աղ. ս. Կիւրեանոսի. «Ես Կիւրեանոս ծառայ» : 30^ա. պատմութիւն Ուստիանէ կուսին. յայն ժամանակին» : 33^ա. բժշկութեան աւետարաններ. գիր կապելու զեզու և զակն չար «կապեցի ամենայն չար աչք» : գիր թրի. «Տէր Աստուած Յիսուս Քրիստոս» : երգումն բժշկութեան հոգւոյ. «երգումնեցունեմ զամենայն դեմն» : 42. Աւետ. ըստ Յոհաննու «խկզբանէ» :

ԹԻԻ. № 47. ԱՆՈՒՆ. Վարդ Խարակ. ՆԻԻԹ. քուրք. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. վառ յե. ԴԱՏԱԿ ԹՂ. 1-2. ՄԵՆՈՒԹԻՒՆ. 18, 5×14×6, 6. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. կրկնաձև 13, 7×5. ԹՈՒՂԹԲ. 415. ՏՈՂԲ. 30. ՎԵՐԱԳԻՐ. կարմիր քանափով. ԳԻՐ. քուրքի մ. գեղ. ՍԿԶՐԱՏԱՌԲ. զարդագիր. ԼՈՒՍԱՆՅՔԱՂԱՐԲ. ճոռածեւ, քոչկազարդ, կարմիր կապոյն քանափով. ԿԻՍՈՒՐԱՆԲ ԹՂ. 11^ա. զգեղ, կապոյն կարմիր գծերով. ԳՐԻԶ. Ղազար Ղրիմեցի. ՍՍՍՈՂ գրիչ. ԿՈՒՈՂ.—Մեղիսեք կրօնաւոր. ՏԵՂԻ.—Տրապեզ (Տրապեզով). ԺԱՄԱՆԱԿ. ՊԶԱ.—1422. ՅԻՇԱՏԱ. ԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆԲ. 142^ա. 276^ա. 382^ա.

Ա. 3^ա. Դիր գլխոց հարանց վարուցն գրոց.

Ա2, 3^ա. Յառաջաբան գրոց վարուց սրբոցն.

Ա3, 11^ա. վասն կատարեալ առաքինութեանց. «Եհարց ոմն ցհայրն Անտոնիոս. ընկարուք ի փառս» :

Ա4, 58^ա. զԼ. Գ. խրատք հոգեւորքս. հարցն մերոց վասն հանգարատութեան. «Նըստէր երեւմն հայրն Անտոնիոս. նստել պարտ իցէ» :

Ա5, 72^ա. զԼ. Դ. բանք ս. հարցն. յղ. զղջութեան. «Ասաց հայրն Անտոնիոս. շնորհօքն Աստուծոյ» :

Ա6, 95^ա. զԼ. Ե. վասն պահոց «Ելին երեւմն եղբարք. ի զօրաւոր որդս» :

Ա7, 114^ա. Զ. վասն պառնկութեան. «Ասաց հայրն Անտոնիոս. ոչ մասնեաց և նմա փառք» :

Ա8, 142^ա. Ե. վասն անընչութեան. «Հրաժարեալ ոմն յաշխարհէ. զյանցանս մեղաց իմոց որում» :

Ա9, 152^ա. Լ. վասն արիւթեան և համբերութեան. «Գնացին երեւմն եղբարք. երկրքեան ի փառս Աստուծոյ Հօր» :

Ա10, 179^ա. Թ. վասն ոչ առնել ինչ ի ցոյցս. «Լուսա հ. Անտոնիոս. և Փրկիչն Յիսուս Քրիստոս. որում» :

Ա11, 188^ա. Ժ. վասն դատելոյ. «պատահեաց երեւմն. գլուխ մեր ամենեցուն» որում» :

Ա12, 199^ա. ԺԱ. վասն աստուածային դատաստանի. «Ասաց հայրն Անտոնիոս բազումք. Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ, որում» :

Ա13, 245^ա. ԺԲ. վասն արթուն լինելոյ. «Ասաց հայր Անտոն. առաւել քան զինքն» :

Ա14, 259^ա. ԺԳ. վասն անդադար աղաւթելոյ. «Եղբայր ոմն եհարց. փառք համբերութիւն տուողին» :

Ա15, 263^ա. ԺԴ. վասն աւտարասիրութեան. «Ասաց հայր Ապողոն. անծանաթ ի մարդկանէ» :

Ա16, 276^ա. ԺԵ. վասն հնազանդութեան. «Ասաց հ. Անտոն. անդ սուրբ հարք» :

Ա17, 285^ա. ԺԶ. վասն խոնարհութեան. «Նայեցաւ երեւմն հ. Անտոն. կալ շնորհօքն Քրիստոսի» :

Ա18, 318^ա. ԺԷ. վասն անյիշաչարութեան. «Ասաց հ. Անտոն յորժամ. անյիշաչար նա շնորհօքն Քրիստոսի» :

Ա19, 323^ա. ԺԸ. վասն սիրելոյ զԱս-

տուած և զընկերն. «Ասաց հ. Անտոն Ես. Աստուած սէր իոչեցեալ է» :

Ա20, 334^ա. ԺԹ. վասն հոգեաւես հարցն. «Անտոնիոս հօրն. լիցուք ի Քրիստոս Յիսուս ի տէր մեր» :

Ա21, 355^ա. Ի. վասն նշանազգեաց և սքանչելագործ հարց «Ասէին վասն հօրն. որ է օրհնեալ յաւիտեանս» :

Ա22, 362^ա. ԻԱ. վասն քաղաքավարութեան նոյնն. «Աղաւթէր երեւմն Անտոն. զԱստուած զհայր» :

Ա23, 380^ա. ԻԲ. վ. «Ժողովեալ ի միասին. հանդերձ հարք» :

Ա24, 382^ա. ԻԳ. վ. «վասն քաղաքավարութեան առաքելութեամբ զարդարելոցն. փառաւորէր զԱստուած որում» :

Ա25, 384^ա. ԻԴ. վ. «Բանք հոգեւոր ս. հարցն. «Հարցին ոմանք. հաւատ արծաթոյ» :

Ա26, 386^ա. ԻԵ. վ. Բանք խրատու. «Որպէս պարտ է կրաւն. գոհացուք զԱստուծոյ» :

Ա27, 391^ա. Վ. ս. հաւրն Ապաւուրա. «Տեսաք մեր. զամենատէրն յաւիտեանս» :

Ա28, 393^ա. Վ. ս. հ. Աբասի «Տեսաք և այլ ծեր ոմն. ի բաց դնաց» :

Ա29, 393^ա. Վ. Պեղեկիսի. ս. հ. «Տեսաք այլ ծեր մի. որ է օրհնեալ յաւիտեանս» :

Ա30, 395^ա. վասն սքանչելեացն որ յԱնտիոքի վասն կուսանացն եղեն. «պատմէր մեզ ոմն. նովաւ տէր. որում» :

Ա31, 397^ա. Վ. երանելոյն Պետրոսի «յաւերկեցոց յաշխարհէն. և զնորայն ի փառս» :

Ա32, 400^ա. Վ. երանուհի կուսին Մարիամու (Մարինոս) «Էր այր մի ի Բիւթանիա. յանապատի ի Քրիստոս Յիսուս» :

Ա33, 405^ա. Վ. բարձրամիտ անապատականն. «Ոմն մի յանապատական. արքայութեանն ի Տէր մեր» :

Ա34, 406^ա. պատմութիւն վարուցն Յոհաննու Գլեցւոյն. «յերկրէն Փրկիչեցւոց. և ի փառս Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ» :

Ա35, 410^ա. պատմութիւն ս. հաւրն Մակարայ անապատականն. «Սկիզբն արասցուք. և Քրիստոսի մարդասիրին փառք» :

A, a. 414^ա. Փառք... | աղգանաղեանս մեծ տուժարի | հայոց մեծաց թուականի | երկեակ քառեցս հարկերն եւթանց տա- սանց և միակի | աւարտ եղև այսմ տառի | ի մեծ քաղաքքս արքունի | որ քաղաք սա յորջորջի | ընդ հովանեաւ ս. Ժորամուր | որ քաղաքսն ուսյ անուանի | :

Հարանց վարք սա յորջորջեալ | զի զվարս ս. հարանց պատմաբանեալ | ... | հոգենո- րոգ այսմ տառի | յոյժ ցանկացա տարի- մամբ սրաի | Դադարս մեզաւք մեռեալ ոգի | ... | ձեռամբ իմով դժագրեցի | ինձ յիշատակ անջնջելի | և իմ եղբօրն հարազատի որ յեկեղեցի անուն կոչի. նա և եղբաւն իմ ըստ հոգւոյ Մեղիսերիկ կրանաւորի (հօր անունը պէկ է) և ըզկողմաւ ինքն ինքն սորին և ըզնոր- հոգն աւերնակի... :

B, 415^ա. Նաև զվերջին ստացող ս. գրոց զՄկրտիչ գրոց աշակերտն յիշեցէք, զի յոյժ եռափափազ սերով ստացաւ զսա ի հալալ արդեանց ի վայելումն անձին իւ- րոյ: Եւ ես եղկելիս զՂազար թէպէտ վասն անձին իմոյ գծեալ էի. Այլ յորժամ ինդ- րեաց եղբայրս մեր, ո՛չ կարացի զխնդրքն սորա անտես առնել վասն եղբայրական սիրոյն, այլ շնորհեցի նմա զխնդրելին իւր և առի ի նմանէն զգինն, զոր տէր Աստուած վայելել տացէ յամբերամս ժամանակաց:

Թի. № 48 ԱՆՈՒՆ. Վիսայաքանութիւնի և յայն. Նիթ. հաս քուրք. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. վաս. խոնարարիւնից սեւացած. ԴԱՏԱԲԻ ԹՂ. 31^բ. Մե- ծնութիւն. 13,8×9,8×2,5. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. միասին 9×5,5. ԹՈՒՂԹԲ. 141. ՏՈՂԲ. 18. ՎԵՐՆԱԳԻՐԲ. կարմիր քանափով. ԳԻՐ. քոյրգիր մ. գեղ. ՍԿԼԶԲ- ՆԱՏԱՌԲ. զարդագիր, քոյնագիր. ԳԻԶ. Մանուկ- ՍԱՏԱՌԲ. Յովանէս. ԺԱՄԱՆԱԿ. (ԺԶ). ՅԻՇԱՏԱ- ԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆԲ. 54^բ. 76^բ, 141^բ.

Ճ. Ա. 1^ա. Վի. ի. կամաւոր աղքատին Ալէքսանտրի. «Այս մի էր Կ. Պօլիս. Ալէք- սիանոսի սղորմեա...»

Ճ². Ա. 16^ա. վասն աղաւթից և խոտ- տովանութեան. «Արդ զճորհ արատաւա- ցն... անճորհարելի և քեզ...» :

2. Ա. 27^բ. Թեոփիլի ասացաւ յՂ. զՂՅման և արտատուաց. «Արդ պարտ է ա- մենայն մարդոյ. եկայք աւրհնեալք ծա- ուսյք քարի...» (Թերի).

Ճ. Ա. 32^ա. Վի. ի. ս. Մարիանէ կու- սին «Յեա յարութեան Տեառն... ի փառս Բրիտանի Աստուծոյ որում...» :

3. Ա. 54^ա. Ուղիղ դաւանութեան հաստոյ որ ի Հայր և Որդի և ի Հոգին Սուրբ. զոր մեղապարտ Մանուկ գրեցի... «Զաստուածութիւնն անճառելի և անսահ- մանելի... նորա ի գիրն կենաց...» :

4. Ա. 76^ա. Թուղթ ի Յովանէս վար- դապետէ. առ իշխանն Հայոց ըռութիւնեանց որ ի դահ Կիլիկեցոցն բան խրատու աւգտա- կար և պիտանի. «Ի սուրբ լուսաւորելն ի գրեցիմանէ... և կարգ ստացողաց և Բրիտ- տոսի փառք...» :

Այս թղթի մէջ հեղինակը ս. գրոց վիսայութիւններով ցոյց է տալիս թէ իւրա- քանչիւր մի իշխան, որպիսի բարոյական առաւելութիւններ պիտի ունենայ:

Ճ². Ա. 109^ա. վասն չը բամբասելոյ և չատելոյ զեղբայրս... «Մթերքս գոյ և աղ- ջամուղջ տրտմութեան... փառս փառաց տալ հաւր...»

Ճ. Ա. 123^բ. պ. ի. անդամալուծին... «Այրումն անդամալուծ... զառողջութիւն Բրիտանի Աստուծոյ մեր...» :

Ճ². Ա. 135^ա. հրց. ս. Գր. ի առ հրեշ- տակն վասն հոգւոյ մարդկան, սկզբից թերի.

A, a. 76^բ. . Ապայ և ըզլարդապետ Վարդան... յիշեսցիք.

A, B. 141^բ. Որում և զմեզ արժանի արացէ Բրիտանի աստուծայն ս. արքա- յութեան և զստացող զրոցս և անխմատ զրիչս Մանուկի և հօրն Յովանիսին.

B, a. 134^բ. «Որ ես Գրեմեցի Սաղայրիի որդի Եղիայդարս առ ի մալիւնցի խօջա Հա- րունին զուսարըն թօխին ի հալալ ամուս- նութիւնս իմ...» :

Թի. № 49. ԱՆՈՒՆ. Հարանց վար. Նիթ. քուրք. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. վաս. ք. երբ պատուած և իրաւ, մաշուած. Մեծնութիւն. 15×9,5×4,2. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. միասին 10,5×6,8. ԹՈՒՂԹԲ. 246. ՏՈՂԲ. 18. ՎԵՐՆԱԳԻՐԲ. կարմիր ք. ուղ. ԳԻՐ. ևո- սրգիր ևո. ՍԿԼԶԲԱՏԱՌԲ. ևրկարագիր կ. ք. ուղ. ԺԱՄԱՆԱԿ. (ԺԸ). ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆԲ. սկզբից միջից վերջից պակաս. ԲՈՎԱՆԳԱԿՈՒԹԻՒՆ. զանազան քեւ- քանկերով պատմութիւններ.

օր. 4^ա. յղ. զՂՅութեան. 5^ա. յղ. ան- հաղանդութեան. 9^բ. յղ. անմեղութեան. 67^բ. յղ. դարձի մեղաց. 50^ա. յղ. դատաս- տանին Աստուծոյ. 97^ա. յղ. խաչի զօրու- թեան:

Թի. № 50. ԱՆՈՒՆ. Կսակ մեծի Ուրբարու. Նիթ. քուրք. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. լաւ. ԴԱՏԱԲԻ ԹՂ. 1. Մեծնութիւն. 17,4×10,5×0,6. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. միա- սին 13,5×7,6. ԹՈՒՂԹԲ. 33. ՏՈՂԲ. 21. ՎԵՐ- ՆԱԳԻՐԲ. սև քանափով. ԳԻՐ. ևոսրգիր ևո. ՍԿԼԶԲ- ՆԱՏԱՌԲ. ևրկարագիր սև ք. ուղ. ԳԻԶ. Արաւամ վրդ. ՍԱՏԱՌԲ. Գրիլ. ԺԱՄԱՆԱԿ. 1751. ՅԻՇԱ- ՏԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆԲ. 33^բ.

1. Ա. 2^ա. Կտակ մեծի Ուրբարու վասն չարչարանաց և խաչելութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Բրիտանի ի բան առաքե- լոյն Պօղոսի թէ կտակ յետ մահու հաստա- տուն է. «Սովորութիւն է մարդկան յոր- ժամ մեռանի ոք... զՂՅութն և զխոստովա- նութիւնս քաւէ զյանցանս նոցա:

A, a. 33^բ. Հաւաքեցաւ կտակս ձե- ռամբ Արաւամու վարդապետի Աստապա- տեցւոյ ի բանից Յակոբայ Դրմեցոյ, Յոնան- իսի Զուրեղոյ և այլ մեկնաց ի 1200 թվոջ վեար-ի 22.

Թի. 51. ԱՆՈՒՆ. Կսակ մ. Ուրբարու. Նիթ. քուրք. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. լաւ. ԴԱՏԱԲԻ ԹՂ. 1^բ, 16. Մեծնութիւն. 22,7×18×0,3. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. միա- սին 15,7×12,5. ԹՈՒՂԹԲ. 16. ՏՈՂԲ. 25. ՎԵՐ- ՆԱԳԻՐԲ. սև քանափով. ԳԻՐ. ևոսրգիր ևո. գեղ. ՍԿԼԶԲԱՏԱՌԲ. մեծաստ գրութիւն. ԳԻԶ. Իսկան Միմա Վարդապետեանց. ՍԱՏԱՌԲ. Գրիգոր Տեր Գասպարեանց. ԺԱՄԱՆԱԿ. 1861. ԲՈՎԱՆԳԱԿՈՒ- ԹԻՒՆ. սև Ա 50.

A, a. 15^բ. Կտակս այս շարագրեցաւ ի Ստեփաննոս սարկաւազէ Տփիսեցոյ. Գաղափարեալ զայս կտակ... ընծայեցի տի- րացու Գրիգորի Տէր-Գաղապարեանց. ի 1861 ի 18-ն ապրելի:

Իսահակ Մինաս Վարդապետեանց.

ՄԵԿՆԱԿԱՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆԱԿԱՆ

Թի. № 52. ԱՆՈՒՆ. Մեկնութիւն Գործոց Ուսակոյ. Համառոտ ժողովումն մեկնութեան ս. մարգարէին Եսայայ. Նիթ. հաս քուրք. ԿԱՏՄ. կաշեկազմ ֆառակոյնի զարդերով. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. վաս յե. ս. քոյրեր մաշուած. ԴԱՏԱԲԻ ԹՂ. 1—5 677—680. Մեծնութիւն. 24,7×16,9×7 1. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. միասին 20×12,9. ԹՈՒՂԹԲ. 340. ՏՈՂԲ. 36. ՎԵՐՆԱԳԻՐԲ. կարմիր քանափով. ԳԻՐ. կիւն քոյրգիր. ՍԿԼԶԲԱՏԱՌԲ. ծաղկագիր սև գծե- րով. 7. 317. ԼՈՒՍԱՆՅԲԱՏԱՌԲ. ծաղկաձեւ միայն 7. 317. ԿԻՍԱՆՈՐԱՆԲ ԹՂ. 7. 317. ևոսր. ԳԻԶ. (Կիւսկոս վարդապետ). ՍԱՏԱՌԲ. (Գրիգորիս կա- րդիկոս) ա-ք. Յովանէս Արաւայրայր. ԺԱՄԱ- ՆԱԿ. (Շեռ—1098) ԺԻ. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆԲ. 6. (սղեղ ևոսրգիր) — «ընդ օրինակեցան զիրքս այս ըստ Կեսա- րացոյ օրինակաց, որ կան յեկեղս գրոց ս. Պաւ- փլոյիս իւրով մեոֆ գրեալ...» 29. յայնումն և քեւ քեպէ Ոսկերեան պիւսկաւսեւ և զնում հիմերի սկիզբը, ըստ ըստ զնաւակի զասկիլ պիսի յիւնի «զի ի զասկիլ. զորայն ևո. ևոսրգիր ի սեղանն» «զայս յեսոյ ճեղեկացալ ի Փիլոն և ի Քրո- ն ի կոն և և» ՅԻՇԱՏԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆԲ. 316. 293.

1. Ա. 7. Առ ինքզնոյն համառօտիս Տեր Յոնանէս Արաւայրայր և եպ. Նահանգաց աստուածապաճ զըզեկին մարմնի (?) և մա- սին ինչ Բարձրեղոյ և նոյն տեսուչ հըսչա- կելի սուրբ ուխտին Գրեմեցոյ և առ հանգի- պեալսն մատենիս:

«Ահա սղ Աստուած ասէ հայր իմ և տէր հարկեցուցել ինքզնոյն քո և պատկա- ռելի շուք երեսացդ. դարձեալ զրաւեաց զիս ահիւ, մինչ զի մոռանալ զիմ խամու- թիւն տխմարութեանս, և ընկենուլ զիս ի գործս որ առաւել ծանր է քան զիս. քանզի հրամայեցեր ինձ դէմ յանդիման, տալով հանգամանս օրինակի ի լայն և ի հա- րուտ մեկնութեանէ զործոց առաքելոցն, հաւասար իմացուածով զպալէ զերկարու- թիւն բանիցն համառօտ կարգաւ: Զոր ի ձեռն այլոյ զօրեղի կամ յոյժ մանաւանդ քոյն իսկ հանճարայեղձ և շատիմաց ան- ձամբ, զեղեցկաղիւր բանիւ բաւական էիր ընուլ քեզէն զիմաստասէր փափաքք քո:

ինպատմող զինանոց վարժողաց ի կարճել ժամանակին զկարճն անորժողաց ըստ ասելոյ ումեմն. բայց արդ ոչ անգիտանամ ըզզինջանելու քո՝ ներդրութիւնն սիրոյ գոյ առ իս և յայտ մատին. որում թէպէտ հպատակել բռնադատեցայ, սակայն ի թերութիւնս իմ հայելով, զամօթի հարեալ կամ՝ յանդգնելովս իմ առ այս՝ և արդ քանզի թէպէտ և բազմամանուած, սակայն հարթ և հորդ և միանգամայն կուռ և կոկ էր ճանապարհս ընդ որ ի քէն ընթանալ հրամայեցայ: Մանաւանդ զի զպայծառ ջահոն և զանմուտ արեգակունտն առաջնորդ ինձ ունելով, զաստուածութեանս հանձարեղն զսեր եփեմ և զքրիստոսածաւալ աղբիւրն իմաստեց զամենահաւան զսակեռակ: Զորոց սրբոց երկնքն թաց ոտիցն բուռն հարեալ ահիւ նսխ անասութիւնն յանդիմութեանս իմոյ աղբիւրն հայցեմ, և ապա օգնականութիւնն տկար զօրութեանս առ ի բաւական լինել ինձ զխորիմաց և զպայծառափայլ նոցին բանս մեկնութեան զործոց ս. առաքելոց, զառանձնացեալսն երբէք և զհամաձայնեալսն ուրեք, ընդելուզել հիւսմամբ իբրև զականս պատուականս. կամ իբրև զանթառամելի զանուշահոտ ծաղիկս, բոլորելով կազմել պըսակ յուսոյ աստուածատէր զլսոյ խընդորդիդ ի փառս Աստուծոյ.:

Ա2, 8. Վասն վերնագրութեան Գործոց Առաքելոց. «Արդ ներելովն Աստուծոյ տեսցուք զվերնագիրս թէ ընդէր ասէ Գործք Առաքելոց. և Առ որո ի նախանձ բարեաց զարթուցանելով զմեզ բանս Գործք առաքելոց մակադէ. »

Ա5, 9. Ի գործոց առաքելոցն բուն և ընդարձակ մեկնութեանց սրբոցն՝ տեսան եփեմի և երանելոյն յոհաննոս ոսկեբերանի. այս համառօտ շարահիւսեցաւ, որպէս և տեսցես առ ընթեր բանիցն յանցնիւր տեղոջ գրոշմեալ զանուանս սրբոցն հրամանաւ տեսան Յոհաննիս աստուածապահ ուխտին Գոհեոյ առաջնորդի: (Առաջնորդս նշանակում է որ հեղինակից ասած լինելը):

«Գործոցս առաքելոց մատենադիր է Ղուկաս աւետարանիչ. այն որ թէպէտ ի սկսմանէ անտի քարոզելոյ Բրիտանիոյ Տեսան մերոյ չէր ընդ նմա. սակայն ընդ առաքելական տեսան Յիսուսի յարէր. »:

Արդ նմա նմանեցուք, արեգունին այնմիկ և ազամանդեաց հոգւոյն... շնորհօք և մարդասիրութեամբ... »:

2. Ա, 317. Համառօտ ժողովումն մեկնութեան ս. մարգարէին Նապեա ի լուսաւոր մեկնաց ս. հօրն եփեմի Յոհաննոս ոսկեբերանի, Վիւրդի Աղէքսանդրու հայրապետի, հրամանաւ տեսան Հայոց Հեթմոյ Գեորգայ վարդապետի արարեալ:

«Ծածուկ միշտ անյայտ են բանք օրինացն և մարգարէից, վասն զի առաջօք և օրինալօք ծրարեալ ունին յինքեանս զխորհուրդն Բրիտանիոյ. վասն զի անաչառ է զատուորն և սոսկալի արեան նորա և ըզհօրոն հօրապէս տանջէ, յերո նմանապէս և ի բանս» այլ վարս արժանի անուան ցուցուք, զի և մարդասիրութեան Բրիտանի արժանի լիցուք. »:

Ա, ա. 316. Աղբիւրն նոր ստացողի՝ և աշխատասիրարար նորդողի բուն մեկնութեանն՝ յորմէ այս համառօտեցաւ:

«Յամի վեցհաղարեորդի հինգհարիւրերորդի առաջնորդի արարածոց աշխարհի: Եւ ի հաղարեորդի երեք հարիւրոյի (ընդ զծածն կարմիր կէտերով ջնջուած է.) եւթներորդի կենարարին մերոյ զաւորտեանն: Եւ ըստ Խոսրովային թուոյ հայկազանցս հինգհարիւրերորդի քառասներորդի հինգերորդի ի թագաւորութեան Միխայիլ որդւոյ դովիթին և ի պարարարութեանն Կոմայի երկարնակի, Ես Գրիգորիս որդի Գրիգորիս Պաշխարանոյ՝ ողորմութեամբ մեծին Աստուծոյ արժանացեալ աթոռոյ հաւուն իմոյ սրբոյն Գրիգորի. և ըստ յառաջատես տեսեան սրբոյն Սահակայ ի սաստկացեալ որոյ սկիւթացւոցն հալածանօք հասի ի պայծառաշէն կայանս սրբոյն Կոստանյաննոսի և մեծաւ ըզձմամբ հայցեալ գտի զտենչալիս յաբունց, զգերահրաշ մեկնութիւն գործոց առաքելոցն. մեծին Յովհաննոս ոսկեբերանի, լուսաւոր և ոգեշահ վարդապետութեամբ: Եւ հանդիպեալ հմտացոյն հեռատորին Կիրակոսի, յունական և հայկական ուսմամբ պերճացեալ. և առատաձեռն սրբալեօք ետու թարգմանել զտենչալիս սրբւոյ իմոյ: Եւ ընկալեալ սրտալիբ ուրախութեամբ իբրև զտախտական նախամարգարէին. և մեծաւ տաժանմամբ հա-

տեալ զհամատարածն յիշխայ և տախտան ծոցոյն. խնամօք հոգւոյն հասի ի բաժինս սեմայ ի ստորոտս Տորոսի ի հրեշտակաբնակ կայարան սրբոցն. և գտի անդ զհոգեշնորհ զխանականն Կիրակոս, որդի իմ ըստ հոգւոյ և աշակերտ մեծ զխանականին Գեորգայ փոխանորդին մեր, և սորա յօժարական մտօք աշխատութիւն զանձամբ առեալ, ըստ առատատուր հոգւոյն պարգեացն: Արտաւն արժարճեալ զխորթացեալ բանս հեռատորին, յեղանակելով ի գիւրդաւորս և յարմարականս մերոյնս աղին: Արդ մաղթեմ զամենեւեան որք հանդիպեք այսմ հոգեաբուն պատգամացս, յեւել զիմա աղիաղիւթիւն ի տէր. և գրել զփոքր յեղատակաբանս. »:

Թի. № 52. ԱՆՈՒՆ. Մեկնութիւն մարգարեից. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. շառ. Մեծնութիւն. 22,5×18,5×0,5, ԳՐՈՒԹԻՒՆ. միասին 14×12,5, ԹՈՒՂԹԲ. 48, ՏՈՂԲ. 26, ՎԵՐՆԱԳԻՐԲ. կարմիր Բաւաֆով. ԳԻՐ. հոսրգիր միջ. գեղ. ՍԿՋԵՆԱՍԱՌԲ. բոլորգիր կարմիր ու զեղին գունով. ԺԱՄԱՆԱԿ. (Ժէ). ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ. սկզբից և վերջից քերի.

1. Մեկնիչ մարգարէիցն Միքեայի (Է. գլ.) Յովելի «Համաձայն այցոց մարգարէիցն. մինչև ի կատարած աշխարհի» (Գ. գլ.): 12. մ. Յովնանու. «Ի մարգարէանալս իւրեանց. յուսացան և քեզ մի» (Գ. գլ.): 21. մ. Արդիւ «Տեսիլս Արդիւ ամենայն հաղաւակ է. ի նմանէ օձանի» (ա): 23. մ. Նաւումայ. «Երբայցն փոխանակ այսորիկ. շնորհիւ Բրիտանի որ է. » (գլ. Գ.): 30. Ամբակում վասն բարեւացւոյն սովորութիւն էր ի ժողովրդեան. «օրհնութիւն Տէր օրհնեալ» (գլ. Գ.): 45. մ. Սովոնեայ. «Յաւուրս թագաւորութեանն յովսեայ. » Եւ զլսից թերի:

Թի. № 52. ԱՆՈՒՆ. Մեկնութիւն. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. շառ. ԴԱՍԱՐԿ. 19—22. 24. Մեծնութիւն. 14,5×10,3×0,3, ԳՐՈՒԹԻՒՆ. միասին 10,2×6,7, ԹՈՒՂԹԲ. 24, ՏՈՂԲ. 24, ՎԵՐՆԱԳԻՐԲ. Կ. ք-ով. ԳԻՐ. քով. մ. գեղ.

1. Յովհաննոս որոհեցոյ հաւաքեալ ի բանից իմաստասիրաց. «Ի սկզբանէ տէր զեր-

կիր հաստատեաց. լուսեամբ պատուեսցուք և նմա փառք. » 23. Անանիա Շիրակունոյ համարողի յղ. ասարկոնի լիւսնի և տանիկ. » (յղ. կշռոց և չափուց):

Բ, ա. 18. Յիշատակ է զերբս զայս յեսայի Վ. ին և ծնողացն Փահլաւին և Սիւրունին. թիւն ՌՃՀԹ.

Թի. № 53. ԱՆՈՒՆ. Մեկնութիւն Անիսարանի Ղուկասու. Նիթ. հաս. մագաղաք. ԿԱՋՄ. 18,5×14×5. կազմ Մովսէս կաղանկասեացու. ա-ի վրայ պշտակէ ք-ի վրայ խալաճի փակցակեր կակ. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. շառ. Մեծնութիւն. 19,6×14, ԳՐՈՒԹԻՒՆ. միասին. 13×9, ԹՈՒՂԹԲ. 135, ՏՈՂԲ. 24, ՎԵՐՆԱԳԻՐԲ. կարմիր ք-ով. ԳԻՐ. հին բոլորգիր. ՍԿՋԵՆԱՍԱՌԲ. երկարագիր Կ. ք-ով. ԺԱՄԱՆԱԿ. (ԺԳ). ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ. պակաս սկզբից (16 ք.) և վերջից.

Ճ. Ա, 9. Գլ. Գ. «Եւ եղև ընդ աւուրսն ընդ այնսոսիկ եւ հրաման յՕգոստոս կայսերէ աշխարհադիր առնել. (Ղուկ. Բ. 1.) «Աստուծոյ նախախնամութեամբն ամենայն ինչ ըստ պատշաճի ամենայն ուրեք վճարեալ լինէր. »:

Թի. № 54. ԱՆՈՒՆ. Լուծմունքի դժուարիւմաց բանից (Գաղատաճոս սաղմոսի.) Նիթ. բուրք. ԿԱՋՄ. կաշեկազմ փառակոսի շրջափակցակի միջ եղծուած խալիւ. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. շառ. ք-եր ծակ են և ցեցակեր (3—18, 375—381). ԴԱՍԱՐԿ ԹՂ. 1—2, 4. 382—3. Մեծնութիւն. 18×14×6, ԳՐՈՒԹԻՒՆ. միասին 13,8×9,8, ԹՈՒՂԹԲ. 383, ՏՈՂԲ. 29, ՎԵՐՆԱԳԻՐԲ. կարմիր քաւաֆով. ԳԻՐ. հին բոլորգիր ՍԿՋԵՆԱՍԱՌԲ. բոլորգիր, զարդագիր. ԼՈՒՍԱՆՅՔԱՋԱՐԳԲ. 5. Կ. ք-ով. ԽՈՐԱՆԲ. ԹՂ. 5. ԿԻՍԱԽՈՐԱՆԲ. ԹՂ. 47. 131. 224. 275. 310. ԳԻՐ. Միքիւ կաւաճուր. ՍՏԱՅՈՂ. Միքիւ վրդ. ԿԱՋՄԱՂ. Ղազար վրդ. ՏԵՂԻ. Յոսիպ որդի. (Տարբերակի.) ԺԱՄԱՆԱԿ. ԳԳ—1414, ՅԻՇԱՍԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. 46. 179. 350. 381.

1. Ա, 5. Նորին բազմեղջանիկ և երանշնորհ ս. հաւրն և անյաղթ հեռատորի լուսաւոր վարդապետի և խորանաղգեաց ճգնաւորի: Նորոգ լուսաւորել Հայոց Գրիգորի եռամեծի լուծմունք գծուարիմաց բանից և քաղուածոյ սաղմոսացն Գաւթի ի

սրբոյն Վարդանայ մեկնութիւնէ յոյժ պիտանի.
«Մի է Աստուած նախ ընդդէմ բազում
աստուածոց և մի և նոյն ընտելիւն հաւա-
սար երկն» : :

8 Գլխի է բաժանուած մեկնութիւնս
8 կանոն սաղմոսներէ համաձայն : Ամէն մի
կանոնից առաջ կայ ցանգ գլխոց ԾԾ. սաղ-
մոս է մեկնում : Մեկնութիւնս վերջանում է
177^ր. «Առ յեշտատկարանն և յգ. վերջին
սաղմոսին որ ինքնազիր է» գլխունէրով :

A. a. 380^ր. Փառք. Ես . Մկրտիչ պի-
տակ անուն ինքզնոյ ըսանի . ցանկացող եղէ
հոգեկանհաշ բացայայտութեան սաղմոսացս
Գաւթի զոր արարեալ է ս. հօրն մերոյ և
նորոյ լուսաւորչի Գրիգորի ըսանիքուն վար-
դապետի . և զի ոչ կարացի զծագել իմով
ձեռամբ վասն ծուլութեան բազմալորով
մարմնոյս և ժամանակիս բերման . ետու
զրել զսա ձեռնասուն և հեղահոգի աշա-
կերան իմոյ Մկրտիչ կրանաւորի ի վայելս
սկրդաց ըսանի . նաեւ հոգեւոր հաւրս մերոյ
և բազմեթախտ խրատաւի Կարապետ կրօ-
նաւորի . : Երգ զբեցաւ սա ի թուականու-
թեանս Հայոց ԳԿԳ ի գաւառիս որ կոչի
Տարբերակի . ի ս. ուխտս որ կոչի սեւ Յուսիպ
որդի ընդ հովանեաւ ս. Աստուածածնին և
յարութեանս և ս. Կարապետի և որանչե-
լագործ ս. Նշանիս որ կոչի Կարմիրակն
ի հայրնապետութեան տեղին Յակոբայ և ի բըւ-
նակալութեան պարոն Աստուֆին . առ ոտս
Ստեփաննոս վրդ-ի և հօր վանաց Մեղրե-
սեթի . : յեղեւջի . զՄկրտիչ զծոյս . զհայրն
իմ զմահապի մուրասն և զմայրն իմ զգով-
լաթ և զերաւանչքն իմ զմկրտիչ վարդա-
պետ . և զԿարապետ կրօնաւորն . : Այլ և
զաստուածապատիւ հոգեւոր հարազատն իմ
զՂազար կրօնաւորն . որ բազում աշխա-
տութեամբ զգիրս կազմեց . :

B. a. 381^ր. Ի թվականիս Հայոց ի ԶՀ
Ես կարապետ սպասաւոր ս. ուխտիս վարա-
գայ եկի ի Բաղիշ քաղաք և անսայ զգիրքս
քաղուածու երգոյն Սաղմոսի առ խաւճա
Միքայէլին և ինքզնոյն ի նմանէ և նայ ինք-
րեաց յինէն է պատարագ և ես զգիրքս յե-
շտապի իւրն և որդւոց նորին Յովաննան
Ստեփաննոսին . Մեղրանին . :

№ 54^ա. ԱՆՈՒՆ. ցեղարանութիւն ս. գրոց.
ՍԿԶԲՆԱՏՈՂԻ. կարմրագիր. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. սեղ
երկսին. ՄԱՆՐԱՆԿԱՐ. Աղաւ և եւայց սխաժ քո-
չար ճշմարտ ճանապետի և ճախնակիս դարու
հայրերի նկարներ . յեղին կարմիր և կանաչ գոյ-
ներով . իւրաքանչիւրի պ-իր . կողմն . ԳԿԶ. ներ-
սեւ ԹՈՒՂԹ. 10. ՅԻՇ. 10^ա. հեղինակը անյայտ է .

«Ըստ մեծին Արիստոտելի իմաստա-
սիւրի հարկ է ամենայն ընդհանրականի յա-
ռաջանալ իւրում առանձնականի զի ընդ-
հանրականքն առանձնականայն զիւրազոյն
հմտանալով և զի կամեցայ խաւսել ի վերայ
սոհմանց և ազգակցութեանց և պատմու-
թեանց հին և նոր կտակարանայն . պատշա-
ճաւոր թուեցաւ ինձ . նախ բաժանել զգիրս
հին և նոր Կտակարանայն . զհին կտակա-
րանայն բաժինք կարգել կամիմ ըստ երբա-
յեցւոյն կարգի . և զնորոյ նոր կտակարա-
նացս . ըստ կարգի ուղղափառ եկեղեցւոյ
ս. վարդապետաց . ի բաժանմունս բոլորա-
կաց . :

ԹԻՒ. № 55. ԱՆՈՒՆ. Բաղրամու Մասրե-
սեան Անհարակի . ՆԻԻԹ. քուրդ. ԿԱԶԻ. ա. կարգի
վրայ շատ գեղեցիկ խաչաքանդակ . ծաղկանք
փառաւոր շրջանակի մէջ . ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. վաս յե.
ԴԱՏԱԿ ԹՂ. 1-2. 286. 506, 534—5. ՄԵՆՈՒ-
ԹԻՒՆ. 19×17×8,5. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. երկսին 13,5×
×5. ԹՈՒՂԹ. 535. ՏՈՂԲ. 25. ՎԵՐԱԿԻՐԲ. կար-
միր քանակով . ԴԻԲ. կարգի գեղեցիկ . ՍԿԶԲՆԱՏՈՂԻ.
գրութեան մեծաստեղ . ԳԿԶ. Յակոբեհց և Թորոս
կրօնաւոր . ՍՏԱՅՈՂ. գրիւնէր . ժԱՄԱՆԱԿ. ՈՒԲ—
1613. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆԲ. 506^ա. ս. յուս . եղբայր
օրինակիս քուրս մի անկեալ էր . 479^ա. աջ . յուս .
«Այս պակաս է միւրիւր ի Ղազարե (առակր) : ՅԻ-
ՇԱՏԱԿԱԿՐՈՒԹԻՒՆԲ. 8^ա. 28^ա. 226^ր. 359^ր.
446^ր. 532^ր. 533.

1 Ա. 3^ա. Ցանկ է գլխաւորագոյն բա-
նից բոլոր գրոյս . (Եւր. գլխի սկզբում կայ
նաեւ գլխունքի ցանկ) :

Ա2, 8^ա. Գրիգորի Եռամեծի և տիեղե-
րայոյ վ-ի հաւաքեալ փաղարածու մեկնութիւն
ս. Անհարակի Մասրեանի խաչերդանքաբարբազ-
գասութիւն եղեմաբուղն չորս գետոյն .
եզեմաբուղն չորեք աւետարանչաց . :

Ա3, 17^ա. զցանկն Աւետարանին տե-

սութիւն և վասն թ խորանայն . զոր արա-
բեալ է մեծին Եսեքիայ . ի ինքզնոյ Կարպիս-
նոսի եպ-ի զոր եղբայր կոչէ :

«Այլ տես որպէս թ թիւն ի չորից
բաղկանայ . յորժամ ասես Ա և Բ և Գ և
Դ . լինի թ և այսպէս ի չորից գլխաւորէ
զժ կանոնս . Ա . խորանն . յորս չորս միա-
բանին . Մաթէոս . Մարկոս . Ղուկաս . Յո-
հաննէս . Բ-դ միաբանեն երեքն . Մաթէոս
Ղուկաս . Յոհաննէս . Գ-դ միաբանին երեքն .
Մաթէոս . Մարկոս . Յոհաննէս . Ե միաբա-
նեն երկուքն . Մաթէոս . Ղուկաս . Զ միա-
բանեն Մաթէոս . Մարկոս . Է-դ միաբանին
Մաթէոս . Յոհաննէս . Ը-դ խորանն միաբանին
Ղուկաս . Մարկոս . Թ-դ միաբանին Ղուկաս
Յոհաննէս . Թ-դ խորանն առանձնակիր խօսին :

18^ա. վասն թ խորանայն և զանազան
դուռոցն . «Գիտելի է զի ըստ թուոյ չորից
տարբերցէ է Դ որակ դուռոցն . կարմիր . կա-
նաչ . սեւ և կապոյտ և ոսկին անապական
Ե-դ . էութեան երկնից . : 19^ա. Երգ առա-
ջին խորանն . ծիրանի գոյնն թագաւորա-
կան է . որ ցուցանէ զամենակալ թագաւո-
րութիւնն Աստուծոյ . Բ-դ . և Գ-դ . խորա-
նըն կանաչ զհրեշտակաց զանգաւան հեան-
քն ցուցանէ . Եւ սերամարզն ի գլուխն տ-
կեմաւորն ոսկի զմաքուր և զանապական
ընտելիւն նոցա . իսկ Բ ոտն սեւ և զի կըր-
կին արամութիւն ունին . այսինքն մարդ-
կան մեղաւորաց և անկեղոց դատուն . :
23^ր. նորին սկիզբն և պատճառ մեկնու-
թեանն աւետարանին կարճաւոր հարցմամբ .
24^ր. թէ յորում ժամանակի և անգում զրե-
ցաւ Աւետարանն . 25^ա. վասն չորից Աւե-
տարանչացն :

Ա4, 28^ր. Ա. հատոր . «սկիզբն Աւե-
տարանիս հետեւեցուք իմաստից . զի ասելն
Գիրք որ է սկիզբն Մաթէոսի . » . Ը. գլ.
վասն թ նշանացն Բրիտանի .

Ա5, 85^ր. Բ. հ. մեկնութիւն քաղուա-
ծոյս . «Եւ իբրեւ մատենացաւ յոհաննէս . խո-
տովանի զմեզս առաջի քահանային . » . Լ.
գլ. վասն Բորոտին .

Ա6, 181^ա. Գ. հ. «Եւ մտեալ ի կա-
փառնաւ մատեաւ հարկւրապետ . և ոչ
ժողովեցէր զիս . յորոց փրկեցէ զմեզ . » :
Թ. Զ. գլ. վասն նախատանաց քաղաքացն :

Ա7, 229^ա. Գ. հ. «Յայնմ ժամանակի
յորժամ պատուէր . զարքայութիւնն Աս-
տուծոյ ոչ ժառանգէն յորոց . » : Թ. Զ. գլ.
վասն զաւտեան և նշանաց :

Ա8, 287^ա. Ե. հ. վասն հերովդէի և
որդոց . «Եւ Ել Յիսուս ի կողմանս Փիլի-
պիս Աեսարեայ . և նոքա յարութեան յու-
տովն որով և մեք . » . Ի. Բ. գլ. վասն Սա-
ղուկեցւոց :

Ա9, 363^ա. Զ. հ. «Փարիսեցոյն հար-
ցումն . ս. Ասկեբերանն չորս հատոր գրէ .
և անկէտ յաւիտեան . » : Ի. Ը. գլ. յետ յա-
րութեան քանի՞ անգամ երեւեցաւ :

2 Ա. 447^ա. Յոհաննէս Որոսեցոյ տիեղե-
րայոյս բաբունապետի արարեալ ըսն յա-
ւետարանէն Յոհաննէս . որ ասէ ի սկզբանէ
էր Բանն . «Կահաւորեմ ով կաճապ լուսն-
բամից և դառը սերովքէից . քան թէ յա-
տուի անուամբ իւրով և Բրիտանի Աստու-
ծոյն մերոյ . » :

A. a. 359^ր. զԹորոս պիտակ անուն
կրօնաւոր . հայցեմ զմի անէր որդմեայն
չինայել թվ. Ռ. Կ. Մայ. Թ. Թ. :

B. a. 533^ա. Ես սեւ Պիսրոս որ օրհնեցայ
թվն . Ռ. Մ. Ե. մարտի Թ. Ե. առայ զիւրս . :

B. 28^ա. Ես անարժան Պիսրոս յարեցայ
Ջողայցիս առայ զայս մեկնէս սրբոյ աւե-
տարանի . յեշտապի ինձ և իմ ծնողացն հոգ-
ւոցն Մկրտումին և Մարիամին . և պահօղ
մայրն իմ Գուրնապաթն յեղէր . զրեցաւ
յեշտապարան Ռ. Բ. Թ. թուիս Հայոց յուրիս
ամայ թ և Դ ի յերկիրն Խաւսայ :

C. a. 532^ր. Երգ առ է մասն ինչ
յաշխատութենէ վարժապետին իմոյ Գրիգորի
մեծի . և մասն ինչ ի քրտանց հարցն և բա-
լորն իսկ առատաձիւն տեառնէ . զոր և յոյժ
աշխատութեամբ հաւաքեցի ի մի վայր . առ
ի զիւրահատութիւն մանկանց . նորաճնե-
լոց . : յեղեւջի զանպիտանս . զՄաթէոս
սպասաւոր ըսանի . և զվարժապետն իմ զմեծն
Գրիգոր և զմեծ Գրիգոր Բաբունի զազգական
իմ զինքնոյ աչսմ աշխատանաց . : Զի ոչ
թէ լիապէս զրեալ է աստ . այլ այս գլխա-
ւոր ըսանից եղև լուծումն . և որք պիտոյ են
մեծի աշխատութեան . իսկ զայլ մասնաւորն
եթէ կամիք ի մեծ անգր զտճիւր . : Գարձեալ
ազաչեմ զսակաւ յեշտապիկիս գծել ի վեր-
ջիս գրոց . որք գաղափարէր . :

Սոսիալատրոս քննչ. առ Պողիկարսոս. առ Դիմիտրիոս, առ Տիմոս, առ Յոհաննէս Ա. ւեատարանէ):

Բ. 581^ա. պի. ս. Դիմիտրիոսի (պի. սորա որ առ մեզս է ոչ համաձայնի ընդ լատինացւոց):

Թի. Ձ 61. ԱՆՈՒՆ. Գիրք հարցմանց. Նիկի. քուրք. ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ. վաս, գրեթէ փրկու. վիճակի մէջ. Մեծնիթիւն. 20×15×5. Գրոնիթիւն. միասին 15×10. Թոնիթիւն. 210. ՏՈՒՔ. 29-30. Վեճիւն. Գիրք. կարմիր ք-ով. Գիր. հին քուրքիւ. ՍԿԶԲ. ՆԱՍԱՐՔ. քուրքիւ, զարդագիր. ԼՈՒՍԱՆՅԻՍԱՐՔ. 1^ա. սեւ քանափով. ԽՈՐԱՆՔ. 1^ա. Կ ՍԱՆՈՐԱՆՔ. ԹՂ. 42^ա, 125^ա. Գիրք. Սիմեոնի և Գալուստի վ. ՍԱՆՅՈՐ. Երեմիայ վ. ՏԵՂԻ. Եւսաբե. ԺԱՄԱՆԱԿ. ՊԵՐ — 1403. Կնիթ. 35^ա. Բրիստի ծառայ Գիրք. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ. 220^ա. զմաստընեմի. ՅԻՇԱՍԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ. 195^ա, 212^ա, 220^ա. ԲՈՎԱՆ. ԴԱԿ. ՏԵՂ Ձ 62. ԱՅԻ — ԱՅԻՂ.

Ճ. Ա. 213^ա. Վասն պատիւի. «Ասէ Ա. առքեալն Պողոս խորհուրդս. առաջուք մարդ ըստ պատկերի մերում»:

Ա. ա. Արդ ես ի վերջին ի ծնունդս եկեղեցւոյ. Գրեթէ պատահանուն խնդրող բանին, բացայայտեցի զբանս հարցմանց, ի լուսաւոր բանից Վ. առ եկեղեցւոյ, ի խնդրոյ ումեմն բանասիրի Աստի ողորմատի, որ ի վաղուց հետէ բազում թախանձէր: Եւ ես վասն իմոյ տկարութեան և ժամանակիս վրդովման զխնդրին յապաղէի և ապա ի սէր և ի յանձուկ ժաւելոյ. ձեռն ի դործ արելի. Աւարտեցաւ բազում միջոցաւ և փախըտեամբ ի տեղիս. ոչ ժամանեաց ի կատար բանիս վերջապացեալ խնդրոցն. Արդ եղև զբաւ բանիս ի շրջագայութեան հայկազեան սոմարեթի թաւ, ընդ հովանեաւ երկնահանդէտ մեծարդոյ ուխտի Սիւնեաց նահանգի. Առաքելական աթոռոյ ս. առաքելոյս և այլ հրեշտակաբանի ս. մենաստանեաց. Արդ է ինչ ի սմա հաւաքեալ ի լուսաւոր բանից սրբոց ըստ զրոյն կամ իմացութեան: Եւ է ինչ ի ներգործութեանց հոգւոյն աստուծոյ Հորհայոց. Եւ թէ այս և թէ այն, զու ընկալ զխնդրի մասց, առանց ամենայն երկբայութեանց և զոր և զօրէն մշակաց բազմահաւաք պտղոց, կամ

փուռ մի անուշահոտ բազմաբան ծաղկանց, աղբրս ընծայեցի. ձեռք մեծութեան. Եկեղեցեաց հայաստանեայց և ընթերցատէր մասց: Որ և աղաչեմ զբարեմիտ հանդիպողս. զպախան լեւոյ և զաւելին կշռել. Այլ և զերջանիկ զաղաւարտող մաղթեմ. զբել և զսակաւ յիշատակս այսոցիկ:

Ա. Ձ. 212^ա. Փ. . . զբեցաւ տառս աստուածային որ կաշի հարցմանի, և է նոր հատորն. ի թվաբերութեանս հայոց մեծաց ՊԵՐ տուժարի, ի վանս հաշակաւոր յիշատակի ս. առաքելոյս առ ոստ քաջ հաւատրի և բանիւն Վ. ի Գրգոր անուն հրեկոյի: Ի խնդրոյ սրբազան և հեղահոյի. ճգնաւորն. Արդ սրբատէր քահանայս այս Երեմիայ ցանկացաւ սմա և ես զբել ի վայելումն անձին իւրոյ սրբազանի. և մեք աշակերտք բանի Սիմեոն սղատաւոր և Գալուստ պիտակ զբեցաւ զսա:

Թի. Ձ 62. ԱՆՈՒՆ. Գիրք հարցմանց. Նիկի. քուրք. ԿԱԶՂ. 24.5×19.5×7.5 արխալակով կաշեպատ. առ վրայ շրջափակի. ք. ֆառակուսի ֆակդակներով. ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ. լատ. ցեցակիւ. ԴԱՍԱԿ. ԹՂ. 1-7, 14, 268^ա, 452^ա, 672-4, 797-800. Մեծնիթիւն. 24.6×18.6. Գրոնիթիւն. Երկաթ 15.6×5.6. Թոնիթիւն. 400. ՏՈՒՔ. 36. Վեճիւն. Կարմիր ք-ով. Գիր. քուրքիւ զեղեցիկ. ՍԿԶԲ. ՆԱՍԱՐՔ. քուրքիւ. ԼՈՒՍԱՆՅԻՍԱՐՔ. ծաղկաձև և ձուձև, կարդոյս կարմիր, զիլիկ գոյներով. ԽՈՐԱՆՔ. 15. հասարակ, ԿԻՍԱՆՈՐԱՆՔ. ԹՂ. հասարակ, քայքայ արքեր ձեւերով. 9^ա, 78^ա, 143^ա, 195^ա. և այլն. Գիրք. Արեւիկան. ՍԱՆՅՈՐ. Եւսայի վ. ՏԵՂԵԿՈՒՆ. Կողմաս. ԺԱՄԱՆԱԿ. Թ. ձ. Վ. — 1662. ՏԵՂԻ. Նորաշենիկ. (Երեւակի մոտ). ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ. շուսակներում կան շատ յարկաւորներ. որ. կը 705^ա. «զպատակաւ սերս ուսիր քղմ. ախարմայից ե.»: ՅԻՇԱՍԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ. 795^ա — 6^ա.

1. Ա. 9^ա. Յառաջաբան զրոյս. «Ներգործական իմն մշտաշարժ ընաւորեալ. վասն սրբոց զբեալ է եթէ որ յաւելցէ ինչ ի սմա խտարեալ մասք, յաւելցէ տէր ի վերայ նոցա, զամենայն հարուած գրեալս ի սմա: Նա թէ և պախտեցէ նոյն մասք պախտեցի և ինքն ի զրոյն կենաց զբեալ ի զինն յայսմիկ:

Ա2, 12^ա. Ցանկն է ա. հատորի հարցմանց. 13^ա. իսկ զայլ զրոյն ցանկս իւրաքանչիւր հատորի սկիզբն եղաւ զի զիւրաւ գտցես զամենայն բան, զոր և խնդրեսցես.:

Ա3, 15. Գրիգորի աշակերտի եռամեծի Յովհաննէս Որոսեցւոյ. հարցմունք պիտանիք և օգտակարք. զրոյ աշակերտեալ անձանց հարցումն:

Ա. հատորն. ա. ընդդէմ նոցա որք զբախտ և զհարկ ասեն.

«Որպէս ասեն հերցուածող զամենայն ինչ մարդկան. Դաւթի վերջին որ է Ա չար տանջել»:

Ա4, 32^ա. Վասն ճանաչման Աստուծոյ. «Որքան է ճանաչումն Աստուծոյ. և նմա է տալ ի պաշտօն»:

Ա5, 34^ա. Ընդդէմ այլազգեաց. «Նախ զի ուրանան զերրորդութիւն. պատասխանեցէ և մի յաղթեցէ ի նոցանէ»:

Ա6, 74^ա. Ընդդէմ Հրէից. «Կուրացեալ հրեայքն առարկեն. Հե համարն Ը հրէից գտցես բան:

Բ. հատորն. Հերձմունքն է.

Ա7, 78^ա. Ընդդէմ Արեւնոսաց. «Որք զաչս իմ աստից. զպատասխանին որ է ՍՈ. »:

83^ա. Առարկութիւնք Եւնոմիոսաց և Արևոսի եղծմունք. զիմադրութիւնք Գրեգորի աստուածաբանի. «Հայր կամաւ ծնաւ զսրբի. նահատակեւն բանալ բերանոյն»:

Ա8, 96^ա. Ընդդէմ Հոգեմարտից. «Արդ կատարեալ է աստուածութիւն. բանին և այլ հոգոյն սրբոյ»:

Ա9, 110^ա. Ընդդէմ Նեստորականաց. «Որք ուրանան զընութեամբ միաւորութիւն. զորո նզովեալ որոշէ ս. եկեղեցի»: 112. Հարցմունք առ երկաբնակի, որք աւրանան զմինն Քրիստոս Աստուած մարդացեալ.:

Ա10, 141^ա. Գ. հատոր հարցման աստուածաբանութեան Դիմիտրիոսի.

յգ. աստուածաբանութեան ս. Դիմիտրի. «Պարտք է զիտել զի. և մարմին եմք նմայ ըստ առաքելոյ»:

Ա11, 170^ա. Վասն հրեշտակաց և զիւրաց. «Զինչ է իմացական և իմանալին. զոր մի լիցի աշակերտացն ճշմարտութեան խորհել և ասել»:

Ա12, 193^ա. Սկիզբն Ցանկի Գ. հատորի. ի գործոց և արարչութեանց Աստուծոյ վեցօրէից.

«Յետ ընդդէմ արտաքս. իսկ սոքա օրինակ և նա ճշմարտութիւն»:

Ա13, 217^ա. Վասն արարածոց աշխարհի. «Վասն էր Աստուած զրով խօսի ընդ մեզ. որ ունի զջուրս ամբով հաստատեալ»:

Ա14, 225^ա. Վասն լուսաւորաց և աւուր և յեղանակաց. «Գրեալ է զի համանուն է. իմաստասիրաց անուանքն են և աւգոստն թագաւորն»:

Ա15, 241^ա. Վասն իւր տարերաց. «Նախ զի տարրական է հուր. և մերոյ լուսաւորչին Գրեգորի»:

Ա16, 261^ա. Վասն զբախտին. «Վասն էր Պողոս զբախտան երրորդ երկին. ի վերջին տարրէ, այսինքն ի հոգոյ կողմից»:

Ա17, 270^ա. Վ. լինելութեան մարդոյն. Բ. հատոր. հարցմանց.

«Վասն էր մարդն ի հոգոյ ստեղծաւ. որ և սակաւիկ մի առաջ ասացաւ»:

Ա18, 294^ա. Վասն ողւոյ մարդկան. «զի խնդրեմ ուսանել վասն բոլոր. այլ իմաստութեանն հասանք»:

Ա19, 314^ա. յգ. բոլոր մարդոյն. «Զինչ է արացուք մարդ. ի կազմութեան մարդոյն»:

Ա20, 325^ա. Զ. հատոր հարցմանց. 5 զիւրքն է Մովսէսի.

Վ. Արեւի և Նախահարցն. «Յետ ելիցն ի զբախտին կենաց. որպէս սոգոմացիքն չարութեան գործոցն»:

Ա21, 345^ա. Վասն Արարածութեան և իւրոցն. «Որք են որդիքն արարածութեան. որ զերեզման տեսուն է»:

Ա22, 369^ա. Յեկեղ զրոյն. բազմատու թիւն Մովսէսի առ Քրիստոս. «Արդ բազմաջան յեղանակաւ. հաւատացեալս անուան իւրոյ»:

Ա23, 394^ա. ի զեռական զրոյ հարց. «Որպէս զանազանի հին և նոր. ոչխարին խնդրեալ տեսուն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի»:

Ա24, 416^ա. ի թուոց զրոյ հարց. «Վասն էր Աստուած հրամայեաց թուել. Աստուած ընտրելոցն է թիւ»:

Ա25, 433^ա. Բ. հատոր. «Վասն էր

դրեաց Բ-դ. աւրէնք. հինգ դրեւոցն Մովսէսի :

Ա26, 451^ա. Է-դ. հատոր հարցմանց.

Յետու նաւեայ. « Յետ վախճանելոյն Մովսէսի. ժառանգեցեն զարքայութիւնն երկնից. » :

Ա27, 457^բ. յգ. դատաւորացն Իորայէի. « Եւ յետ Յետուայ դատաւորք. » և ի նոյն մեռանի որպէս ամենայն. » :

Ա28, 462^ա. Ա. թաղաւորութեանց. « Զինչ է եփուան և թերափն. » այլ և յարարածքն ի Ի գլ-ն Ի է համարն. » :

Ա29, 467^ա. Բ-դ. թաղաւորութեանց. « Զինչ է ամենայն որ մատիցէ. » ի դերեզմանէ և նմա լիառք. » :

Ա30, 474^ա. Գ-դ. թաղ-եց. « Վասն էր ցրտացաւ ի ծերութեանն. » դիւանէ է որ են չար հոգիք. » :

Ա30, 480^ա. Գ-դ. թ-եց. « Զինչ է շարժմամբ վերանալն. » որպէս ի վերոյ ասացաւ. » :

Ա31, 487^բ. Ը-դ. հատոր հարցմանց.

յգ. մարդեղութեան ժրկէին. « զանըսիկզն սկիզբան. » ի վերոյ Ի Ա գլ. ԾԱ համարն. » :

Ա32, 561^ա. Թ-դ. հատոր վասն նոր օրինաց և եկեղեցւոյ.

« Յետ այսորիկ հարցանելի է. » և դաւուսան Որոյ Մարդոյ :

Ա33, 583^ա. Յետ այսորիկ հարցանելի է վասն մեղաց. « Որպէս զանազանն մեղք. » և ի հուրն յաւիտենից այրի. » :

Ա34, 595^բ. յգ. առաքինութեանց. « Եւ այսպիսի աստեղալ տկարութեան. » առ կատարելութիւն երկոցունց. » :

Ա35, 608^բ. յգ. Ի խորհրդոյ եկեղեցւոյ « Որք են եւթն խորհուրդք. » խոտեալ է և պիղծ յամենայն օրէնս :

Ա36, 630^բ. յգ. առանձնակի եկւոյ. « Յետ այսորիկ հարցանելի է. » պարզեցեցէ զիւր արքայութիւնն. » :

Ա37, 675^ա. Ժ-դ. հատոր հարցմանց. « Վասն հանդերձելոյն և ժողովան մարդոյն. » Յետ այսորիկ հարցանելի է. » ի թաղութն և ի կատարութն նոցա. » :

Ա38, 695^բ. Վասն բաժանեալ հոգւոյ և մարմնոց. « Յետ կատարմանց. » և յառաջիկայդ ի կատարածի. » :

Ա39, 715^բ. յգ. նեւինն և կապելոյն. « Զինչ է կապելոն. » վասն նեւինն և յառաջիկայդ իւր. » :

Ա40, 720^ա. Վասն յարութեան հարցումն կարգաւ. « Զինչ է ա. յարութիւնն. » իսկ զիւր և զպարութիւն յառաջիկայդ ասացի. » :

Ա41, 739^բ. յգ. Բ-դ. դաւառեան. « Զինչ է որ ասէ տոյն. » ԺԴ գլ. որպէս յայտ է ի կարգիդ. » :

Ա42, 779^բ. Հարցմունք Գէորգ Ա-ի և լուծմունք Գրիգորի Ն. հարազատի.

« Գրեք քոյ վսեմամիտ խոհեմութեան. » և թախանձեալ մատաք ընծայեցի աղեղծ մատամբ զխոնարհոյդ նուէրս բանի. » :

Վերեւ գրած է. « Գրեցի յայսմ տեղւոյ և հարցմունքս Գէորգայ վասն բազում վրդայութեանցն որ առեալ է ի զերս այս. զանտարակոյս լիցի. » և են ամենայն հարցմունքդ ԺԴ. գլ. » :

211. Վերջացնում է. « Եւ յգ. այսորիկ այսքան ոչ բաւ բաւական բանի տուեալ զլուծումն այլ բաւ կարի. » հարկեալ ի սիրոյ քումդ եղբայրական խնդրոյ: Եւ այս ի խոռոխութեան ժամու. » յորում պաշարեալք ի հինից նետողաց, կրկին յարուցեալ խորալմ անուանեալ աղգաց: Զոր և անբաւ բաղմութեամբ ասպատակեալ աւերեաց զաշխարհս հայոց, պարսից, վրաց և զամենայն արեւելեայս: Ոմանք ի գերութիւն վարեալք արք և կանայք, և կէսք առաթուր զխաթաւալ, սրախողովոյ զօլորեալ. » ոմանք հրով կիտարեաց տոչորեալք և այլք ի ոսկոյ զաղանարեկ վասնգեալք. » Որ և մեր նստելով իւր ի մեռալս կամաւոր զկպահոյ, շահապստ կոչեցեալ ամրոցի. » յաւուր նոր կերակէի. » յանկարծահաս ժամու շարժեալ հեղեղաց. » զաւրաց, սաստկագին զոչմամբ, և ահաղնատեալ, սուսերամերկ կորովալիճ նետողաց, որ պատեալ. » պաշարէին զմեզ. » այլ և ի դռան կրայիս, ոսկաւ ինչ զանդաղեալ միոյն վրկեալ և միւսն դերեալ. » Եւ առ այս եկն ինձ ոյլ քաջ. » յերկօրեայ զառաւօտ խնդրէաք և ի նմա զեռանդն երանեալք, և այս ոչ շաբաթու և աւուրց սպառեալ, այլ ամոռց երկց սորին յերկարեալ. » Եւ այս աղէտ անգերծ տարակուսից շրջապատեալ զմեզ, շրջապա-

յութեամբ տօմարի հայկազեան սեւից, հաւելեց կրկնակի քառից և վեցակ վեցից. » :

Ա, ա. 418. Ի թուականութեան հայոց Ո. որ երանելի մեծ Վ-ն Միսիրար՝ որ մականուամբ Գոշ կոչեցաւ և սորին աշուկերտ վամական Վ-ն, որ Յովնանեկս էր անունն. և սորին աշ. Վարդան վ-ն. ս. աշ. Ներսէս. ս. աշ. մեծ կայեայն. ս. աշ. Յովնան Որոտնիցի. ս. Գրիգոր Տարեւացի. ս. Գանիկ վ-ն. Յովնանեկս համկեցի. ս. Թորոս վ-ն. ս. Գրիգոր Տարեւացի. ս. Յովնան շիրակի կոչեցեալ. ս. Ղուկաս Կեղուցի. ս. Սրապիոն Որոտնիցի. որ եղև կաթ. հայոց սա ունէր Բ աշակերտ Գրիգոր Կեսարացի. և Մովսէս Սիւնեցի. ի վախճանելն սորա Գրիգորն տուեալ էր ի շխանական պատիւ վ-ն. և պատուերեալ զի յետ վախճանին փոյթ ընդ փոյթ ապեց զշխանապետին պատիւն Մովսէսին, որ և արար նա զհրամանն այս Մովսէս որ եղև Բ-դ. լուսաւորիչ աղգիս, պետ և հովուապետ, որ ունէր բազում աշակերտս մինն Փիլիպոս որ եղև յետ նորա կաթողիկոս և միւսն Եսայիայ վարդապետ՝ որ ի թվին Ռ2 և Զ ամին նստաւ յաթուղս երկաթայ և զպարեայն և զեկեղեցին նաև զբովանդակ շխանածան, նոր նորոգեալ շրջապայց սրպէս կայ ի վերջ զրոյս յեշտաակն: Եւ զայս վասն այնք զրեցար զկարգ վարդապետացն ասա. զի յաղգաց եկելոց յայտնի լիցի յսկզբանց անտի ի Զ հարկւր թուոյն, մինչև ցմ, Ժ. Ժ. և մին թիւն, թէ որք ջան և աշխատանք կայ սոցունց ի վերայ աղգիս. և Կ սրպետի ոք էին սորա կարգ. Ը կարգի, իւրեւ սրգեք հարանց հարադատ լեալք և միայ շառաւիղէ բողոքեալք, և մի քան զմի քաջ երեւեալք հասին մինչև ի ժամանակս յայս:

Բ. 795. Փ. աւարտեցաւ զիւրս այս սխրալի որ ասի հարցմունք. Զոր արարեալ. ս. հարն մեր Գրիգոր կայեցեալ Տարեւացի: Այլ և ասացաւ զմեծ վարժապետին Յովնանեկս որոտնիցայ. » ի բանից մարդարեկն, զոր քաջ իմաստութեամբն իւրով արատայտեաց: Ի թվականն հայկական աղգիս մերոյ ի ՌՃԸ. հրամանաւ և ծախիք մեծի վարդապետին Եսայիայ Կարճասկոյ, զոր ետ գրել սակս սրբոյ Կարապետի երկնայայ զոր ինքն էր շինեալ զեկեղեցին հայտնապ և մեծախառ հանգերձ պարսպաւն և ամենայն

շինուածքովն: Եւ ես. » Վարդապետ քահանայս երկրաւ ստորնցի ընտեղալ ի գեօղոս նորաշինկաւ որ կա նստեալ ընդ հովանեաւ աճուրդեղեկիտ Երընջախայ: Վասն անխղիչ ուրոյն զոր ունէի առ վարդապետն մեծ. » Ետու դրել սիրելի և նորաբողոք որդեկին իմոյ արխիանիկ: Արդ յերես անկեալ. հայցեմք. յիշել զբողմաւստակ ծերունի վ-ն Եսայիայ. » որ ոչ միայն զեկեղեցի և եթ շինեաց, այլ և ճգուն և աշխատութիւնս բազումս կրեաց յարապին և ի ներքին ներհակաց, նաև յուր արդիւնս եթող ատա. » :

Ը. 432^բ. » Վարդապետ՝ թողութիւն արարէք սխալանացս. » զի օրինակն յոյժ սխալ էր ևս առաւել խամ գրած՝ Աստուած նորա արքայութիւն տացէ:

Ա. 796^ա. » Յիշեցէք և զուսուցիչ արհեստին իմոյ զԿողման գրիցն, որ և բազում աշխատեցաւ ի վերայ սորա՝ զրեկն և ի ծաղկելն:

տե.ս. նաև № 61. Ա-Ա.

Թի. Լ. 63. ԱնՈՒՆ. Գիրք Մոյսիսեանց եւ Առաքնութեանց. Նիիթ. քոյրք. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. վաս յե. ԴԱՏԱԲԻ Թ. 1^ա-3^բ, 249^բ, 647—650. ՄԵՆՈՒԹԻՒՆ. 26×19×9. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. Երկաթ. 18×5. ԹՈՒԼԹ. 650. ՏՈՂԹ. 34. ՎԵՐՆԱԳԻԹ. կարմիր ք-ով ԴԻ. քոյրգիր. ՍԿԶԵՆԱՍԻԹ. քոյրկաղիր, զարդադիր. կարմիր եւ կապուց ք-ով. ԼՈՒՍԱՆԳԵՆԱՍԻԹ. 20^ա, 250^ա. Եւ ցիլի սկզբում. ԽՈՐԱՆԹ. Թ. 250^ա. ԿԵՆԱՆՈՐԱՆԹ. Թ. մեծ գլ-երի սկզբում. ԳՐԻ2. Յովնանեկս վ. ԺԱՄԱՆԱ. (Ժ2.) ԿԵԼԹ. 250^ա. 647^բ. սեփական վրդ. քարակ վրդ. ՌՃԸ. ՏԵՆԵԿՈՒԹԻՒՆ. սկզբից թերի. ՅԵՆԱԿԱՆԳՐՈՒԹԻՒՆ. 190^ա, 540^բ, 647, 648.

ՅԻՈՒՅԻ ԳԻՐԿՈՒԹԻՒՆ. ԺԱՄԱՆԱՅԻՆ ԿԱՄԱՐԱՆԻՆ

Ա. Ա. 4^բ. յգ. զարշաթեան մեղաց « թշուառական առնէ. » (5 գլ.)

Ա2, 20^ա. յգ. եօթն գլխաւոր մեղացն « Եօթն չարք կան ի սիրտ նորա. » (34.):

Ա3, 83^ա. Յգ Բ-դ. մասին մարտեանցն, որ է նախանձն. « Նախանձու բանտարկուն եմու. » և ոչ Աստուած հազորդէ նմա, և այսքան բաւական. » (9.):

Ա4, 94^ա. յգ. բարկութեան. « Որպէս ասէ Աւգոստինոս հայրաւորութեանն. » քաղցրաւք բանեցն ցածեցի (17):

ԱՅ, 109^ա. յդ. ծուլութեան.. «ըստ Գրեգորիոսի ծուլութեանն ծնանի..» (25):

Ա6, 137^ա յդ. ազահութեան.. «ըստ Աւգոստինոսի ոչինչ ծանրագոյն կրէ..» (26):

Ա7, 189^բ. յդ. Որկրամոլութեան.. «ըստ Գրեգորիոսի է գլխոյ» (24):

Ա8, 211^բ. յդ. բղջարութեան.. «Որպէս ասէ ջերօ (Հերոնիմոս) խորտիկաց և..» (32):

Ա9, 250^ա. Գիրք յդ. Առաքիւնքանց.. «Քանզի ջանք իմաստնոցն պարտէ լինել..» (7):

Ա10, 263^ա. Յդ. երկն աստուածային առաքինութեանց. «Յետ ասելոյն յառաքինութեանցն..» (61):

Ա11, 349^ա. Գիրք յդ. յուսոյն. «Ճնաւ զմեզ վերստին ի յոյսն կենդանի..» (17):

Ա12, 369^բ. յդ. սերոյ. «Դիտաւորութիւն աստուածային օրինաց..» (23):

Ա13, 403^բ. յդ. չորեք կալոյնարական առաքինութեանց. «որպէս ասէ Դիոնիսիոս ի գիրս..» (11):

Ա14, 422^ա. յդ. ողջախոսութեան.. «որպէս ասէ Գրեգոր թէ խոհմութիւնն ուսուցանէ..» (16):

Ա15, 443^ա. յդ. արեւութեան.. «որպէս ասէ Բեռնարդոս» (18):

Ա16, 489^բ. յդ. արգարութեան. «որպէս ասէ երանելին Թոմաս..» (43):

Ա17, 561^բ. յդ. եւթն պարզեաց հոգւոյն սրբոյ. «Եւ պարզեւ մարդկան..» (17):

Ա18, 606^բ. յդ. երանութեանցն.. «Քանզի խոստացեալ էր Աստուծո..» (19):

Բ. ա. 647^բ. Պաշտօնադրեցի Արարեալ վրստեան սրբազան Ներսէսի գրադիր էի ՌԲՃ թվին ի յայանութեան որ եպ. ձեռնադրեցաւ ՌԲՃԱ ի հոգ. ԺԱ-ն էր Արարեալ ծայրագոյն եպ. և Սարգիս եպ. քն վկայք են ի դրան ս. երկն մանկանց. Նոյնպէս և ես սրբազան կաթողիկոսին Իսրայիլի անարհեստ նոսար Ասեփանոս վրդ. թվին ՌՄԾԹ. յուլ. ԺԸ ի վանս երկն ս. մանկանցն ձեռամբ սրբազան վեհին իմոյ եպ. օծայ..»

Շ. ա. 648^ա. Ես տէր Բարսեղ վ. ս. որ եմ տեղեաւ ազուլեցի.. և առաջնորդ մեծ անապատին.. և զայս երկու գիրքս ըստա-

յայ հալալ ընչիւք խմովք.. և ի ՌՃԿԵ թուին ետու զոս ի յանապատն սուրբ որ ասի Տաթևու մեծ անապատ..

Ա. ա. 190^ա. Ես Չարայպետու Մեծ շինացի Թորոսեց եսայի որդի skr Սարգիս առաջ.. գիրքս ի ՌՃԶԶ թուին.. երգիրս Օսմանցոց էր..:

63^ա.

Սկզբնց և վերջնց թերի. վարժ նոսր գրով 12 թ. հարցմունք և պատասխանիք. յդ. քահանայի պահոյ գինւոյ և բամբակաւ սողաց:

Թի. Աճ 64. ԱՆՈՒՆ. Քարոզագիրք. Նիիթ. րոյր. ԿԱԶՄ. 24×18, 5×8 կաշկապ ճախտակակալ. ա-ի վրայ խալափանդակ. ք-ի վրայ փառակոսի փանդակ. ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ. վաս յէ. ԴԱՏԱՐԿ ԹՂ. 1—6, 20^բ, 1069—1074. ՄեծՈՒԹԻՒՆ. 24×18, 2. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. երկսիւն. 18, 6×5, 6. ԹՈՒՂԹ. 537. ՏՈՂԹ. 32-3. ՎԵՐՆԱԳԻՐԹ. կարմիր քանակով. ԳԻՐ. րոյրգիր գեղ. ՍԿԶՐԱՏԱՌԹ. րոյնագիր, կարմիր և կապոյս ք-ով. ԼՈՒՍԱՆՅԱՒԱՐԹ. ծաղկակալ և րոյնագիր. գեղ. կարմիր, կապոյս և կանաչ գոյններով. ԽՈՐԱՆԹ ԹՂ. 21. գեղ. ԿԻՍԱԽՈՐԱՆԹ ԹՂ. 7^ա. ԳԻՉ. Հեղինե և Մարիոս վրդ. ՄՏԱՅՈՂ. Մեարք վարդապետ. Թ. ԿՈԿՈՂ. Ազարիա սարկաւազ. ԺԱՄԱՆԱԿ. ՌՃԵ (1656.) ԿՆԻԹ. 21. 396^բ.. եպ. ՌՃԵ. ՏԵՆԵԿՈՒԹԻՒՆԹ. 885^ա. ով եղբայր րոյրիս արարեփ էր սեղ մնաց. յէ սխալ այլ ձեռն վրայ էի եղեալ. զի յոյժ ծանրացեալ է գրուիս. վայ ինձ. 638-9, արտառաւ գրեցի յորժամ յիշեցի զմայրն իմ զՀեղինե..: ՅԻՇԱՏԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆԹ 20^ա, 94^ա, 104^բ. և այլն. շատ յօդուածներ զերջում. ԲՈՎԱՆԳԱԿՈՒԹԻՒՆ. 7. ցանկ գլխոյ:

1. Ա. 21^ա. Գրեգորի եռամեծի քաջ հռետորի և անյաղթ փիլիսոփայի աշակերտի Յովնան Որոսնեցոյ, արարեալ բանս խրատականս ողեշահս, և հանճարս իմաստել ի մեկնութիւն և ի գովեստ փառաց տօնից տէրունականաց, ի պատիւ սրբոց, և պատճառ զիտութեան տխմարաց, մանաւանդ ի յորդ արտառուաց անձանց թաղծերոց: Յաւէտ ի ճշգրտութիւն կարգաց ուղղափառաց և յեղծումն բարբաջմանց չարափառաց, ի յեղձ մաղթանաց ոմանցն բանասիրաց եղբարց հարազատաց նորին աշակեր-

տաց. տարեմտին քարոզ. այլ և ի խորհուրդ ժամահարին:

Քարոզ ի բանն փող հարէք ի գլուխս ամսոց:

«Ի ասոն տարէք (?) (տարեկանաց) ասէ մարգարէն Դաւիթ. ժառանգեցէք պատրաստեալ ձեզ ի սկզբանէ աշխարհի.. որում և զմեզ.. այժմ և միշտ:

2. Ա. 35^ա. Եռամեծին Յոհաննու Որոսնեցոյ ի Բնն. և յամսեանն վեցերորդի.. «Նախատեսցուք զվեցերորդ ամիսն թէ վասն զինչ.. յորս եհատ կոյսն Մարիամ, որով և մեզ լիցի լինել.. ժառանգութիւն սրբոց և սկրողաց իւրոց այժմ..»:

1. Ա. 40^ա. ի բն. առաքեաց զբան իւր և բժշկեաց. «Մեծ են զործք աստուածայինք և հրաշալիք.. և մարմնացեալ բանին և զործակից ս. հոգւոյն այժմ..»:

Ա. 51^ա. ք վասն ծննդեան. ի բանն Տէր ասաց ցիս.. «Անունն Քրիստոսի կրկին ուսուցանեն զիրք. և ժառանգութիւն արքայութեան երկնից ի Քրիստոս Յիսուս ի Տէր մեր, որում..»:

Ա. 62^բ. ք ի բանն. Բանն մարմին եղև.. «անհասանելի է խորհուրդն.. երկնային ուրախութեան իւրոյ ի Քրիստոս Աստուծ մեր որ է աւրհնեալ ընդ հօր..»:

Ա. 77^ա. ք Աւետեաց Աստուածածնին. ի բանն.. իջցէ որպէս զանձրև. «Աստուածային ամբն խորին.. և ողորմութեան և անձառ պարգեացն արժանի արարցէ ի Քրիստոս Յիսուս ի Տէր..»:

Ա. 85^բ. ք ի միլաութիւն տեառն. ի բանն ով ամփոփեաց զՅուրս.. «Աստուածեղէն հանճարովն առլցեալ.. այն է երանելի աւրհնութիւն և անանց բարութիւն և կեանք յաւիտենական, որում..»:

Ա. 94^ա. ք վասն միլաութեան. ի բանն ի քէն է տէր ազբիւր.. «վարդապետք ասեն թէ երկիրս ոչ տայ.. և լուսաւորել զործովք բարեաց և անմահ կենօք ի Քրիստոս Յիսուս ի Տէր, որ է..»:

Ա. 105^ա. ն. վասն թլփատութեան. ի բանն իբրեւ լցաւ.. «Հայրն հաւատոյ և հանգիստն.. և հարցէ զմուրա և զպատիր խաբէութենէն նորա.. ի մէջ այժմ և յապագայն..»:

Ա. 112^բ. ք վասն թլփատութեան

ի բան. իբրեւ լցան աւուրք Ը.. «Ասեն վարդապետք եթէ էր ոմն ճարտար և արժանաւորել փառաց և անուան Քրիստոսի յուսոյ մերոյ որ է աւրհնեալ..»:

Ա. 122^ա. ք. զալսեան տեառն Խօրեայ. ի բանն. Արդ արձակեալ զճառայս քս.. «Դիտելի է զի ծերն Սիմէոն.. մուտ յուրախութիւն տեառն բո, որոց լիցի մեզ ընդ նոսին վայելել..»:

Ա. 134^ա. ք. վասն Տեառնդառաջին. ի բանն իբրեւ ածին.. «Զպատճառ աւուրս լատին.. որով ընդ հրեշտակերամ զատուցն.. պար առեալ երգեմք զաւրհնութիւն.. հօր և որդի..»:

Ա. 142^ա. ք. վասն տեառնդառաջին.. ի բան իբրեւ լցան աւուրք սրբութեան. «Լուսն օրնաց և մարգարէից.. ընդ հօր իւրում աճենալի և ազատիչ ս. հոգւոյն..»:

Ա. 150^ա. ք. վասն Յովհաննու ծրննդեան ի բանն. և զու մանուկ մարգարէ.. «Յիսուս լոյս փառաց աշխարհիս. և օթելանս կապմեցէ ս. երբորդութեան..»:

Ա. 156^ա. ն. ք. վասն Յովհաննու գլխատման. ի բանն. ձայն բարբառոյ յանապատի «ի բանս այս 4 իրս տեսանելի է.. և փառս վեր առաքել միտանական ս. երբորդութեան..»:

Ա. 163^ա. ն. ք. կրօնաւորաց.. ի բանն առաւելն.. չորս են որ փոքր են. «յամենահրաշ զործոց. ժառանգութեան մասին վեճակի սրբոցն ի լոյս ի Քրիստոս.. որում..»:

Ա. 176^ա. ք.. ի նոյն խորհուրդ. ի բանն առաւելն. Գ են որ պատած չըջին.. «Նախ պարտ է զիտել.. ի փառս մշտաէտ յանարաւամ ուրախութիւնն անզրաւ կենացն ի Քրիստոս..»:

Ա. 183^ա. ք. խրատ կրօնաւորաց. թէ զինչ հարկաւոր է.. «Առեմք նախ եթէ այն է.. միշտ ի վերայ բարոյ. այսբան առ այս..»:

Ա. 190^ա. ք. վասն պահոյ և փորձանաց աստանայի. ի բանն յայնժամ վարեցաւ Յիսուս.. «Վարդապետք ասեն եթէ հաւատացեալք. և պատրաստեալ զանձն քո փորձանաց..»:

Ա. 199^բ. ն. վասն փորձանաց ի բանն

Յորայ. փորձութիւնք են կեանք. «Ասէ իմաստունն ոսկի փորձի ի բովս. յոր և մեք մաղթեսցուք արժանի լինել յաւիտեանից».

Ա20, 207^բ. ն. ք. վասն շաքարապահոց. ի բանն ահա երեք աւուրք. «Վասն պահոց նախ գիտելի է. տօնատէրս հաւատով և յուսովն սէնն Գրիստոսի և նմա».

Ա21, 212^ա. ն. ք. վասն Զորեշքի. և ուրբաթի, ի բանն պահեմ երկիցս. «պատճառ պահոցս որպէս. ուրախութեանցն հաղորդ լինել ի Գրիստոս Յիսուս».

Ա22, 217^ա. ն. ք. շքթի. աւուրն. ի բանն. սկիզբն իմաստութեան երկիւղ. «Սկիզբն ամենայն էից Աստուած է. սկիզբն իմաստութեան. որ է պատճառ իմաստութեան և զխոյնութեան ի Գրիստոս».

Ա23, 224^բ. ն. ք. յղաց. ի բանն. զորս եղ Աստուած յեկեղեցւոյ. «յղ. առաջարկեալ տեսութեանն. Գ. դ. վարդապետս ի փառս և ի պատիւ և ի պարծանո Գրիստոսի Աստուծոյ».

Ա24, 229^ա. Վասն էր ի գիշերի տամբ իշխանութիւն վրաց. «Առեմք ձեզ եթէ վասն հնգետաւան. ընդէր ի գիշերի տամբ իշխանութիւն վարդապետաց և Գրիստոսի».

Ա25, 233^բ. ն. գաւազան տալոյ. «Իսկ թէ զինչ նշանակէ գաւազանն. որ է վասն յուսոյն ձեռոյ».

Ա26, 236^ա. ն. վասն վարդապետական կոչման «Այլ ուր կոչի վրդ. ունել իշխանութիւն ի վերայ Թ. քաղաքաց».

Ա27, 238^ա. ն. ք. դրոց աշակերտեալ մանկանց. ի բանն իմաստնոյն բաժանի. «Արարչագործն Աստուած ըստ բարեբար. և մշտաւէտ ուրախութեամբ ի Գրիստոս Յիսուս».

Ա28, 246^ա. ն. վ. զխոյն և առաջնորդաց. ի բանն. Որդի մարդոյ դէտ. «Ի կրկին գոյացութեանց բաղկացեալ է. հրեշտակեամբ գասուցն. և մշտաւէտ ուրախութեանն».

Ա29, 256^ա. ք. վ. երկասարդաց. ի բանն ուրախ լեր երկասարդ. «պարտ է գիտել զի ընդունակ և զամենայն հաւատացեալս անուան իւրոյ և նմա».

Ա30, 261^ա. ն. վ. մանկանց. ի բանն. յիշեալ զարարիչն. «Ի մէջ ամենայն կենդանաց».

նեաց. և յարութեան կենաց ի Գրիստոս Յիսուս».

Ա31, 268^ա. ն. ք. վ. երկասարդաց. ի բան. երեք են զորս. «Արարիչ Աստուած բոլորեց. որով և ընդ որում հօր և հոգոյն».

Ա32, 276^ա. ք. վ. մեղաւորաց. ի բան. «Ո՞ յորոց թողեալ իցէ. «Ճանապարհ կենցաղոյս կրկին է. յաւիտենից ընդ ամենայն սուրբս իւր և նմա փառք».

Ա33, 283^ա. ն. ք. վ. բարի և չար ճանապարհի. յառախ. են ճանապարհք. «կրկին են ճանապարհք վարուց. ճշմարտ ուխտիւ տեսուն մերոյ Յիսուսի Գրիստոսի, որով և ընդ որում».

Ա34, 292^ա. ն. վ. ողբիւրն ի բանն. Արդ առէք զսպառազնութիւնն. «զամենայն ինչ զոր արար. մահաբեր օձէն և անպարապ թշնամոյն եկեղեցի իւր Գրիստոս Աստուած մեր».

Ա35, 300^բ. վ. ողբիւրն. ի բանն հայի ի բարձունս. վրդք. ասեն յորժամ. «ցնծութիւն կենացն յաւիտենից».

Ա36, 306^բ. ն. ք. մահու ի բանն. պատուական է առաջի տեսուն. «վրդք. ասեն որպէս զանազանն. կայանիցն աջակողմեան, քաղցր և անպարա ցնծութիւն».

Ա37, 313^ա. ն. ք. ի նոյն խորհուրդ ի բան. պատուական է. «վրդք. ասեն թէ մահն նախ բաժանի. պարզեօք որբութեան ի Գրիստոս Յիսուս ի աէր մեր».

Ա38, 319^բ. ն. ք. վ. մահու. «Իսկ թէ կարգաւորաց իցէ. և մեղ հանգիստ որբութիւն հայցեաց».

Ա39, 330^ա. ն. ի պատճառ. ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք. «բանս այս ունի բազում. առաջնորդական հոգովն որբով որում փառք».

Ա40, 334^ա. ն. Գ. դ. աւուր. «Իսկ թէ վասն զինչ պատճառի. իբրեւ զարե յարքայութեան երկնիցիք».

Ա41, 339^ա. ն. ք. Գ. դ. աւ. «Իսկ Գ. դ. աւուրն Գ. յիշատակ նշնեց. և յանսխալալ գթութեանցն Աստուծոյ և տեսուն մերոյ».

Ա42, 340^բ. ն. ք. Ե. դ. աւ. «Այլ և հինգ օրն դարձեալ ի գերեզմանն գան. կացուցես զոս դատաւորն».

Ա43, 342^բ. ն. ք. Զ. դ. աւ. նշնեցե-

լոց. «Որ ի վեց աւրն Գ. դամբ. և անթառամ պտկացն ի Գրիստոս Յիսուս».

Ա44, 345^բ. ն. ք. Ե. դ. աւ. նշ. «Իսկ Ե. դ. աւուրն յիշատակք. հրեշտակեամբ անթառամ պտկացն մշտաւէտ ուրախութեանցն».

Ա45, 349^ա. ք. վ. միջիթարութեան. ի բանն. կարկից օրն յորում ծնայ. «Ամենայն բանք և դործք. և մարդատէրն և որբմածն և գթածն և նմա փառք».

Ա46, 354^բ. ն. ք. վ. միջիթարութեան. ի բանն. լաւ է օր մահուան. «Այոպէս է բնութեալ. մանկանց լինել որբոյն ի լոյս և նմա փառք».

Ա47, 361^ա. ք. վ. կաթին դետութեան. ի բանն. դթեայ կաթն. «քաղցր են ի քիմն իմ. և երկրպագութիւն ընդ Հօր իւրում և ամենասուրբ Հոգոյն».

Ա48, 369^բ. ն. ք. վ. բարի հովաւաց. ի բան. ես եմ հովիւն. «Վրդք. ասեն թէ սատանայ նմանէ. զի նորին փառացն արժանացի. որում վայել է».

Ա49, 380^բ. ք. եպոց. ի բանն. եթէ ոք եպ. ի ցանկայ. «Վրդք. ասեն թէ ի մէջ բարոյն և չարին. ի փառս և ի գովութիւնս հովաւապետին Գրիստոսի, Աստուծոյ մերոյ որ է աւրհնեալ».

Ա50, 389^բ. ք. Երեքովն ի դէմս քահանայից. ի բան այր մի իջանէր. «Ասեն իմաստունք թէ բարի է միաբանիլ. ամենայն պաշտօնեայք եկեղեցոյ առնուն վարձս ի Գրիստոս Աստուծոյ մերոյ».

Ա51, 396^ա. ք. բուն բարեկենդանին. ի բանն. արդ ի պատուի էր. «Նախ տեսանելի է զինչ. ուրախութեան արժանաւորեցէ զամենեւեան».

Ա52, 404^բ. ն. ք. յառաջին կիրակին ի բանն. ճրագ մարմնոյ տին է. «Ամենայն բանք առաւելուր. փառացն իւրոց որ է աւրհնեալ ընդ հօր».

Ա53, 414^բ. ն. ք. վ. Ա. աւ. ի բան յորժամ յազօթ կաց. «Վրդք. ասեն թէ ազօթս այս. արքայութեան երկնից ընդ ամենայն սուրբս».

Ա54, 425^բ. ն. ք. վ. պահոց ի բանն. լուացարուք սրբեցարուք. «Գիտելի է զի չորիւք. և որբութեան վրկիւն մերոյ և Աստուծոյ Յիսուսի Գրիստոսի».

Ա55, 431^բ. ն. ք. ի սկիզբն պահոց վ. խոստովանութեան. «զսրբութիւն աղտեղութեան մէջ մեայն. և դրոյն կենաց արժանի լինել ի Գրիստոս Յիսուս».

Ա56, 440^ա. ն. ք. ապաշխարութեան. «Ասուցանէ մեզ Առաքեալն. զմեզ փրկելն ամենեցուն Գրիստոս Աստուած մեր և նմա».

Ա57, 449^ա. վ. շքթի. աւուրն. «Սոփութիւն է թաղաւորաց որ դնան. և կեանք յաւիտենական և նմա».

Ա58, 456^ա. ի ն. կիրակի. ի բանն. խնդրեցէ նախ զարքայութիւնն. «Ի ձեռնասուրբենէ հոգւոյն սրբոյ. և մարմնաւոր բարութեամբ և նմա փառք».

Ա59, 465^ա. ն. ի նոյն կիրակի. ի բանն. զհիւրասիրութեան զյետ. «Ի մէջ ամենայն կենդանեաց. և մեծ վնաս է մարդատեցութիւն և զհիւրն անարդել».

Ա60, 468^բ. ք. վ. ողորմութեան. եղբւրք դթած որպէս. «Յորժամ տեսանէ հայրն զորդին. և ջնջեցէ մեղս հաւատացելոց ընդ որում փառք».

Ա61, 475^ա. Վասն հոգեւոր և մարմնաւոր առաջնորդաց. ի բանն եթէ լիցն երաշխաւոր. «Ո՞չ ուստեք է իշխանութիւն, եթէ ոչ յԱստուծոյ. որում և զմեզ արժանի արացէ».

Ա62, 482^բ. ն. ք. քառասնորդաց. ի բանն պահեալ զՍ. տիւ. և զՍ. գիշեր. «յղ. քառասնորդաց պահոցս երեք. ապա արժանի լինին մախն արքայութեանն եկեղեցոյ».

Ա63, 492^ա. ք. վասն ազօթից ի բանն. յամենայն ժամ պարտ է. «վրդք. ասեն թէ ազօթք յոյժ օգուտ է. և ընդունել զխնդրուածս սրտից մերոց և նմա».

Ա64, 499^բ. ն. ք. Բ. դ. կիրակի. ի բանն լեր իրաւախոհ. «Ասաց նախ քան զայս թէ. զի և յաւիտենական բարեացն հասցուք ի Գրիստոս Յիսուս».

Ա65, 508^բ. ն. ք. վասն զղջման. «Դէմք առաւելս առ ամենաւել բնութիւն. և հանդերձեալ բարեացն հասցուք ընդ ամենայն սուրբս ի Գրիստոս».

Ա66, 517^ա. Վասն վարդապետութեան. ի բանն. ահա ել սերմանահան. նախ խնդրի թէ վասն զինչ պատճառի.

որով չափով չափեսցի ձեզ ի Բրիտանիայ... » :

Ա67, 523^բ. ն. ք. ի նոյն գէմս. « Որպէս բժշկի որ ներհակաւն . ի վարձատուողէն բարեաց ի Բրիտանիայ Աստուծոյ... » :

Ա68, 531^բ. Դ-դ. կերակին. ք. ի բանն մի երկնչիւր հօտ փոքրիկ. « Ի արեւնակաւն հրամանացս. կացուողէ սրբոյն ի լոյս Բրիտանիայ Յիսուս Տէր մեր... » :

Ա69, 540^ա. ք. վ. անաեսին. ի բան. ալը մի էր մեծատուն. « Նախ պարտ է զի աւել զի բազում. ողորմութեան Աստուծոյ արժանաւորեալ և նմա... » :

Ա70, 549^ա. ք. մեծատանն. « Յամենայն առակաւոր բանս . յարքայութեանն հանդիցուք ի Բրիտանիայ... » :

Ա71, 562^բ. շք. օր. քառանկիցն ք. « Լուսապտակ և արժանազարդ մեծապայծառ . ի փառս պաշտօնին սրբոյ Բրիտանիայ Աստուծոյ մերոյ... » :

Ա72, 568^ա. ն. Ե-դ. կիւ-էին ք. վ. մահու. Արթուր կացէք. « Նախախնամութիւնն Աստուծոյ . խոստովանութեան և ապաշխարութեան, զի արժանի լիցուք հասանել... » :

Ա73, 575^բ. ք. վ. թղենոյ ի բանն. թղենի ոմն անկեալ. « Ամենայն զիրք աստուածաշունչք և օգտակարք. յուսացելոց իւրոց որ է աւրհնեալ ընդ հօր իւրում... » :

Ա74, 584^ա. ք. վ. հոգւոյ. « Վազ ասեն զմարդն ի հոգւոյ. զի պատրաստեալ պաշտօնն հասցուք ի Բրիտանիայ Յիսուս... » :

Ա75, 589^բ. ն. ք. ի բանն. Դատարար մի ի քաղաքի. « Ոմանք զբանս առակի ի յաստուած. և անպատում խնդութեանցն ի Բրիտանիայ Յիսուս... » :

Ա76, 594^բ. ն. ք. վ. աղօթից. ի բանն. Արք. Բ. ելին ի առձարն. « Պարտ է զի աւել զի ժամ. արդարութիւնն է ամենեցուն Տէր մեր Յիսուս Բրիտանիայ... » :

Ա77, 601^բ. ք. ս. Գրեգորի. ի բանն. նմանողք ինձ եղբուք. « Առաքեալն հեթանոսաց. եթէ եկայք օրհնեալք հօր իմոյ. ի Բրիտանիայ Յիսուս... » :

Ա78, 613^ա. ն. ք. ս. լուսաւորչին ի բանն. զորք էք լոյս աշխարհի. « Փրկիչն բոլորից Տէր մեր Յիսուս Բրիտանիայ. զի ազատեալք. արժանի լիցուք փառաւորել... » :

Համադոյ. Երրորդութիւնն լուսոյ հօր... » :

Ա79, 625^բ. ք. այգւոյն. վասն արիութեան, ի բանն. ընդէր կայք. « Ասեն իմաստունք թէ ամենայն ինչ որ. կուտիցն մտանել յառադատան լուսոյ ի Բրիտանիայ Յիսուս... » :

Ա80, 631^բ. ն. ք. վ. որմանց. ի բանն Տէր ոչ սերմ բարի. « Հարցանեն իմաստունք թէ չար և. աստուածային քաղցր տեսութեան իւրոյ և ողորմութեան և նմա... » :

Ա81, 640^ա. ն. ք. վ. հաւատոյ. ի բանն լուր ի սրայէլ Տէր Աստուած. « Վասն Աստուծոյ խօսիլ և այլաբանել. և մեծի ողորմութեան Աստուծոյ ի Բրիտանիայ Յիսուս ի Տէր մեր... » :

Ա82, 645^բ. ք. վ. յարութեան Ղազարու ի բանն եկեցէ ժամանակ. « Զ-դ շաբաթս այս յորում ասենք. որպէս ասէ առաքելու և նմա... » :

Ա83, 650^բ. ն. ք. ի նոյն « Եւն բառ ի ս. գիրս յերեք տեղւոյ զնի. վասն զի նմա իսկ վայել է փառք... » :

Ա84, 656. ք. ի բանն ասացէք զստերք Սիօնի. « Սիօն ամբողջ էր Հրէաստանի. զառնալով ի Բրիտանիայ ի փառս հայրենի. որում փառք... » :

Ա85, 665^ա. ն. ք. ծաղկազարդին. ի բանն աւրհնեալ որ դաս. « Մեծ են զօրծք քո տէր. վասն զի նմա իսկ վայել է փառք ի շխանութիւն... » :

Ա86, 676^բ. ք. ծաղկազարդին. « Ասեն իմաստունք բժշկէք թէ հիւանդութիւնն. երթալք ի զեղդ որ ընդդէմ ձեր կայ որում փառք... » :

Ա87, 687^ա. ք. վ. մեծ երկաշարթի ի բանն. և այգւոյն. « Հաբաթս այս մեծ և աւագ կոչի. ասեն զայս կեղծաւորս որոց փրկեսցէ... » :

Ա88, 696^բ. ն. ք. ի խորհուրդ մեծի Ներկուշարթին. ի բանն երկիր և ի նմանէ ելցէ. « Յաւուրս վեց արար. անբաժանապէս ի գլուխն Բրիտանիայ որում փառք և պատիւ... » :

Ա89, 704^բ. ն. ք. մ. Նրեքշարթին ի բանն նմանեցաւ արքայութիւնն. « Որքան մարդն ի հեշտութիւն աշխարհի. եկայք աւրհնեալք հօր իմոյ. որոց լիցի մեզ ամենեցուն... » :

Ա90, 713^բ. ն. ք. մ. Չորեքշարթին. ի բանն. իբրեւ եկն Բրիտանիայ ի տուն Սիմոնի. « Բրիտանիայ անուն օծեալ թարքմանի. և անցեալ պաշտեսցէ. որում և զմեզ զամենեւեան արժանի արասցէ... » :

Ա91, 720^ա. ք. ապաշխարութեան. « Վազ ասեն թէ Աստուծոյ ողորմութիւնն է. այլ զմեզաւորս յապաշխարութիւն. որում... » :

Ա92, 726^բ. ք. վասն բժշկութեան բորոտին. « Հիւանդ որ զցաւն ծանր ունի. ողորմութիւն բորոտին մարմնոյ և ի մեզ հոգւոյ... » :

Ա93, 732^բ. ն. ք. բժշկութեան բորոտին. ի ն. բանն. ձգեաց Յիսուս. « Ի յայտնում բորոտէ երեք. բարձր կղիցի փառք. որպէս զի ողորմութեան իւրոյ... » :

Ա94, 739^բ. ն. ք. վ. պատարագաց. ի բանն հայեաց Աստուած ի Հաբել. « Խրատեալն նախնի. և հանգուցէ յօթեանս լուսոյ ընդ սուրբս և ընդ սիրելիս անուան իւրոյ և նմա... » :

Ա95, 747^ա. ն. մ. Հինգշարթին. ք. ի խորհուրդ պատարագին Պողոսի. առ հաց դոհացաւ. « Ի վերս յայտն բանի վեց իրս. որ արհամարհանօք խաչեցին զԲրիտանիայ յորոց փրկեսցէ... » :

Ա96, 754^ա. ն. ք. Հինգշարթի ի բանն բանիցս անգամ. « Վազ ասեն եթէ հաղորդութիւն է խորհուրդ սիրոյ. յողիլ արժանապէս ողորմեամք ի գլուխն Բրիտանիայ. որում փառք... » :

Ա97, 763^բ. ն. ք. վ. ս. հաղորդութեան. ի բանն Բրիտանիայ մարմին իմ. « Փրկական խորհուրդ հաղորդութեանն. և յարութեանն Բրիտանիայ տեսողք եղեն, որում և զմեզ արժանի արասցէ... » :

Ա98, 768^բ. ք. վ. պատարագին ի բանն. իորձեսցէ մարդ զանձն. « Ասեն բժշկէք թէ զանազան է կերակուր. անմահութեան կերակուրն երկնաւոր. որում... » :

Ա99, 778^բ. ք. վ. աւրհնութիւն միւռնին. « Գիտելի է զի առաքելութիւն և սրբութիւն է. որ է աստուածախօսութիւն Բրիտանիայ Աստուծոյ մերոյ որ է աւրհնեալ... » :

Ա100, 785^ա. ն. ք. ռանալուալին. ի բանն արկ ջուր ի կոնքն. « Բազմազութ և

մարդաւեր է Աստուած. և շնորհացն արժանաւորել ի Բրիտանիայ Յիսուս ի Տէր մեր... » :

Ա101, 793^ա. ն. ք. ի խորհուրդ ս. « Գրեալ է ի գիրս Արարածոյ. ժառանգ արքայութեան երկնից. ի Բրիտանիայ Յիսուս... » :

Ա102, 800^ա. ն. ք. ի նոյն. « Գիտելի է զի եւթն աղդ. ընդ նմա փառաւոր յարութեան և միւսանգամ գալտեան... » :

Ա103, 803^բ. ն. ք. մ. Ուրբաթին ի բան. կտակ յետ մահու. « Սովորութիւն է մարդկան յորժամ. յայնժամ տունն զզրէ այսպէս աշխարհ ամենայն... » :

Ա104, 808^բ. ն. ք. խաչին խորհուրդ. ի շառաւիղէ ելեր. « Ասէ Աստուած մարդարէին ասաջ. երկնաւորաց և երկրաւորաց որով և զմեզ... » :

Ա105, 816^բ. ն. ք. մ. Ուրբաթին. ի մէջ երկուց կենդանեաց. « Բազմազին է տեսութիւն բանիս. միածին բանն Աստուծոյ մարդացեալ որով և ընդ որում... » :

Ա106, 820^բ. ն. ք. վ. խաչելութեան. ևս յորժամ բարձրացայ. « Որպէս զի մեծ են դօրծք. և ժառանգութեան զբախալն ի Բրիտանիայ Յիսուս փրկիչն... » :

Ա107, 828^բ. ն. ք. խաչի. ի բանն անկեալ Տէր Աստուած. « Աստուած կրկին անգամ ստեղծեաց. աւրհնութեանց կողմանց Բրիտանիայ արժանի արասցէ... » :

Ա108, 835^ա. ն. ք. մ. Հաբաթի. ի բանն. որպէս էր Յովնան. « Գիտելի է զի Յովնան օր. էր Բրիտանիայ. և ապա յայլ կերակուր ես... » :

Ա109, 847^բ. ն. ք. զատկին ի բանն. Օրհնեսցուք զՏէր. « Նախ պարտ է զի աւել աւուր յարութեան մերոյ, որով և ընդ որում հօր... » :

Ա110, 854^բ. ն. ք. յերուսաղէմ զնալոյն. ի բանն. եկայք ելցուք. « Բազմանք բնաւորեալ է բնական. յառաւանակն պարզ և ողէն մերմէ Յիսուսէ Բրիտանիայ որում... » :

Ա111, 860^ա. ն. ք. զատկին. ի բանն. զատկի մեր զենաւ Բրիտանիայ. « Նրեկել արեգակն որ. կերկնից, զի զատկի Տեառն է. ի փառս Բրիտանիայ Աստուծոյ... » :

Ա12 867^բ. ն. ք. վ. յարութեան. ի բան. ապա թէ Բրիտանիայ քաղաքի. « Եղեն

ամանք հերձուածողք... ի նոյն ինքն Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս... » :

Ա. 115, 877^թ. ն. ք. վ. յարութեան. ի բանն. որ նստի ի պարտէզս. « Չփրկական տնօրէնութիւնս մարգարայնոյ. յարուցելոյն ի մեռելոց, որով և ընդ սրում... » :

Ա. 114, 892^թ. ն. ք. վ. յարութեան. ի բանն. արդարեւ յարեալ. « Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս յարժամ. յարուցելոյն Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ... » :

Ա. 115, 902^թ. ն. ք. վ. յարութեան. ի բանն. յարեալ Աստուած. « Հրամայեաց Աստուած, երբեմն մ. Մովսէսի. յառնելոյն Աստուծոյ ի գաւառստան. և որում և զմեզ... » :

Ա. 116, 907^թ. ն. ք. ի նոյն խորհուրդ. « Տեսցուք այս զերկրորդ հարցումն. լիութիւն որ ոչ լինի պահապանութիւն. որում... » :

Ա. 117, 911^թ. ն. ք. վ. նոր-կերակէի. ի բանն. և յետ Ը աւուր. « Աւրս այս երբեմն կոչի. յանդիման դառնալ զնա, որով... » :

Ա. 118, 922^թ. ն. ք. վ. յարութեան Քրիստոսի. « Եւ թէ հարցանէ թէ վասն. արանց կանանց երեւցաւ... » :

Ա. 119, 924^թ. ն. ք. վ. եկեղեցւոյ. յեկեղեցիս բարեք. « Եկեղեցին հոմանուն և բազում նշանակութիւն ունի. և օրհնի ի վառս Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ... » :

Ա. 120, 929^թ. ն. ք. վ. օրհնութիւն եկեղեցւոյ. « Պարտ է զիտել զեկեղեցիս. տաճար և ընտելարան Հոգւոյն Աստուծոյ... » :

Ա. 121, 932^թ. ն. ք. Բ-գ. գալստեան. եղիցին գօտիք ձեր. « Բազում ինչ եկեղեցի. ի խնամս արարչին աւրհնելոյն յաւիտեան... » :

Ա. 122, 941^թ. ն. ք. համբարձմանն. ի բանն. հանէ գաղակերտան. « Ամենայն տօնք տնօրէնութեան բանին. մարդասէր փրկիչն մեր և Աստուած Յիսուս Քրիստոս որում... » :

Ա. 125, 952^թ. ն. ք. վ. գալստեան ո. Հոգւոյն. ի բանն. գումարել երկնաւորի. « Ապրաւնեալք ի հոգին սուրբ. և զլիսոյն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ընդ որում... » :

Ա. 124, 963^թ. ք. չորեքշաբթի տօնից. « Ամենայն տօնք և հանգէսք սրբոց. և ի պատիւ մար-

դացեալ բանին Աստուծոյ որ է աւրհնեալ... » :

Ա. 125, 672^թ. ն. ք. Դաւթի և Յակոբայ. ի բանն. փոքր էի ես. « Յերեք որոշմունս ժամանակաց. և դէմ յանդիման. վառարանութեան իւրոյ արժանի արասցէ զամենայն ժողովեալքս... » :

Ա. 126, 983^թ. ք. Դաւթի և Յակոբայ. ի բանն. երդուաւ Տէր. « Չողորմութիւն և զերաւունս հաստատեալ է. աւանդեաց զհոգին ի ձեռս Աստուծոյ որում... » :

Ա. 127, 1005^թ. ն. ք. ո. Ստեփաննոսի. ի բանն. ահա տեսանեմ. « Անդրանիկն ամենայն մարտիրոսաց. մեզ տօնողաց զթողութիւն մեզաց և նմա վառք և գոհութիւն... » :

Ա. 128, 1015^թ. ն. ք. ո. Ստեփաննոսի. ի բանն. ահա տեսանեմ. « Անդրանիկն ամենայն մարտիրոսաց. տօնողաց զթողութիւն մեզաց և նմա վառք... » :

Ա. 129, 1026^թ. ն. ք. ո. առաքելոյն Պետրոսի և Պողոսի ի բանն. իբրեւ ճաշեցին. « Չլոյս շնորհաց և ճառագայթ վառաց էականին հօր. ի հիւսիս և ի հարաւ ի վառս Քրիստոսի Աստուծոյ... » :

Ա. 130, 1033^թ. ն. ք. ի բանն. իբրեւ ճաշեցին տօն Յիսուս. « Եւ ի վերայ այսմ բանի երեք ինչ. և ինքն կեանք յաւիտեանից Քրիստոս Յիսուս Տէր մեր որդին Աստուծոյ... » :

Ա. 131, 1042^թ. ն. ք. առաքելոյն Պօղոսի. « Փոքն բարձրաբարեալ. արդեամբն և հասուցմամբն ի Քրիստոս Յիսուս... » :

Ա. 132, 1052^թ. ն. ք. Յոհաննու և Յակոբայ. « Պայծառ է մեզ բան տօնալորմութեան. ի վառս արքայութեան ընդ աջմէ Քրիստոսի... » :

Ա. 133, 1062^թ. ն. ք. Յոհաննու և Յակոբայ. ի բանն. իբրեւ պատրաստ գացուք. « Առաւօտ պատրաստական է տէր մեր. և անլուելի գոհութիւն և վառարանութիւն... » :

A, a, 962^թ. Յաւարտ բանիս. եղև. ի թվականութեանս հայ տոմարիս ՌՃԻ և Ե-Լ. ձեռամբ. պարտապանիս. զՄարիանս զերկս. յեղմամբ միոյ արժան առնէք զճնոց իսկի կրօնաւորն և զմայրն իմ Թուման ազկն և զեղբայրն իմ զՄարտիր վ. և. զՅովսէփն. զկոյսակրօն քոյն իմ զՀեղինե և

զՎաղդէն և զԹղթի կոնդոս զԱղաթայ սարհաւազն... » :

B. 20^թ. Թողութիւն շնորհեցէք քանզի կարն իմ այս էր. ոհ եղեկոյս. քանզի կազմարս սառուցեալ էր, վասն այս սրտաճառիս շէկ եկաւ... » :

C. 639^թ. .. յեղեցէք. զբարունապետ վարդապետն իմ զՄարտիր. և ուսուցիչն իմ զՀեղինե, որ բազում աշխատանք ունի ի վերայ իմ... » :

D. 676^թ. .. աղաչեմ. յեղատակել զգօղ տառիս զՄարիանս. հանդերձ. քու երբ հոգեւոր և զբեկիւ զմեզ կերակրող... » :

№ 64^թ. ՄեծՈւթիկն. 18×12, 0, 2. Գրոթիկն. երկսիւն. բոլորդի. 21. ք. ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹիկն. № 64. ԱՃՆ—ԱՅՈ.

№ 64^թ. ԵԻԹ. բոլոր. ՄեծՈւթիկն. 20, 2×14, 5×1, 3. միասիւն. 80 ք. հոսրդի. 1-24. գրիկ Միկաս վրդ. սացել է պարոն իւր Դարիք. ՌՃՆ—1691-ին. ՅԻՇ. 24^թ.

X. Ա. 1^թ. Թերի սկզբից. « Արդ թէ է Աստուած բազում կերպիւ ցուցանելի. յդ. թէ մի է Աստուած. յդ. թէ մի է սկիզբն. յդ. թէ է որդի. վերջին գլուխք. յդ. ողորմութեան Աստուծոյ... » :

X². Ա. 24^թ. շեղադիր քարոզ. « Ամենայն մարմին խոտ է. « բնաբանով № 64. ԱՃՆ, ԱՅԻ, ԱՅՅ, ԱՅԻ—ԱՅՅ, ԱՅԻ, ԱՅԻ, ԱՅԻ.

X⁸. Ա. 75^թ. Աշխարհացոյց ամենայնի. « Նախքան զամենայն խնդրեսցուք. հայրն ո. Գրեգորի Նարեկացոյն... » (Թերի):

77^թ. « Ոհի ի մտից կա երասխայ. Անարատ ուր կա նշխարն Գրեգորիս Աղուանից կաթողիկոսին: Արցախ խաչենի. և կա ի նմա ո. ուխտան խորանաշառ և եղիշի առաքելոյ աթոռն. և ի յԱրցախ ո. ուխտան Գաւառար, ուր կա զլուսն ո. Կարապետի Դարբան զաւառն Գրեգորիկ, ուր կա զերեզման Յոհաննէս Վ-ին Մայրազանցուն... Այրարատ ունի բազում զաւառն. Արշարունիք և ձորն Երազիս Կաղզվան է, ուր կա ո. ուխտան Վարդէի հէք. և սուրբ Թարգոման, անդ է և զաւառն Գաւառիկից և բերդն Կապուս, որ կոչի արագերիկից, անդ է և Կերար քաղաքն և Ծառախի վիճափորի վանքն, ուր կա զերեզման Վէլառեցի Խաչատուր վարդապետիկ... »

Արաքածոսն. ուր կան ո. ուխտան Սաղմոսականի, ուր կա ո. նշանն յարագածոյ, և օժակալած ո. նշանն, աստուածընկալ ո. նշանն. Գորդ ո. նշանն, իւրաքանչիւս աշխ ո. նշանն. Սաղմոսականի, և զերեզման Կրեգորի ո. վարդապետին. Այլ և Յոհաննականի, ուր կա վարդապետն Բրիստոսի ո. թեւեւ աշոյ ձեռք և ճեղքականի, ուր կա յրաւապետն ո. նշանն Գորդականի ուր կա զերեզման Պետրոսականի ո. նշանն. Իսկ ի կողմն Դաւոնի սարահեկից մեծ եկեղեցին որ է Հայոց քառ ուր կա կիկլոսապիս պատկերն փրկչական և ո. աշխ Թաթևոսի առաքելոյն, և ձգոյն ո. Կարապետի, և այրի վանքն ուր կա ո. Գեղարքն աստուածամուկ, ներկեալ արեամբ կենարարին, և ասիական ո. ասպանիկն. և Աղոց վանք. ուր կա ո. աշխ Սեփաննոս քահանային. և ո. աշխ Ռոստիկոսի ո. որդոյն. Գրեգորի ո. լուսաւորչին. և մայրաքաղաքն Դաւոնի, ուր կա ո. զերեզման Գեորգ հայրապետին և Մարգար հայրապետին. և զեղեցիկաշին զաւառն Տրոսաց Կոսայի Երեւան է իւր վիճակովն և Չաղալան անդ է, ուր կա Գեորգեղ ո. նշանն. և Կիրեակն ո. Սարգիսն, և սուրբ Կիրակոս աջն. Վայոց ձոր կղզածոն է, ուր կա կենապիտ ո. նշանն և Հեռնոնի վանք և անդ կա նշխարք Սիմեոնի ի Սեփաննականի. ի Փանկոսի վանք և Դայրածոն ուր վարժարան է և աթոռ ո. վարդապետացն մերոց, Առաքապետական և Գաւառի-չախատան, Թարեգ է, զաւառնին շինեաց զնա Խորով հայրն Տրդատայ, և անդ նստեալ առնայր զվրէժ արեանն Արարայ, եղբոր որդոյ իւրոյ. և կոչեաց դաւոն քաղաքն դաւրեմ, յետոյ Հայրաւ խոսն նորողեաց. վասն որոյ հորաւորաբա կոչի այժմ: Հեր և Զարեանի զաւառն իւր է, Արագ-Մանուկ ուր կա ո. առաքելաւ Թադէոս: Հայրանեաց դաշն մօտ է Նախարան քաղաքի, ուր Սիւնեաց արկինն շինեաց վանք. և անդ եզ զմասն ի Վեաց վայոյն, զոր առ ի Հերակեալ... Աղբալ և Սաղմոսոս, ուր կա նշխարք Բարդուղիմէոսի ո. առաքելուն... Արեւանի աշխարհն Գեղն է. և հռչակաւոր

ս. ուխտն Հաղպատ, և Սանահինն զոր շինեաց
Խոսրով-անուշ Թադուհին, և ինն ողորմած Աշո-
տին Նժ Թվին: Տալրացոց դաւառն Բամբա-
կէ ձորն է, ուր կա ս. ուխտն Ուրդանու
ս. նշանն: Տալեր Լաւու է, ուր Բաղայրն է և
Հոռոմ աշրի ս. նշանն. և Յոհան ս. գերեզմանն,
սըանչեւադործ. ս. հայրապետն. որ Եհան
ի վերին աշխարհէն զազգն Հոռոմոց, հրա-
մանաւ անմար իշխանին, զի ի խանկարմա-
նէն եզրի որ հաւանեցաւ Հեռալի. և Զ կաթ.
2Դ տարի Բաղիկոյնի դաւանութեամբն նըս-
տան աթոռ ս. լուսաւորչին, մինչ ի Յսկան
աւճնեցին, որ Բ. դ. լուսաւորչի եղև և սըը-
բեաց զա(ղ)դս Հայոց ի յերկարնախաց դա-
ւանութենէն, և արար ժողով ի Մանգլիքս
և կարգեաց Գ աւազ տունս և առաց զնե-
ղափ ամենայն-ին ի տանի Դաւթի մարգա-
րէին: Խոռխորունը. Խոլունի է իւր վի-
ճալովն, Փայտախան Տիկիսն է. Վարդանիքս
Տիկիսեաց վիճալն է, Արիւսաղ, և մաղքթոց
աշխարհն է. Միգիքս պատրիարքարանն է
Վրաց: Սամբլէ-ախլցա է: Յիշխանաց եր-
կերն է օճեալ խաչն ս. հայրապետին որ
այժմ մամարաց կոչի: Տայոց դաւառն Վիրսն է,
Իսպէր դաւառն սահմանակից է Տայոց. և
Աղովխան և քաջբերունի. Արճէշ է, ուր
կան ս. ուխտն Մեծալի և արծաթի և ուսըն-
կարու ս. նշանն ամենապար: Բագրեւանդ դա-
ւառն Մաճիկերով Վաղաշիքս կոչի և ապահո-
նիս. : Առ քերան և արքերունի Բերկեր է, ուր
կա ս. ուխտն աէր Յուսիպ որդոյն: Վաստու-
րանի Վան է, ուր կան ս. ուխտն Վարաֆ
անդ կա ս. նշանն զոր երբեք Հոյիսիսիսն ս.
կոյնն, եւս նշանն Դեսադարձ, զոր բերեն որ-
գեքն Սեկեթիսիս, բնդ ս. մարմնոյն Պեռոս
կաթ-ին, և անդ հանգուցին: Եւ Զորալանի
որ է Սայնապատ. դաւառք են Վասպուրա-
կանի Լ. Զ. Ընշտունը. ուր կա ս. ուխտն
Հոգոց վանք, ուր կենդանաղիք պատկերն է
տիրամարք ս. Աստուածածնին, զոր երեթ
ս. աւաբեալն Բարդուղիմէոս. և անդ է դե-
բեզման Տրդատ Թադաւորին և Աշիսե անինս
և խոսրովի գեղոց, և կոչի սա Հաշաէն դա-
ւառ, ուստի երանէ դեան Տիգրիս. որ
Տիգրիս կոչի: Եւ Անձեւացեաց եպ. էր մեծն
Խոսրով. : (Թերի.):

№ 64^դ. միասին, նոսրգիր, 11 թ.
յիշ. 7^թ, 11^թ. 1^ա. դէմք առաւելս առ ամե-

նակալ բնութիւն արարչին հայի. և առն
անուամբ զնա նշանակէ «Առն միջ էին
2 որդիք. Արդ երկու որդիս. » :

№ 64^դ. նոր նոսրգիր 24 թուղթ,
երկուսն. * 1^ա Անանիայի վրդի. ասացալ Յով-
հաննու. ա. դ. « Եւ. Յովնանու հակերճ և
համառօտ. ի մի բերան փառաւորեցուք. » :
Տ^ա. ս. Բարսեղի Սեւառու. ինդեցէք ասէ. .
« Այս հրաման մարգարէական մեզ. և փը-
կութիւն դոյլից. » 11^ա. Յովհաննու Ոսկերանի,
ի մեկնութենէ Նսայեաց մարգարէին « Զի է
ասեն՝ զի պահեցաք. հանդերձեցոց բարու-
թեանց հասցուք. » (ապա մեծատան ա-
ռաւիլը) « Եւ էր ոմն ասէ մեծատուն. հա-
տուցման պահանջեցէ. » :

Թիւ. № 65. Անու. Բարդաղիթ. Նիւթ.
բուրդ. ԿԱ. 2Դ. 16×10×7. կաշիկազ ւի վրայ
խալեալ Բրիսոս. Բ. ի վրայ եղնուած Բառախոսի
Բանդակներ. ԶԱՆԳԱՄԱՆԲ. վաս. ԴԱՏԱԿ ԹՂ. 1.
350^թ. 495. Մեծ Ուրծի. 15.5×10. ԳՐՈՒԹԻԻՆ.
միասին. 11.8×59. ԹՈՒՂԹԲ. 495. ՏՈՂԲ. 21.
ՎԵՐՆԱԳԻԹԻ կարմիր քանախ. ԳԻԲ. Ընտրի
(վարժ) ՍԿԶԵՆԱՏԱՌԲ. քանաղի, քանաղի, կանաչ,
կարմիր գոյներով. ԼՈՒՍԱՆՅԲԱՆԱՌԲ. 2^ա. Ընտ
խոյ, Ընտ գլխի մօտ ձուածներ, կարմիր ու սև գոյ-
ներով. ԽՈՐԱՆԲ ԹՂ. 2^ա. կարմիր գծերով ԺԱՄԱ-
ՆԱԿ. (Ժէ) ՅԻՇԱՏԱԿԱՌԻԹԻԻՆԲ. 40^ա. և այլն.
ԲՈՎԱՆԴԱԿ. ՏԽԱ № 64. ԱՅ. և 7.

1. Ա. 28^ա. դ. վանն պահոց. և պա-
հեալ զի ախ. « Ասէ Յոր թէ կեանք. և
նորդել բարի դործովք ի փառս նորդո-
ղին մերոյ Բրիտանի. » . Ա56, Ա57, Ա52,
Ա55, Ա56. Ա58, Ա60.

Ա2, 119^ա. դ. ք. վ. ողորմութեան,
եղերուք զթաճք. « Բնութենէ որ հայրն սի-
րէ զորդին. և աղատեաց հոգին ի դժոխոց
որում արժանաւորեցէ. » . Ա62, Ա63, Ա68.—
Ա71.

Ա5, 196^ա. ն. ք. ի խորհ. ոլբոց քա-
ռանիցն. « Եւ արդ վերջացեալքս ժամա-
նակաւ. և յանաբառում երանութիւնն.
բարեխոսութեամբ սրբոց վկայիցն. » Ա72—
Ա75, Ա77—Ա79.

Ա4, 295^ա. ք. ծաղկազարդին, և ածին
դէշն. « Վաք ասեն թէ վանն Ագամայ. և
փառակցի միածնի, այժմ. » : Ա87, Ա91.

Ա5, 341. « Երանելի բնութիւն և ան-
նախանձ բարեբարութիւն. Աստուած ճըշ-
մարեա որ ի հօրէ ելանէ. » :

Ա6, 351^ա. ն. ք. վ. պաշտաման պա-
տահարի. ի բանն. ինդ հարէք ի սիւն.
« Փոփոխական է մարդոյս բնութիւն. և
մասնաւոր ապաշխարութիւն. » :

Ա8, 378^թ. ն. ք. վ. ապաշխարու-
թեան. ի բանն. ապաշխարեցէք զի. « Տէրն
մեր զապաշխարութիւնն. և մարդասիրի
իրիք անձնաւորութեան և մի առաւա-
ծութեանն. » :

Ա7, 370^թ. ն. ք. վ. ապաշխարու-
թեան. ի բանն. ապաշխարեցէք. « Նախ
տեսցուք թէ զինչ է. զի նոքա ողորմու-
թիւն դոցեն Յիսուսէ Բրիտանի որում. » :

Ա9, 390^ա. ն. ք. վ. զղջման ի բանն.
զմեղս առեցի « Ի զղջման եկեղոցն. և զայլոն
նմանապէս որում և զմեղ. » :

Ա10, 398^թ. ն. ք. վ. խոստովանու-
թեան. ի բանն. խոստովան լերուք. « Նախ
զիտելէ զի խոստովանութիւնն է. և մարդ-
կան որպէս առացաք, որ և զմեղ. » :

Ա11, 408^թ. ն. ք. վ. խոստովանու-
թեան. ի բանն. խոստովան լերուք. « Որ-
պէս ոսկի աղաղակեալ. արացէ Բրիտան
Թողութիւն մեզաց և նմա փառք. » :

Ա12, 419^թ. ք. վ. խոստովանութեան.
ապա թէ խոստովան լինիք. « Վաք ասեն
թէ Աստուծոյ դատաւանն. և խոստովա-
նահայրն ի հարցանելոյն Աստուծոյ փառք. » :

Ա15, 440^ա. յգ. խոստովանութեան.
Ապա թէ խոստովանիք. « Վաք եկեղեց-
ւոյ վկայութեամբ. ձեզ զյանցանս ձեր և
Բրիտանի մարգարէին. » : Ա98, Ա104—Ա106.

Թիւ. № 66. Անու. Բարդաղիթ. Նիւթ.
Խոսր. ԶԱՆԳԱՄԱՆԲ. լաւ յի. ցիցակիր. Մե-
ծ Ուրծի. 21.3×15.4×3.5. ԳՐՈՒԹԻԻՆ. երկսին.
15×4.5. ԹՈՒՂԹԲ. 212. ՏՈՂԲ. 22. ՎԵՐՆԱԳԻԹԻ.
Կ. Բ. ՈՒ. ԳԻԲ. Ընտրի գեղ. ՍԿԶԵՆԱՏԱՌԲ. Կ. Բ. ՈՒ.
Երկարաղի. ԺԱՄԱՆԱԿ. (Ժէ) ՏԵՂԵԿԱՌԻԹԻԻՆԲ.
սկզբից և վերջից քերի. ԲՈՎԱՆԴԱԿԱՌԻԹԻՆ. մի քե-
րի Բարդ.

Ճ. Ա. 4^ա. հ. պատմութիւն Յեսու
որդոյ Նաւեայ. « Եր յազգէն Եփրեմի. զոր-
գին իսրայէլի և Բրիտանի. » :

Ա2, 17^թ. հ. պատմութիւն Եղիա մար-
գարէին. « Եղիա Թեսալացի էր. որ չէ աե-
ռած, որոց զերկեցէ. » :

Ա5, 37^ա. ք. ի բանն որ ասէ. Եւ հրա-
մայեաց Դաւիթ. « Եւ զի նահապետք յեր-
կար. ոչ են կամք իմ ի դոստ. » :

Ա4, 41^թ. ք. ի բան Յովնանու. Ահա
Գ աւուրք և այլ. « Զի Նինուէ էր քաղաք. և
ծարաւ ջրոյ այլ լսելոյ դրան Աստուած. » :

Ա5, 48^ա. ք. և պատմութիւն ի բան.
Եւ ի չորեքտասան ամի. « Սենեքարիմ կռա-
պաշտ Թագաւոր. արքայութեան իւրոյ. » :

Ա6, 59^ա. ք. վ. երկից մանկանց. « Եւ զի
յառաջ քան զգերութիւն. զերիս ման-
կունս. » :

Ա7, 67^թ. ք. ի բան Դանիէլի. փոխե-
ցաւ Թագաւորն. « Եւ զի Թագաւորն Նա-
բուգոդոնոսոր. ամենայն բարեաց. » :

Ա8, 75^ա. Այս ք. և պատմութիւն վ.
զալտեան Գօգայ և Մադօգայ: « Յեա դար-
ձի պատմութեանն. և դուռն երկնից և
Բրիտանի. » :

Ա9, 85^թ. ք. և պատմութիւն վ. դե-
րութեան Բաբելոնոց. « Եւ զի յառաջ
քան զգալուսան Բրիտանի. ի կատարած
կենաց մերոց. ամէն. » :

Ա10, 102^թ. ք. ի բան. որպէս ի թի.
« Թէ վանն ինչ պատճառ. սրբել զմեղ ի
մեղաց. » :

Ա11, 108^ա. ք. վանն կիրակիէ. ի բան.
պատմեցէք զոր. « Որպէս ա. արարչութիւ-
նըն. ի կորուսան յաւիտենից. » :

Ա12, 110^թ. ք. ի բանն. որ զանձն իւր.
« Անձն զբանական հոգին ասէ. լուցիկ լինի
անչէջ հրոյն. » :

Ա15, 120^ա. ք. ի բան Սողոմոնի, մահ
և կեանք. « ա. խրատ վանն մարմնաւոր. և
կազառի շնորհօքն Բրիտանի. » :

Ա14, 128^թ. ք. ի բան. որ ողորմի աղ-
քատին. « Այսպէս հրամայեն վաք. մաս-
նակից կու շինես. » :

Ա15, 137^թ. ք. վ. ապաշխարութեան.
ի բան. եղերուք խորագեալք. « Նախ զի-
տելէ զի որպէս Հնորհեաց մեղուցեցոյս. » :

Ա16, 145^թ. ք. մ. Եղթի. ի խորհ. ս.
պատարաղին. « Իրաւ ետուն նախնի.
Բրիտան Աստուած իրկիլ մեր. » :

Ա17, 154^թ. ք. ի բան. իսկզբանէ ա-

բար Աստուած. «Անգրանիկ օր միաշարա-
թու. զերինկ պրքայութիւն և նմայ. » :
Ա18, 168^ա. ք. վ. դաւառեան Բրիտ-
տոսի. «Եւ վասն միւսանգամ դաւառեան .
ընդ արդար դատուն փառաւորիս. » :
Ա19, 179^բ. ն. ք. վ. հեւրընկալու-
թեան. ի բան. ժողովեցէք զիս. «Եւ զի-
տելի է օրինակաց. զշատ անձրեկ իջեալ. » :
Ա20, 183^ա. ք. ի բան. լաւ է մահ.
«Եւ պարտ է զիտել զի. յարքայութիւն
երկնից փառք. » :
Ա21, 202^ա. ք. ի բան օրինացն. մի
զողանար. «Եւ զիտել է զի այս բանս ա-
տուածազեր. (Թերի) :

Թիի. № 67. ԱՆՈՒՆ. Բարոգագիւթ. Նիփթ.
հաս. բուղր. 402^ա. 26×20×7,5. կոշ. կաշուց
խաչափակակերով. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. շաւ. ԴԱՏԱԿ
ԹՂ. 1—4. 136^բ. 558^բ. 559—562. ՄեծՈւթիւն.
26×18,2×7. ԴՈՒԹԻՒՆ. երկսիւն 18,2×5,6.
ԹՈՒՂԹԲ. 286 ՏՈՂԲ. 29. ՎԵՐՆԱԴԻՒՄ. կ. ք. ու
ԴԻՐ. Լոսրգիր զեղ. ՍԿԶՐՆԱՍՈՒԲ. քոշնագիր. զար-
դագիր (շաք. պակաս) : ԺԱՄԱՆԱԿ. (ԺԼ) ԿՆԻԲ.
5^ա. 136^բ. եւ այլն եղծուած. ՏԵՂԵՆՈՒԹԻՒՆԲ. 136^ա
ընդուած գրոյթիւն. 136-ի այսիկն Թ-դ. զիսի
շ-ք ՏԵՍ 329. Ժ-դ. զի. ՅԵՆԱՍԱԿԱԴՐՈՒԹԻՒՆԲ.
40^ա. 136^ա.

1. Ա, 5^ա. Տէր Առաքելի Սրահաց եղի և
հոգեւորութիւն վարժապետի քարոզ տարեման.
ի բան որ ասէ. Օրհնեցուք զսէր. «Աբան-
չելի է Աստուած և սքանչելի են. Նոր
սքանչելիք են և Բրիտոսի մարդասերին. » :
Ա2, 11^ա. ն. ք. ծննդեան տեառն.
ի բան. սերելին ի սենեակ մեր. «Առէ ու-
րեմն հոգեբուն. բանիս որ ասէ, սերելին
ի սենեակ մեր. » :
Ա5, 23^բ. ն. ք. ծննդեան ի բան. սըր-
տացուցեր զմեզ. «Խանդաղատմանը սիրոյ
աշխարհային. յանապառ ուրախութիւնսն. » :
Ա4, 40^ա. ն. ք. ծննդեան. ի բան.
ճաղիկ դաշտաց. «Առէ ուրեմն յերդս եր-
դոցն. սրտացուցեր զմեզ ք. իմ. » :
Ա5, 60^բ. ն. ի բան. զեղեցիկ ես.
«Անեղական բնութիւնն և Անճառաց Թաղա-
ւորն. յանապառ ուրախութիւնսն ամէն. » :
Ա6, 87^ա. ն. ք. ծննդեան. ի բան.
և յաւել Տէր խօսել. «Ահայ մեծ և անճա-

ռելի. տէր ինքն ի նշան և Բրիտոսի. » :
Ա7, 101^ա. ն. ք. ծննդեան. ի բան.
տալ զքեզ արտաքոյ. «Բաղձումն անճա-
ռաբար. է ծնունդ քո տէր և Բրիտոսի. » :
Ա8, 119^ա. ն. ք. ի բան. սերեցէք
զթշնամիս. «Որպէս զամենայն ինչ ի հա-
կառակաց. և զսերելին մեր ատենք. » :
Ա9, 127^ա. ն. ք. ի բան. ահա մեղա-
ւորք. «Եղմաղան է խորհուրդ. յայցա-
նէ ինձ արարաք. (Թերի) :
Ա40, 137^ա. ի բան Աւետ-ին. տէր տէր,
ո՞ մերձեցաւ յիս. «Ժողովուրդ այնքն և
նեղեն. երթ ի խաղաղութիւն. » :
Ա11, 140^ա. վ. քանանացի Կնոջն. «Եւ
պարտ է զիտել ո՞վ հրաւիրեաց. քաջու-
թիւն քո յայտնի լինէր. » :
Ա12, 149^բ. ն. ք. ի բան. Աստուած
մտին հեթանոսք. «Առեալ նախանձով
Աստուծոյ. վէ՛մ զերեզմանն, այս են առ-
այս. » :
Ա15, 158^ա. ք. ի բան. ուր անեալ
եղեն. «Տեսողն անճառից. կային մերձ
զերեզմանին. » :
Ա14, 183^ա. ի բան սաղմոսին. զի վըշ-
րեաց զդրունս. «Յայտ է զի վասն երթա-
լոյն. յորժամ և կամի. » :
Ա15, 186^բ. ն. վ. խոստովանութեան.
ի բան. խոստովան եղերուք. «Նախ պարտ
է զիտել. զի քաղցր է զի յախտեան է. » :
Ա16, 188^բ. ն. ի բան. օտար եղէ.
«Արդ ամենայն բանք. եղբայր կոչել նո-
ցայ. » :
Ա17, 192^բ. ն. ք. փրկեցէ զիս տէր.
«Նախ տեսցուք թէ վասն էր. յՂ. սրոյ
ասէ փրկեցէ. » :
Ա18, 195^բ. ն. ի բան. երկինք պատ-
մեն. «Եթէ վասն էր ինքն. երկինք պատ-
մեն. (Թերի) :
Ա19, 199^ա. ն. ք. ի բան. ես որպէս
ջուր հեղայ. «Նախատեսցուք թէ վասն էր.
որպէս ջուր հեղայ. » :
Ա20, 202^բ. ն. ի բան. «Առ քեզ տէր
համբարձի. «Գիտելի է զի զիրս բացա-
յայտ է. համբարձի զանձն իմ. » :
Ա21, 206^բ. ն. ի բան. զուք տաճար
Աստուծոյ էք. «Պարտ է զիտել թէ որպէս
եմք. վասն որոյ ասէ զուք տաճար. » :
Ա22, 208^բ. ն. ի բան. զօրութիւն իմ.

«Երկին է սկիզբ զործոյ մարդոյն. զնին
կշիռք արդարութեան. » :
Ա23, 217^բ. ն. ք. Մարդարէս յարուս-
ցէ. «Հարցումն ասէ Մովսէս մարդարէ.
միայն տարաւ ի լեւուսն և Բրիտոսի մարդ. » :
Ա24, 247^ա. ն. ք. ի վեցից վշտաց.
«Հարցումն զի նչ է որ ասէ. ի զլիտյ ձե-
րոյ ոչ կորեցէ. » :
Ա25, 304^բ. ն. ք. որ ես նշան. «Հար-
ցում զի նչ է նշան լեւուսն. յանդիմա-
նեցէ զիս վասն մեղաց. » (Թերի) :
Ա26, 329^ա. վ. ժամանակաց զիտելոյ
զորքանն. «Յաղամայ մինչև ի ջրհեղեղն.
զթարքմանչայն և Բրիտոսի. » :
Ա27, 330^ա. Այս է պատճառ պահոց.
«Հ. զի նչ ունի խորհուրդ. պատ. նախ զի
պահեն. բոս իւրաքանչիւր զործոյն և
Բրիտոսի. » :
2. Ա, 341^ա. Մարեա վ. ի բան.
լուացարուք. սրբեցարուք. «Առէ սմն ի
սրբոցն. բաղմապէս դացեալ յայլում. » :
Ա2, 346^ա. ն. ի բան արդարութիւն
ա. «Նիւթական բնութիւնս մեր. յանձուք
և մեղք և որպէս զանազան են. » :
Ա5, 350^բ. ն. ք. ընթերցուածս յելից.
«աստուածային զիւրք սմանք. կենացն յա-
ւիտենից ի Բրիտոսի Յիսուս. » :
Ա6, 356^բ. ն. ք. մի ոսկաններ. «Առե-
ւորք որք ի ճանապարհս. յախտեալան
սպանմանն. » :
Ա3, 366^բ. ն. ք. մի ոսկան զկայեր.
«Գիտելի է զի կրկին է զէմք. վայելել ի
փառսն անվաղձան ի Բրիտոսի. » :
Ա6, 382^բ. ն. ք. մի շնար. «Գիտելի է
զի երեւել. ո՞չ ընտնի ամենին. » :
Ա7, 384^ա. ն. ք. մի գողանար. «Գո-
ղութիւն բաժանի յերկուս. որում զպա-
տիւ զպատիւ. » :
Ա8, 393^ա. ն. ք. եթէ ծառայք էիք.
«Խնդրելի է թէ կուրութիւն մտացն. եր-
կնչիցուք և զարձցուք ի մեղաց. » :
Ա9, 397^բ. ն. ք. խրատք վասն խո-
նարհութեան «Արդ հիմն առաքելութիւն
է. զմի ի փոքրկանց յայցանէ. » :
Ա10, 400^ա. ն. ք. Արթուր կայէք.
«Գիտելի է զի ի գերս. արքա ընդէր նքն-
ջէք. » :
Ա11, 403^բ. ն. ք. զի ես ընկալայ ի

տեառնէ. «Աւերադոյ շնորհաց վիճակեալն.
խորհրդին տեսակ հաց կատարի. » :
Ա12, 422^ա. ն. ք. Տէր սերեցի զվա-
յելութիւն. «Ո՞վ որպէք նաղելի. ի գոքն
Արթուր և Բրիտոսի Յիսուս. » :
Ա13, 443^ա. ն. ք. Դուք էք լոյս աշ-
խարհի. «Ի վերայ բանիս այտորի. և մեզ
բարեխօս միշտ տօնոյաց. » :
Ա14, 456^ա. ն. ք. Իմաստութիւն յերս
ճանապարհաց. «Նախ զիմաստութիւն զի-
տացուք ընդ յաղամա յարուցէ. » :
Ա15, 464^բ. ն. ք. Եղիցին դօտիք ձեր.
«Աարս այս կոչի Բ-դ. զալուստ. զրեալ
յայլում տեղում. » :
Ա16, 472^ա. ն. ք. բարձր արարէք.
«Ի վերայ այսմ բանի տեսանելի է. զի
սուրբ է տէր Աստուած մեր. » :
Ա17, 479^ա. ն. ք. մարդ ի պատուի
էր. «տէրութիւն զաւրան որ արարին. բարի
զործոյն առ չարն. » :
Ա18, 492^բ. ն. ք. ես եմ հովին քաջ.
«Գերազանց բարոյն Գ են. յուսոցեալքս
ի քեզ. » :
Ա19, 505^ա. ն. ք. «Գիտելի է զի
ստութիւն հոմանուն. զանուղղադրծս և
զանօրէնս նոցա. » :
Ա20, 514^բ. ն. ք. պատմեալ զտէր ի
քոյոց. «Նախ զիտելի է թէ վասն. լի-
ցուք ի Բրիտոսի Յիսուս Տէր մեր. » :
Ա25, 525^բ. ն. ք. բանն մարմին եղեւ.
«Արդ ի չորից աւետարանչայն. բանն մար-
մին եղեւ և Բան. » :
Ա24, 545^ա. ն. ք. վ. հաւատոյ. «Գի-
տելի է զի տէր մեր զհաւատն. և զխորս
Աստուծոյ ասէ առաքեալն Պողոս. » :
Թիի. № 68. ԱՆՈՒՆ. Բարոգագիւթ. Նիփթ.
բուղր. 402^ա. կաշկազմ. փառակոսի փառակե-
րով. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. շաւ. ՄԵՇՈՒԹԻՒՆ. 15×10,7×
×2,5. ԴՈՒԹԻՒՆ. միասիւն 12×7. ԹՈՒՂԹԲ.
138. ՏՈՂԲ. 24. ՎԵՐՆԱԴԻՒՄ. սեւ և կարմիր
ք. ու. ԴԻՐ. Լոսրգիր Լոր. ՍԿԶՐՆԱՍՈՒԲ. երկար-
գիր և զարդագիր, կարմ. և կապ. ք. ու. ԺԱՄԱ-
ՆԱԿ. ԺԼ. ԿՆԻԲ. 138^բ. եղծուած. ՏԵՂԵՆՈՒԹԻՒՆԲ.
սկզբից քերթ. 8-ի եւ 9-ի. 17-ի եւ 18-ի. 53-ի
եւ 54-ի. 59-ի եւ 60-ի մէջ քոքեր եւ շնկած.
1. Ա, 1^ա. ք. Սիմեոնի վ. ի նկնուէա-
ցին. բան Յօնանու. «Որպէս ամենայն
7

առաքինութիւնք. ոչ կամիմ զմահ մեղա-
ւորին. » (Թերի) :

Ա2, 9^ա. ն. ք. ի յողջոյն. յոր տուն
մասնեցէք. « Մարգարէքն ի հնումն և ա-
ռաքեալք. և որք ոչ ի յետ մնայցէ. » :

Ա3, 10^ա. ն. ք. ի նոյն. « Սովորու-
թիւն է ծնողաց. և զայն որպէս կամիս. » :

Ա4, 12^ա. ն. ք. « Սովորութիւն է
թագաւորաց. հեռի անտի. » :

Ա5, 14^ա. ն. ք. ի յորպիսութիւն ս.
Էջմիածնի. ի բանն. սեաւ եմ և գեղեցիկ.
« Դաւիթ մարգարէն յառաջագոյն. այ-
նովքս հանդերձ և այլք. » :

Ա6, 16^ա. ն. ք. ի ս. Էջմիածին և ի ս.
միւռոնն. ի բանն. Աղբիւր պարտիզաց.
« Խորհրդաբար արքայն. զոր երանեն և գո-
վեն. » (Թերի) :

Մ. Ա, 18^ա. յայլմէ ք. վ. ողջունի.
« Կերպարութիւն ողջունիս. հանգիստ և
արքայութեան և. » :

1. Ա7, 21^ա. Օրհնութիւն ժողովրդեան
և շրջաբերականք. « Ի գթութեանց Տեառն
Աստուծոյ զժողովուրդս ի խոստովանու-
թիւն. » :

Ա8, 37^ա. Գոչեաց զօրութեամբ. «
« որպէս հրամայեաց Աստուած. զխոնարհս
միայն տեսանէ. » :

Ա9, 43^ա. վ. յղութեան աստուածա-
մօրն. Տէր արար զքեզ. « Բնաբանս այս ու-
նի և մասունս. մարմինն կերակրեցի. » :

Ա10, 52^ա. յղ. խոնարհութեան. « Ի-
մաստութիւն հօր Յիսուս զճանապարհս.
զժամանակ շնորհաւորութեան. » (Թերի
միջից) :

Ա11, 55^ա. ք. ի ս. Էջմ. և մեռ. գո-
վելի են գեղ. են. « Ըստ վարդապետաց ար-
դարութիւն է. մի մոռանայք զերախտիս
նորա. » :

Ա12, 57^ա. ն. ք. որպէս զգեցաք
զպատկեր. « Աստուածաշունչ զերն ի ճա-
ռելն. տան նորա և զտոհմի նորա և այլն. » :

Ա13, 61^ա. Թերի ք. « և ինքն Բրիս-
տոս Աստուած որ. անճառ երանութիւն
յաւիտեանս. » :

Ա14, 62^ա. ք. և շնորհաւորումն մ.
պահոցն. « շնորհաւոր պահք և շնորհաւոր.
զսուրբ մարմին նորա. » :

Ա15, 65^ա. ա. շաքարին յաղուհացի.

արապես զամենայն ըստ. « Ի յաղապելն
Աստուծոյ զերայէլ. առ յիս և ինձ ոչ
լըսել. » :

Ա16, 69^ա. ք. ա. շք. ին. գոչեաց զօ-
րութեամբ. « Եկեսցուք ի բռաբանս մեր.
ընդ օրինակին իմոյ. » :

Ա17, 74^ա. ք. ի մ. պահոց. շք. լու-
ցարութ. « Ասաց Աստուած իսրայելացւոյ.
ուր կերեցէ զձեզ. » :

Ա18, 79^ա. ք. ի նոյն խ. արապես ըստ
պատկերի. « Ժ. յառաջնումն ստեղծադոր-
ծութեան. այսինքն յեկեղեցին. » :

Ա19, 84^ա. ք. ի նոյն խ. « Նախապէս
զայս պարտ եմք. սուր կերեցէ զձեզ. ու-
րեմն ասացուք. » :

Ա20, 88^ա. ն. ի նոյն. « Եւ որպէս ա-
սացաւ Թէ պահոցս. եղնիօք ցուցանի քեզ. » :

Ա21, 91^ա. ք. ն. յի-դ. կերակին մ.
պահոց. « Ասացաք ի յանցեղումն եւթնեկին.
և որդիք սատանայի կոչմանն. » :

Ա22, 95^ա. ք. վ. մահուան. « Յորժամ
Աստուած կամեցաւ աւերել. որ է դերեզ-
մանն. » :

Ա23, 97^ա. Կտակ և ք. իմ. յմեղա-
թին. « Սարսափեմ և զարհուրեմ. անուան
իւրոյ որ աւրհնեալ. » :

Ա24, 116^ա. ն. ք. և ներքողեան ի Զ-դ.
ողորմութիւնն Աստուծոյ. ի ս. Էջմիածին
« Արդ ամենաբարին Աստուած. ի յարիւա-
կանէ լուսոյն. » :

137^ա. երգ. Թուրքերէն « Էջարշուտայ
գեալան օղի. » (17 տ.) :

Թիի. № 69. ԱնՈՒՆ. Բարոգադիթ և Կսակ.
Նիիթ. քուղր հասարակ. ՀԱՆԳԱՄԱՆԻ. վաս. ԴԱ-
ՏԱՐԿ ԹՂ. 92Դ—92Ե. ՄեծՈՒԹԻԻՆ. 20×15. 4×
×6. 3. ԴՐՈՒԹԻԻՆ. միասին 16. 3×11. 5. ԹՈՒՂԹԻ.
466. ՏՈՂԹ. 26-7. ՎԵՐՆԱԳԻԹ. սեւ քանափղ.
ԳԻԹ. շեղագիր հիւ. ՍԿԶԲԱՏԱՌԹ. մեծասառ.
ԼՈՒՍԱՆԹԻՍԱՐԹ. 1^ա. և այլն նոր ժամանակի
սգեղ ՄԱՆՐԱՆԿԱՐԹ. ՈՅԹ. արած պատկեր. ծն.
Բրիստոսի. ԽՈՐԱՆԹ ԹՂ. 1^ա. ԺԱՄԱՆԱԿ. (ԺԹ)
ԲՈՎԱՆԳԱԿ. սեւ № 50. № 64. Ա33, Ա68.

Մ. Ա, 61^ա. ք. վ. յարութեան Բրիս-
տոսի. « Այսօր է զոր արար. « Բանդի վզք
եկեղեցւոյ. արարչին օրհնելոյն. » № 64.
Ա125.

Ա2, մթէ. ք. վ. պահոց. ի բանն.
պահեալ զի տիւ և զի գիշեր. « Վզք ասեն
Թէ Աստուծոյ. ի խաբէութենէ նորին փըր-
կեսցէ զմեզ Բրիստոս և նմա. » № 65.
1. Ա, 28^ա. (Թերի). № 64. Ա62, Ա78, Ա18.

Ա3, նի. ք. վ. եկեղեցւոյ. « Նախ
գիտելի է զի սուրբս. և ժողովէ ի կեանս
յաւիտենից. » :

Ա4, նձէ. ք. վերափոխման Աստու-
ծածնի. « Բազում յուստերք ստացան.
« Արարչն Աստուած արար. ընդ հօր ամե-
նակալի և ամենասուրբ. » :

Ա5, շժգ. ք. վ. ս. խաչին. փայտ կե-
նաց. « Աստուածային և նախնին մեծն.
սրտից մերոց ի փառս. » :

Ա6, շիէ. ք. վ. խաչի. որպէս Մովսէս
բարձ. « Մեծն ի մարգարէս աստուածային.
զփառս ս. Երրորդութեան. » Ա123, Ա127—
Ա129, Ա152. » :

Ա7, ու. ք. և խրատ ամենայն մարդ-
կան. « Արդ օրհնողին ամենեցուն. զկեն-
դանիս և զմեռեալս. որում. » : № 65.
Ա8, Ա9.

Ա8, ոձգ. ք. տէրունական. յորժամ
յաղօթս. « Ամենայն աղօթք յոյժ պատուա-
կան. ի հայրենի ժառանգութիւնն մեր. » :

Ա9, ողէ. ք. ի նոյն բանն. հայր մեր
որ յերկիրս. « Եւ արդ զիտելի է սիրելիք.
զարքայութիւնն ընդ այնմ. » :

Ա10, չգ. ք. եղիցին կամք քո. « Վզք
եկեղեցւոյ այսպէս. յամենայն բերանոյ և
յամենայն ընչոյ. » :

Ա11, չժթ. ք. մահուան. « Որպէս
ասեն վզք Թէ ոչինչ է որ. ի խորդ և ի մո-
խեր. » :

Ա12, չիգ. ք. մահու. զի ասէ Սիրաք.
« Ով մահ դառն է. « Ասէ իմաստունն Արիս-
տոտէլ. տէրն պատմեաց և նմա. » :

Ա13, չլ. ք. մահուան. ով մահ բարի
է. « Վզք եկեղեցւոյ ասեն Թէ Աստուած.
իմաստնացեալն Աստուծոյ Սիրաք. » :

Ա14, չլգ. ք. վ. ննջեցելոց. զի հայրն
համբերութեան. « Ասեն իմաստասէրքն Թէ
յորժամ. Բրիստոս Աստուածըն մեր և
փրկիչն և նմա. » :

Ա15, չխա. ք. ննջեցելոց. « Վզք եկե-
ղեցւոյ ասեն Թէ. Աստուած ոչ առնէ.
յինքս իւր և Բրիստոս մարգասիրին. » :

Ա16, չիգ. ք. վասն խաչի. ետես
յիւր. սանդուխ « Այլ և վասն խաչի խոր-
հրդոյս. որով ընդ օծողին հօր. » :

Ա17, չժգ. ք. վ. ողջունի. և իւրեւ
մտանեցէք. « Եւ արդ զիտելի է զի ողջու-
նաւորութիւնս. բնակեսցի և ընդ ձեզ
եղիցի. » :

Ա18, չիւր. ք. վ. պատուհասի. փող
հարէք ի սիւն. « Եւ արդ փոփոխական է
մարդոյս. իւրոց Բրիստոս Աստուած մեր. » :

Ա19, չձգ. ք. վ. ապաշխարութեան.
ապաշխարեցէք զի. « Եւ արդ տեսցուք Թէ
զինչ է. դտանել յԱստուծոյ ընդ այնմ. » :

20, չլգ. ք. վերափոխման. պարտէզ
փակեալ և աղբ. « Աստուածային ձեռամբն
կազմեալ. պատիւ և երկրպագութիւնը
հօր. » :

Ա21, պը. ք. վ. ծննդեան ս. կուսին.
« Զամենաշնորհ և զտօնելի. հրեղինաց. և
ի հողեղինաց. » :

Ա22, պժթ. ք. վ. բամբասողաց. Մի
բամբասէք զմիմեանս. « Վզք եկեղեցւոյ ասեն
Թէ. և ոչ լսել և կցորդ լինել. » :

Ա23, պլա. ք. վ. անբարտաւանու-
թեան և խոնարհութեան. տէր ամբարտա-
ւանից. « Սկզբնաւորն ստատանայ և արու-
սեակն. ժառանգեցէք զկեանսն յաւիտե-
նից. » :

Ա24, պլը. ք. վ. ազահութեան.
« Արդ հինգին զգայարանք կազմեալ. ար-
ժանի արասցէ զձեզ Բրիստոս Յիսուս. » :
Ա25, պժգ. ք. վարդափառին. ասէ
աւետարանիչն. « Տէր տէր սուր ինձ լե-
զու խրատու. և իւր քաղցր ձայնին լսել
տացէ. » :

Ա26, պկե. ք. վ. արդարութեան.
սերմանեցէք ձեզ զարդարութիւն. « Արար-
չագործն Աստուած կազմեաց. ի Բրիստոս
Յիսուս ի Տէր մեր. » :

Ա27, պհե. ք. վ. խոստովանութեան.
« Արդ զոր օրինակ որպէս ոսկի. զմեզ ար-
ժանի արասցէ Բրիստոս Աստուած. » :

Ա28, պժը. ք. յաւուր վարդափառին.
« Ամենայն տուրք և ողորմութիւն երկու
զէմս որոշի. » (Թերի). № 64. Ա6—(Թերի) :

Թիի. № 70. ԱՆՈՒՆ. Սանդուխ աստու-
ծային երկ. Նիիթ. քուղր. ՀԱՆԳԱՄԱՆԻ. վաս լի.

կարհասած, ցեղակիր. ՊԱՏԱՐԻ ԹՂ. 1-2. 5 334^ր.
ՄեծՈւթԻԿ. 16, 8×12×11. ԳՐՈՒԹԻԿ. միա-
սիւն. 12, 5×8, 2. ԹՈՒԴԹ. 423. ՏՈՂ. 18.
ՎԵՆԱԳԻԿ. կարմիր քանակով. ԳԻ. քոչորգիր
մեծադիր. ՍԿԶԵՆԱՍՈՒԲ. քոչորգիր, զարդադիր.
ԼՈՍՍՆՅՈՒՆՈՒԲ. 3^ր. և այլն կրօնական զարդեր
կարմիր ու կանաչ գոյներով. ԵՌՈՒՆԲ. ԹՂ. 3^ր.
մոյգ կարմիր և սև գոյներով ԳԻԶ. Հայրա-
պետ - Թորոս վրդ. ԿՈԿՈՂ. գրիչ. ՏԵՂԻ. Փոսայ
վանկ (Կիլիկիա). ԺԱՄԱՆԱԿ. 22^ր - 1329. ՏԵՂԵ-
ԿՈՒԹԻԿ. 130^ր.

Այս քանի գովարտված ձևերից քոչի քե չե
մարտն անոյց. այլ ևս գեանարե ի վերայ առաջնոյ
անապոյցի և եղի, զի յարիկակն սեկամար եւ և
սոյոց երեւ միմյ ի վերջն, զայս վարդանե եր
գրիչ լաւ հասար և ցիւան 423^ր. խորհրդաւոր շր-
ջանակ. ՅԻՇԱՍԱԿԱՐԹԻԿ. 264^ր. 291^ր.
302^ր. 332^ր. 334^ր. (քոչի մեծ, յոյսին քանե-
լով կարդացուի ե.): 422^ր. 423.

1. Ա. 3^ր. Յանկ գլխոյ և խրատ.
«Միտ գլխ թէ որպէս ճշմարտութեամբ...
անրիծ է նորին բնապատմութիւնն.» :

Ա. 2, 7^ր. Յոսեփն առ Յովնան և ուրախ
լինել. «ընկալաք զխաչելու չն աղնու ախան և
անախա վարուցդ. զվարձս մշակիս շնոր-
հեցէ.» :

Ա. 5, 9^ր. Սկիզբն հոգևոր տախտակիս
դրոյ. բան կրտսնաւորական Արքայ Յոսեփ
հաւ Սինեայ լեւրինն Միանձանց, զոր
հրամանաւ, հաւ Յոհաննու Ռայիթու լե-
րինն գրեաց և առ նոյն առաքեաց. «Բար-
ւոյ և զերազոյն բարւոյ և ամենաբարւոյ
Աստուծոյ մեր և թաղաւորի. և անհոմն
և մոյթ ի մոյթ և ոչ զազարեցէ.» :

Ա. 6, 21^ր. Եւրոման ա. յոր հեծեալն ոչ
զարձցի յետս. «Արք ճշմարտութեամբ զտէր
սիրեցեն. ինաւահանգ իտա կորձանեցին.» :

Ա. 5, 26^ր. Բ-դ աշտ. ընդ որ ընթա-
ցաւն Վաւապ և ոչ կնոջն նմանեցի (այս-
պիսի խօսքեր ամէն նոր գլխի սկզբում.) :

«Աւտարութիւն է թողութն անգարձ
զորս. զարձեալ կշտամբ և եղձանի.»
(2. դւ.) :

Ա. 6, 34^ր. Վկայութիւն զ. երանու-
թեամբ յեւտապիտալ արիութեան և ուն-
կեցեալութեան. «Առ որս բանս մեր յաջո-

ղի. թողցին յանցանք շնորհաւոր Բրեգատի
Աստուծոյ.» :

Ա. 7, 79^ր. զ. ապաշխարութեան հոգ-
ւոյ. «Ապաշխարութեանն վերադառնալ է
միտարութեանն. ի լրումն ապաշխարու-
թեան.» :

Ա. 8, 97^ր. զ. խոկման մահու. «Ամե-
նայն բանք և մտածութիւն նախապաշխար
է. իմաստասիրութեան խոկումն մահու.» :

Ա. 9, 102^ր. զ. ուրախարար ողոյ. «Սուգ
որ առ Աստուած իցէ. զարամութիւն. թէ
ոչ հանապաղ սգամք.» :

Ա. 10, 118^ր. ն. յղ. անբարեութեան և
հեղութեան. «Չոր աւրինակ զձաք զնոնար-
հութիւնն ողջունեցէ.» :

Ա. 11, 124^ր. զ. յեւաշարութեան ճգն-
ղի. «Առաքելութիւնն անպղտոյն որ...
ի հոգեւորն յեւաշարադեալ.» :

Ա. 12, 130^ր. ն. զ. շառաւառութեան.
«Առաջաւ ի մէջ զուղնաբեաց. անարդել
հաւանեցուցանէ.» :

Ա. 13, 133^ր. զ. սաղութեան. «Տնունդ
երկաթի և քարի հար. ոչ կարէ ստել.» :

Ա. 14, 134^ր. ն. զ. ձանձրութեան. «Մի
և այս պատահի. զաղաթս ցնա հարցէք.» :

Ա. 15, 137^ր. ն. զ. չարահամբաւ տիկ-
նոջն որովայնի. «Հանգերձեալ եմ զ. որս-
վայնի. կողք և զյաւ խանտեան կեանս.» :

Ա. 16, 145^ր. ն. զ. անապահանսութեան.
«Սրբութիւն իցէ անմարմնոյն. հանգիստն
ժառանգեցուցանէ.» :

Ա. 17, 165^ր. ն. զ. արծաթաթիւթեան.
«Բազումք որ զկմապատեւրականն. պաշ-
տեցին ձեռքս այս.» :

Ա. 18, 167^ր. ն. զ. անաստածութեան.
«Անաստածութիւն է հոգոյ. ժո-
ղովելով զայսպիսի ցաւ.» :

Ա. 19, 169^ր. ն. զ. անպարտութեան և
մեղութեան. «Անպարտութիւն է ի մար-
մին և ի հոգի.» և ոչ յաւթեղի յաւի
տեան.» :

Ա. 20, 173^ր. զ. քնոյ և արթնութեան.
«Քուն է. էութիւն բնութեան. առ Աս-
տուած միայն միայնաւ.» :

Ա. 21, 175^ր. զ. մարմնական արթնու-
թեան. «Երկրաւոր թաղաւորաց նիթե-
ղէն. անհաստատութեանն զուստը ծուլու-
թիւնն.» :

Ա. 22, 178^ր. զ. ծուլութեան և քնա-
տութեան. «Ծուլութիւն է աղայական սո-
վորութիւն. պահապան մեղ երկնից.» :

Ա. 25, 180^ր. զ. ընդմահերս անախա-
նութեան. «Ոմանք ի կարգի անդ. առա-
ջին և կատարումն.» :

Ա. 24, 186^ր. զ. ն. ամբարտաւանու-
թեան. «Ամբարտաւանութիւն է զիւտց.
ընկեց ի խոր խոնարհութեան.» :

Ա. 25, 191^ր. զ. անձառ խորհրդոյն հայ-
հոյութեան. «Գծնդակ արմատայ. զծնդակ.
զայս գահացաք զԱստուծոյ.» :

Ա. 26, 195^ր. զ. հեղութեան և պար-
գութեան. «Նախընթաց արեգակն առա-
ւանս. զտին զփրկութիւն և զուղլութիւն
ի Գրիստոս Յիսուս.» :

Ա. 27, 199^ր. ն. զ. տխրոյն կորուստն.
«Ոչ տխրոյն Աստուծոյ ուղղապէս և խո-
նարհութիւնն. զԱստուած ստանաւ նմա.» :

Ա. 28, 214^ր. յղ. քննութեան խորհրդոյ
և ուստից. «Քննութիւն պարտաւալ.
կարտալ զ-է.» :

Ա. 29, 218^ր. ն. զ. քահանայականին
անհանգարտութեան հոգւոյ և մարմնոյ.
«Մեր որ միշտ փաճառեալ. ի մարմնի հը-
րեշտակ է.» :

Ա. 30, 225^ր. զ. խոր. հանգարեւելոյն
զանազանութեան. «Եւ այս ևս յայանի
ամենեցուն. միանձնացելոյն. հոգւով և
մարմնով.» :

Ա. 31, 239^ր. ն. զ. քահանայականի.
և ազատ թիցն. «Ազոթք է բնութեամբ իւ-
րով միաւորութիւն. աւրճն զամբ արդա-
րոյ.» :

Ա. 32, 252^ր. ն. զ. անախաութեան և
կապարեւութեան հոգւոյ. «Ահա ամիկ մեք
պարզապէս. ևս եմ և անախաութիւն.
որում.» :

Ա. 33, 257^ր. ն. զ. կապարեւութիւն
առաքելութեանց. երբորդութեան առա-
քելութեանց. «Իսկ արդ ստորագալն.
յանապահանք յաւիտեանս լցն.» :

Ա. 34, 265^ր. ն. առ. Հովն. Յոհան-
նու առ Յոհաննէս. (խրատ առաջնորդաց.)
«յերկնաւոր և երկրին յայս գիր. և տէր
է Աստուած և Աստուած սէր է. արամ.» :

2. Ա. 291^ր. Կեանք և քաղաքավարու-
թիւն երանելի ս. հաւրն մերոյ Յոսեփն

հաւր Սինեայ որ կոչի կլիմա, զոր գրեաց Կա-
նիկ կրտսնաւորն միակեաց Ռաթոյ լեւրինն.
«Ոչ է կարող բանք իմ. ի ներքոյ խրատք
տեսութեան ի վառ սանեղին Աստուծոյ.» :

Բ. 1, 301^ր. Լուծմունք զժուարիմաց
և նուրբ բանից, որ կան ի գիրքս յայս կո-
չեցեալ կլիմաքս արտեալ Կանիկի վասն
կլիցն յաշխարհէ. «Չինչ է ուրացումն և
անելութիւն. ոչ կարեն ընդունել յան-
ձինս.» :

Բ. 2, 306^ր. զ. անհոգութեան. «Որ
ի բարեկրութիւն և ի չարակրութիւն ան-
շիտթելի. որ լի է մթով ախտեցն.» :

Բ. 3, 308^ր. զ. հնազանդութեան. «Դա-
սողութիւն ի բաց դրումն. և ի բարձունս
տեսեալ եղև.» :

Բ. 4, 312^ր. զ. աղաշխարութեան. «Իւրն
զատեալ և իւրն. և զատաւորն մեղ.» :

Բ. 5, 315^ր. զ. յեւապաիկ մահուն ողոյ,
բամբաստութեան, ստութեան. չար տիկ-
նոջ որովայնին, անապահանսութեան, ան-
մտութեան, արթնութեան, անախաութեան,
հայհոյութեան, խոնարհութեան,
ստանձին, առանձին :

Բ. 6, 321^ր. զ. զատաղութեան խորհրդ-
ոյ. «Ութ են ազգային խորհուրդք. յայն-
ժամ ճանաչէ զանկումն իւր.» :

Բ. 7, 327^ր. զ. հանգարեւելոյն. ազա-
թիցն, անախաութեան. առանձին :

3. Ա. 335^ր. Յոսեփն առստածարեւի.
զ. միանձանց և անապատականաց. թո-
ղութիւն շնորհեալ կղաքս զի եղի. ներ-
գործութեամբ ս. Հոգւոյ և Քեզ. » :

Ա. 2, 337^ր. յղ. պարտաւորութեան և
պատուիրանապահութեան. «Որ արդելու
զերեան իւր. և հարբեցեցուցանէ ընդ Յի-
սուս Գրիստոս.» :

Ա. 3, 343^ր. յղ. առ զնախնութեան
Հոգւոյն Սրբոյ. «Այս ի լուտոյ լուտու-
րիւ. Հոգւոյն Սրբոյ շնորհեցաւ.» :

Ա. 4, 345^ր. յ. պտուկական խորհրդոյ.
«Փառաւոր ճառաղայթ որ. ի ս. ճշմար-
տութեան.» :

Ա. 5, 348^ր. յ. մոլորութեան բանի զի-
ւացն. «Եւարիշն ամենայնի և հիմն հաս-
տատութեան. ի կապարեւութեան մեղաց նմա.» :

Ա. 6, 350^ր. զ. բարկացողաց և հպար-

տից. « Բարեբար Աստուած և գթած. հոգին ճշմարտութեան. » :

Ա7, 352^ա. վ. պարզեցնողութեանց. որ կատարի յղ. միանձանց Գ-դ չափահասութիւն. վ. գործակցութեան առաջին հոգմանն, այս է չափահասութիւն Բ-դ հոգեւոր :

Ա8, 354^ա. Չափահասութիւն կատարման. « Արդ մերկ եմք մտանել. շնորհս ի նմանէ և փառաւորեալ տէրութիւն. » :

Ա9, 364^ա. վ. սիրոյ զոր ցուցանեն ս. հրեշտակք առ ճգնաւորսն. « Յորժամ խափանի ոք ի ծուլութենէ. . . զքեզ յանանց կեանսդ. » :

Ա10, 367^բ. Յոյցք ներգործութեան ժամանակոյն ի չափ հոգեւոր տեսութեան աստուածաբնոյն. « Յորժամ լոյս աստուածութեանն. . . որը դայք զինի մեր և փառս մատուցար. » :

Ա11, 374^բ. յ. պատուելանապահութեան գիտութեանցն. « Որ ոք ցանկացել լինել որդի Աստուծոյ. . . իւրով բորբոքեցէ զնա ի մեզ. » :

Ա12, 390^բ. Յորգործմն կրանաւորաց բարի աւրինակօք. « Հոգի միայնակեցին դրախտ է կենաց. . . որ է աւրհնեալ յաւիտեանս. » :

Ա15, 393^բ. յղ. ժամանելոյ յանխռով նաւահանգիստ խաղաղութիւնն երկնաւորի. « Խաղաղութիւն հոգեւոյ այն է. . . ի տէրութեանդ քոյ. և քեզ փառք. » :

Ա14, 397^բ. ի. ն. խմատութիւն հոգեւոր գիտութեան. « Որպէս պատուական է ուղեղն. . . միթաբեցոյք հանապազ. » :

Ա15, 399^բ. Գ-դ ճառ խմատութեան. « Երեք են զաւրութիւնք մտաց. . . և թշուառութեամբ կեան ի նմա նաւարկեալքն. » :

Ա16, 402^ա. ս. հաւրն մերոյ Յոհանն Աստուածաբանի յղ. պատրաստութեան միաշաքաթիւն. « Սերելք մեր պարտ է զգուշանալ. . . որ փառաւորի յերես անձնաւորութիւնսն. » :

Ա17, 421^ա. Դեզ ամենայն ցառոց ոգւոց համայնից: Ի պաւստոսմէն աստ ընդդէմ ս. խորհրդոյն: Բանք գիտութեան և գշտի անձին գիտելոյ. « աս գիտէ և գիդէ, զի գիտէ և ասէ թէ չէ բաւական խաւսել և այս ճշմարիտ խմատուն է և հեզ. » :

Ա. a. 422^ա. Փառք. ի թուիս Հայոց 22^Ը աւարտեցաւ գիւրքս որ կոչի Սանդուղի աստուածային եկից և միւս Յոհանն որ կոչի աստուածաբան յանապատ Փոս վերակոչեալ, յաշխարհիս Կիլիկիոց, ի թաղաւորութեանն Հայոց Դ-դ Լեւոնի աստուածակարգ արքայի, որդւոյ Աւրի թգ-ի: Ի կաթողիկոսութեան Տ. Յակոբայ, յառաջնորդութեան ուխտիս Տէր Սեփակնոս որբասէր եպ-ի, ձեռամբ մեղաւոր Հայրապետի և վերջին ճառս որ է միաշաքաթի յարութեան տեսան, ձեռամբ Թորոսի որդւոյ քեռ մերոյ. :

Բ. 422^բ. . . յիշեցէք զմեղապարտ Ստեփանն. . . և զեղբայրն իմ զՍարապետ քահանայ և զՄարտիրոս և զԾնաւղն մեր զՅովաննէս քահանայ, և զմայրն մեր զաւագ տիկին և զեղբաւորդին զովանէս և զհաննէս և. . . զհայրաքոյրն իմ Թունկիսթուն. » :

Ը. 423^ա. Գիւրքս այս որ է աստուածաբան Յոհանն, նոր է թարգմանած յասորոց ի մերս: Եւ ես գրողս հանդիպեցայ սմա ի վանս զԱրդասան, առ ճգնաւորն ումեմն Ասով կոչեցելոյ, որ էր բերեալ զսա ի թափարականէն և ասէր թէ ոչ կամեցայ գրել կարգաւ. . . զի ահ եղև զարմանալի. » :

Դ. 332^բ. . . 22^Ը թուիս գրեցի. . . յիշեցէք. . . զաշխատողք սորա ի կոկել թրդթոցս և զամենամեղ գրաւոյս Հայրապետ: Եւ եղև աւարտ սորա ի Խաչիկբաց տաւրիս (սկսել է Համբարձման տօնին). . . ողորմութիւն աւրինակիս գրողին Վարդանայ. . . քահանայի և արեամբ վկայի այլ և Պետրոսի որ յաւժար կամաւք ետ որ գրեցի. . . :

Բ. a. 334^ա. ով ս. ընթերցողք, յորժամ ընթեռնուք զս. մատեանս յայս, յիշեցէք զմեղապարտ Կեոզ ապեղայս և զհոգեւոր ծնողս իմ զՄկրտիչ վ-ն, և զմարմնաւոր ծնողքն իմ (թղթի մէջ):

Թի. № 71. Անոն. Ժողովածու վկայութեանց. Նիիթ. հաստ քուրք. ՀԱՆՔԱՄԱՆՔ. վաս յե. ա. եւ վերջին քղ-երը կարկասած ցեղակիր. 1—80. ՄեծՈւթի. 13×9×5.5. ԳՈՒԹԻԻ. միասին 10,3×5.5. ԹՈՒՂԹ. 285. ՏՈՂ. 20. ՎԵՐՆԱԳԻԻ. կարմիր քանափով. ԳԻՐ. քոյրգիր. ՍԿԶԵՆԱՍՈՒ. զարդագիր. ԽՈՐԱՆԹ. 1^ա. կարմ. կանաչ գոյնեով. ԳԻԶ. Սեփակնոս. ՍՏԱՅՈՂ. Մեկիսեք կրօնաւոր. ԺԱՄԱՆԱԿ. ԺԶ. ՏԵՂԵԳՈՒ.

Թի. 184—5-ի մեջ ք. ե. ընկած. 285. սեղր յե. վերջից քերի. ՅԻՇԱՍԱԿԱԳՈՒԹԻԻ. 49^բ 166^բ.

1. Ա. 1^ա. ի վարդապետութենէ Տեառն Գրիգորի Հայոց յաւատարմի ճառ խաչելութեան. « Աւրհնեալ է Աստուած, աւրհնեալ է ս. Երրորդութիւնն անբաժանելի. . . նոյն ինքն Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս եղիցի ընդ ձեզ. » :

2. Ա. 50^ա. Երանելոյն Յակոբայ Մանգ եպ-ի խորիկ ասորոյ. ներբողեան ասացեալ ի ծնունդն Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ. « Սընչելի է ծնունդ քո Որդի Աստուծոյ և դժուարին բերանոյ իմոյ. . . » : Քրիստոսի « յերկոց ընդդէմս մի Քրիստոս » լինելը ապացոյցանելու համար վկայութիւններ է բերում. 102^բ. ի հաւատոյ թղթին Տիրանայ Հայոց վ-ի. զոր գրեաց առ Սեմափաթ. 104^ա. ի Հ. թ. Խաւսովա Հայոց կեռեսորի. 105^բ. ի Հ. թ. Սահակ Հայոց վ-ի. Եղիշի ն. վ-ի. Յեւորայ Խոնխոսեանց եպ-ի, Դիմա Ժողովոյն, միջնոյ Ներսիս Յովհաննէս հ. կթ-ի Ն(Տ)եղապետայ Մամիկոնէից եպ-ի և Գրիգորի Արքեպիսկոպոսի Սեփակնոսի Սիւնեան եպ-ի առ Կեռման, ն. Բ-դ թղթին զոր գրեաց վ. հաւատոյ. պատմութիւն թղթոյն Անտիոքայ պատրիարքին, Արաքսանոս եպ-ի 108^բ. ի թ. եղևիկայ որ առ մարրոց. ի թ. Ներսիսի վերջնոյ. . . որ առ Մանել թգ. ն. յԲ-դ թ. 116^ա. Բաղում վկայութիւնք ընդդէմ նոցա, որը ապականացու ասացին զանապահան մարմինն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի. և անդոսնելի կերք ետուն նմայ. որ է կերակրոց և ըմբելեաց անտարար հաւատմն: Երիւնդի հետեղի առաքելոցն. Արաքսան. Պետրոս Հոռմայ, Անիւսայ Բ-դ Ժողովոյն. Գրիգորի աստուածաբանի ի պատուեցալ ճառէն, Յոհանն Ոսկեբերանի, ի ճառէն որ վառն թղթատութեան Տեառն, և քառասնաւորեա զալըստեանն ի տաճարն, Պրօզիկ Կ. Պաւլի եպ-ին. 119^ա. Կարդի Աղեփանդոս հայրապետին. ի Ղուկասու աւետարանի մեկնութենէն. ն. ի Ղուկասեանէն. Ապաղիւսարի ի Ղուկասեանէն. Եպիփանոս Կիպրացոյ. Եփ. րեմի Փիլաֆոնի եպ-ի Արաքի քաղաքի. ի Հ. թ. Հայոց զոր գրեցին միաբան. Առ Թեոդոս թագաւորն. Միսակի եպ-ի զոր գրեաց պատասխանի հարցման քաղկեդոնականացն:

125^ա. Վկայութիւնք վ. ծննդեան Տեառն և միջոտութեան. զի պարտ է ի միում աւուր տաւնել: Ի Զ-ն յունվարի ամսոյ. Կղեմայ յառաքելայտման կանոնացն. կարգեցին առաքելքն զաւր ծննդեանն Տեառն ի Զ. յունվարի: Պաղիկարսոսի զոր լուաւ ի Յոհաննէ. ծնունդ վերջին ի միաշաքաթոյ եղև. Մակարայ Երուսաղէմայ հայրապետին. Յոհանն Երուսաղէմի հայրապետի. Բարսի Նիսիսիսեա եպ-ին:

127^ա. Սեփակնոսի եպ-ի, ի Ղուկասու աւետարանէն. ի թղթին Միկիսեմի եպ-ի որ առեւտրային. Կիպրիանոսի եպ-ի. Մարտարայի Նիքիեայ եպ-ի. ի Կարեա կանոնացն որ եղաւ հրամանաւ Յուստինոսի, վասն Արեւոնի, 129^ա. ի թ. Գրիգորի Արքեպիսկոպ եպ-ի զոր գրեաց յԵրուսաղէմայ ի հայո. Յոհաննի իմաստասերի հ. կթ-ի: Անանիայի հ. վ-ի. ի հ. թ. 135^ա. Կարդի Աղեքսանդրու հայրապետի. ի Թեոդոսի թղթին:

135^բ. Վկայութիւնք ընդդէմ նոցա որը ասեն Տէրն ոչ եկեր զգառն ի հինգշաբաթոյն Երեկոյն Ալմոխայ (և այլն. յայտնի գրութիւններէն):

136^ա. Վկայութիւնք վ. զսուրբ պատարագն, անխմոր և անջուր, անաղ և անձէթ մատուցանելոյ. Թադեոս առաքելոյ. ի Գ-դ գրոյն Արեւի Հոռմայ հայրապետին, ի Գ-դ գրոյն Արեւի Հոռմայ հ. կթ ի որ առ Յոհանն պատրիարքն ասորոց. ի հարցմանց Կոնստանտին հ. կթ-ի. 144^ա. Մանուկի եպիսկոպոսին. վասն տաւնի ս. խաչին:

144^բ. Վկայութիւնք զի պարտ է զխաչեցարն ասել ամենայն աւուր ի դէմս Որդոյ, Նեփտոյ Հոռմայ հայրապետի ի գրոյն Սոփրասայ, Իգնատիոսի աստուածագրեցի ի (գ)րոյն Արեւիկանոսի Հոռմայ հայրապետին որ կանոնաց լումնի կոչին. Իսիդորոսի Եղիսիոյ տացոյ ի Ռ. թ-էն. Ոսկեբերանի յԵսայոյն մեկնութենէն. Դարի Հայոց վերջնորդի. Բարսի յարարածոց.

157^ա. վ. զատկի մատղի զի բարի է. և չէ խոտան յառաքելական Բ-դ կանոնացն, զոր գրեաց Կղեմ ամենայն հեթանոսաց. հ.

Անոսայ իշխանին վասն մատղի-
տան Հայոց. ի Նիկիոյ Բ-դ կանոնացն. ի Բարսի
կանոնացն:

159^ա. Բանք ընդդիմադրականք և պա-
տանականք ի մէնջ. ընդդէմ Սկիւթացւոյն
և որդոցն Հազարու, որք են ժողովք Մահ-
մեալի: « Երգ մեր երես աստուածս աւ-
տարս... »: (3 զուլա):

3. Ա, 166^բ. Աղ. ի տէր Ներսիս. « Գա-
ռն Աստուծոյ Տէր իմ և Աստուած իմ...
զի դու ես մարդասէր տէր և քեզ... »:

Ա2, 168^բ ն. աղ. ի ո. Աստուածա-
ծին. « Աստուածածին մայր Բրիտանի և
ճընաւդ. փառաւորեցից զամենատուրք Եր-
րորդութիւնդ... »:

Ա5, 170^ա ն. աղ. ի տէր մեր Յիսուս
Բրիտան. « Ռա՛հ լուսոյ և ճշմարիտ ճանա-
պարհ. զի ես ընդ նոսին փառաւորեցից... »:

Ա6, 171^ա ն. « Նայեալ քաղցրութեամբ
առ դառնացուցիչս. և զի ընդ նոսին փա-
ռաւորեցից... »:

Ա5, 172^ա ն. աղ. առ Տէր Յիսուս.
« Երկնաւոր թագ. որ զի զիւտի միայ. ընդ
ամենայն սուրբս փառաւորեցից... »:

Ա6, 173^ա ն. աղ. ի ո. Աստուածա-
ծին. « Երկնային դուռն և առաքատա ան-
մահ. զի և ես ընդ ձեզ հանգուցեալ... »:

Ա7, 174^բ ն. աղ. զ. ճանապարհի.
« Առաջնորդ կենաց և ճանապարհ. զի դու
ես ճանապարհ ճշմարտութեան... »:

Ա, 175^ա. Թէ զինչ է անարժան
պատարադել և զինչ խափանէ զքահանայի
պատարադելոյ. « Աւրէնք Աստուծոյ լոյս են
հոգոց մերոց. և փառաւորեալ է հայրն
ամենապալ և Ս. Հոգին... »:

Ա2, 181^բ. Խրատք կանոնականք. « Եւ
զոր հրամայեցեր մեզ սակաւ... մեծ հեր-
ձուած է քննել զմանակն... » (Ստեփ. և պ.)

Ա5, 184^բ. զ. պատարագի թէ մասն
ընկնի. « Թէ մասն ընկնի ի վերայ ողորմայն.
և ի ձեռք քրտնի և Բրիտանի փառք... »:

4. Ա, 185^բ. Եփեսոյի աստուգեալ. « Ազա-
լեմք զքեզ փրկիչ. զմեզ անյագ զեղեցիկ-
ութեան քս ի Բրիտան Յիսուս... »:

5. Ա, 188^ա. Աղ. Անաստ Բ-ի. « Տէր
մի սրբաւորութեամբ քով. զստեղծածս
ձեռաց քոց և քեզ զի... »:

6. Ա, 200^ա. Հատրն Թեոփիլոսի յղ. ար-

տասուայ « Յորժամ միտք զբաղեալ... ընդ-
դիմամբար դիւտոց... »: № 44, 46^ա.

4. Ա2, 203^բ. Երանելոյն Եփեսոյի յղ.
ապաշխարութեան. « Ասէ երանելի մարգա-
րէն Եղեկիէլ. որ փառք պատկէ և ի դա-
հոյս հանգուցանէ... ի Բրիտան Յիսուս... »:

7. Ա, 245^ա. Եղեկի զի աստուգեալ Կող-
բացո խրատք հոգեշահք. « Աստուածատէրն
իւր կամայն որպէս թշնամոյ զգուշանայ...
զգէմս յարեմուտս է հառաւատեալ նմա
անաւորաւ է... »:

Ա2, 258^ա. Հրց. Արժանաւ և պատաս-
խանի Եղեկիայ Կողբացոյ Հայոց վրդ-ի. « Ար-
ձան ասէ զինչ է կրաւնաւորութիւն. խրատ
է և այն վասն մեր աւագի է և նմա... »:

8. Ա, 259^ա. Խաւսք ողեշահք Եղեկի
զի « ի ձեռն կերակրոց մասնեն այս մեղք...
մի ստանալ ինչ ի կենսո քս և նմա զի... »:

9. Ա, 260^ա. (Թ. Յովնանու Գառնիցոյ)
« Ծառայակիցս ձեր ի Բրիտան Յովնան Գառ-
նիցի հարցանեմ զողջունէ սիրեցելոյդ ի
տեառնէ. որոց պատկայն հաղորդս արառ-
ցէ զմեզ Բրիտան Աստուած... »:

Ա2, 276^ա. Կատի շարժարանաց.
« Տեկին մի ունէր Գ որդիս. երեկ թէ բա-
զում նախապինս (№ 50. համմ):

8. Ա2, 283^ա ն. բանք յղ. խորհրդոց
զգուշութեան. « Արգ նախ յառաջ քան
զամենայն. Ա. աղ ամենատուրճեալ զլուխ
որոյ հրեշտակք երկրպագեն... » (Թերի):
Վկայութիւններս ժողովել է Վարդան անու-
նով մէկը. զուցէ Մեծր: (տես ձեռագիր.
111^բ): Մի անգամ յիշուած անանկերը
կամ գրութիւնները չենք երկրորդել...

Ա. ա. 49^բ. Բարեխաւսութեամբ որդոյն
Գրիգորի. ողորմեսցի Բրիտան Աստուած
Մեկեալ կրօնաւորին և ծնողաց նորին և ինձ
մեղապարտ գրչի Ասեփաննոսի... (տակը տար-
բեր գրչութեամբ). այլ և Կարապետի կարգա-
ցողի սորին և սրբազրոյի... »

№ 71^ա.

Նոտրդիր 24 թ. սկզբից թերի նախեր-
գանք կատար խնդրի առթիւ, 2^բ. « Եւ զի
Հոգին Սուրբ է մեայն բղիտմն ի Հօրէ... »
4^բ. Այդքան նախերգարար. « Իսկ սրով՛.
Ժամանեալ հասար ի խորս իմանալեաց... »:
7^ա. « Հաւատամ և խոստովանիմ զաւա-

նիմ և երկրպագանեմ... »: 12^ա. Հոգի տեա-
ռըն ի վերա իմ.

№ 71^բ.

40. Թ. երկան, ընդդիր. 24-30 ա.
ցեցակեր. Ժողովածու.

1. Ա, 1^ա. Սկզբն Գ-դ գրոցն—անթո-
ղիկի. « Ասէ այսպէս ա. պարապ է որ ասեն
թէ յամենայն. իսկ կերպարանքն որ այս-
պէս կոչիմ Բ-դ թէ կենդանութիւն... » (Արիս-
տոսի):

2. Ա, 4^ա. Նոր տպացոյց անցողթելի
վասն միոյ բնութեան Բրիտանի, զաւալ
ի Վ. Պօլսեցի. Գորգ վ-եմ. « Անթն ընա-
րութեան և վրդ-ն ի հեթանոսաց. երկուց
և երեց վկայից հաստատի ամենայն բան... »:

3. Ա, 12^ա. Յովնանու Որոնեցոյ ասա-
ցեալ (սկզբից և վերջից աղօթք). « Ո՛վ Տէր
Աստուած իմ Յիսուս Բրիտան... (վերջա-
նում է). Ո՛վ աղբիւր կենդանութեան և
և արմատ անմահութեան... » (Թերի):

4. Ա, 39^ա. Ս. զի յողնեւանեան մե-
նաւորի Գրիգորի Նարեկացոյ համառօտիւր
բան խրատու. զ. ուղիղ հաւատոյ և մարութ
վարուց առաքինութեան, ի խնդրոյ նորին
հարազատի Վարդանայ զեւանդադարի. « Սենալ
խրատու որ լուսապարզեալ է և յողնա-
ստա բարեբարութեան. մնան յանլոյծ
հաստատութեան... » (Թերի):

№ 71^բ.

1^ա. Առաքելութիւնք յորիւր կապոյտ
թղթի վրայ շեղագիր. վերջին 2. թ-երը
Ժամանակագրական ցանկեր են. « Որպէս և
թուոյնք տպագր. վերառութեամբ:

« Տոյի բարեպաշտոնին գուտար էր
Սարգիս իշխանաց իշխանի և քոյր Զափարայ
և Իվանի մեծամեծ իշխանաց: Սա էր ին
Վարա Գրիգոր բարեպաշտ իշխանին. և որպի
սորա, քաջ և յաղթող զօրաւորն և մեծ
իշխանն Հասան, տէր՝ Այնայ Հանդարեղոյ,
Սորից՝ Շաղվաֆու. և այլ բազում գուտաց
ևս առաւել սիրէր զհայրենի գեօղն Ծառ-
որ են զինք արեան տուեալ և պարզեք քա-
ջութեան աշխարհապաշտն Հայոց. և զին
սորա գուտար էր Բրիգի իշխանի Մամիս ա-
նուն, և որպի սորա զբարի Գրիգորն և ամա-
սին իւր Ասիայ զուտար Տաւադի իշխանին

Սլանեաց. և որպի սորա Վահան և որպի
սորա Սարգիս. և որպի Սարգիսն Հասանն,
և այսպէս բաժանի Տոյից ցեղն, որք են այ-
սորիկ:

- 1.—Հահանէն Ուշուրեկանց պապ.
- 2.—Աղբուղէն Այտենեցւոց պապ.
- 3.—Զահանէն Զահանէցւոց պապ.

Եւ որպի Հասանայ Աղբուղի և որպի
սորա Տարսուռն և որպի սորա Այսիսն և ի Ժա-
մանակի սորա ի զօրանալ իմայեալացւոց
և ի նուազիլ տանս Հայոց, ցիր և ցան լի-
նէն իշխանացն Հայոց. յարեան աշխարհիւք.
և զմուլքն մեծ իշխանին Հասանայ պէթալ-
մալ արարին. զնոց պարսն Այսիսն ի զեւան
և երեք ամ աշխատեաց. և բազում ինչ
տուեալ ապաւեաց ի ձեռաց աշխարհեան
զվանօրացն. և զշինարէնքն. զոր տէրն տ-
մենայնի տացէ վարձս վաստակոց իւրոց:

Կարգ կաթողիկոսացն Աղբուղի զինի
Կիրակոսի պատմակիր զի. որ է վերջինն տէր
Ներսէս ամս ԻԶ. ՈԶԳ. տէր Ասեփաննու 2ԺԱ
թուին, 22Բ-ին վաղճանի. Այս միջոցս երկու
կաթողիկոսը եղեալ. անուանքն Սոփիաս և
Պետրոս չկարացաք զկարդն իմանալ, զինի մի-
մեանց. տէր Կարապետ ՊԾԵ մինչև ՊԶԳ
գտաք զթիւն. տէր Մասթուս ՊԶԵ. տէր
Արսեն ամ մի. տէր Յովնանն ուրպի Զափա-
րայ ՊԶ. տէր Մասթուս ԶԳ. տէր Արիստակիս
ԶԻԲ. տէր Ներսէս հաստատեցաւ յաթուռն
իւր ԶԻԵ. տէր Շմառն ԶԼ. տէր Թորմայ
սօկուտուրեցի ԶԼ. տէր Առափն ԶԼ. մին-
չև ԶԻԲ. գտաք զթիւ սորա սօկութ-
ուրեցոցն. տէր Արիստակիս ԶԿԵ. տէր Սար-
գիս Վաղդեցի ՌԳ. թուին վաղճանի. տէր
Գրիգոր ուրպի Մեյրապետին, տեառն Խաչնոյ.
ՌԵ. թուին և ոս ուրացաւ զԲրիտան.
ՌԻԲ-ին տէր Դարի. տէր Փիլիպպոս Տաւմե-
ցի և Ժ(Ի)Բ-ին տէր Յովնանն ուրպի Մեյ-
րապետին ՌԻԳ թ-ին. վաղճանի ՌԼԵ-ին.
տէր Շմառն և ԼԶ թուին, վաղճանի ՌԿ.
թուին Բօլաւապետին. տէր Արիստակիս ՌԼԵ
Բօլաւապետին. տէր Մեկիս ԲԻԲ Արաշեցի
տէր Սիմեոն ՌԻԵ Հռեմասուրեցի. տէր Յով-
հաննէս ՌԶԲ. տէր Գրիգոր ՌԶԳ. (պա-
տուած):

Թիւ. № 72. ԱՆՈՒՆ. ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ. ՆԻԹ.
բուրդ. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. վաս լի. ԴԱՏԱԿ ԹԼ. 113^բ.

ՄեծՈւթիւն. 13,5×9,4×1. ԳրՈւթիւն. միա-
սիւն 10,1×6,1. ԹՈՒԴԹ. 113. ՏՈՂ. 19.
ՎԵՐՆԱԳԻԲ. կարմիր p-ով. ԳԻԲ. նոր նոսրգիր
ՍԿԶԲՆԱՍՈՒԲ. կ. երկարագիր.

Մ. Ա. 1^ա. Տեղիւ ու Գրգորի վ. հոգ-
ւոյն և մարմնոյն ն. ու Գրգորի (զ) հոգ-
ւոյն և (զ) մարմնոյն և պատասխանի հրեշ-
տակին (նմանք տէս. № 42. ի 94^ր.). «Խնդ-
րեաց յԱստուծոյ սուրբն Գրգոր. երկնից
արքայութիւն և նմա փ. .» :

Ա2, 13^ա. ք. վ. աղօթից Գրգոր(ի)
ասացեալ. «Այսպէս ասէ տէրն մեր Յի-
սուս Քրիստոս թէ արթուն. այնով առնէ
ողորմութիւն որ յիշեցաք. .» :

1. Ա. 29^ր. Յոհաննու Մանդակունոյ ասա-
ցեալ վ. յիշոցաց մեղաց. «Երկերոյք զար-
հուրեցէք. զարհուրեցէք և դողացէք. զարձ
և զղջումն տայ կարգացողաց և լսողաց. .» :

Մ. Ա. 36^ա. վ. աղօթից. «Եւս առա-
ւել պարտ է քրիստոնէից. ու յարութեա-
նըն Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ. .» :

Մ2, Ա. 41^ր. ք. վ. զալստեան Քրիս-
տոսի. «Այս է պատմութիւն վ. զալստեան
Քրիստոսի. և յերկնից արքայութիւն ժա-
ռանդեսցեն. .» :

Ա2, 51^ր. ք. վ. զալստեան. «Յայն-
ժամ կատարի խօսք ու աւետարանին. և
մարտիրոսանան վասն Քրիստոսի որ է աւրհ-
նեալ. .» :

Մ5. Ա. 55^ր. (ք. վ. հոգւոյ և մարմ-
նոյ) ոտով աշխարհաբար. «Հոգին ի մար-
մին եղբայր շուրջ կուգան. և ախանջ դու-
շած, Աստուած լինի ողորմած. .» :

Մ. Ա. 62^ա. պատմութիւն Ալէքսիա-
նոսի ճգնաւորին. «Աստուած զթաժ և մար-
դասէր. երեակ լսէ իւր. .» սորին աղօթիւք
տէր մեզ ողորմի. .» : տէս № 48. Մ. Ա. 1^ա.

2. Ա. 70^ա. Այս է գինուն գէնն ու
զարան, որ մարդոյն կուհասուցանէ. . զու-
քեզ հոր կու փորեն փ. .» :

85^ր. վ. մեկնութեան բանիս որ պատ-
մէ մեզ զամենայն. «Իսկ առանձնորդն. .» :
յԱռաւելացն Սողոմոնի սակաւ բան խրատ.
«Հաւատացելոցն ամենայն աշխարհ. .» :
խրատ հոգեւոր. այլ են որ բողոքեն յեր-
կնք. չորս իրաց լինի աղքատութիւն. .

Ը-Ը. № 39. ի 18. 200^ր.

Թիւ. № 73. ԱնՈւն. ժողովածու. Նիիթ.
զանազան տեսակ բուռք. ՍԿԶԲ. 19,7×15×3,7.
սախտակազմ կաշկարս, ու և բ. կողմեր խա-
տախտակներով փառակոսիներէ մեջ. . ԴԱՍԱԲԿ ԹՂ. 10^ա. 54, 82, 120^ա. ՄեծՈւթիւն. 20,1×14,7.
ԳրՈւթիւն. միասիւն և երկսիւն. ԹՈՒԴԹ. 198.
ՏՈՂ. 22—40. ՎԵՐՆԱԳԻԲ. սեւ ու կարմիր.
ԳԻԲ. բոլորգիր, նոսրագիր, շեղագիր. ՍԿԶԲՆԱՍՈՒԲ.
զարդագիր դեղին p-ով. ՍԿԶԲՆԱՍՈՒԲ. ԹՂ. 55^ա.
դ. բոլով. ժԱՄԱՆԱԿ. ժէ-ժԹ. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆԲ.
խժքած են. 10^ր, 97^ր, 198. . 195^ա. ու Դեռդ.
ԲՈՎԱՆԴԱԿ. № 40. 1. Ա. (քերի. 1. սառ միայն.

1. Ա. 11^ա. Յովհաննու պիտակ անուն
աշակերտի Գրգորի եռամեծի մեկնեալ զմար-
դարէութիւնն յԵսայի մարգարէին. «Զնչ
է տեսիլ Եսայեայ. պտ. զմարգարէութիւնն
տեսիլ կուէ. . զաստատանք և պատիժք ըստ
գործոց. .» : № 64. Ա59, Ա65, Ա70. Ա73, Ա79,
(նոտրգիր). .

83^ա. Սերաք (սկզբից թերի.) Եսայի
(վերջից պակաս) բոլորգիր.

Մնացածները կամ անեկտոսներ են,
կամ կիսատ քարոյններ անձուռնի նոտրագիր
կամ շեղագիր:

Թիւ. № 74. ԱնՈւն. ժողովածու. Նիիթ.
զանազան տեսակ. ՍԿԶԲ. 19,5×13,5×2,5. կաշե-
կազմ, ներսից բղրայաս. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. վաս. ԴԱ-
ՍԱԲԿ ԹՂ. 34^ա. ՄեծՈւթիւն. 19,5×13. ԳրՈւ-
թիւն. միասիւն 16×8×9,5. ԹՈՒԴԹ. 112.
ՏՈՂ. 11—31. ՎԵՐՆԱԳԻԲ. կ. p-ով. ԳԻԲ.
նոր նոսրգիր. ՍԿԶԲՆԱՍՈՒԲ. երկարագիր կ. p-ով.
ԳԻԲ2. փրկապոս դպիր. (?) ՏԵՂԻ. Դաւիթ. (ի տուն
ու Աստուածածնի.). (?) ժԱՄԱՆԱԿ. ժԲ—ժԹ.
ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆԲ. 23^ր. ծաղկակար. 118^ր. հորն
մանաւոր մեղի և անթեալ դստերն իւր. վերնա-
գրով. սախտակ մեղաց. սկզբից և վերջից քերի.
ՅԵՇԱՍԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆԲ. 70^ր.

1. Ա. 1^ա. Աղ. երանելոյն Թումաւոյ
Ակիւնացոյ. «Հնորհս քեզ մատուցանեմ. .
Յիսուս Քրիստոս լուր մեզ. .» :

2. Ա. 1^ր. Աղ. ու Բոնափնդորի գինի
հաղորդութեան. «Ներախնամեա համեղա-
գոյն Տէր Յիսուս. Տէր ողորմեաց. Քրիս-
տոս ողորմեաց. .» :

3. Ա. 2^ա. Եռամեծի և քաջ վ-ի Միւ-

բարս Գօշի խոստակուն ճգնաւորի և բանի-
բուն հռետորի, ասացեալ զաղօթս ի ժամ
ու պատարագին. «Տէր Աստուած իմ Յի-
սուս Քրիստոս Բան Հօր և Կերպարան. . պա-
տահեցայց մարդասիրութեան և փառաւո-
րեցից. .» :

Ա2, 4^ա. ն. աղ. Միսրարս ի դէմ պա-
տարագի. «Ամենակալ, ամենախնամ Աս-
տուած. և պահեա այժմ և յապա անսա-
սան. .» :

Մ. 5^ա. Աղ. ի վերայ ամենայն աշխար-
հի. «Հնորհեա տէր զհաստատութիւն. .» :
աղ. և օրհնութիւնք ամենայն աշխարհի.
«Աւրհնեալ է հայր սուրբ. . Մաղթանք առ
ու մարմինն Քրիստոսի. «Երկրպագեմք քեզ
Քրիստոս. . Աղ. ընդդէմ. . պատարագի. .
«Ս. Ս. Հայր ամենակարող:

4. Ա. 7^ր. Աղ. Թումայի առաքելոյ.
«Մարմին քո անապական լիցի. և ի թո-
ղութիւն մեղաց. և ի փառս քո. .» :

5. Ա. 8^ա. Աղ. տ. Յոհաննու Ոսկերա-
սիւն. «Գոհանամ և մեծացուցանեմ. . Աս-
տուած ողորմութեան և զթութեան. .» :

8^ա. աղ. յառաջ ք. զս. հաղորդու-
թիւնն. «Առ սեղան քաղցրագունի խրա-
խութեան. .» :

1. Ա2. 8^ր. Այլ իմն աղ. երանելոյն
Թումաւոյ Ակոսիւնացոյ նախ ք. զհաղորդու-
թիւնն. «Ամենակարող և մշանջենաւոր Աս-
տուած. . մշանջենաւորաբար շարալնանել
որ ընդ քեզ. .» :

9^ա. Լեգանիւ որ է պաղատանք առ
վերապատուելի խորհուրդն «Ահա խրախուն
սրբազան. .» :

10^ա. ի ու. Աւետարանէն հաւարեալ.
պատմութիւններ:

Մ2. Ա. 24^ա. ք. վ. զառնութեան յա-
ւուրն դատաստանի. ի բանն. ողբացէք զի
մերձ. . «Որպէս զանազանի լաց աղային .
բան զամենայն տանջողս. .» :

27^ր. Հարցմունք և պատասխանիք ի
զրոյց սրբոց. ապա մի թերի քարոյ, 52^ա.
ք. յղ. հոգեւորի մահուան. (թերի) յղ. հա-
ղորդութեան «փորձեցէ մարդ զանձն. .» :
վ. մեծի ուրբաթուն:

Յ. Ա. 60^ա. Մեկնութիւն բանից Դարի
փրկապալի որ կատարումն նորին տառի
վ. սահմանաց իմաստութեան. ասացեալ

Տ. Ներսէսի կաթ-ի Հայոց, ի խնդրոյ ումեմն
Սեփակնոսի սերողի իմաստութեան. «Զխըն-
դիւ հոգեւորական հաւատով և սերով. . ոչ
ոք ըստ ընտելեան գործելով մեղանչէ. .»
(թերի): (Յայանում է նաև որ խնք համա-
ռօտ է գրում, ընդարձակը թողնելով «տեղ-
ւոյ և ժամանակի պատշաճութիւն»):

7. Ա. 66^ա. Աստուածագութ և քրիս-
տոսակիր անձինք սրբազանի տեսանք Սե-
փակնոսի լեհացոյ. մատուցի երկրպագու-
թիւն, յանստանստարաւ և ի փոսուն յանձնէ
Յովհաննու «ընկալեալ ընթերցոյ՝ զփոքր բա-
նըք քո. .» (գրուել է ՌՃԼԸ. յունվ. ԻԶ.
ուղեւ սրանով է հերքել. լեհացու ու Երրոր-
դութեան անձնաւորութեանց մէջ բաժա-
նում գնելը): 72^ա. յղ. շարժման երկրի. .

Մ5. Ա. 74^ր. վ. Մեկնաց աստուածա-
յին գրոց ի մերոց վարդապետաց, թէ ո՞վ
ոք է արարեալ. «Անակիս վ-ն Սանակիս վա-
նուցն. այլ մտաւոր և հանձարեղ. զիտող
տոմարական արհեստին, էր ի ժամանակս
Պետրոս կաթուղիկոսին և հրամանաւ նորա
ի մի հաւարեալ զբանս Եփրեմի և Յոհաննու
Ոսկերակնի, և Կարդի, և այլ սրբոցն. զԳԹան
թուղթն Պաւղոսի առաքելոյն, համառօտ
և զիւրհաս ընթերցողաց. . Զարարածքս
և զսաղմոսն և զերգերգոցն, և զԳանիէն
և զբարձրացուցէն և զանթառամ ծաղկի
տեսութիւն, և զպատմագիրն ևս վարդան
վրդ-ն Հայրապետի է արարեալ և մեկնեալ ի
վրդ-աց ժողովեալ: Զերամիւս և զգատաս-
տանագիրքն Գօշ Միսրար վրդ-ն է արարեալ:
ԶՅոր վանական վրդ-ն, զՄաթէոս գլուխն Ներ-
սէս Կալեցիկ և իւր աշակերտն Արիստակէս վ-ն և
իւր Անակիս աշակերտն բովանդակեցին և յե-
տոյ Յոհան Ծորձորեցիկ ընդարձակ բանիւ արար
մեկնութիւն Մաթէոսի գլխոյն մնացելոյն ի
Ներսէս Կալեցցոյն, զՂուկասու գլուխն Իգնատիոս
վրդ-ն. զՅոհաննու գլուխն Յոհան Ոսկերակն
և յետոյ Նանա վրդ-ն Ասորոց. զՂուկաս գլուխն
Կրկին Սարգիս վրդ-ն, ԶՅոհաննու տեսիլն Անդրեաս
եպ-ն Կեսարու Կապադովկացոց. զաղմոսն
Կրկին և զառակն և զԲժ մարգարէն և զպատ-
արագի խորհուրդն. և «յիւ ընդ եղբայրն. . և
զՆարեկացու լուծմունք-Ներսէս Լամբրո-
նացին: ԶԿաթողիկէն Սարգիս վրդ-ն. յետոյ
այլքն համառօտաբար նոյն Սարգիս և Ներ-
սէս: Զպատարագի խորհուրդն Կրկին, Յոհան

Արմիշիցին, ուսկնակերն. **Չաղթից և զստա-**
րագին Խոտորով Անձեացեաց եղւն. և զնոյն
 կրկին Մովսէս վրդ-ն երգնկացի: Մարկոս աւե-
 տարանին մեկնիչ՝ արար Բարսեղ վրդ-ն: **Զընթերցուածոյն** Գրիգոր Կանձակցիկն. **Զբարձ-**
րացուցէք և զամենայն չար տանջելին, ներ-
 սեւս Կրայեցիկն զքաղութանսն Եւայիկն, և զն-
 զեկելէլին Եւայի վրդ-ն: **ԶԵսային** Դաւիթ Բա-
 րեւեան, յետոյ Դեոգ վրդ-ն երգնի, ալ. Յո-
 նանու: Որոհեցոյն նոյնպէս և առ որո են
 լուծմունք. զներքողեանն Գրիգորիս Կրայեցիկն
 զկայստէն. զգործս առաքելոցն Գրիգորիս
 կարողիկոս եղբայր Կրայեցոյն, Կամբձածորոյ
 հայր Սամուէլն արար զօսկապատեան, Կարա-
 գայ հայր Աստմ զօսկապոյցն. զտօնականն մա-
 քենեաց հայր Սողոմոն. **ՃՂ. Զ թվին**: **Զերգ-**
երգոյն Գրիգոր Նիսացիկն, յետոյ Գրիգոր Նա-
 րեկացիկն ի թվին **ՊԼ. Բ**: Գրիգոր վրդ-ն Տարեւացիկն
 արար լուծմունք Սոխոսեկի ստորոգութեանց.
 և Պարաւնկոսի և Պարիւրիկն և զսոսկնորեան-
 ցն, ի **ՊԽ. Զ** արար զմեծ հարցմանցն Ժ հաւ.
 և զսարսաղանց լուծմունքն, ի **ՊԾԴ**: արար
 զստապետի և զստակաց և զերգերգոյն քաղութա-
 ծուն, ի **ՊԾ. Զ**. արար զստակ հաւ. քա-
 ռոզիւրքն. ի **ՊԾ. Ե**: զՅորայ լուծմունքն, և զԼի-
 ռիսակաւ գրչորեան խրատին լուծմունք, և
 զվրդը հարցմունսն զոր Դեոգ վ-ն խնդրեաց:
 Ի **ՊԾԹ**. արար զհարաւսն Մասրեոսի աւե-
 տարանին **Զ հատորաւ**, և յետոյ արար զսո-
 կեմութիւն Գ հատորաւ, և ի նոյն թվին արար
 զմուսն հատոր քարոզապիւրքն, զնապո քա-
 ղաւածուն. և զԻսկանկոսի լուծմունքն, արա-
 բեալ է Յովնանեւ վրդ-ն Կոյսեկց, աշակերտ
Տաթեւացոյն. զսանձանց Բարսեղի, և
 զքրիստոսեան լուծմունք Սիւնեաց աէր
 Առաքիլն է արարեալ, **Տաթեւացոյ քեր** որ-
 գին, **ԶՂաւապոս** զլիւս քաղութան, և
 Յոնանու զլիւս քաղութան. և զԼա-
 զրեալ ընդ խորհրդոց քաղութան, և **Ծ**
 քաղոյ Մարկոս վրդն. արարեալ աշակերտ
Տաթեւացոյն որ էր ինքն Զորայեցի: **Ելլ և**
Գործոց առաքելոց քաղութան (նոր): **Զա-**
գամ զերքն Սիւնեաց Տէր Առաքիլն է արա-
 բեալ, Դ. հատոր, Գ-ն ըստ նախատեղծիցն
 և ա. ի վերայ Ժ-ն այլուրենից: **Զստմարի**
մեկնիչն և զկաղմութեան լուծմունք Կիրակոս
 վրդ-ն է արարեալ Լեզնիպոյցոյն: **Զհայն առ-**
մարի մեկնիչ արար Յակոբ վրդ-ն **Գ. ըմբեցի**.

(նոր) Սիւնեաց աէր Ասկանկոսն զԻսկան-
 քիսն և զպարսպմանցն և զկաղմութիւն և
 զընտթեան մարդոյն թարգմանեաց ի Յու-
 նաց ի մեր լեզու և արար մեկնութիւն հա-
 մառօտ չորից աւետարանչացն և արարա-
 ծոց և Յորայ, և քերականութեան և այլ
 գրոց:
 (նոր գրչով) Թարգմացի Առաքիլ վրդ-ն
 արար պատմութիւն վ. նորոգմանս. Եջ-
 միւսնի. և աշխարհիւ Հայոց, ի թվականին
 Հայոց Ռ.Ճ Սիւնեո վրդ-ն Զորայեցի, արար
 զքերականութիւնն, ճոխ և յարմար ըստ
 լեզուի Հայոց, այլ և զարամաւորութիւնն,
 և զհաւորքաւորութիւն, և զաղեղացն, և
 զպատմանացն: **Ելլ և արար մեկնութիւն**
պրոֆիլի, այլ և զհոգեացն համառօտեաց, և
 և չն և առաւել զախճանեաց: **Զին**
նորա Ասկանկոս վրդ-ն Լեկցի թարգմանեաց
 ի Լատինացոց ի Հայ բարբառ, նախ զԻսկ-
 անքիսն լիով մեկնութիւնն, և զընտարան
 ուղղեաց. Բ. զնալի վարուցն, Գ. զընտա-
 տան աղթիցն, Դ. զստմանացն ըստ այլու-
 րենիցն. Ե. զՍերաբայն. **Զ. զպատմաւացն**,
 Է. զՅովնեպոս պատմապիւրն. **Ը. զհոգեաց**
և զընտարանացն-Թումայի Ալեկցոյցն, Թ.
 զգորանն **Մահմետի** (Տնճաճ). **Ժ. զնորին**
ընդդիմութիւնն, և զայլ քաղութ ոգտակար
 բան. **ԺԱ. զԵրեւանեայի մետաքսեղայն**,
 իւրով լուծմունք և վախճանեաց ի թվին
 Ռ.ՃԼ.Ը:
 Ապա այլ և այլ աննշան աղթիւրն,
 պատմաւածքն, ճառեր, քարոզներ, մեծ
 մատմբ կիտաւ, 78^ա—80. մեր չորս հա-
 յընտութեանց արքաների ժամանակադա-
 կան ցանկը. 82^ա. տ. Ներսէսի կաթողիկոսի
 առ նոյն յիմարութեամբ և հպարտութեամբ
 լրբեալ սմն. «Մարմնոյ բժշկաց և արդա-
 րութիւնն զովի. զաւանցի ուղիղ դատա-
 ւորին»:
 A. a, 70^թ. Եյո Եսլին ստաւան է զոր
 գրեաց Փիլիպոս զպիւրն ի քաղաքն Դաւթ.Ժ.
 ի գուննս. Աստուածածին:
 x¹. 83^թ. Գաւառութիւնս. Բթանա-
 րի Եղեքսանդրոս հայրապետի. «Ով որ կա-
 մի փրկել.». յգ. նախատահմանութեան
 Աստուծոյ. «Նախատահմանեալ բառս այս.». 99^ա.
 զցանկութիւն անանկաց լուաւ աէր.
 «Հարուստ մարդիկը ապա. ուստիս. Օ-

գոստինոս առէ.». ապա ք. վ. պա-
 հոց:
 Թի. № 75. Անու. Մեկնարիսն երգոց
 երգոյն. Նիկի. հաս բուր. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. լաւ.
 ԴԱՏԱԿ Թ. 1. 4^թ. 6. Մեծութիւն. 17.2×
 ×10.7×0.3. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. միասին 13.2×7.5.
 ԹՈՒՂԹ. 45. ՏՈՂ. 17—22. ՎԵՆԱԳԻՐԲ. սեւ
 քանակով. ԳԻՐ. հոսքիւր. 7^ա. 15^ա. քորդիւր.
 ՈՂԶԲԱՏԱՌ. քոյնագիր. սեւ ք. ուղ. ԺԱՄԱՆԱԿ. ԺԹ.
 1^ա. գլ. Ը. «Սկսանի հարսն զիտակ-
 ցութիւն. մարմնաւորք և հողեւորք» (թերի):
 5^ա. «Աստուածածին կանթեղ վա-
 ուեալ. աւար ինձ գեաւէ զիւր հողելի.». (5):
 7^ա. Ընդդիմութիւնն լուծեւ.
 և հերքեցմունք. «Որք ընդդիմանան.». 1^ա.
 № 71^թ. 1^ա.-ից տարբեր:
 Թի. № 76. Անու. Բաւի մարգարի.
 Նիկի. բուր. ԿԱՅՄ. 8×10 5×4, կաշեկալ.
 ա. Բաւախոյն և Բ. խալաֆաղակերով. ՀԱՆ-
 ԴԱՄԱՆԲ. վաւ. ԴԱՏԱԿ Թ. 1^ա. 143^թ—144^ա.
 189^ա. Մեծութիւն 10.2×7.6. ԳՐՈՒԹԻՒՆ. միա-
 սին 7.6×4.5. ԹՈՒՂԹ. 189. ՏՈՂ. 11—14.
 ՎԵՆԱԳԻՐԲ. Կ. ք. ուղ. ԳԻՐ. հոսքիւր հոր. ՍԿԶԲ.
 ԴԱՏԱԿ. Կ. ք. ուղ երկարագիր, ԳԻՐ. 3. Յոսիկ Զա-
 կանգուլ. ՍՏԱՅՈՂ. գրիւ. ԺԱՄԱՆԱԿ ԺԹ:
 x. Ը. 1^թ. Հարցմունք և պատմաւա-
 նիւր. «Ո՞ր են դորձք Գ-ը աւուրն ՊԽ. լու-
 թին և աստեղը. ի ձեռն և ի սիրտն և այլ
 ոչ ևս. Ժ.».:

x². Ը. 111^թ. ն. ա. Աստուածածինն
 և պատմականիւր հերշաակին. «Խորհեցաւ
 ամենապարզի Աստուածածինն. զիտաք
 թաղաւորութեան քո Հայր և Որդի.». 140^թ—142^թ.
 Տաթեւացոյ քարոզներէց մի
 կտոր.
 1. Ը. 146^ա. Թաւաթցի Պաղսասարի
 հարցմունք ումեմն վ. անդիակել աւուրն և
 ժամուն. և պատմականիւր Սոխակիս վրդ-ի
 «զոր ինչ գիտէ հայր. և չար քան զաւան-
 ջանսն յախտենից.». 161^ա. Սոխակիս կա-
 րդիցի | զբաներս յանձնէ ոչ զընցի | ալ
 ի զրոց ժողովցի | զայո տեւաւաւ աւրինա-
 կեցի | Մատթէոսեան քաղութաւն | հարց-
 մանց զրոց Ժ հատորն | կաթողիկեաց ս.
 Սեկնիւն. 3. Յոհաննու աւետարանչէն | Եւ-
 թանասնից թուականէն | որ ծննդոց զրոյն
 առեալ են | տարադուրբն զկայեն. | :
 x³. Ը. 162^ա. վ. թերայճ(ու)տու-
 թեան Թումայի. «Իսկ աւուր զառկին յոր-
 ժամ յարեաւ. որք ոչ տեսեալ հաւա-
 տան.»:
 x⁴. Ը. 177^թ. Բարսեղի Գրիգորի հարց-
 մունք է. Բարսեղ առէ յորժամ. ամպ նոր
 ոչ ապ լուսն. և տեւս որա տարբեր վա-
 րեանաք. № 42. 3. 123^ա.
 A, a, 186^թ. Փառք. որ ետ կարողու-
 թիւն որ հատայ ի հաւարա տառիս որ կո-
 չի բաւ մարգարի: Յիշեցէք զմեղապարտ զըր-
 չիս Յոսիկ անարժան Զաւակցոյի: Յիշեցէք
 զհայն իմ զԹաւաղիկ և զմարն իմ Ամամ-
 պան:

ՊԱՏՄԱԳՐԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

ԹԻԻ. № 77. ԱՆՈՒՆ. Սամուել Անգի. Նիիթ. քուրդ. ԿԱՉՄ. գեղ. Երկար գառակուսի նրբախնայակներ. ա-ի վրայ աստղազարդներով. ք-ի վրայ նուրբ շրջափակ. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. վառ. մաշուած. ՄեծՈՒԹԻԻՆ. 16.8×12.3×3. ԳՐՈՒԹԻԻՆ. միասին 12×8. ԹՈՒՂԹԻ. 115. ՏՈՂԲ. 18. ՎԵՐՆԱԳԻՐԲ. Կ. ք-ով. ԴԻԲ. հին քուրդի. ՍԿԼԶԲ. ՆԱՍՈՒԲ. Կ. ք-ով Երկարագիր. ԳԻԻ2. Հայրապետ Կրամաւոր. ՍՏԱՅՈՂ. Յովհաննէս վարդապետ. ՏԵՂԻ. Ուռնկար (Արձեղ). ԺԱՄԱՆԱԿ. 247—1315. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻԻՆ. 1^ա. Եղծուած, Լիկիանոսի պատմութիւնը. 73^ր. Աշոտ իշխանի սկզբնական պատերազմը. շատ լաւ պատմութիւն. ՅԻՇԱՍԱԿԱԳՐՈՒԹԻԻՆ. 1^ր. 90^ա. 115.

1. Ա. 2^ա. Սամուելի փառաբանող հաւաքածուներ ի հնոց պատմագրաց, յղ. գիւտի ժամանակաց անցելոց մինչև ի ներկայ ծայրաքաղ արարեալ. «Յերիս որոշմունս բաժանեալ...» Համարում է մինչև ժողովական թիւը: № 78-ից համառօտ. յաւելուածներ քիչ ունի, որովհետև աւելի հին է:

Մ. Ա. 90^ր. (Գաւառաբանական բառարան), օր. Բարբաբեմոս. Սկիթեմոս. Յուդաիսմոս, Պիթագորացիք. ԾԾԳ. Բաղկեզանի Ժողովոյն ընդունողը ՈՒԶ եպ-ղէական հայհոյութիւն ընդաւելք և Բ. Կամս ասացին Բրիտանի և անտառանութիւն ընտրեանցն Երկաքանչիւրոյն ունեւորով և զմարմինն ապականացու, որպէս մարդոյ մարմին և անփառաւոր և անկատար մինչև ցեղան և թէ ի խաչին մարդ պատարագեցաւ և ապա եղև Կատարեալ և յաւրոյց զնա Աստուած Բանն և աստուածացոյց և արար տէր երկնից և երկրի.

ԾԾԶ. Մայրագումարաց աղանդ, ընդ Ապաղինարին հեքուածողն անաւրէնութիւնն երեւցաւ և աւելի ևս սոցա՝ զկրօն մարդկային մարմնոյն Բրիտանի ոչ ընդունին, մանաւանդ զթլիստութիւնն, զերկիւզն շահաքանութեան, զքաղցն, նաև

զխոնարհական բարբառն, որ վասն Բրիտանի, այլ և զհին թարգմանութիւնս զոր ընդաւելաւ սրբոյն Սահակայ ոչ ընդունի, զերբորդ թուղթն Կորնթացոց ի Պաղոսէ գրեալ՝ զընդաւելն ի սրբոյն Գրիգորէ նդովէն, և զչարչարանն սոսի աստուածութեանն տան և ոչ միաւորութեան անաւրէնութեանն: ԾԾԷ. Մեղեկից աղանդ. ի փլիստիայից պիթագորեանց զաւրացեալ, երթեալ ընտելին առ պիսիդեաւ առաւել սուրբս համարելով. և առեն աղանդոյն անուանը, Մուշեան, Գաւգուշեան, աղղեան, արեգակնոյ, բանջարակեր, զորս նդովեմք:

Ա. ա. 1^ր. Գրեցաւ գերբն ի յերկրին Արձիշու. ի ս. ուխտըս որ Ուռնկար անուամբ կոչէ. ի խնդրոյ ս. և խոտակրան վրդ-ի Յովհաննիսի ձեռամբ հայրապետի սուտանուն կրանաւորի. ի թվականին 247:

Բ. ա. 90^ա. Կաղմեցօ(աւ) գերբն թվին Հայոց ԶԴԷ: յերկրիս Զարաթրոյ՝ ձեռամբ անարժան Աթանասի. յեղեցէք զստացող. զՅովհաննէս վրդ. այսաւր տաւնէ Հռիփսիմեանց:

Վ. Շ. ա. 115^ր. (նոր կաղմելիս թարս ընկել է.). Գրեցաւ վանքերմէս թվին ՌՃԴԵ որ և մեր աստայապատու այլ Ջամիլաթս և ըռամիկ Ժողովուրդս յառաջնորդով և վարդայպետօք քահանայիք, իշխանօք և մէլիքով. բախուտով. վաքիլ արին Ֆլանն, որ գնայ մեր գեղին համար չալիշմիշ ընէ, որն որ մեր գեղին խէր է...:

ԹԻԻ. 78. № ԱՆՈՒՆ. Ժողովածու. (Սամուել Երեց.) Նիիթ. քուրդ. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. վառ լի. ՄեծՈՒԹԻԻՆ. 19.1×15.6×2.3. ԳՐՈՒԹԻԻՆ. միասին 13.5×10. ԹՈՒՂԹԻ. 116. ՏՈՂԲ. 25. ՎԵՐՆԱԳԻՐԲ. Կ. ք-ով. ԴԻԲ. նորագիր. ՍԿԼԶԲ. ՆԱՍՈՒԲ. քուրդագիր, զարդագիր. ԼՈՒՍԱՆՅԲԱՋԱՐԻԲ. 13^ա. Կ. ք-ով. ԿԻՍՍԱՌԱՆԲ. ԹՂ. 13^ա. ԳԻԻ2. Ներսէս զարդագիր և ալըն. ՍՏԱՅՈՂ. Եփրեմ վար-

դապետ. (աշ.) ՏԵՂԻ. Կաղմելից. ԺԱՄԱՆԱԿ. ՌՃԳ—1624. ԿՆԻԲ. 1^ա. 12^ր. 13^ա. և ալըն. Եփրեմ, և Յուսէպ վրդ-երի առանձին. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻԻՆ. քերի սկզբից և վերջից. ՅԻՇԱՍԱԿԱԳՐՈՒԹԻԻՆ. 10^ր. 12^ր.

1. Ա. 1^ա. Երանելոյն Ներսիսի Տարսնի եպ-ի բացայայտութիւն, արարեալ դաւանութիւն ս. հաւատոյ (Մեղնութիւն՝ «Հաւատամք»):

«Հաւատամք... աներեւութից, որը զպաշտելի և զհամաշխարհական հաւատամք կարգեցին... որ միասնական աստուածութիւնն Հօր և Որդւոյ»:

Մ. Ա. 10^ա. ի Արքեպիս Գրեքն. յղ. անըմբռնութեանն Աստուծոյ. «Արդ ասեմք թէ զԱստուծոյ...» յղ. անպարագրութեանն Աստուծոյ. յղ. նախագաղափարացն և դարութեան կենաց. յղ. բաժանման պարունակացն: յղ. մուրաբակացն. № 77. 1. Ա. 2^ա. (սա աւելի ընդարձակ. համարում է մինչև ՌՃԶ. այստեղ պարզ երևում են յաւելուածները թանաքի գոյնի տարբերութեան պատճառով. հնագոյն օրերում ի հարկէ աւելի շատ աչքի են ընկնում յաւելուածները. ներկայ տպագրերնով երբեք չի կարելի ընտելիլ վերականգնել քանի որ չեն նշանակում յաւելուածները ժամանակագրական կարգով. որ կարելի է անել ձեռագրերի բաղդատութեամբ):

Մ. Ա. 87^ա. պատմութիւն վասն Գաղիկ թագաւորին Հայոց. «Եւ գիտելի է զի այս Գաղիկ թագաւոր... ի վերայ նորա նում է. Բարձրբերդի յոյն տէրերը բռնեցին նրան և տարան իրենց բերդը, երբ նա գիւնուց սթափուեցաւ, յոյները ի վրէժ Մարկոս Մետրոպոլիտ մահուան նրան բերդից ցած գծեցին: Գաղիկ մօտ եղած պատանուն ևս ծախեցին մի հայ վաճառականի, որը մեծանալով սպանեց Յոյն եպ-ին և նրա ամբողջն տիրանալով հիմք դրեց Ռուբինեան հարստութեան»:

Մ. Ա. 88^ա. պատմութիւն ազգին Ռովբինանց թէ որպէս տիրեցին Կիլիկիոյ. «Ռովբէն մեծն ազգական սմն... և որդոյ թագաւորին Կիպրոսի, վերոյստացելոյ...» (տե՛ս. Սամուէլ Անեցի. 1893. տպ. ս. էջ-

միածին. 204) 91^ա. վ. Մատթուին քահանայի վ. Յակոբա տեառն եղբօրն. վ. Հմաւոյնի առաքելոյն, վ. Յովսէփ առաքելոյն. վ. առ. Յակոբայ. վ. Յակոբայ եղբօրն Յոհաննու. վ. առաքելոյն Յոհաննու և Յակոբայ. Յակոբ Ալիեան. վ. թարգմանչացն. Տ. Ներսիսի գտեալ հարցմամբ ի յԱպուստո իմաստասիրէ. վ. Եօթն հրաշքն. բան պիտանի Գրիգորիս կաթողիկոսի. «Զինչ լոյս»:

2. Ա. 94^ա. Այս է նոր Ալիարեացոյց. լաւ և պիտանի ի Ֆռանկաց ի մերս թարգմանեալ ի թուականին Հայոց. ՌԿԵ. յԱպուրիսի. աշ. Գրիգորի բարունապետի Կեսարացոյ զոր նախ շինեալ էր իմաստաստէրն Թօլոմէ (Պողոտէոս). «Այս է նոր ձեռագրիկայն, այսինքն աշխարհագիր. և Թերինէու ծովն»:

Մ. Ա. 104^ր. Հասարակ պատմագրութիւն երկրիս ի լատինացոց սահմանեալ. «Ծովն Ովկիանոս տարածի... որ է կղզի ազաւաւու»: 107^ր. յղ. թէ ոչք առաքելոյն ամուսնացեալք էին:

Մ. Ա. 2. 14. 108^ա. ի Արքեպիս Գրեքն. յղ. ընտրեան մարդկային մարմնոյ. յղ. ժամանակաց. յղ. պատկերակցութեան. յղ. հասարակ կանոնաց պատկերակցութեան. յղ. տեսնեան:

Մ. Ա. 111^ա. պատմութիւն վ. Թեոդորոսի Ընդունակաց իշխանի և վասն որդոյ իւրոյ վարդ պատկեր. «Եւ գիտելի է զի Թէոդորոս Ընդունակ կալաւ զաշխարհս Հայոց ամս ԽԵ...»:

112^ր. յղ. Յոհաննու եպ-ի. և վարուց նորա. (Փաւստոս): 114^ա. յղ. Անտիոքայ թէ որպէս մտին առաքեալքն աշակերտեալ զնոսա: 116^ա. ի Միկայէլ պատմագրացն է. (3 առդ.):

Ա. ա. 63^ր. Գրեցաւ Գաւգուշեան ձեռամբ մեղաւոր և անարժան Ներսէս Գրգուրապետի ի քաղաքըն Կաղմելից, որդոյ Հոռուպ վոյրի. թվին ՌՃԳ. հոկտ. Գ:

Բ. ա. 12^ր. Եւ զայս յառաջակայ Գաւգուշեանց և զայլ Ժողովածու գրեալ բանքս. թէ յառաջին և թէ ի յետինն է Կ. Պօլսոյ պատրիարք Եփրեմ վ-ին, ի վայելուածն իւրում անձին ՌՃԴԳ-ին:

տաց Սարգսի և Վարդանայ վր-դաց. այր ճգնաւոր ս. և ընտրեալ որ թվ. ՊԵՁ եղև քահանայ ձեռամբ Տէր Պետրոս եպ-ի. Թա-
թէսի առաքելոյն մինչ ի թվ. ՊԼ. և այս են ժողովեալ վրդք. Յոհաննէս մեծ վրդ-ն Ներսէսայ վանկը և աշակերտք իւր Դաւիթ վրդ-ն Սեփականու վ. Նմառն վ-ն ի Տաթևու: Գրիգոր վ. ի ս. Թաթէսէ. Գրիգոր միւս վ. ի յԱղբա-
տու, խել ի յԱյրաբատէ դաւառէն Կիրակոս վ. Ընշտունեաց. Սարգիս վ. Չորալանից. Տիրացու վ. Վանանդա Սիւնեաց և ի կող-
մանէ Վասպուրականի. Թուռայ վ. քաջբե-
րունեաց յԱղիոյսայ (պատմագիր) կացեալ առ ոտս Յոհաննէս վ-ի Մեծովայ և ժա-
մանակ ինչ առ Սարգիս վ. Խառաքատ. և ընկալաւ դաւազան իշխանութեան ի Գրի-
գոր Տաթևացոյ ի յԵրևան քաղաքի հանդերձ ընկերօք, Միրսի, Կարապետ, Միրսի միւս Ողի-
կեց, Միրսի Հողեցի և այլք. և եկեալ Թու-
մաս միւս անգամ ի մեծորիս և սրբազրեաց սաղմոսն և զաղօթամատոյցն և Վամ կա-
ցեալ անդ և թվ. ՊԼ. Վաղճանեցաւ: Այլ մեք դարձցուք ի վեր. Կարապետ վրդ. Յովսէփ վրդ. Խառաքատ, Դաւար վրդ. Բաղիշեցի, Սարգիս Յոհան վրդ. Չափաւայ վրդ. Վարա-
դայ. և այլ անթիւ եպ. քահանայք կրօնա-
ւորք. զօլվաթաւորք, որք յօժարեցան ի շի-
նումն. ս. Էջմիածնի. և եղին կաթողի-
կոս դա. Կիրակոս, որ կեցեալ Բամ, և յե-
տոյ քսութեամբ Մարկոսի եպ-ի և Աստուած-
առ կրօնաւորի Սաղմոսավանից. Չափաւայ Հա-
ւոց Թառու ասելով թէ կաթողիկոսդ այդ ի կողմանց Վասպուրականի է. ընդ կապա-
նացն Աղթամարայ, և հաւանեցու Յոհան-
նէս վրդ-ն կաշառօք և հանին յաթոռոյն զառաքելի կաթողիկոսն Կիրակոս և եղին կա-
թողիկոս Գրիգոր եպ-ն Մակուայ. : 40^ա. թվ. Ռ. Հ. հաստատեցաւ Լմայ անապատ ձեռամբ տէր Ներսէս վրդ-ի անյաղթ լիւթսփայի պեղ-
րու կոչեցեալ վասն ահարկութեան գիմաց, ժողովելով բազում եղբայրս խորանազգեստս աւելի քան 4 հոգիս, սա Եամ ի Տաթևու անապատն կացեալ և առեալ ի նոցանէ զվարս միակեցութեան. և Զ եղբարք ե-
լեալ անտի և եկեալ ի Կաթողիկոսի կողմ և արար զնա անապատ ընդ հովանեաւ սըր-
բոյն Գէորգեա զօրավարն աշակերտ ունե-
լով զՄելիսէս վրդ. և Ստեփաննոս վրդ. որ

յեա Դամի փոխման սորա, եկաց զլուխ եղբարք: 41^ա. թվին Ռ. Հ. Կատաւ կաթողիկոս ի Ս. Էջմիածին Մովսէս Տաթևացի ամս Զ. սա վերստին նորոգեաց զՍ. Էջմիածինն զքուճէթնէն՝ զգրուէն զեկեղեցւոյ ար-
տաքոյ կողմ բովանդակ, զպարիսպն զերը-
ներն վերակոչութեամբ աշակերտաց իւրոյ Փիլիպոս վրդ-ի և Յակոբ վրդ. և այլ բա-
զում վրդք. թվ. Ռ. Հ. Կացեալ յաթոռ ս. լուսաւորչին տէր Փիլիպոս կաթողիկոս ի վիճակէ Բարդուղիմէոսի առաքելոյ ամս Ի. սա զարդարեալ ամենայն առաքի-
նութեամբ. էին յաւուրս նորա անուա-
նի վրդք. Յակոբ վ. Զուլայեցի որ յԱռ-
տուծոյ ժառանգեաց զաթոռ սուրբ Զա-
քարիայ վրդ. Վաղարշապատու. Խաչա-
տուր վրդ. Աբուլեցի, Եսայի Երընձակայ, միւս վրդ. Խաչատուր Ըսպհանայ, Գրիգոր վրդ. Կենարացի, Կարապետ վրդ. Մոկացի օծեալ ձեռամբ տէր Յոհաննէս Ուրհայեցի Բարսեղ առաջնորդ դաւառցի. Խաչատուր վրդ. աշակերտ բուժիկ Յոհաննէս. թվ. Ռ. 21. երեք կաթողիկոս զս. աջ Լուսաւոր-
չին յԱսպահանայ, զոր տարեալ էին հին կաթողիկոսն անդ և եղեալ զբաւ. այլ և զմարմնն ս. կուսին Հռիփսիմի. երեք և վերստին շինեաց զեկեղեցին. ձեռնադրեաց սա աւելի քան 4^ն. եպ. և վրդ. որոց ամենեցուն վերակացու և զլուխ խոր Զու-
ղայեցի. և առաջին ամին Փիլիպոսի կաթո-
ղիկոսի հակառակ կացին ոմանք ս. Էջմիած-
նայ աթոռոյն, զի կամէին զՀռոմայ տունն անջատել ի գրկաց մօրն լուսոյ. անջատե-
ցան և ինքեանք ի փառաց լուսոյ նորա, զի ոմանք յանրարձամահ եղեն, ոմանք լեզուքն արորեցան, ոմանք ի հաւատոյ ընդ մէջ կա-
տարեցան, և մեք աղատեցաք ի նոցանէ. : 43^ա. թվ. Ռ. Հ. երկրորդ լուսաւորչին. Փի-
լիպոս գնացեալ Երուսաղէմ. երկրպագու-
թիւն անօրինականաց Քրիստոսի. ընդ իւր ունելով բազում վրդ. և կրօնաւորք և Թա-
ղաւորն Կ. Պօլսի առաքեաց առաջի նորա Բ. մեծ զօրագլուխը զի ուր և մացէ անկա-
կաճ լիցի ի բռնաւորաց, և յոր քաղաք մը-
տանէր գրոհ տուեալ ընդանային ընդ առաջ նորա զի գոնէ միայն ի քղանցս հանդերձի նորա մերձեցին. ոչ միայն հաւատացեալք,

այլ և անհաւատք. և ամենայն ազգ և զլիսաւորք քրիստոնէից և պատրիարքունքն ընկալան զնա՝ որպէս զԳրիգոր լուսաւոր-
չին. : Եւ սալապատակ կճայեւ. և պէս պէս նկարակերտ յօրինուածով զարդարեաց զատակ ս. Յակոբայ զլիսաւորին. զբոլոր եկեղեցին յընչից կարոց. : 44^ա. թվ. Ռ. Հ. Եկն Մալաք փաշայ Վանայ ի վերայ Բաղիշոյ Աբգու խանին. ԻՌ ըս-
պառաղինօք և ի հուպ լինել քաղաքին փա-
խեալ խան հանդերձ կանամբ և ամենայն աղիւն, յանձաւ (1) երանց որ մօկան կոչի առ Ալի աղայ նախարար կողմանց. և մա-
լաքն որ յառաջ ողիւր և այժմ փաշայ, զմե-
ծագոյն որդին՝ Դիադին անուն ամերայ ետ ի տեղի հօրն և Թալանեաց զմնացեալ տեղ նորա և զքաղաքն և ժե ոգի քրիստոնէա սպանին սաղբելոյ Վանայ ջուլուց և յետ ամի միոյ նորաքին միւս որդին Արդաշատին, քսութեամբ հօրն ըսպան զեղբայրն իւր զԴիադին և հայրն իւր ի չ(ք)մեղս եղեալ ոպան և զնորաքին կամակցութեամբ նախա-
րարացն. և ինքն դարձեալ եղև ամերայ հը-
րամանաւ Հասան փաշին որ նստէր ի Տիգ-
րանակերտ. և այս ԽԳ ամ է որ ամերայ է Բա-
ղիշու քաղաքին. և զանբաւ չարիս զոր սա անցուցանէ ս. կարէ ծրել ի քաղաքին. : Եւ կան ի քաղաքիս Դ (Գ) անուանի վանք. Ա. Դոմոց վանք առաջնորդարան Բաղիշու քաղաքին և երկրի վերապետուհ հոգեւոր այժմ Մեսրոպ վրդ. օծեալ ձեռամբ Փիլի-
պոսի կաթ-ի. և առեալ դաւազան ի նմին աւուր: թվ. Ռ. 22. որպէս յառաջ ասացին. Բ. գ վանք ինդրակասար վայրատու. յանուն ամենասրբոյն շինեալ) յառաջ ձեռամբ Թաթևոսի առաքելոյն, դամբարան վրդ-այն Ներսէս Բաղիշեցոյ և միւս ներսեսի հերա-
պետին և Կարապետի Փարիշեցոյ և Պետրոսի վարժապետացն. և ի սոցանէ վարժեալ ան-
թիւ ջոկք վարդապետաց. և այժմ ծառայ ս. կուսին կարդեալ. ես արուպ անարժան մեղուցեալ Դաւիթ բանասէր. (տէն Արա-
բատ, 1898 մարտ. ամ. մեր յօդուածը.) Դ. գ (Գ) գ Ամերատու վանք. որ յանուն սրբոյն Յովհաննու դամբարան և դաստան Բարսեղ Վ. ի Յոհաննու և Խաչատուր վ-ի հանգուցելոց ի Քրիստոս, և այժմ տեսուչ. ի նմայ է. Վարդան վրդ. ճարտասան:

(Աղթամարոց ոտնձգութեանց մասին տէս վերոյիշեալ յօդուածը.)
ԱՅ. 45^ա. Արդ կամիմ ծաղկաբաղ առ-
նել յԱբրահամէ մինչև ի Քրիստոսի ծնունդն և անտի կարդաւ մինչև ի Կոստանդնուս և ի նմանէ մինչև ի թվ. 2 ըղկարգս նահա-
պետաց և զառաքելոցն համառօտաբար. (Թերի. մինչև « Նիկեիոն »):
Թի. № 80. ԱՆՈՒՆ. Մովսէս Խորենացի եւ եղիշի. Նիիթ. քաղաք. ԿԱՉՄ. Ընդ ժամանակի. ՀԱՆԳԱՄԱՆԻ. լաւ. ցեղակեր. ԴԱՍԱԿ ԹՂ. 1, 177^ա—181^ա. 297—302. ՄԵՏՈՒԹԻՆ. 16, 7X X11, 2. ԳՐՈՒԹԻՆ. միասին 12, 5X8. ԹՈՒԴԹ. 302. ՏՈՂ. 27. ՎԵՆԱԳԻՐԻ. Կ. ք-ով. ԳԻՐ. ք- լորդի. ՍԿԶԵՆԱՍԱՌԻ. քոյնագիր. Կ. ք-ով. ԼՈՒ- ՍԱՆԴՐԱՍԱՌԻ. ձուան. ԿԻՍԽՈՐԱՆԻ. ԹՂ. 2^ա, 44^ա, 117^ա, 182^ա. ԳԻՉ. Մարգար. (?). ՍՏԱ- ՅՈՂ. Յովհաննէս (?). ԺԱՄԱՆԱԿ. (Ժե). ՅԵՆԱՍԱ- ԿԱԳՐՈՒԹԻՆԻ. 176^ա. 244^ա.
1. Ա. 2^ա. Մովսէս Խորենացի. պատմու-
թիւն Հայոց. հին երկաթագիր օրինակից արտագրուած:
2. Ա. 182^ա. եղիշի վարդապետի զոր արարեալ է (Ե) ինդրոյ Դաւիթ Մամիկոնի վասն Վարդանայ և Հայոց պատեւազմին:
Առաջին և երկրորդ յեղանակները ա-
ռանձին գլ. չեն կազմում. վերնագիր չու-
նին: 224^ա. Դ. գ յեղանակը սկսում է այս-
պէս. « (Մ)ինչ ցայս վայր ոչինչ կարի զան-
գիտէի. (և վերջանում է) տամ ըմպել նմա
զբաժան դաւնութեան մահու. »: Ե-դ-ը չկայ. 2 դ-ը (229^ա) կրում է վերնագիր. « Կրկին անգամ ընդդէմ կալ Հայոց պա-
տեւազմաւ Թագաւորին Պարսից. «Մեծ է
սէրն Աստուծոյ քան զամենայն մեծութիւն երկրաւոր. »: Եթէ հնագոյն ձեռագիրները այսպիսի զլխաբանութիւն ունենան, ինքն ըստ ինքեան զրախան մտքով կրուճուի այն հարցը թէ Բարձուման ըստ Թովմա Արժ-
բունու վկայութեան Եղիշէի պատմութիւնը զեղծել է թէ ոչ. »
244^ա. Եւթներորդ յեղանակ. յորում նկարագրել դարձեալ առաքելութիւնն Հա-
յոց և չարագոյն ևս երեկ անօրինութիւնն Վասակայ. « Արդ դարձեալ յայնժամ դըր-
դեաց. Նիւշապուհ քաղաքի ի Քրիստոս Յիսուս ի Տէր մեր. »:

ԹԻԻ. № 83. ԱՆՈՒՆ. Ժողովածու. ՆԻԻԹ. № 6. Բ. ՀԱՆԳԱՄԱՆԻ. վաս յե. ԴԱՏԱԿ Թ. 160. 378. 383-5. ՄԵՏՈՒԹԻՆ. 17,4×10,5××3. ԳՐՈՒԹԻՆ. միասին 15×8. ԹՈՒՂԹ. 192. ՏՈՂ. 22. ՎԵՐՆԱԳԻՐԻ. սեւ ք-ով. ԳԻՐ. շեղա-
գիր. ՍԿԶԵՆԱՏԱՌԻ. մեծասան. ԳՐԻԶ. Առաջիկ վ. Կոստանեան. ՍՏԱՅՈՂ. գրիչ. ՏԵՂԻ. Գրչոյ վանք. ԺԱՄԱՆԱԿ. ԺԹ. ԲՈՎՈՆԴԱԿ. Արագածոտն. № 79. Ա2. 34^ր-ից սեղ սեղ փոփոխած.

1. Ա, 161. «պատմութիւն Ղարաբա-
ղու երկրին երեւելի բեկազնեաց և պայա-
տազարմ իշխանաց.», արժագրեւ է պ.
Կոստանդ Զինեանց Հուշուս քաղաքացի
1161—1280 տարեգրութիւնից. »:

Ա2, 177. պատմութիւն Գաշոյ վա-
նուց և այլն. 327 մի ոտանաւոր.

ԻՇ. 368. Մասնաւոր տեղեկութիւն
յազգէն Մելիք Հահնազարայ. (5 թ.): № 83^ր-
տէս № 71. 7. Ա2, 258^ր. 9^ր. յղ. խորհրդ-
դոց զգուշութեան. «Արդ նախ յառաջ քան
զամենայն. լիցիս տաճար Հոգոյն Սրբոյ. »
№ 71. 8. Ա, 259^ր. № 83^ր. Պատմութիւն
ճննդեան և սննդեան արբանեկի նեւան
Մահմէթի Թագաւորին և Առտանաւոր համ եղև
ինձ. »:

Սիւնեաց Բիւրեղ անուն տիկինը Հերակ-
լին դիմաւորում է թէ՛ նրա արշաւելու և
թէ՛ յաղթութեամբ վերադառնալու ժամա-
նակ և ահա թէ ա. անգամ ի՞նչ ընծաներ
է տալիս. «Ո՛ր զբեհ պատերազմի և զէն

ոսկեկուռ Դձ. սաղաւարտ Ո՛ր վասն պա-
տերազմի. » արքայն խոստանում է տալ
նրան ինչ որ ցանկանայ, տիկինը խնդ-
րում է խաչափայտի մէկ կտորը, բայց Հե-
րակը մերժում է. «Եւ էր անդ Յոհան
Մարգարեի. այդ փիլիսոփայ, և արքայն սի-
բէր զնա վասն սրբութեան իւրոյ: Ասէ Յո-
հան տէր իմ արքայ, զիարդ ոչ կատարեցիր
զինդիրս նորայ. » և արքա. » Դէր զսուրն
ի պահարանս խաչին և անոա ցտիկինն զի
յաղթութեան արացի և թէ կամք լիցի ինքն տա-
ցէ նմայ մասն. » և արքան իւր սուրը դնե-
լով պահարանի մէջ և իւր մատանիքով կըն-
քելով նրա դուռը տիկինը հրաւիրում է
աղօթելու. «ապա եկեալ Հերակ և բանայր
զպահարանս ս. խաչին և տեսանէ Բ մասն
հատեալ. » տիկինը ստանում է ս. խաչը
և հացիս դաշտի միջով անցնելիս տանող
ջորին կանգնում է, և տիկինը հենց այնտեղ
շինում է վանք և ինքը դնում իւր ամբողջ:
(Թերի.) 26 թ.

№ 83^ր Ազգաբանութիւն Հայոց և Պար-
սից Թագաւորաց. մի մեծ գրքի. «313—322
մարտ. »:

5^ր. կարդ. Օսմանցոց Թագաւորաց.
6^ր. կ. խանիցն Թաթարաց. 10^ր. պատմու-
թիւն Հերակեա և յաջորդաց նորին.

№ 83^ր իւր պատմութեան պակաս-
ներն է լրացնում Առաքել վ-ր (Կոստա-
նեան) այս յաւելումովն. 11 թ. .

ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

ԹԻԻ. № 84. ԱՆՈՒՆ. Երկ Դարի. ՆԻԻԹ.
քուրք. ՀԱՆԳԱՄԱՆԻ. վաս ցեղակեր. ԴԱՏԱԿ Թ. 187, 188^ր. ՄԵՏՈՒԹԻՆ. 14,3×10×4,9. ԳՐՈՒ-
ԹԻՆ. միասին 11×6,7. ԹՈՒՂԹ. 200. ՏՈՂ. 20.
ՎԵՐՆԱԳԻՐԻ. կ. ք-ով. ԳԻՐ. քուրքի. ՍԿԶԵ-
ՆԱՏԱՌԻ. քուրքի. ԽՈՐԱՆԻ Թ. 1^ր. կ. գծե-
րով. ԿԻՍԱԽՈՐԱՆԻ Թ. 108^ր. կ. գոյնով. ԳՐԻԶ.
Յովհաննէս և Սեփակնու. ՍՏԱՅՈՂ. գրիչ. ԺԱ-
ՄԱՆԱԿ. Ժ2. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՆԻ. վերջից քերի. ք-երը
յես ու առաջ ընկած. 188^ր. և. ԺԻ-ի մի պատ-
կեր. ՅԻՇԱՏԱԿԱԳՐՈՒԹԻՆԻ. 128^ր. 137^ր.

1. Ա, 1^ր. Դարի փիլիսոփայի յղ. սահ-
մանաց իմաստասիրութեան. «Որք միան-
գամ իմաստասիրութեան տենչանք. »:

Բ. 108^ր. Դարի աղյուսքի փիլիսոփայի ներ-
բողեան ի ս. խաչն աստուածընկալ. «բարձ-
րացուցէր զՏէր Աստուած մեր մարգարէն. »
ի պարծանս քրիստոնէից և ի փառս Քրիս-
տոսի. »:

Ա2, 128^ր. Սահմանք իմաստասիրա-
կանք. «Աստուած վսեմական և ինքնա-
բուն գոյութիւն. ըստ ինքեան գոյով բա-
րի. »:

2. Ա, 164^ր. Յոհաննիսի բարեւոյն. Ե(ր)-
զնկացու ի ինգիր զրոյ ուսումնասէր և բա-
րեպաշտ իշխանին ասացի բան ինչ յիշա-
տակ սիրոյ յղ. երկն և զարդուց նորին.
«Յամենահրաշ գործ արարչին որ գոյացան. »
Ժամանակաց պատշաճ յիշման (սկզբնատա-
ռերը. — Յոհաննիսի քան յղ. երկն ի ինգիրս իշ-
խանի Հայոց Ապրոյցանու. »):

189^ր. ք. ի բանն. բանդի ի ճանաչելն.
«է Աստուած ամենայգօր. վերօքն բժշ-
կեցաք. »:

Ա. ա, 128^ր. Կատարեցաւ. ճառս.
ի ձեռն իմո Յովհան հմտութեան, զվարդան
օրինակաց յիշել ի բարի պահանջի:

Բ. 137^ր. զմեծազարմ բարեւոյն զՈՒ-
հաննէս մականունն սամադար յիշեցէք. 138^ր.
և մեղացն թողութիւն հայցեցէք. Յովան-
նէս վրդ-ին, Միսիթար վրդ-ին, և աշակեր-
տի. » ս. Սեփակնուսի. »:

ԹԻԻ. № 85. ԱՆՈՒՆ. Ժողովածու. ՆԻԻԹ.
քուրք. ՀԱՆԳԱՄԱՆԻ. վաս յե. ԴԱՏԱԿ Թ. 290-6,
336, 754—762. ՄԵՏՈՒԹԻՆ. 14×9,3×6.
ԳՐՈՒԹԻՆ. միասին 9,3×7. ԹՈՒՂԹ. 407.
ՏՈՂ. 22—3. ՎԵՐՆԱԳԻՐԻ. կ. ք-ով. ԳԻՐ. և՛-
սրգի. ՍԿԶԵՆԱՏԱՌԻ. ծաղկազիր. ԳՐԻԶ. Յակոբ
երզնկացի. ՍՏԱՅՈՂ. Միխայիլ խոջայ Զուղայեցի.
ՏԵՂԻ. Սպահան (ս. Սարգիս). ԺԱՄԱՆԱԿ. Ո2Գ—
1635, ԿԵԻԲ. 166, 811. Քրիստոսի ծառայ յե-
սակ վրդ. ՈձԳԻ. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՆԻ. սկզբից քերի.
ՅԻՇԱՏԱԿԱԳՐՈՒԹԻՆԻ. 289.

Ի. Ա, 3^ր. լուծմունք. «ի Հերակլեա
բացորոշելով և յայլոցն մեկ. լծ. ի Հերակ-
լեա. »:

Ա2, 25^ր. կրկին լուծմունք. սկիզբն
դնէ ի մեկնէն ի հետեզա կարգաւ. լուր
հարկաւորի. ի վերայ բազմաց, ամենեքեան
ճշմարիտ են. »: № 84. 1. Ա. 1^ր.

1. Ա, հգ. Ներածութիւն Պոփիարի.
նախերգանք ապա. «ըստ բացատրութեանց
այլոց, որ է Հերակլեա. պարունակեալ ի
մարմինն, կաշաղան. և Քրիստոսի փ. »:

2. Ա, զգ. Ստորագրութիւն Արիստոսի.
նախերգանք. «Յառաջ բաժանէ զամենայն
ստորագէ էակս իմանալի. որպէս հայերէն
պետի արմէն ապացուցական և այլն. »:

Ա2, 169. վ. գոյացութեանց ի Ժ. ստո-
րագրութեանց համառօտ բանք «Հոմանուանք
ասեն, որոց անուանքն միայն հասարակ.
անբաւ մաս են, և այլքն բանական են. »:

3. Ա, 186. Գիւրք ի վերայ բնութեանն.
հանրական և մասնական քահանայի ումեմն

տանտէն է և կերպն $\left(\frac{0}{0}\right)$ նշանն) ապա, պի-
տանտէն է և կերպն $\left(\frac{0}{0}\right)$ նշանն) ապա, պի-
տանտէն է և կերպն $\left(\frac{0}{0}\right)$ նշանն) ապա, պի-

(1). մէջքն արեւ ճիւղ. Կոյսն նոտած
2 ճիւղ արմատենու ձեռքերն. ՃԼԲ2, Կոյս
նոտած Կոյսի գլխին կշռել ցողը ամբերի մէջ
թաթերը. ճԼԼ1. Կոյսն, նոտած Կոյսի երկու
ձեռքերն կառիձ ալին նաև սուր: ՃԼԳ1.
Աղեղնաւորն մարդաւելձ-պոչը. օձ ձեռքն
աղեղ: ՃԼԼ1. Այճեղիւր. այճի վրայ նոտած
վեց ձեռքով մի մարդ: 3. աջակողմեան ձեռ-
քերի մէջ կայ, կիսակողմին, աէլը, նոպաս-
տակ. ձախի մէջ, թագ և խաչ: ՃԾԳ1.
Ձրկոյս կիսամերկ մարդ ջուր է քաշում.
ճՃԷ1. Զուկն. կապոյտ ձկան վրայ նոտած
սպիտակամորուս մի մարդ ձեռքերն ձուկ:

1. Ա, զը. Խօսք Ակորիսս խնաստիրի
դիտանականի առացեալ որ ի յերկինս լինի
բարի և չար. « Յորժամ արեգակն ի խոյն »:
ՃԵ. 12 համաստեղութեանց մասին. « վան
ախթարաց և ապախթարաց գիտութեան ».
ՄԽԹ. յգ. երկնային զարդուն. յգ. խա-
ւարման լուսնի:

ՃԼԱ. մեկնութիւն Ծ-դ ող-ին. « Երա-
նութիւնս ճառեաց. » ՄԿԼ2. կենդանա-
կերպերի շարժման համաձայն, գուշակու-
թեան դանդաղ մեծոյն: ՄԿԹ. սկզբից
և վերջից թերի խրատական մի ճառ:

Ճ2. Ա ճիւղ. (վան գաւազանի). « ի
հողոյ մէջ է բուսեալ իմ գաւազանն. և յամ-
բոյն ցաւդ է բմայել իմ գաւազանն: Եր-
թամ կենամ ի յանապատ ուրախանամ
(40 տող):

2. Ա, ճիւղ. Տ. տէր Ստեփաննոսին
Սիւնեաց եպ-ին. « Աւրհնեալ է Աստուած
Հայր և Ս. Հոգին. զբոլոր զայն բնակիչք
երկրն » (26 երկա. Ն 39. Ճ10, 105^ա.)

Ճ5. Ա, ճիւղ. Տաղ յարութեան Քրիս-
տոսի Աստուծոյ մերոյ. « Ահայ չունիմ ամբ
մահն. զմեր մեղքն ու զմեր ծնողացն. »

Ճ4. Ա, ճիւղ. տ. ողբական անուշ և
գեղեցիկ. « Աչք իմ ծովացեալ գետ յինն. »
նոցայ յորժամ զարթիցն. » (36):

Ճ5. Ա, ճիւղ2. Ողբ վան մեծատանն և
Պապարու. « լոք զմեծատանն առակն. քո
ճարգ ինձ լինի (13 տ.):

3. Ա, ճիւղ. ողբ և տաղ ի տէր Նաղաշ
Եպ է. « Անցեանէ մեծութիւն քու վառք
աշխարհս, աւերի և քաղաքի շինուածք. տա-
ճարիս. թողուն աւտարաց և ի հող մտա-
նես. » (56):

Ճ6. Ա, ճիւղ2. տ. յարութեան և խա-
չելութեան տեառն. « Յայն կրեկոյն, ան-
ցեալ շաբաթին. վերստին ի վառսս առա-
ջին. » (3):

Ճ7. Ա, ճիւղ. տ. վ. ծննդեան. « Աւե-
տեաց մեղ սկիզբն եղև. զտունս և զժողո-
վուրդս աւրհնեալ. » (36):

Ճ8. Ա, ճ5. ողբ. վ. հիւանդաց և նըն-
ջեցեաց. « Հիւանդաց լեզուս կապի. »
զԱստուած ընդ իս հաշտեցուցէք. » (29):

Ճ9. Ա, մ5ա2. անջեցեաց և պ. Աս-
տուածածնի. « Ս. Աստուածածնի Առնին
անարատ. գընդին հրեղինաց դասն. »
(8 երկա.):

Ճ10. Ա, մ52. « Ինքն որ զհայն առա-
տացոյց Յիսուս Քրիստոս. յերկինս նընջե-
ցելոց յամենայնի. » (ի Առաքելի վարդապետի):

Ա. ճ. միւր. Գրեցաւ զերբս ըստի ձե-
ռամբ. Սեփաննոս արեգայի. գրեցաւ ի
թիւս Հայոց ԶԺ. . .

95^ա.
Մի մեծ գրութեան 124-141 էջեր. անոս-
գիր. պատմութիւն և խօսք ի կարայ խնաստ-
սիրի, խօսք ի կարայ զոր ասաց Նաբակայ:

ԹԻԻ. Ն 96. ԱՆՈԻՆ. Բաճի 2ադատու.
ՆԻԻԹ. քուրք և մագաղաք. ԿԱԶԳ. 11,5×8×3,5.
կաշկազմ. ա և բ. խաւաքակալներ. ՄԵԹՈԻ-
ԹԻԻՆ. 11,3×7,3×4. ԳՐՈԻԹԻՆ. միապիւն.
11×7,8. ԹՈԻԴԹ. 253. ՏՈԴԹ. 16. ՎԵՐՆԱ-
ԳԻՐԹ. կ. ք-ով. ԳԻՐ. քուրքի գեղ. ՍԿԶՐԱ-
ՏԱՌԹ. զարդագիր, քուրքագիր. ԼՈԻՍԱՆՑԻՍԹԱՐԹ.
քուրքագիր, ձուսման. ԿԻՍԱՆՈՐԹ. ԹԴ. 129^ա.
175^բ, 227^բ. կանաչ և կարմ. գոյնեղով. ԺԱՄԱ-
ՆԱԿ. ԺԷ. (1647. ?): ՏԵՂԵԿՈԻԹԻՆԹ. սկզբից և
վերջից քերի. 8-ի-9-ի 117-ի և 118-ի 227-ի և
228-ի մէջ քերած և քրքեր. ՅԻՇԱՏԱԿԱԳ. 226.

1. Ա, 1^ա. թերի. « Ունել ունէր ոս
սխրալի. խաղաղութեան անուն բարի.
երգել միշտ վառս ընդ սրովէն »:

Ա2, 2^բ. թ. միսթարական տեառն
Ներսիսի Հայոց առ ոմն իշխան արեւելեան.

վան որդւոյ իւրոյ տարածամ մեռանելոյ.
« Անտես է յոյսն աստուածային. աւրհնէք
նովաւ զտէրն անդադար » (20 տ.): « Աս-
տուածային բանիւ լցեալ. պոսակ անճառ
լուսով. » (18 տ. թերի.):

Ա5, 9^ա. (թերի) որ կարծել չտայ քեզ.
(Ժ անկց.). որոց նպաստ եղև Ներսիս:

Ա4, 15^ա. Տեառն Ներսիսի Յիշատակա-
բան. յառաւիացն Սողոմոնի զոր իւրով ձե-
ռաւքն գրեաց. « Հեղ են հողւովն (ի տմա).
խաղաղութեան. յաննիւթական տարեալ
քաղաք. »: « Նորոգ ծնունդ որ յերկր գան.
տառն զրոյի տէր Ներսիսի: »
Ա5, 18^բ. Երգ երգոց գլխոյն. « Նորո-
ղելոյս ի քէն Յիսուս. յիմանալիք փոխել
ի լոյս. »:

Ա6, 19^ա. Անդադարձութիւն տառիս.
« Քաղցրագունիս այս մաղթանաք. առհա-
տարակ մեզ և նոցա. »:

Ա7, 21^ա. Վերստին Ներսիսի առ Սո-
ղոմոն. « Սա մարդարէ աստուածաբան.
աւրինաց ի նմա բնաբար. » (կիսատ):

Ա8, 22^ա. (թերի). « Այլ որ զքնա յա-
մենայնիս աղատեցեր յանրոյս վայրեն (ճղե).
յապագային և յանընայա յաւիտենին »
(Յիսուս որդի.):

Ա9, 123^բ. Յգ. բանի գրողին մաղթա-
նաց. « ի վեց հարիւր Հայոց թվական. և միշտ
էի և յաւիտենան յաւիտենի. » (2002 տ):

Ա10, 129^ա. Ն. տ. Ներսիսի բան ըստ
հաւատոյ դաւանութեան. « Խոտտովանիմք
Աստուած զՀայր անձին. յիմանալեացն և
ըզգալոյ »: (752) (նոյնը. Ն 41. 4. Ա, 167^ա):

Ա11, 175^բ. Ներսիսի վան երկնից շը-
ջագայութեան և զարթուց նորա ի չափ
երկրատառնից. ի խնդրոյ բժշկապետի և
աստղագիտի. « Պարտապան է հաւր որդի
հաւուցանել. գիր քան ըզկարն զինդ-
րելի. »:

Ա12, 177^բ. Վիպասանութիւն նախնի
ըստ հոմերի ակեալ ի վերուստ. « Աստանաւ
սկիզբն արարեալ. ի Հ թիւ կատարեալ,
Հ-իցն ի նոյն անդեալ կատարեցաւ բանըս
չափեալ, ի համբալէ նուաստէ. » (ՊԾԵ):

Ա15, 227^ա. « ի միջական բնութիւն
և ըսկիզբնական. բնութիւնն արարչական »
(կիսատ):

Ա14, 237^ա. Նորաչափ ալաւալի տաղ

ի խնդրոյ անուան նախագիծ տառիս տանց.
« Միշտ էիդ անեղ բնութիւն բնաւորեցան.
ի յանկէտ յաւիտենին որ կայացաւ » (Միլ-
րաթ քիչիկ ընկալի Ներսիսի զայս բան. մի քանի
տառերը խառնուած են.):

Ա15, 240^ա. Ն. Ներսիսի կայեցոյ. ասա-
ցեալ ի խրատ մանկանց ուսումնասիրաց.
« Այլն աւաջին ըզքեզ տղայ. անանց կե-
նաց ժառանգ լինիս. »:

Ա16, 245^ա. Ն. Ներսիսի ասացեալ յա-
րարչութիւնն. « Այլն սկիզբն առէ զԱս-
տուած. սուրբս զոր պաշտաւք. »:

Ա17, 250^բ. Ն. Ներսիսի կայեցոյ ասա-
ցեալ ներսողական ի խրատ հողւոյ համայ-
նից. « Աստուծոյ զքեզ մերձակայ. Ժեն,
ժամանակիս կեանս անցաւոր. » (թերի):

ԹԻԻ. Ն 97. ԱՆՈԻՆ. Բաճի 2ադատու. ՆԻԻԹ.
հաս քուրք. ԿԱԶԳ. 12,5×9,5×3,5. կաշկազմ.
ՀԱՆԳԱՄԱՆԹ. յա յէ. ՄԵԹՈԻԹԻՆ. 12,2×9,3×3.
ԳՐՈԻԹԻՆ. միապիւն 9×4. ԹՈԻԴԹ. 180. ՏՈԴԹ.
20. ՎԵՐՆԱԳԻՐԹ. կ. քանակով. ԳԻՐ. քուրքի.
ՍԿԶՐԱՏԱՌԹ. երկարագիր. ԺԱՄԱՆԱԿ. (ԺԷ). ՏԵ-
ՂԵԿՈԻԹԻՆԹ. սկզբից, միջից և վերջից քերի. ՅԻ-
ՇԱՏԱԿԱԳ. 89^բ, 172^ա. ԲՈՎԱՆԳԱԿ Ն 96. Ա8.
22. (186-դ տողից). Ա9, 123^բ.

1. Ա, 89^բ. Տ. Ներսիսի ս. կաթողի-
կոսի Հայոց բան հոմոցոյ ոտանաւոր տաղիւ-
չափաւոր թերի. « հրէականին հետեողի, այլ
ի յերկն լոյս զաթուցեալ. յանցեալն յայժ-
մուս և յապագայ երբորդութեանն մըշ-
տակա. » (Ո2.):

Ա2, 122^ա. Յիշատակարան երգողէն
բանիս. « Վանս Աստուծոյ խաւսել զայս
բան. յիմանալեացն և ի զղալոյ » (36):
(նոյնը. Ն 42. 4. Ա2, 226^բ. Ն 96. Ա12,
177^բ, որը կրում է վերնագիր « Հարադը-
րութիւն հոմերական վիպասանութեամբ
տալաւ հայկազնոց սեռի: Եւ Արշակունեաց
զարմն ի սկզբանէ ցվաղճան ասացեալ տեա-
ռն Ներսիսի. յիւրական նախնիս ի համ-
բակութեան ելով տիւս. »

Ա5, 166^բ. Ներսիսի կենսատու ս.
խաչին « Գարի ասացեալ տեառն մերոյ
Ներսիսի կաթողիկոսի փոխադրեալ ոտա-
նաւոր չափ. « Բարձրացուցէք զՏէր Աս-
տուած մեր միաբան. սրբոյ խաչիս փա-
ռաւորեալ. »

աւարութիւն. »: № 21. x⁴. 24. (2-ը երգ
նեւսիսի այս. հ.). x⁶. 46. (3-ը.) վերնագիրը՝
տ. բազմոկեն՝ ի սրիկ կոստանդէ. »:

x. ա. 173^ա. « Հնարհատու արարածոց
երեւեցաւ. աւրհնութիւն արարողին երե-
ւաւորաց » (7.): № 23. 1. Ա. 12^ա. № 22.
1. Ա. 137^բ (3-ը.), Ա. 5. 141^ա. № 23. 10.
Ա. 247^բ. № 21. x⁶. 528. № 22. x⁵⁰,
169^ա. (ա-ը):

x², Ա. 176^ա. Ժողով գծային. « Ասաց
բաբունին, այն Մարեամին. միշտ զփառս »
(8.):

2. Ա. 186^բ. Յարութեան յորդորակ է
լաւ համեզ. « 2այն առաւօտուն մեծի. եր-
թայք ժամադրեալ տեղին. »: (Յոհաննիսէ.)
№ 23. x². 19^ա. (2-ը. ի սկր Գրիգորէ.):

x⁵. Ա. 178^ա. ա. Նիկադոսի հայրապե-
տին. « Աստուածային սերով վառեալ. բա-
րեխաւսել մի դադարել. » (16.) № 21. x⁶⁸.
575. № 22. 4. Ա. 28^բ. (Բ-ը.) № 23. x¹⁶.
121^ա. (ա-ը):

B, a. 89^բ. Ա. գերբս յեշատակ է Տէր
Յոհաննիսէ և իմ ծնաւորացն տէր Մկրտչին,
եղածիտսին, ուր. որ ելիսէ այս գրքէս կամ
կարէ թուղթ կամ յեշատակարան կարէ,
կամ Գրիգորիսի աղուանկց կաթողիկոսի
գրանէն ջոկէ մասն Յուդայի առցէ ԳՃԺԸ
հայրապետով անխճած լինի:

B, 172^ա. « յեշեցէք. կողակիցն իմ
(տէր Յոհաննի) Ղատամղուլթուն և որդիքն
իմ Մանուկն, Պօղոսն, Մաղաքիէն. »:
97^ա.

11 Թ. նոտրդիր. Սկզբեց թերի. « Թար-
թափդէ խանջար ինքզ պողպատ ջուր. »
(36 ա.). 4-ը տունը. « քան զգարնանային
մանուշակ հոտով | որպէս զքաֆուր վարդ
պայծառ զուկնով | ծագես զարե յերկնեց
կամարով | զերգ բոլորեալ լուսին ես լու-
սով | »:

4^բ. զատկին վրէն ասացեալ արդին.
« հաւքերն կու կարգան խան տան նաւայի. »
(5 ա.): 5^ա. հաղ զաշտեցի Անէիի առա-
ցեալ. թուրքերէն. « Աղուանայ բոյ արանո. »
5^բ. « անբարով շայ քարուն. » (5). 6^ա.
« Եղ Ֆապի շքաֆայ. » (5). 6^բ. աչերդ է
կանթեզ կազմեալ, ունքերդ է կամար. »
(6). 7^ա. « Ալբաթ տայ աւհիմ աահման. »
(7.) և այլն թուրքերէն:

Թիի. № 98. Անոն. Պաղեսիս. Նիիթ. հաս
քուդր. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. շաւ. ԴԱՏԱԼԿ ԹԴ. 2^բ. 17^բ.
18. Մեծոթիի. 17x10, 2. Գրոթիի. միա-
սիւն 12x9. Թուղթ. 18. ՏՈՂԲ. 18. Վերն-
Գիր. կ. ք-ով. Գիր. ևոր. ևնորգիր. ՍԿԶԲԱՏԱՌԲ.
մեծասառ. Գրի. 2. Մովսէս Սրայկան. ՍՏԱՅՈՂ.
գրիլը. Տեղի. Շուշի. ԺԱՄԱՆԱԿ. 1833.

Պաղեսիս. բանաստեղծութիւն տեառն
Ռիշինալտայ յամի 1833. Հուշի. (Մովսէս
Սրայկան ջնջած մատիւտով.) « Զուրկ յորդ-
ուց ի մէջ թշնամեաց լքած, լաց այրիդ
զշտոյ՝ անյուշ Սիոն, լաց. Արժանի զա-
ռին՝ կարող փրկողին, որ մեռաւ որ կեայ՝
մահուն յաղթանակ. »:
98^ա.

5 Թ. շեղագիր. ասացեալ ի վերայ
Նուր գետոյն. Յովսէփ Բարձրանեանց. Նիթ:
98^բ.

35 նոտրդիր. ուշադրութեան ար-
ժանի են. 14^բ. Առաի և ասացուածք որ
իմաստնոցն է գիտելի. 18^բ. Աղ. ոտանա-
ւորիս Վարդանայ ասացեալ. « Բրիտոս Որդի
հօր անմահի. և քաղցր աշօք ի յիս հայե. »
(18) Ողբ ի վերայ մեղուցեալ անձին. « Ահա
եհաս հրաման առ իս. հոգոյդ վառաբա-
նիս » (20.): 27^բ. « Անցանէ մեծութիւն և
փառք աշխարհիս. ի հոգ մտանես. մի մարդ,
մի մարդ. » (21.) 21-ը. Ա. Նաղաշ գու-
լտէ զինչ որ քարոզես ինչ շահ է քս ասելն
երբոր չկատարես | Որչափ շատ մեծութիւն
ու փառք ժողովիս, նա թողուս յօտարաց
ու ի հոգ մտանես. »: № 39. x². 92^բ. 34^բ.
« Արիկ ասեմ քան հրաշական. » (9): Սկզբեց
միջեց և վերջեց թերի:

Թիի. № 99. Անոն. Մահ Արեի. Նիիթ.
քուդր. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. շաւ. ԴԱՏԱԼԿ ԹԴ. 1^ա—2.
23. Մեծոթիի. 17, 2x10, 7x0, 4. Գրոթիի. միա-
սիւն 13, 5x7, 3. Թուղթ. 23. ՏՈՂԲ. 20.
ՎերնԳիր. սև ք-ով. Գիր. ևոր. ևնորգիր. ՍԿԶԲԱՏԱՌԲ.
երկարագիր. ԺԱՄԱՆԱԿ. ԺԺ. ԲՈՎԱՆ-
ԴԱՅՈՒԹԻԻ. Մահ Արեի. 2 գործողութիւն (անց.):

Թիի. № 100. Անոն. ասանաւորեալ Ս.
Էջմիածնի մասին. Նիիթ. քուդր. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ.
շաւ. ԴԱՏԱԼԿ ԹԴ. 5^բ—6^ա. Մեծոթիի. 17, 5x
x10, 5x0, 2. Գրոթիի. միասիւն 12, 5x7, 7.

Թուղթ. 13. ՏՈՂԲ. 16—18. ՎերնԳիր. սև
ք-ով. Գիր. ևոր. շեղագիր. ՍԿԶԲԱՏԱՌԲ. երկար-
գիր. ԺԱՄԱՆԱԿ. ԺԺ. Տեղեկութիւն. վերջից
թերի:

1. Ա. 1. ի մօր բանիս տաւից անուան,
յօրենեալ երգ ներքողական, առ ո. աթոռն
երկնման. « Յերկէ երկին երեւաւ. շնոր-
հիւ քս հաւատոյ. »: (ՅԱՐԱՆԱՆԿ վարդապետ
ասացեալ Էրան սոյն երգոյս):

4^բ. այլ եղանակաւ երգելի. « Էջմիա-
ճին աղբիւր կենաց. զձեզ արակայ » (44):
9^բ. տ. « Գարունն եղև յարեաւ հիւ-
սին. բարբառ քս բերկրալի » (8).
10^բ. « Առաւօտեան քաղցր և անոյշ. »
(25. Թերի):

Թիի. № 101. Անոն. Աղապար. Նիիթ.
քուդր. ԴԱՏԱԼԿ ԹԴ. 18^ա—25. 147—148^ա.
Մեծոթիի. 17, 3x10, 6x2. Գրոթիի. միա-
սիւն 15x7. Թուղթ. 148. ՏՈՂԲ. 22. Վեր-
նԳիր. սև ք-ով. Գիր. շեղագիր. ՍԿԶԲԱՏԱՌԲ.
մեծասառ. ԺԱՄԱՆԱԿ. ԺԺ. Տեղեկութիւն. 18^ա—
25 պակասում Է. Գ. զ. ԲՈՎԱՆԴԱԿ. Առաիկ Բա-
ղիշի:

3^բ. Վասն արարչութեան Աստուծոյ և
ստեղծման մարդոյն. (29 ա., 6^ա. վասն գե-
ղադարձութեան նախաստեղծեցն. 9^ա. Վասն
խաբէութեան բանաստեղծին. 27^ա. վասն
տանջանաց զժողոց. 29^բ. Վասն չարին թէ
ուստի եղև. 36^ա. Վասն ցանկանալոյ բար-
ւոյն ամենայն էկց. 37^բ. Վասն պատկերակ-
ցութեան մարդոյն առ Աստուծ և այլն:
111^ա. Վերջաբանութիւն (33). 135^բ. Վասն
ողբոց և հառաչանաց (12). 137^բ. Վասն
աւուր հոգեվարի:

A. ա. (21-ը ա.) ի Գ. Հայոց թվա-
կան | ԾԲ մտեալ նոր ամ | Խորհրդաբար
բանքս զբեցան | .. | զհայն իմ Դաիթ յի-
շեցէք մտօր | .. | այլ և զեղբայրն իմ զԲար-
սեղ. » | .. | այլ և զմայրն իմ զՄելիք | և
զՄարիամ հանն իմ բարիք | .. | զմեծ վար-
դապետ իմ զաստաց | Գրիգոր անուն
պատճառ բարեաց | .. | զկաթողիկոս Հայոց
աղբիւր | զտէր Կարապետ օրհնեալ հոգիս | .. |
այլ և զիշխանն մեծ Սեմեա | զաւուրթիւ
եղբայրն իւր հարազատ. : Յիշխանութեա-
նքն Թաթուրի. (զբեցան) ոտանաւորքս այս
միագոյն Ը—Ճ2... :

Բ, 146^բ. (8 ա) ի ՊԾ մտեալ նոր ամ |
ոտանաւոր բանքս զբեցան | .. | տէր Առաիկ
նուատ ողի | .. | զոտանաւորս շարագրե-
ցի. | .. | բանս որ պատմի համանդամայն |
է տուն ԲՃ քսան | .. :

A. a. 148. Վերջացաւ Օգոստոսի
4-ին | ի զիւզն Թաղարդ վերին | : 1166
թուին Հայոց տպեալ էր Աղապար կոչեցալ գիրս:

B. 1^բ. Ագամգիրք յորում պարունա-
կին բանք. և պատմութիւնք յղ. նախնեացն
մերոց Ագամայ և Նուայի. Համեմատեալ.
ի Բրիտոս և. առ Աստուածածինն. :

C. 147^ա. ոտ. լուս. զիտելի է աստ.
զի վերջինս (մասը). որ է 10 գլխով. երկու
գլխով. երկու ամալ յառաջ է ասացեալ
քան զառաջինն որ է 26 գլխով. բայց վասն
համառօտութեան ի վերջոյ դասեալ է:

Թիի. № 102. Անոն. Ժողովածու. Նիիթ.
քուդր. ՀԱՆԳԱՄԱՆԲ. վառ. մաշուած. ԴԱՏԱԼԿ
ԹԴ. 3^բ, 12^բ, 15^ա. 17^բ, 18^բ. և այլն. Մեծոթի-
ի. 19, 5x13, 5x2. Գրոթիի. միասիւն.
15, 3x11. Թուղթ. 143. ՏՈՂԲ. 236. Վերն-
Գիր. սև ք-ով. Գիր. ևոր. ևնորգիր. ՍԿԶԲԱՏԱՌԲ.
մեծասառ. ԺԱՄԱՆԱԿ. ԺԺ:

Ուշադրութեան արժանի են. 4^ա. « Յոր-
ժամ յիշիմ զգրեզ տարիմամբ խամբանամ
սէր իմ խամբանամ, յոյժ յոյժ կարօտով ի
բնաւից կորովութեանց թալիանամ սէր իմ
թալիանամ » (8 տուն.): 35^ա. ի ս. վանքս
Թաղէոսի մեծի սրբաղան առաքելոյն, եր-
բմն հերձուածող ոմանք միաբան կացեալ
են, և որպէս յայտ է ի գրեցեալ զբոլոր
կեծակ զիւզն. ուր է կորստեան որդիք, այս-
քան ժամանակ է զձեր նոր աղանդն ուր
մնաց չարաշար հոգիք. »:

71^ա. զհնագունից և պատուանականադու-
նից տերանց, կարախն լերանց. Պետրոս կո-
չեցեալ Պիսիկնց հայ իշխացի, սնեալ ի հա-
մալտարանին Ուրբանոսի յղ. աճման հա-
ւատոյն. 90^ա. Մեկնութիւն պատարագի
(որի մէջ հեղինակը բողբոսմ է նորամուտ
սովորութեանց զէմ.): Ժողովածուս ամե-
նահարուստն է բնութեան ինդրի մասին
ունեցած վիպայութիւններով, ճառերով և
այլն: Վերջին մասը բժշկարան է:

102^ա.

16 թ. նոտագիր. նամական Աբրահամ զրդ. Հաբեցույ. (եպ. ձեռնադրուած. Աղուանկից ներսէս կաթուղիկոսկից Գանձասարում. տէս 2^ր. ստ. լուս. և նամակներ). Գ-դ և ԺԲ-դ. տետրերն են մնացել. 1^ր. կր. արձակման անպատեհ. 3^ր. խնդրելով ողորմութիւն. 5^ր. Հնորհախալութեան թուղթ է. 5^ր. աւագ երեցութեան և այլն իր սեպհական և այլոց կարեքներէ մասին: Աւերջում իւր աւագնորդութեան ժամանակուայ օրհնութեան թղթերը:

102^բ.

3 թ. բոլորգիր. աշխարհադրութեան մի հասուած, 1^ա. լերկնք անուանիք. 1^բ. գետը աշխարհիս:

102^գ.

30 թ. նոտագիր. «Յաշխարհացոյց Մովսէսի նորեկացոյն. » «Եղ. աշխարհադրութեան յաստուածային գիրոյն ոչ ուրեք. զնորքը և է ճշմարիտ. » : 3^բ. հասուած Բ-դ. 4^ր. «Արդ սկսցուք ըստ Պապայ Աղիսանդրացոյ երկրադարձութեան, որ ըստ ինքնագիր բոլորակին Վրդեայ Պաղումեայ տիեզերադրութեանցն չաթուց. » : 121^ա. վիճակ բանալու երկու աղիւսակներ. տակը գրած. այս վիճակոյ դրեալ եղև հրամանաւ ս. Ժողովոյն Նիկիոյ, կամաւ թագաւորին Պատանդիանոսի. » : Ե-դ. տետր. 94—124:

102^դ — 102^ա.

6—10 թղ. նոտագիր. Օրհնութեան թղթեր:

